

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

**pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în
cadrul fiscal-bugetar pe anul 2015**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.1.- Prezenta lege aprobă plafoanele unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar, potrivit dispozițiilor art.18 alin.(2)-(4) și art.20 alin.(1) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Art.2.- (1) Plafonul soldului bugetului general consolidat, exprimat ca procent în produsul intern brut, este în anul 2015 de -1,8%, iar în anul 2016 de -1,1%.

(2) Plafonul cheltuielilor de personal al bugetului general consolidat, exprimat ca procent în produsul intern brut, este de 6,8% în anul 2015 și de 6,6% în anul 2016.

(3) La elaborarea proiectului legii bugetului de stat și a legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anii 2015 și 2016, plafoanele indicatorilor prevăzute la alin.(1) și (2) sunt obligatorii.

Art.3.- (1) Plafonul privind datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene pentru sfârșitul anului 2015, este de 40,5% din produsul intern brut.

(2) În anul 2015 plafoanele privind finanțările rambursabile, care pot fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, precum și cele privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care

urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200,0 milioane lei fiecare. Valoarea aferentă finanțărilor rambursabile, care poate fi autorizată pentru o unitate/subdiviziune administrativ-teritorială, este de maximum 100 milioane lei anual.

(3) Plafoanele prevăzute la alin.(2) nu cuprind finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale, precum și finanțările rambursabile destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor - HIPERB.

(4) Plafonul privind emiterea de garanții de către Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, și de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru anul 2015, este de 8.000,0 milioane lei.

(5) În anul 2015 plafoanele nominale ale cheltuielilor totale și ale cheltuielilor de personal, potrivit dispozițiilor art.20 alin.(1) lit.e) din Legea nr.69/2010, cu modificările și completările ulterioare, sunt prevăzute în anexa nr.1.

(6) Plafoanele nominale ale soldurilor bugetului general consolidat, bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale și ale altor bugete componente ale bugetului general consolidat, în anul 2015, sunt prevăzute în anexa nr.2.

(7) În anul 2015 plafonul soldului primar al bugetului general consolidat este de -2.334,2 milioane lei.

(8) Indicatorii prevăzuți la alin.(1)-(7) sunt obligatorii la elaborarea proiectului legii bugetului de stat și a legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2015 și reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite.

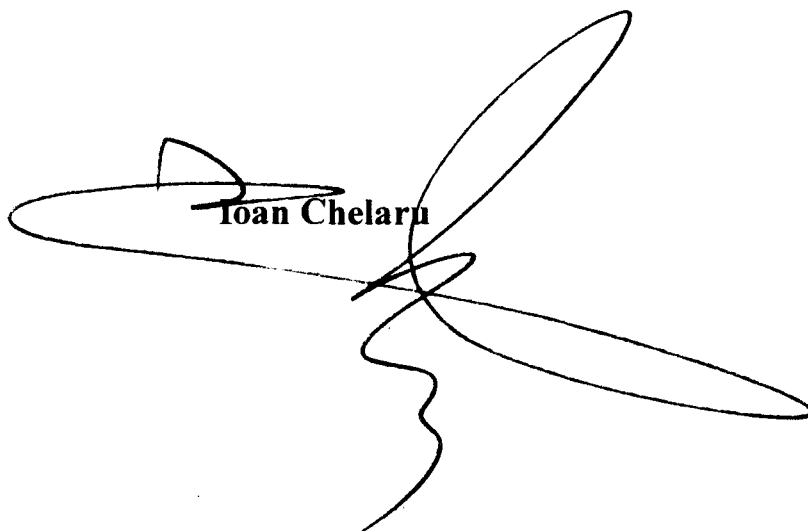
Art.4.- Obiectivul bugetar pe termen mediu este reprezentat de un nivel al plafonului soldului structural anual al administrației publice pe anul 2015, conform anexei nr.3.

Art.5.- Ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetelor fondurilor speciale vor elabora propunerile de cheltuieli bugetare în concordanță cu prevederile Legii nr.69/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu încadrarea în plafoanele prevăzute în prezenta lege.

Art.6.- Anexele nr.1-3 fac parte integrantă din prezenta lege.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat, în ședința din 15 decembrie 2014, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

Ioan Chelaru

**Plafoanele nominale ale cheltuielilor totale și ale cheltuielilor
de personal pentru anul 2015*)**

- milioane lei -

	Cheltuieli totale	din care:
		Cheltuieli de personal
Bugetul general consolidat	220.590,1	48.373,4
Bugetul de stat	115.338,6	19.947,8
Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale**)	58.457,8	20.323,8
Bugetul asigurărilor sociale de stat	54.795,5	168,0
Bugetul asigurărilor pentru șomaj	1.486,4	102,7
Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate**)	22.728,5	154,0
Bugetul instituțiilor/activităților finanțate integral și/sau parțial din venituri proprii**)	16.034,4	7.451,1
Alte bugete componente ale bugetului general consolidat**)	8.266,5	226,0

*) nu includ asistența financiară din partea Uniunii Europene sau alți donatori

**) estimări

Plafoanele nominale ale soldului bugetului general consolidat și ale principalelor bugete componente pentru anul 2015

- milioane lei -

Bugetul general consolidat	- 13.004,0
din care:	
Bugetul de stat	-19.119,5
Bugetul asigurărilor sociale de stat	211,8
Bugetul asigurărilor pentru șomaj	224,0
Bugetul instituțiilor/activităților finanțate integral și/sau parțial din venituri proprii	1.233,3

Anexa nr.3**Plafoanele soldului structural anual al administrației publice**

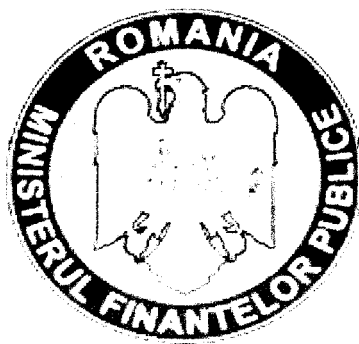
% din PIB

	2012*)	2013*)	2014*)	2015*)	2016*)	2017*)
Sold structural anual al administrației publice	-2,5	-1,7	-1,6	-1,0**)	-1,0	-1,0

*) estimări

**) la care se adaugă 0,25 puncte procentuale ajustor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene

GUVERNUL ROMÂNIEI

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ PENTRU PERIOADA

2015-2017

DECEMBRIE

2014

Abrevieri

AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
BM	Banca Mondială
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
EA	Zona Euro
FMI	Fondul Monetar Internațional
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
ÎS	Întreprinderi de stat
LRF	Legea responsabilității fiscal bugetare
LFPL	Legea finanțelor publice locale
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MTO	Obiectiv bugetar pe termen mediu
MT	Ministerul Transporturilor
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PIB	Produs intern brut
PNDR	Planul Național de Dezvoltare Rurală
POS	Programul Operațional Sectorial
PEP	Pactul Euro Plus
SFB	Strategie fiscal bugetară
SMURD	Serviciul Român de Urgență Reanimare și Descarcerare
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană
UEM	Uniunea Economică și Monetară

Cuprins

Cadrul economic internațional și intern al Strategiei fiscal-bugetare pentru perioada 2015-2017

Cadru economic internațional

Cadru economic intern – Principalele realizari 2013-2014

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare pe orizontul 2015-2017

2. Obiectivul bugetar pe termen mediu

2.1 Cadru legal de reglementare

2.2 Situația pentru România

2.3 Importanța respectării obiectivului bugetar pe termen mediu

3. Cadrul macroeconomic

3.1 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

3.2 Execuția bugetară în anul 2013 și pe primele 10 luni ale anului 2014

3.3 Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2015-2017)

4. Cadrul fiscal-bugetar pe orizontul 2015-2017

4.1 Politica fiscală și bugetară

4.2 Scurta caracterizare a politicii fiscale pe perioada 2015-2017, principalele obiective pe termen mediu

4.3 Măsuri fiscale pe orizontul de referință

4.4 Politica de administrare fiscală

4.5 Buget general consolidat

4.5.1 Evoluții recente și tendințe ale veniturilor bugetare

4.5.2 Evoluții recente și tendințe ale cheltuielilor bugetare

4.5.3 Diferențe față de Strategia 2014-2016

4.6 Politici publice

4.7 Investițiile publice semnificative prioritizate

4.8 Politica în domeniul Fondurilor Europene

4.9 Datoria Publică, finanțarea deficitului bugetar și acordarea de garanții

4.10 Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2012-2017

4.11 Potențiale riscuri fiscal-bugetare asociate Strategiei fiscal-bugetare 2015-2017

5. Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2015-2017

6. Declarație de răspundere

Cadrul economic internațional

Redresare lentă și inflație foarte scăzută

Previziunile de toamnă ale Comisiei Europene indică pentru restul anului o creștere economică redusă, atât în UE, cât și în zona euro.

Pentru anul 2014 în ansamblu, creșterea reală a PIB-ului va atinge, potrivit estimărilor, 1,3 % în UE și 0,8 % în zona euro.

Creșterea ar urma să se accelereze ușor în cursul anului 2015, atingând 1,5%, respectiv 1,1%, pe fondul îmbunătățirii cererii externe și interne.

În 2016 se așteaptă o intensificare a activității economice până la 2,0%, respectiv 1,7%, datorită consolidării sectorului financiar, precum și datorită recentelor reforme structurale care încep să dea roade.

Redresarea economică din 2015 va fi lentă. Această situație reflectă diminuarea progresivă a efectelor crizei, cu o rată încă ridicată a șomajului, cu un nivel important al datoriei și cu o rată scăzută de utilizare a capacității. În 2016, consolidarea cererii interne și străine și continuarea unei politici monetare flexibile, asociată cu costuri de finanțare scăzute, ar trebui să întărească și mai mult creșterea.

În 2015 și 2016, se estimează că toate țările UE vor înregistra o creștere pozitivă. Tot în această perioadă, efectul întârziat al reformelor deja implementate ar trebui să se resimtă într-o mai mare măsură.

Revenire lentă la o creștere economică modestă

Redresarea înregistrată de UE pare să fie modestă în comparație cu alte economii avansate și în raport cu exemplele de redresări post-criză financiară din trecut, cu toate că și acestea au fost de regulă lente și fragile. Pe parcursul perioadei de prognozare, cererea internă ar trebui să beneficieze din ce în ce mai mult de avantajele unei politici monetare flexibile, de progresele înregistrate în reducerea datoriei private și de orientarea bugetară în general neutră.

Investițiile private ar trebui să se redreseze treptat, beneficiind la rândul lor de îmbunătățirea perspectivelor la nivelul cererii și de efectele recuperării decalajelor, deși inițial ar putea fi stânjenite de importante capacități neutilizate.

Consumul privat ar trebui să se dezvolte moderat în 2015 și 2016, fiind susținut de scăderea prețurilor produselor de bază și de creșterea veniturilor disponibile, pe măsură ce piața forței de muncă va cunoaște o ameliorare treptată.

Consumul public ar urma să contribuie în mod marginal la creșterea economică. Pe fundalul unei creșteri moderate a comerțului mondial, este probabil ca exporturile nete să nu contribuie decât în mică măsură la creșterea PIB-ului în anii următori.

Ameliorare ușoară a condițiilor de pe piața muncii

Ritmul de creare a locurilor de muncă a fost moderat, iar ratele șomajului au scăzut ușor de la niveluri ridicate. Întrucât se așteaptă ca procesul de creștere economică să cunoască treptat o dinamică tot mai importantă, spre sfârșitul perioadei de prognozare ar trebui să aibă loc ameliorări mai consistente pe piața muncii. În 2016, rata șomajului ar urma să scadă la 9,5 % în UE și la 10,8 % în zona euro.

Tendința către o inflație mai mică a continuat în 2014 în statele membre ale UE, ca urmare a scăderii prețurilor produselor de bază și a unei încetiniri economice semnificative.

Se estimează că inflația va rămâne foarte scăzută în 2014. Pe măsură ce activitatea economică se intensifică treptat și se înregistrează o creștere a salariilor, inflația va cunoaște probabil o creștere, fenomen la care contribuie și recenta depreciere a monedei euro.

În UE, inflația este estimată la 0,6 % în 2014, 1,0 % în 2015 și 1,6 % în 2016. În zona euro, inflația IAPC (indicele armonizat al prețurilor la consum) este estimată la 0,5 % în acest an și la 0,8 % în 2015, după care va crește la 1,5 % în 2016.

Politici fiscale

Se estimează că reducerea deficitelor publice generale va continua. Ponderea deficitului în PIB ar urma să descrească și mai mult anul acesta atât în UE, cât și în zona euro, deși într-un ritm mai lent decât în 2013, ajungând la 3,0%, respectiv la 2,6%.

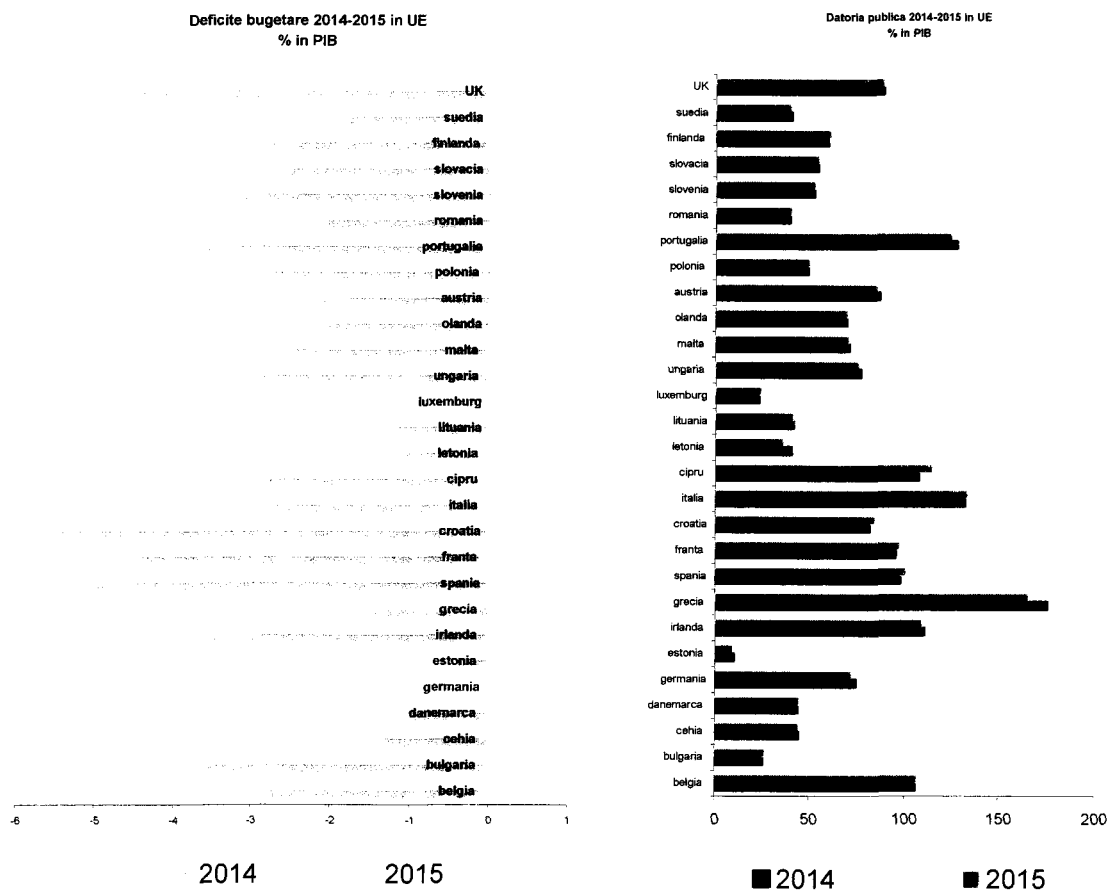
Se preconizează că deficitele publice vor continua să scadă în următorii doi ani datorită consolidării activității economice.

Orientarea politicii bugetare se estimează a fi aproape neutră în 2014 și 2015.

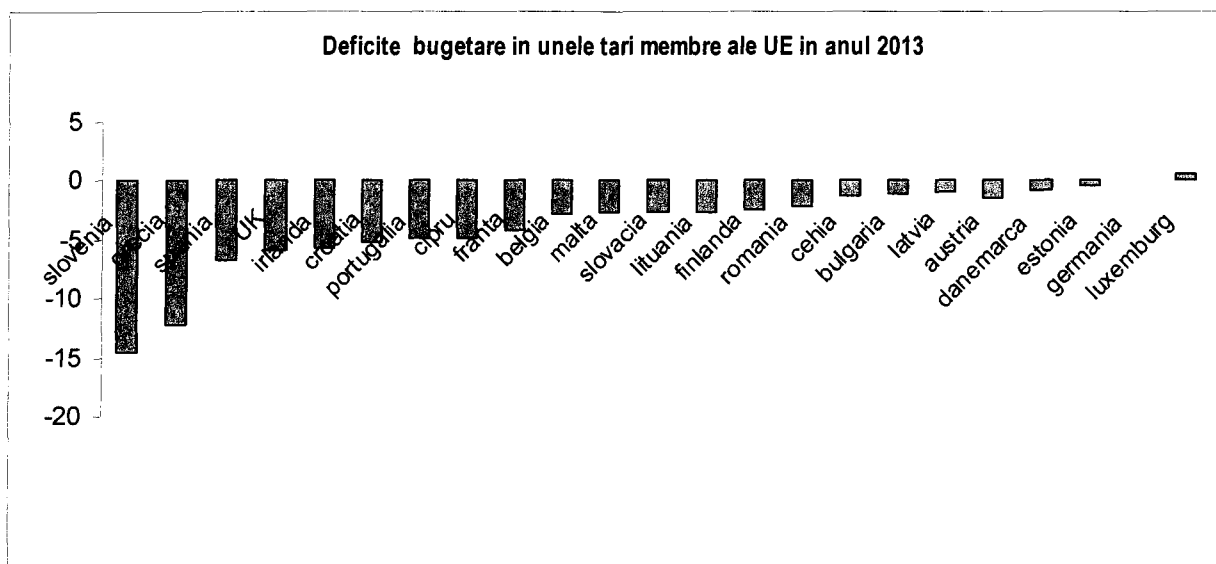
Se estimează că ponderea datoriei în PIB va atinge un nivel maxim anul viitor atât în UE cât și la nivelul zonei euro, ajungând la 88,3%, respectiv 94,8 % (în conformitate cu definiția sistemului european de conturi 2010).

Persistă riscuri care amenință perspectivele economice

Riscurile care planează asupra perspectivelor de creștere continuă să domine pe fondul tensiunilor geopolitice, al instabilității piețelor financiare și al posibilității ca reformele structurale să fie incomplet implementate. Riscurile care amenință perspectivele inflației se mențin la un nivel echilibrat.

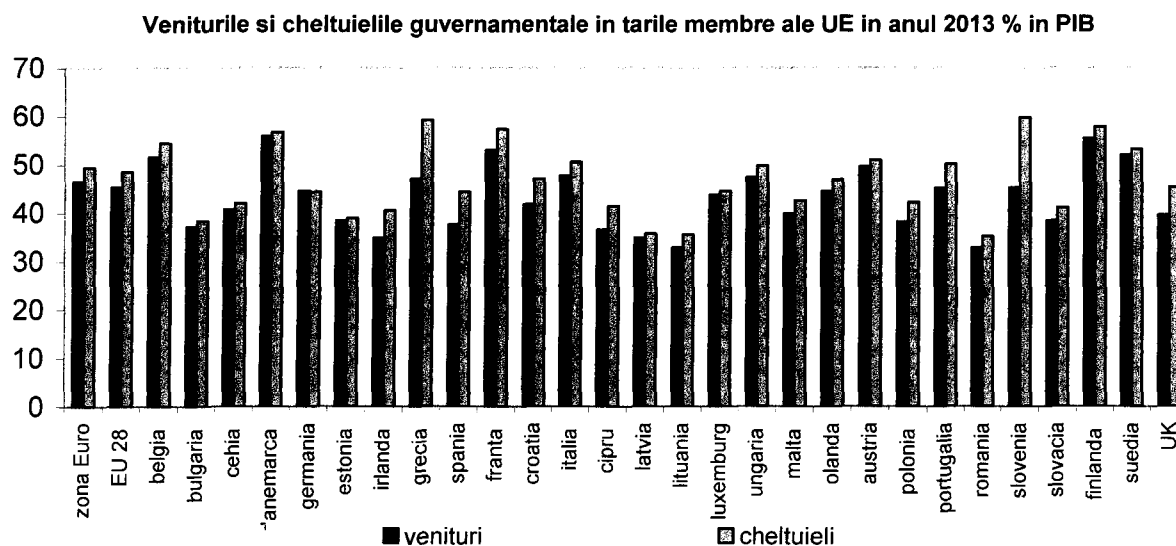
Sursa: Previziunile economice de toamnă 2014 ale Comisiei Europene

Sursa: Eurostat – a doua Notificare fiscală 21 octombrie 2014

În conformitate cu Notificarea Fiscală din octombrie 2014, Luxemburgul și Germania au înregistrat excedent bugetar, iar cele mai mici deficite bugetare au fost consemnate în Estonia, Danemarca, Letonia, Bulgaria, Republica Ceha și Suedia. Au fost 10 țări membre ale UE, respectiv Slovenia, Grecia, Spania, Regatul Unit, Irlanda, Croatia, Cipru, Portugalia, Franta, și Polonia, care au înregistrat deficite în anul 2013 mai mari de 3 % din PIB. Deficitul bugetar al României a fost în anul 2013 de 2,2 % din PIB.

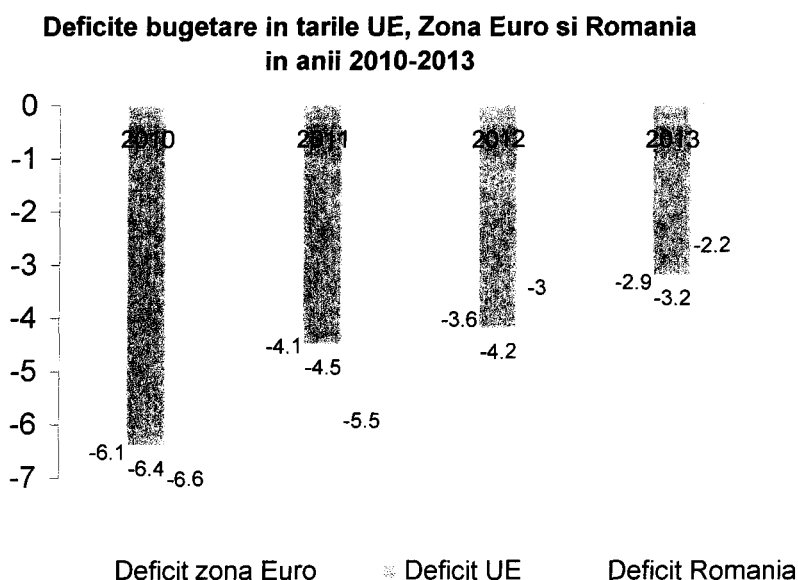
În anul 2013 țările cu cele mai mari ponderi combinate ale veniturilor și cheltuielilor guvernamentale (care exced 100% din PIB) ca procent în PIB sunt: Finlanda, Danemarca, Franta, Belgia, Suedia, Grecia, Slovenia și Austria. Opt state membre au ponderi combinate mai mici ale veniturilor și cheltuielilor ca procent în PIB: Lituania, România, Letonia, Slovacia, Bulgaria, Estonia, Irlanda, și Polonia.

Cadru economic intern – principalele realizări 2013-2014

Cadrul general intern este caracterizat de relansarea economiei, o încredere mai mare a investitorilor, disciplină bugetară și reducere a risipei, fiind înregistrate progrese pe linia realizării unui echilibru corect între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică, asigurarea credibilității și predictibilității politicii economice a Guvernului și finanțarea la costuri rezonabile a deficitului bugetar și a celui extern, premise pentru realizarea unor finanțe publice sănătoase. Pe parcursul anilor 2013-2014, România a avut în continuare o politică bugetară caracterizată de un management prudent al cheltuielilor publice și de o îmbunătățire semnificativă a managementului datoriei publice. În ceea ce privește realizarea obiectivelor politicii fiscal bugetare în perioada 2013-2014, menționăm:

Deficitul bugetar calculat conform metodologiei europene s-a redus cu 3,3 puncte procentuale în perioada 2011-2013, respectiv de la 5,5% în anul 2011, la 3% din PIB în anul 2012 și la 2,2% din PIB în anul 2013, în condițiile în care creșterea economică a fost relativ modestă comparativ cu ratele de creștere de dinaintea crizei. Începând cu anul 2013 România a ieșit de sub procedura de deficit excesiv a Uniunii Europene.

Sursa; Eurostat - Notificarea fiscală octombrie 2014

După cum se observă din graficul de mai sus deficitele bugetare ESA în anul 2012 și 2013 în România sunt mai mici ca cele din zona Euro și UE.

Cadrul economic intern –principalele realizari 2013-2014

Continuarea consolidării fiscale

- ✓ Reducerea deficitului bugetar ESA de la 5,5% în 2011 la 2,2% în 2013 și 2,0 % în anul 2014;
- ✓ Ieșirea României din procedura de deficit excesiv în anul 2013;
- ✓ Deficitele bugetare ESA în anul 2012 și 2013 mai mici ca cele din zona Euro și UE;
- ✓ Reducerea deficitului structural de la 3,8% în anul 2011 la 1,7% în anul 2013;
- ✓ Diminuarea plăților restante ale întreprinderilor publice din administrația publică centrală care au fost active cu aprox. 6 miliarde lei în anul 2013 față de anul 2012

Stimularea creșterii economice

- ✓ Stimularea mediului de afaceri prin schemele de ajutoare de stat;
- ✓ Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene (cca. 34,6 miliarde Euro) pentru cadrul financiar multianual (CFM) 2007-2013 - o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a economiei.

Reforma investițiilor publice

- ✓ Aprobarea și publicarea listei investițiilor publice prioritizate (din rândul investițiilor semnificative, peste 100 milioane lei). Această listă facilitează procesul de direcționare de către ordonatorii principali de credite a alocațiilor bugetare către investițiile cu cele mai mari beneficii economice și sociale, respectiv cele cu efect multiplicator în economie. Se urmărește creșterea transparenței și eficienței în decizia de alocare a cheltuielilor de investiții, precum și o monitorizare mai atentă a implementării acestor proiecte de investiții publice, inclusiv prin introducerea obligativității raportării lunare a indicatorilor de progres/rezultat în unități fizice/valorice
- ✓ În vederea prioritizării investițiilor publice a fost aprobată Ordonanța de urgență nr.88/2013, iar în data de 26 martie 2014 a fost adoptată de către Guvern HG nr.225/2014 pentru aprobarea normelor metodologice privind prioritizarea investițiilor publice.

Măsuri de politică fiscal bugetară cu efect asupra asigurării protecției sociale pentru categoriile de populație cu venituri reduse și asupra stimulării mediului de afaceri;

- ✓ Creșterea salariului minim de la 800 lei/lună la 850 lei/lună începând cu 1 ianuarie 2014 și 900 lei/lună începând cu 1 iulie 2014;
- ✓ Indexarea pensiilor cu 3,75%;
- ✓ Creșterea venitului minim garantat cu 4,5%;
- ✓ Aplicarea legii salarizării unitare în sensul majorării salariilor categoriilor de salariați tineri cu venituri mai mici;
- ✓ Introducerea impozitului pe profitul reinvestit în construcții, altele decât clădirile;
- ✓ Scutirea impozitului pe profitul reinvestit în echipamentele tehnologice mașini, utilaje și instalații ;
- ✓ Promovarea măsurii de reducere a cotei de contribuție de asigurări sociale datorată de angajator cu cinci puncte procentuale.

Managementul adecvat al datoriei publice

Statul s-a imprumutat mai ieftin în 2014, dar scăderea randamentelor s-a temperat. Randamentele la titlurile de stat au scăzut și în primele 2 luni din trimestrul IV, continuând trendul descendent pe care s-au înscris în prima jumătate a anului, evoluția fiind influențată de inflația redusă, îmbunătățirea percepției de risc față de România și reducerea dobânzii-cheie. Astfel, în luna noiembrie, randamentele pentru titlurile cu scadență la șase luni s-au menținut în jur de 2%, iar pentru obligațiunile de stat pe termen mediu (5 ani), respectiv termen lung (10 ani), randamentele s-au situat în iur de 2.7%, respectiv 3.7%.

1 Obiectivele politicii fiscale și bugetare pe orizontul 2015-2017

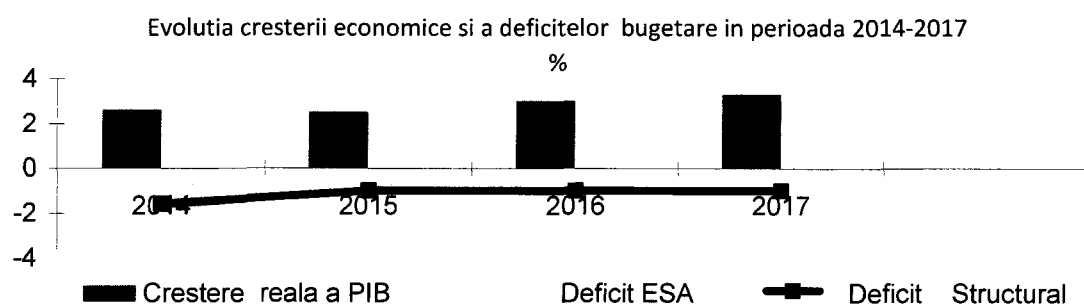
Pe termen scurt, prioritățile guvernului rămân în continuare legate de relansarea economică, crearea de locuri de muncă și asigurarea sustenabilității finanțelor publice.

În cadrul procesului privind îmbunătățirea guvernantei economice la nivel european, Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare (Tratatul Fiscal), act normativ de referință, aplicabil începând cu ianuarie 2013, stabilește reguli clare prin care solicită părților contractante respectarea/asigurarea convergenței către obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) specific țării, așa cum este definit în Pactul de Creștere și Stabilitate, cu o limită inferioară a deficitului structural (efectele ciclice și măsurile one-off nu sunt luate în calcul) de 0,5% din PIB; (1,0% din PIB pentru statele membre cu o rată a datoriei semnificativ sub nivelul de 60% din PIB). Constrangerile acestui tratat determină necesitatea unor deficite bugetare cât mai mici, ceea ce restrânge spațiul de manevră al cheltuielilor bugetare.

Pentru anul 2015, principalele obiective specifice ale politicii bugetare sunt:

1. Continuarea consolidării fiscale prin ajustarea în continuare a deficitului ESA, de la 2,2 % din PIB în anul 2013 către o țintă de deficit estimată la 1,2% din PIB în 2015, la care se adaugă un ajustor de 0,25 puncte procentuale în PIB pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene, în scopul atingerii Obiectivului bugetar pe termen mediu (OTM) în anul 2015.

Pe orizontul de referință 2016-2018 va continua traiectoria de ajustare și de menținere în OTM.

2. Stimularea creșterii economice prin:

Având în vedere evoluția potențialului de creștere economică, pentru perioada 2015-2017 se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, fiind posibilă o creștere a produsului intern brut, în medie, cu 2,9% anual.

- Cererea internă va fi motorul acestei evoluții, cu o medie anuală estimată la 3,4%.
- Formarea brută de capital fix se va accelera pe fondul îmbunătățirii finanțării proiectelor de infrastructură prioritare, cu un ritm mediu anual de 5,1%.
- Cheltuielile cu consumul final al populației se vor majora, în medie, cu ritmuri de 3,0%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental, care include consumul individual și colectiv al acestuia, vor înregistra ritmuri medii de 1,9%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare.
- Finanțarea unor scheme privind ajutorul de stat;

- Creșterea investițiilor publice, în anul 2015 fiind necesară susținerea cofinanțării naționale pentru două cadre financiare europene 2007-2013, și respectiv 2014-2020¹.
- Introducerea măsurii reducerii CAS datorat de angajator cu 5 puncte procentuale prin Legea nr.123/2014 pentru modificarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal care va avea în vedere crearea unui mediu de afaceri prietenos, creșterea numărului locurilor de muncă și stimularea investițiilor private.
- Contribuția strategică a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (fondurile FESI) pe perioada 2014-2020, care va avea drept scop obținerea unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;
- Măsuri care să asigure o mai bună participare pe piața muncii în scopul atingerii până în 2020 a unei rate de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64, în concordanță cu prioritățile Strategiei Europa 2020. Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, se va majora în medie cu 1,6% anual, iar rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului se va diminua până la 4,7% la sfârșitul anului 2017.

3. Reforma investițiilor publice prin creșterea substanțială a fondurilor alocate cofinanțării proiectelor europene și prioritizarea investițiilor publice semnificative

În contextul importanței crescute a acestora, inclusiv ca motor de relansare economică, precizăm că începând cu anul 2013, România a implementat o serie de reforme ale gestiunii investițiilor publice, bazată pe următoarele principii: prioritizarea investițiilor publice, limitarea finanțărilor de la bugetul de stat, orientarea către acele proiecte finanțate în primul rând din programe europene.

Cadrul legislativ în domeniul investițiilor evidențiat de adoptarea O.U.G. 88/2013 *privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și Hotărârea Guvernului nr.225/2014 pentru aprobarea normelor metodologice privind prioritizarea investițiilor publice prevede mai buna prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative, precum și emiterea unui nou set de criterii de prioritizare* a căror aplicare să determine o utilizare a fondurilor bugetare alocate proiectelor de investiții semnificative de o manieră mai echilibrată și mai eficientă.

4. Măsuri adoptate de Guvern privind stimularea consumului concomitent cu asigurarea protecției sociale pentru categoriile de populație cu venituri reduse care se regăsesc în bugetul pe anul 2015

- salariul minim va crește astfel: la 1 ianuarie 2015: 975 lei și la 1 iulie 2015: 1050 lei. În luna mai 2012, salariul minim pe economie era de 700 lei. Astfel, se observă realizarea măsurii luate de Guvern privind creșterea salariului minim cu 50%;
- indexarea tuturor pensiilor cu 5%;
- creșterea indemnizației sociale pentru pensionari de la 350 la 400 lei;
- indemnizațiile pentru persoane cu dizabilități cresc cu 16%;
- creșterea alocației pentru susținerea familiilor cu venituri pe membru de familie sub 530 lei, cu 42 lei pentru fiecare copil;
- creșterea alocației de plasament la 600 lei;
- majorarea alocației de hrană pentru adulți cu dizabilități și persoane vârstnice din centre de asistență socială, de la 8 la 16 lei pe zi ;
- restituirea eşalonată a debitelor recuperate de la pensionari și persoanele aflate în concediu de creștere a copilului ;
- majorarea salariilor personalului din sănătate și asistență socială, cu 100 lei, din luna ianuarie 2015, cu excepția personalului care în anul 2015 beneficiază de majorarea salariului de bază cu sume mai mari decât 100 lei, ca urmare a majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;
- majorarea salariilor personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ cu 5% de la 1 martie 2015 și cu încă 5% de la 1 septembrie 2015.

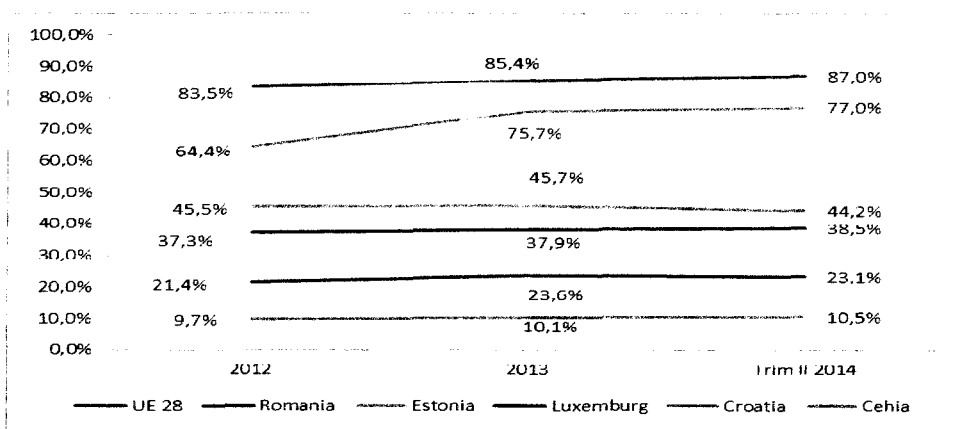
¹ Programul de Convergență 2014-2017

5. Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE s-a situat la sfârșitul anului 2013 la un nivel de 37,9% din PIB, net inferior plafonului de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht. Din datoria guvernamentală, la sfârșitul anului 2013, datoria internă a reprezentat 17,2% din PIB, iar datoria externă a fost de 20,7% din PIB, ca urmare a unui proces de finanțare în perioada 2011-2013 care a avut în vedere o finanțare externă semnificativă. De asemenea, la sfârșitul lunii octombrie 2014, datoria guvernamentală a reprezentat 40,4 % din PIB, din care datoria internă a reprezentat 19,4% din PIB, iar datoria externă a fost de 21,0% din PIB.

La nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene, la sfârșitul trimestrului II din anul 2014², România se situa între statele membre UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (10,5%) și Luxemburg (23,1%) . Tot la sfârșitul trimestrului II din anul 2014, statele membre UE cu cel mai ridicat nivel de îndatorare au fost: Italia (133,8%), Portugalia (129,4%) si Irlanda (116,7%).

Grafic 1 : Comparatii UE (% datoria guvernamentala în PIB)

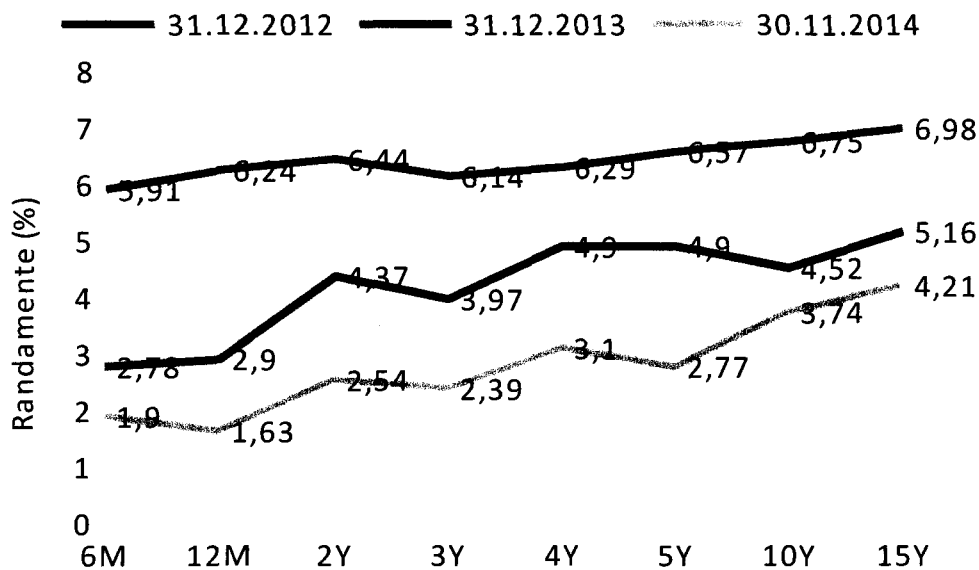

Sursă: Eurostat

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2014-2016, finanțarea deficitului bugetar în anul 2014 se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și externe, în timp ce în anii următori, MFP își propune creșterea ponderii finanțării deficitului bugetar din surse interne având în vedere obiectivul dezvoltării pieței interne a titlurilor de stat și al diminuării expunerii la riscul valutar, deși în 2014 datorită politicii MFP de extindere a maturităților datoriei publice și consolidării rezervei în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, finanțarea deficitului bugetar s-a realizat în principal din surse externe și în completare din surse interne. În aceste condiții, volumul anual de titluri de stat, destinate finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice, ce se va emite în anii următori pe piața internă este estimat la max. 50 miliarde lei, ceea ce reprezintă un volum mai redus cu 5 miliarde lei comparativ cu valoarea emisiunilor din anul 2013.

Strategia de finanțare din surse interne are în vedere, în principal, emisiuni de titluri de stat denumite în lei, respectiv certificate de trezorerie, inclusiv prin introducerea de certificate de trezorerie cu scadențe mai scurte (inițial la 3 luni), complementar celor emise la 6 și 12 luni, și obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadențe pe termen mediu și lung în funcție de cererea existentă în piață și ținând cont de obiectivul construirii curbei de randamente în lei.

Grafic 2 : Randamentele titlurilor de stat piața primară

Sursă: MFP

În ceea ce privește sursele de finanțare externă pe termen mediu, acestea se vor asigura în principal prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat (MTN), și în completare se vor contracta împrumuturi de la creditorii oficiali (instituții financiare internaționale și agenții guvernamentale).

Sursele necesare refinanțării datoriei publice guvernamentale se vor asigura de pe piețele pe care s-au emis aceste datorii, precum și din rezerva financiară în valută la dispoziția Trezoreriei Statului. Pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere în asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, se are în vedere menținerea rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, în valoare echivalentă acoperirii necesităților de finanțare a deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice pentru cca. 4 luni.

6. Îmbunătățirea procedurilor bugetare prin implementarea programării bugetare multianuale pe proiecte și programe

Acest obiectiv va avea în vedere o definire atentă și riguroasă a politicilor și priorităților ce vor fi finanțate prin buget, îmbunătățirea performanței bugetare prin definirea indicatorilor de rezultat și/sau eficiență, îmbunătățirea cadrului de cheltuieli pe termen mediu, creșterea gradului de predictibilitate și eficiență a cheltuielilor publice; În prezent se lucrează la îmbunătățirea metodologiei privind creșterea eficienței alocărilor bugetare pe programe și proiecte.

FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR ȘI INDICATORILOR MACROECONOMICI

1. Continuarea consolidării fiscale prin ajustarea în continuare a deficitului ESA , de la 2,2 % din PIB în anul 2013 către o țintă de deficit estimată la 1,2% din PIB în 2015, la care se adaugă un ajustor de 0,25 puncte procentuale în PIB pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene, în scopul atingerii Obiectivului bugetar pe termen mediu (OTM) în anul 2015, respectiv un deficit structural de 1% din PIB. Pe orizontul de referință 2016-2018 va continua traiectoria de ajustare și de menținere în OTM.

Date fiind progresele realizate în consolidarea fiscală și a guvernantei economice, ajustarea fiscală va continua și în anii următori, chiar dacă într-un ritm mai ușor decât în perioada 2009-2012, fiind prevăzută o modulare a efortului fiscal la spațiul fiscal prin strategii diferențiate întreprinse atât pe partea de venituri cât și pe partea de cheltuieli, favorabile creșterii. România își va concentra eforturile bugetare pe creșterea calității alocărilor bugetare, respectiv pe stimularea investițiilor, în domeniile educației, cercetării și inovării, infrastructurii, energiei.

INDICATORI MACROECONOMICI AI CONSTRUCȚIEI BUGETARE

PRINCIPALII INDICATORI MACROECONOMICI - SINTEZA

	An 2015
PIB - milioane lei	709.681*
Creștere economică %	2.5
Inflația medie anuală %	2.2
Curs mediu lei/euro	4.42
Venituri BGC - milioane lei	226.360
Pondere veniturilor totale în PIB	31.9
Cheltuieli BGC - milioane lei	239.364
Pondere cheltuielilor totale în PIB	33.7
Deficit - milioane lei	13.004
Deficit - pondere în PIB	1.8
Șomeri (număr total persoane)	465.000
Câștig salarial net lei lunar	1.758

* ESA 2010

Deficite bugetare în perioada 2012-2017

	- % din PIB -					
Deficite bugetare	2012	2013	2014*)	2015**)	2016*)	2017*)
Deficit ESA	-3,0	-2,2	-2,0	-1,2	-1,1	-1,1
Deficit Structural	-2,5	-1,7	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0

*) estimări

**) la care se adaugă 0,25 puncte procentuale ajustor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene.

- ✓ Pe perioada 2015-2018 deficitul bugetar ESA se va situa sub 2% din PIB, iar cel structural este estimat să se situeze la 1% din PIB și să se mențină la acest nivel și în perioada ulterioară.
- ✓ Totodată, planificarea bugetară pe termen mediu respectă noua regulă pentru deficitul bugetar prevăzută de *Tratatul privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare*, programându-și atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu (1% din PIB în termeni structurali) în anul 2015.

Creșterea economică pentru anul 2015 este estimată la 2,5%.

Contribuția componentelor de utilizare la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2014	2015
PRODUSUL INTERN BRUT	2,6	2,5
Cererea internă	1,6	3,0
Consum final	2,7	2,0
- Cheltuielile cu consumul privat, din care:	2,1	1,8
-- Cheltuielile cu consumul final al populației	2,1	1,7
- Cheltuielile cu consumul guvernamental*, din care:	0,6	0,2
-- Consumul colectiv efectiv al administrației publice	0,6	0,1
Formarea brută de capital	-1,1	1,0
- Formarea brută de capital fix	-1,2	0,9
- Modificarea stocurilor	0,0	0,0
Exportul net	1,0	-0,4
Exportul de bunuri și servicii	4,0	2,5
Importul de bunuri și servicii	3,0	2,9

*) Consumul guvernamental include consumul individual și consumul colectiv al administrației publice

Notă: Eventuale neconcordanțe la însumare sunt ca urmare a rotunjirilor.

Contribuția ramurilor la creșterea reală a PIB		
	- procente -	
	2014	2015
Industrie	1,2	1,1
Agricultură, silvicultură, pescuit	0,0	0,1
Construcții	-0,1	0,3
Total servicii	1,1	0,7
Impozite nete pe produs	0,4	0,3
PRODUS INTERN BRUT	2,6	2,5

Notă: Eventuale neconcordanțe la însumare sunt ca urmare a rotunjirilor.

2. Stimularea creșterii economice prin:

Măsuri pentru stimularea creșterii :

- ✓ Creșterea investițiilor publice, în anul 2015 fiind necesară susținerea cofinanțării naționale pentru două cadre financiare europene 2007-2013, și respectiv 2014-2020³.
- ✓ Introducerea măsurii reducerii CAS datorat de angajator cu 5 puncte procentuale prin Legea nr.123/2014 pentru modificarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal care va avea în vedere crearea unui mediu de afaceri prietenos, creșterea numărului locurilor de muncă și stimularea investițiilor private.
- ✓ *Schemele de ajutor de stat pentru anul 2015 și perioada 2016 – vor contribui la crearea de noi locuri de muncă, realizarea de investiții care utilizează tehnologii noi, obținerea de produse, servicii, tehnologii inovative, cu efecte asupra creșterii economice și asigurării stabilității macroeconomice.*

Scheme de ajutor de stat administrate de Ministerul Finanțelor Publice	2015	2016 - 2018
H.G. nr. 1680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile.	Se efectuează plăți.	Se efectuează plăți.
H.G. nr. 753/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor.	Se efectuează plăți.	Se efectuează plăți.
H.G. nr. 797/2012 privind instituirea unei scheme de ajutor pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă.	Se efectuează plăți.	Se efectuează plăți.
H.G. nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă.	Se emit Acorduri pentru finanțare Se efectuează plăți	Se emit Acorduri pentru finanțare Se efectuează plăți
H.G. nr. 807/2014 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea investițiilor cu impact major în economie.	Se emit Acorduri pentru finanțare Se efectuează plăți	Se emit Acorduri pentru finanțare Se efectuează plăți

- ✓ Măsuri care să asigure o mai bună participare pe piața muncii în scopul atingerii până în 2020 a unei rate de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64, în concordanță cu prioritățile Strategiei Europa 2020. **Numărul mediu de salariați**, conform balanței forței de muncă civile, se va majora în medie cu 1,6% anual, iar **rata șomajului înregistrat** la sfârșitul anului se va diminua până la 4,7% la sfârșitul anului 2017.
- ✓ Pe orizontul 2015-2017, cheltuielile cu consumul final al populației se vor majora, în medie, cu ritmuri de 3,0%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental, care include consumul individual și colectiv al acestuia, vor înregistra ritmuri medii de 1,9%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare.
- ✓ Contribuția strategică a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (fondurile FESI) pe perioada 2014-2020, care va avea drept scop obținerea unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;

³ Programul de Convergență 2014-2017

Creșterea gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune;

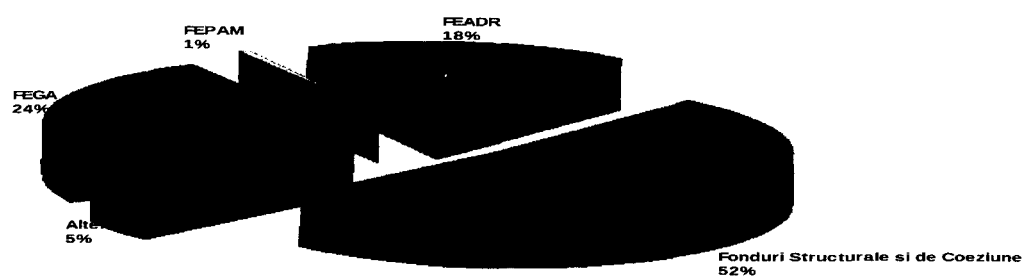
Sumele alocate României pentru cadrul financiar 2014-2020 sunt de aproximativ 43 miliarde euro.

Sumele totale alocate României în CFM 2014-2020

mil. Euro

Instrument	Suma
Fonduri Structurale și de Coeziune	22.887
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală	8.016
Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime	231
Fondul European de Garantare Agricolă	11.819
Altele	549
Total	43.502

Structura sumelor alocate României în cadrul financiar multianual 2014-2020

Acordul de Parteneriat prezintă modalitatea în care sunt concentrate investițiile din FESI 2014-2020 pentru a promova competitivitatea, convergența și cooperarea, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazate pe creștere economică și incluziune socială.

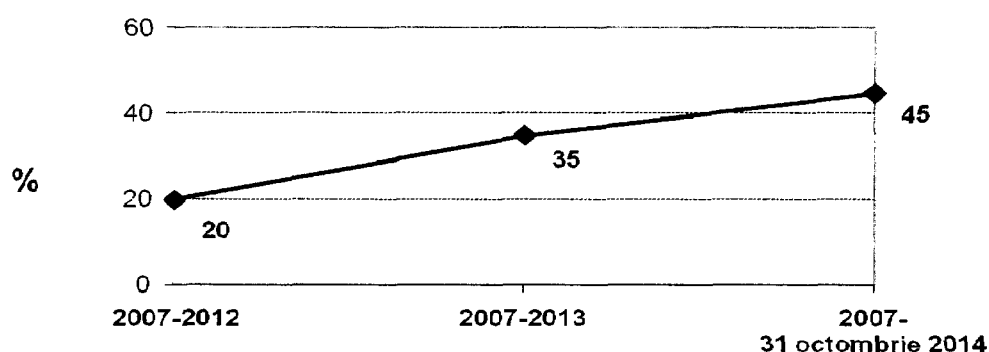
Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică România poate avea o economie modernă și competitivă prin abordarea următoarelor cinci provocări în materie de dezvoltare:

- Competitivitatea și dezvoltarea locală
- Populația și aspectele sociale
- Infrastructura
- Resursele
- Administrația și guvernarea

În perioada 2014-2020 România va face investiții folosind resurse din fondurile ESI în cadrul tuturor celor 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020.

Investițiile din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020 vor constitui unul dintre cele mai importante instrumente pentru reducerea disparităților de dezvoltare între diferitele regiuni ale României, dar și între țara noastră și celelalte State Membre.

**Evoluția gradului de absorbție a fondurilor europene în
perioada
1.ian.2007 - 31.oct.2014**

Nota: Fondurile europene se referă la FSC, FEADR și FEP

3. Reforma investițiilor publice prin creșterea substanțială a fondurilor alocate cofinanțării proiectelor europene și prioritizarea investițiilor publice semnificative

Cheltuielile de investiții în perioada 2013-2017

	2013	2014	2015 propuneri	2016 estimări	2017 estimări
Cheltuieli totale BGC (mil. lei)	216.168	233.540	239.364	251.955	260.538
- % din PIB	33,8	34,6	33,7	33,7	33,0
Cheltuieli de investiții BGC (mil. lei)	31.614	36.145	44.789	47.643	48.042
% din cheltuieli totale	14,6	15,5	18,7	18,9	18,4
- % in PIB	4,9	5,4	6,3	6,4	6,1

Notă: Cheltuielile de investiții cuprind cheltuielile aferente programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (FEN postaderare), cheltuieli de capital și cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă.

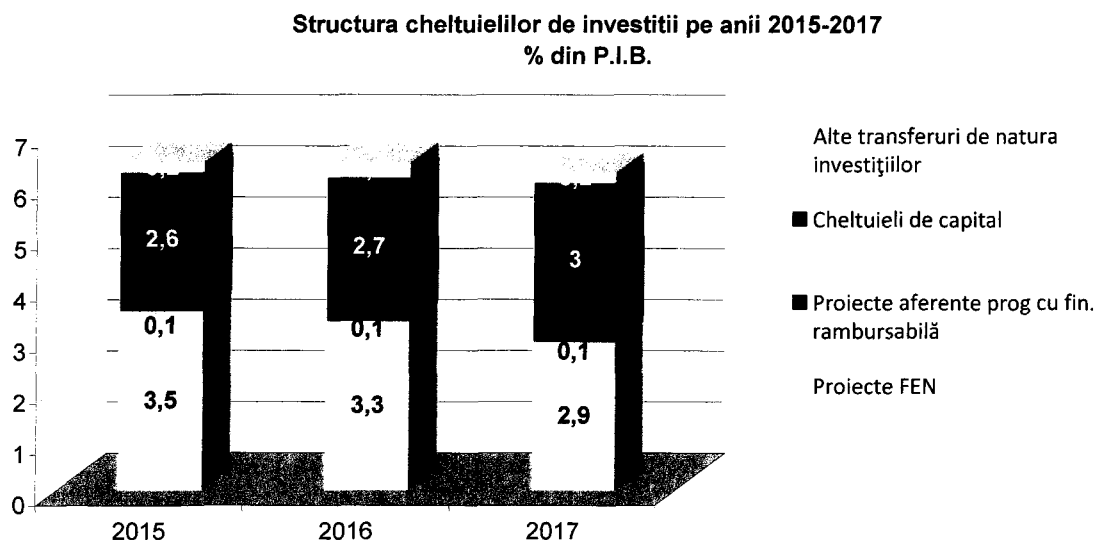
În conformitate cu obiectivele generale și specifice menționate în art 37 și art 38 din OUG 88/2013, în procesul de elaborare a listei proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate au fost avute în vedere principiile și criteriile de prioritizare a proiectelor de investiții publice, respectiv punctajul acordat de către ordonatorii principali de credite, precum și indicatorii de performanță economică a proiectului de investiții publice și angajamentele asumate de România, în calitate de împrumutat sau în altă calitate, în cadrul unor acorduri de împrumut cu instituții financiare internaționale ori prin alte acorduri.

Prioritizarea investițiilor publice va fi consolidată pentru fructificarea potențialului de creștere economică.

Unul din angajamentele asumate de România cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană constă în reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri UE. Precizăm, de asemenea, că această

priorizare indicativă nu implică o excludere de la finanțare a acestor proiecte prin legile bugetare anuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În anul 2015 cheltuielile destinate investițiilor însumează 44,8 miliarde lei, cu 8,7 miliarde mai mult ca în anul 2014, reprezentând aproximativ 6,3% în PIB și o pondere în total cheltuieli bugetare de 18,7%, mai mult cu 3,2 cu puncte procentuale ca în anul 2014.

4. Măsurile adoptate de Guvern privind stimularea consumului concomitent cu asigurarea protecției sociale pentru categoriile de populație cu venituri reduse care se regăsesc în bugetul pe anul 2015

- salariul minim va crește astfel: la 1 ianuarie 2015: 975 lei și la 1 iulie 2015: 1050 lei. În luna mai 2012, salariul minim pe economie era de 700 lei. Astfel, se observă realizarea măsurii luate de Guvern privind creșterea salariului minim cu 50%;
- indexarea tuturor pensiilor cu 5%;
- creșterea indemnizației sociale pentru pensionari de la 350 la 400 lei;
- indemnizațiile pentru persoane cu dizabilități cresc cu 16%;
- creșterea alocației pentru susținerea familiilor cu venituri pe membru de familie sub 530 lei, cu 42 lei pentru fiecare copil;
- creșterea alocației de plasament la 600 lei;
- majorarea alocației de hrană pentru adulți cu dizabilități și persoane vârstnice din centre de asistență socială, de la 8 la 16 lei pe zi ;
- restituirea eşalonată a debitelor recuperate de la pensionari și persoanele aflate în concediu de creștere a copilului ;
- majorarea salariilor personalului din sănătate și asistență socială, cu 100 lei, din luna ianuarie 2015, cu excepția personalului care în anul 2015 beneficiază de majorarea salariului de bază cu sume mai mari decât 100 lei, ca urmare a majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;
- majorarea salariilor personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ cu 5% de la 1 martie 2015 și cu încă 5% de la 1 septembrie 2015.

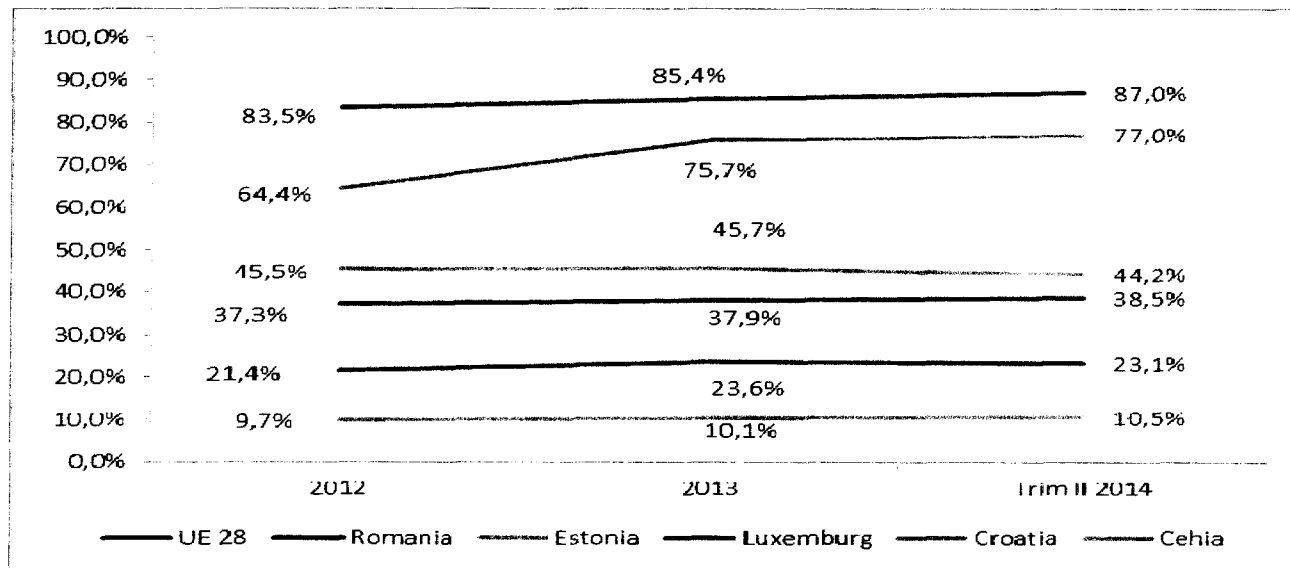
5. Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE s-a situat la sfârșitul anului 2013 la un nivel de 37,9% din PIB, net inferior plafonului de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht. Din datoria guvernamentală, la sfârșitul anului 2013, datoria internă a reprezentat 17,2% din PIB, iar datoria externă a fost de 20,7% din PIB, ca

urmărire a unui proces de finanțare în perioada 2011-2013 care a avut în vedere o finanțare externă semnificativă. De asemenea, la sfârșitul lunii octombrie 2014, datoria guvernamentală a reprezentat 40,4% din PIB, din care datoria internă a reprezentat 19,4% din PIB, iar datoria externă a fost de 21,0% din PIB.

La nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene, la sfârșitul trimestrului II din anul 2014⁴, România se situa între statele membre UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (10,5%) și Luxemburg (23,1%). Tot la sfârșitul trimestrului II din anul 2014, statele membre UE cu cel mai ridicat nivel de îndatorare au fost: Italia (133,8%), Portugalia (129,4%) și Irlanda (116,7%).

Grafic 1 : Comparatii UE (% datoria guvernamentală în PIB)

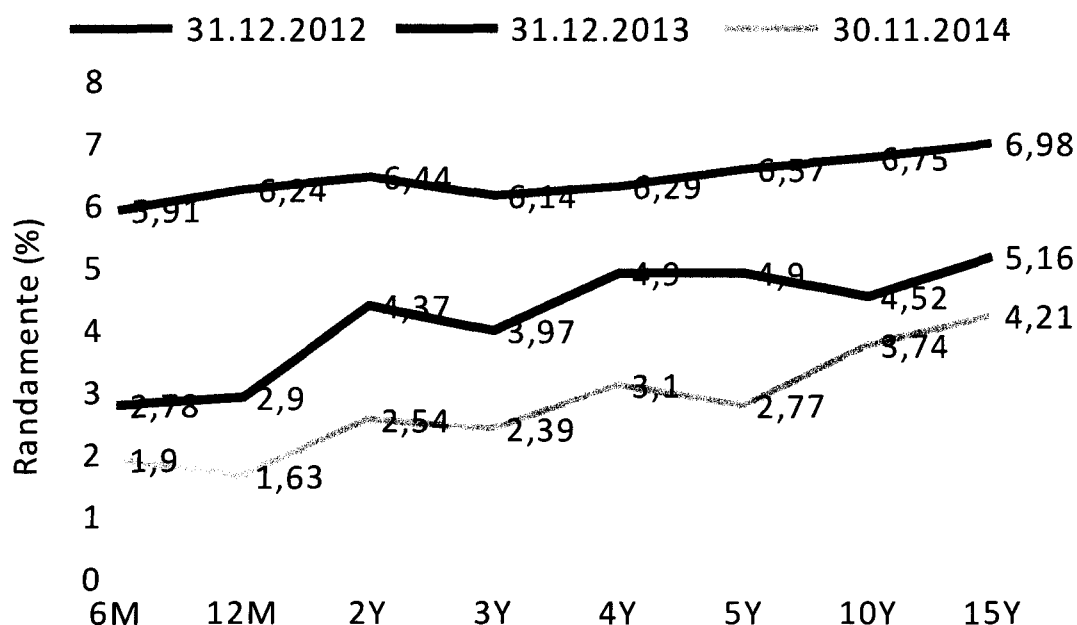

Sursă: Eurostat

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2014-2016, finanțarea deficitului bugetar în anul 2014 se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și externe, în timp ce în anii următori, MFP își propune creșterea ponderii finanțării deficitului bugetar din surse interne având în vedere obiectivul dezvoltării pieței interne a titlurilor de stat și al diminuării expunerii la riscul valutar, desi în 2014 datorită politicii MFP de extindere a maturitatilor datoriei publice și consolidării rezervei în valuta la dispoziția Trezoreriei Statului, finanțarea deficitului bugetar s-a realizat în principal din surse externe și în completare din surse interne. În aceste condiții, volumul anual de titluri de stat, destinate finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice, ce se va emite în anii următori pe piața internă este estimat la max. 50 miliarde lei, ceea ce reprezintă un volum mai redus cu 5 miliarde lei comparativ cu valoarea emisiunilor din anul 2013.

Strategia de finanțare din surse interne are în vedere, în principal, emisiuni de titluri de stat denumite în lei, respectiv certificate de trezorerie, inclusiv prin introducerea de certificate de trezorerie cu scadențe mai scurte (inițial la 3 luni), complementar celor emise la 6 și 12 luni, și obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadențe pe termen mediu și lung în funcție de cererea existentă în piață și ținând cont de obiectivul construirii curbei de randamente în lei.

Grafic 2 : Randamentele titlurilor de stat piața primară

Sursă: MFP

În ceea ce privește sursele de finanțare externă pe termen mediu, acestea se vor asigura în principal prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat (MTN), și în completare se vor contracta împrumuturi de la creditorii oficiali (instituții financiare internaționale și agenții guvernamentale).

Sursele necesare refinanțării datoriei publice guvernamentale se vor asigura de pe piețele pe care s-au emis aceste datorii, precum și din rezerva financiară în valută la dispoziția Trezoreriei Statului. Pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere în asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, se are în vedere menținerea rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, în valoare echivalentă acoperirii necesităților de finanțare a deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice pentru circa 4 luni.

6. Îmbunătățirea procedurilor bugetare prin implementarea programării bugetare multianuale pe proiecte și programe

Acest obiectiv va avea în vedere o definire atentă și riguroasă a politicilor și priorităților ce vor fi finanțate prin buget, îmbunătățirea performanței bugetare prin definirea indicatorilor de rezultat și/sau eficiență, îmbunătățirea cadrului de cheltuieli pe termen mediu, creșterea gradului de predictibilitate și eficiența a cheltuielilor publice; În prezent se lucrează la îmbunătățirea metodologiei privind creșterea eficienței alocărilor bugetare pe programe și proiecte.

2.1. Cadru legal de reglementare

Stabilitatea finanțelor publice ocupă un loc privilegiat în asigurarea unei bune funcționări a Uniunii Economice și Monetare deoarece asigurarea disciplinei financiare reprezintă o condiție obligatorie pentru atingerea unui nivel stabil al prețurilor pe termen mediu și a unei creșteri economice sustenabile. Politicii fiscale, prin intermediul stabilizatorilor automați și măsurilor fiscale discreționare, îi revine un rol fundamental în atenuarea fluctuațiilor economice generate de șocurile asimetrice care pot afecta țările membre ale UEM.

Criza datoriilor suverane din zona euro a impulsionat și coordonarea politicilor fiscale, subliniind necesitatea concordanței guvernantei fiscale naționale cu cea a Uniunii Europene. În acest scop, în cadrul Uniunii Europene au fost introduse câteva reglementări în domeniul politicii fiscale:

- ✓ Pactul de Stabilitate și Creștere;
- ✓ Semestrul European;
- ✓ Pachetul de șase măsuri legislative privind guvernanța economică;
- ✓ Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare, inclusiv Pactul fiscal;

Astfel structura guvernanței economice a Uniunii Europene are la bază trei elemente principale:

(a) Semestrul European pentru coordonarea politicilor macroeconomice ce are ca scop o evoluție sincronizată a economiilor din Uniunea Europeană, fără diferențe macroeconomice considerabile, cu deficite bugetare sub 3%;

Primul *Semestru European* a fost introdus în prima jumătate a anului 2011, fiind un instrument comun de coordonare a politicilor economice și fiscale ale statelor membre din Uniunea Europeană prin care este monitorizată disciplina bugetară, stabilitatea macroeconomică și politicile de promovare a creșterii, inclusiv Strategia 2020, iar statele care nu se supun recomandărilor vor fi amendate. Semestrul European conține un calendar clar, în conformitate cu care statele membre primesc sfaturi de la nivelul Uniunii Europene și prin care este asigurată o supraveghere financiară consolidată, în baza Pactului de Stabilitate și Creștere.

Statele membre își vor prezenta strategiile bugetare pe termen mediu în programele lor de stabilitate și de convergență. În același timp, acestea vor elabora programe naționale de reformă, în care se vor stabili acțiunile care trebuie întreprinse pentru consolidarea politicilor lor în domenii precum ocuparea forței de muncă și incluziunea socială. Toate aceste programe vor fi lansate simultan în luna aprilie. În lunile iunie și iulie, Consiliul de miniștri ai economiei și finanțelor (ECOFIN) și Consiliul European elaborează orientări și recomandări specifice pentru fiecare țară privind politicile bugetare și economice, pe baza cărora statele membre își finalizează bugetele lor pentru anul următor.

b) Pactul de Stabilitate și Creștere (PSC), este un cadru legal bazat pe reguli pentru coordonarea politicilor fiscale naționale în cadrul Uniunii Europene, înființat pentru a întări finanțele publice. Obiectivul pe termen mediu (OTM; în engleză MTO) este *"piatra de temelie"* a componentei preventive a PSC, în conformitate cu prevederile Regulamentului (Ec) 1466/97: *"fiecare SM ar trebui să aibă obiective diferențiate pe termen mediu pentru poziția lor bugetară. Aceste obiective bugetare pe termen mediu specifice țărilor se pot abate de la cerința aproape de echilibru sau poziția în excedent, în timp ce oferă o marjă de siguranță în ceea ce privește limita de 3% din PIB fixată pentru deficitul bugetar. Astfel, se asigură o anumită flexibilitate bugetară, ținând seama de nevoile de investiții publice ale Statelor Membre."*

Pentru a înlătura lacunele și punctele slabe identificate în timpul recentei crize economico financiare, a fost introdusă o a doua modificare a Pactului de Stabilitate și Creștere în anul 2011, fiind cunoscută sub denumirea **Pachetul de șase măsuri legislative privind guvernanța economică**.

Art.6 alin(3) lit. a) din , *Regulamentul UE nr.1175/2011* de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice prevede:

a) în cazul unui stat membru care nu a atins obiectivul bugetar pe termen mediu, atunci când se evaluează modificarea soldului structural, devierea este considerată importantă dacă este de cel puțin 0,5 % din PIB într-un an și de cel puțin 0,25 % din PIB în medie pe an, în doi ani consecutivi;

c) Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul Uniunii Economice și Monetare (Tratatul Fiscal), aplicabil începând cu ianuarie 2013, vine ca o completare a PSC, cu reguli clare prin care solicită părților contractante respectarea /asigurarea convergenței către obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) specific țării, așa cum este definit în PSC, cu o limită inferioară a deficitului structural (efectele ciclice și măsurile one-off nu sunt luate în calcul) de 0,5% din PIB; (1,0% din PIB pentru statele membre cu o rată a datoriei semnificativ sub nivelul de 60% din PIB). Mecanismele de corecție ar trebui să asigure că o acțiune automată va fi întreprinsă în cazul abaterii de la OTM sau de la traiectoria de ajustare către acesta, cu clauze derogatorii pentru situații excepționale. Instituții independente ar trebui să monitorizeze respectarea acestor reguli.

Pe plan național, având în vedere cerințele Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare, semnat la 2 martie 2012, regula privind deficitul bugetar structural, constatarea situației de deviere de la aceasta și mecanismul de corecție automată în cazul unei devieri ***au fost introduse în legislația națională prin modificarea Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010***. Această modificare s-a făcut printr-o lege de modificare și anume Legea nr.377/2013 publicată în Monitorul Oficial al României nr.826/23.12.2013. Noile reguli fiscale introduse prin Legea 377/2013 sunt aplicabile începând cu 1 ianuarie 2014.

Identificarea poziției fiscale fundamentale are la bază definirea și calcularea soldului bugetar ajustat ciclic sau structural.

În esență, soldul bugetar ajustat ciclic reprezintă acel nivel al soldului bugetar care se obține în condițiile în care economia se află la nivelul său potențial. Astfel, acesta poate fi utilizat pentru a identifica cât din modificările intervenite la nivelul poziției fiscal-bugetare (impozite, transferuri, cheltuieli) se datorează condițiilor economice și cât deciziilor discreționare de politică fiscal-bugetară adoptate. În practică, poziția bugetară efectivă este descompusă în două categorii de factori - temporari și permanenți. Schematic, determinarea deficitului ajustat ciclic se bazează pe identitatea:

Deficit bugetar efectiv = Deficit bugetar ciclic (stabilizatori automați) + Deficit bugetar ajustat ciclic (politici discreționare)

Obiectivele de politică fiscală se pot defini mult mai bine în termeni de sold bugetar ajustat ciclic, asigurând sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice și permițând în același timp stabilizatorilor automați să diminueze fluctuațiile economice.

În esență, stabilizatorii automați reflectă faptul că veniturile bugetare și , într-o mai mică măsură, cheltuielile sunt afectate de poziția în cadrul ciclului economic și contribuie la atenuarea fluctuațiilor ciclice.

De exemplu, în caz de expansiune, veniturile bugetare provenite din taxa pe valoare adăugată, accize, contribuțiile la asigurări sociale, impozitul pe venit, impozitul pe profit și altele se majorează, diminuând veniturile disponibile ale agenților economici și populației, contribuind astfel la temperarea creșterii economice și la revenirea PIB la nivelul său potențial.

În caz de recesiune, veniturile colectate scad, iar cheltuielile cu indemnizațiile de șomaj cresc, cu impact

pozitiv asupra veniturilor firmelor și populației, favorizând astfel revenirea economiei și întoarcerea PIB la nivelul său potențial.

Eficacitatea stabilizatorilor automați depinde de dimensiunea sectorului guvernamental, precum și de elasticitatea veniturilor și cheltuielilor bugetare la variațiile ciclice ale economiei. Cu cât este mai amplă dimensiunea sectorului guvernamental și cu cât este mai mare modificarea veniturilor și cheltuielilor bugetare la fluctuațiile ciclice ale economiei, cu atât efectul de estompare a acestor fluctuații ca urmare a acțiunii stabilizatorilor automați va fi mai puternic.

Criza economică globală a arătat faptul că, în condițiile unor șocuri de cerere importante, politica monetară nu este în măsură să ofere un răspuns suficient de puternic dacă mecanismul de transmisie este obturat de condițiile de pe piețele financiare.

Politica fiscală discreționară expansionistă poate fi utilizată în acest caz, în condițiile existenței unui spațiu fiscal adecvat, dar prezintă câteva dezavantaje: necesită un timp relativ îndelungat de implementare, influențat inclusiv de considerente politice, și nu este în mod automat inversată atunci când poziția în cadrul ciclului economic se schimbă.

Stabilizatorii automați nu au aceste dezavantaje, dar eficiența acestora este dependentă de alegerile în materie de politici fiscal-bugetare și instituționale. Spre exemplu, literatura de specialitate arată că eficiența stabilizatorilor automați poate fi crescută în special prin majorarea ponderii sectorului guvernamental sau prin creșterea progresivității impozitării.

2.2 Situația pentru România

În România, în perioada de creștere economică rapidă dinaintea declanșării crizei financiare, impulsul fiscal a fost pozitiv, contribuind la supraîncălzirea economiei și accentuând astfel dezechilibrele acumulate în economie. În România, prociclicitatea politicii fiscal-bugetare din perioada de ascensiune economică pre-criză, a epuizat spațiul fiscal necesar pentru stimularea economiei în perioada de recesiune care a urmat, necesitatea reducerii deficitului bugetar în perioada crizei (în primul rând din cauza constrângerilor de finanțare) conducând astfel, în mod inevitabil, la menținerea caracterului prociclic al politicii fiscal-bugetare. Astfel, acțiunea automată, benefică și stabilizatoare a deficitului ciclic (stabilizatorii automați) a fost anulată de politica discreționară prociclică.

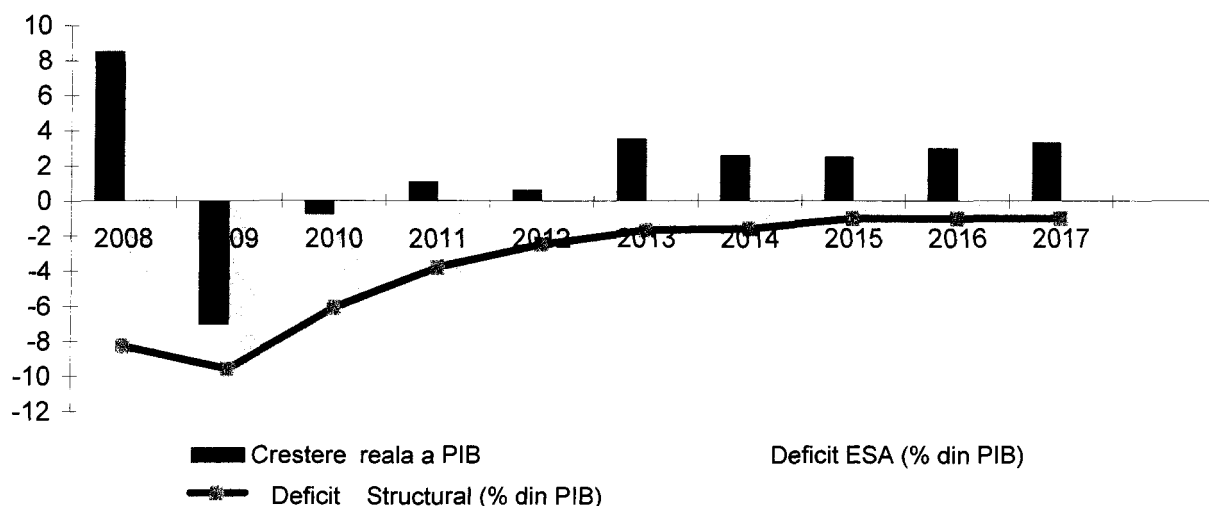
Evoluția creșterii economice și a deficitelor bugetare în perioada 2008-2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016	2017
Crestere reală a PIB	8,5	-7,1	-0,8	1,1	0,6	3,5	2,6	2,5	3,0	3,3
Deficit ESA	-5,7	-9,0	-6,6	-5,5	-3,0	-2,2	-2,0	-1,2	-1,1	-1,1
Deficit Structural	-8,3	-9,6	-6,1	-3,8	-2,5	-1,7	-1,6	-1	-1	-1

Sursa MFP, Eurostat, INS

*) la care se adaugă 0.25 puncte procentuale ajustor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene

Evolutia cresterii economice si a deficitelor bugetare in perioada 2008-2017

După cum se observă în tabelul și în graficul de mai sus, în perioada 2008 – 2011, țara noastră a înregistrat cele mai mari deficite bugetare ceea ce a generat riscuri importante pentru creșterea și stabilitatea economică. Implementarea măsurilor de consolidare fiscală au vizat reducerea deficitului bugetar și îmbunătățirea situației finanțelor publice.

Datorită promovării politicilor neadecvate, au fost deteriorate echilibrele macroeconomice, ceea ce a determinat ca în anul 2009 creșterea economică a României să se situeze la minus 7,1% față de plus 8,5% în anul 2008, România fiind o țară care a avut dezechilibre mai mari la începutul crizei mondiale, în consecință, au fost necesare eforturi de ajustare mai mari decât în alte țări din regiune.

În anul 2013, în România, creșterea economică a fost de 3,5%, fiind al treilea an de creștere (1,1% în 2011 și 0,6% în 2012), ceea ce consolidează tendința de revenire din criza economică și financiară care a afectat și România în anii 2009 și 2010. Creșterea din 2013 s-a datorat, în principal, contribuției pozitive a exportului net, în timp ce cererea internă s-a redus ca urmare a scăderii formării brute de capital fix și a consumului guvernamental.

În perioada 2009-2011, deficitul bugetar structural a scăzut de la 9,6% din PIB la 3,8 % din PIB ritmul de ajustare fiind unul foarte rapid. În același timp, trebuie avut în vedere și faptul că nivelul de pornire a fost unul ridicat, care a impus adoptarea rapidă a unor măsuri decisive pentru asigurarea sustenabilității politicii fiscale. Reducerea deficitului bugetar după 2008 a fost necesară, însă mijloacele alese în perioada 2010-2011 au implicat costuri sociale semnificative influențând negativ potențialul de creștere economică al României. La nivelul ajustării cumulate estimate pentru perioada 2009-2012, cea întreprinsă de România fost una dintre cele mai ambicioase deoarece și dimensiunea dezechilibrului fiscal structural inițial a fost ridicată.

Ajustarea s-a realizat preponderent pe partea de cheltuieli, reformele structurale fiind promovate în special în domeniul salarizării personalului bugetar, sistemului public de pensii și programării bugetare. În cazul veniturilor, cea mai importantă măsură a fost reprezentată de creșterea cotei standard a TVA de la 19 la 24% începând cu iulie 2010. Începând cu anul 2011 - anul în care au intrat în vigoare regulamentele europene care statuează obligația reducerii anuale a deficitului structural cu cel puțin 0,5 puncte procentuale - România și-a diminuat acest deficit cu 4,4 puncte procentuale, respectiv de la 6,1% din PIB în 2010 la 1,7% din PIB în anul 2013. Ca urmare a acestor rezultate, România, alături de Danemarca, a fost singura țară din zona non euro care a intrat în mecanismul de monitorizare a MTO, alături de statele din zona euro.

În mod concret, pentru România, având în vedere nivelul relativ redus al datoriei publice, în prezent regula deficitului bugetar structural presupune **asumarea unei traiectorii de ajustare (anuală) a nivelului acestuia către o valoare de cel mult 1% din PIB**. Această traiectorie de ajustare trebuie să fie agreată de instituțiile

Uniunii Europene în cadrul mecanismului european de supraveghere bugetară a Statelor Membre (SM). Obiectivul general este reprezentat de ajungerea la OTM în anul 2015, asumat de România prin Programul de Convergență 2014-2017 aprobat de Guvern și transmis la Comisia Europeană, respectiv un deficit structural de 1% din PIB, după ce în anul 2013 s-a confirmat ieșirea de sub procedura de deficit excesiv. Începând cu anul 2013 s-a aplicat o viziune nouă a continuării consolidării fiscale, care să stimuleze creșterea economică, să distribuie în mod echitabil povara ajustărilor, să înlăture creșterea disparităților și a tensiunilor sociale. Pentru prima dată în istoria României, în 2013, deficitul ESA (2,2% din PIB) a fost mai mic decât cel cash (2,5 % din PIB).

Devierea semnificativă de la calea de ajustare către OTM presupune aplicarea prevederilor art.6² din Legea responsabilități fiscal-bugetare nr.69/2010 cu modificările și completările ulterioare (LRF), **adică aplicarea unui set de măsuri cu scopul de a corecta această deviere. Nerespectarea prevederilor LRF de către membrii Guvernului atrage, potrivit prevederilor art.52 din aceeași lege, răspunderea politică solidară cu ceilalți membri, în conformitate cu prevederile Constituției României, republicată, și ale Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările ulterioare.**

În acest context, orice abatere de la tintele asumate de România conduce la încălcarea regulamentelor europene, precum și a legislației naționale.

2.3 Importanța respectării obiectivului bugetar pe termen mediu

Limitarea deficitului structural promovată prin *Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare* semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la imposibilitatea practicării unor politici fiscale prociclice, la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.

În plus, și noile constrângeri bugetare impuse de pactul fiscal obligă la o cheltuire mult mai eficientă a banilor publici. Cu aceleași resurse bugetare, limitarea deficitului bugetar forțează obținerea unor efecte mult mai mari în economie prin cheltuirea banilor publici.

Reducerea deficitului structural este necesară pentru a evita creșterea datoriei publice, a cheltuielilor publice cu dobanzile și pentru a nu supraîncarca politica monetară, ceea ce va reprezenta un test pentru coerența mix-ului de politici viitoare. Atingerea obiectivului pe termen mediu asumat ar trebui să asigure evoluția rapidă către o situație sustenabilă, generând totodată spațiu fiscal suficient pentru unele măsuri discreționare de politică bugetară, de exemplu, creșterea investițiilor publice în infrastructură.

3. Cadrul macroeconomic

3.1 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

În anul 2013, produsul intern brut a crescut cu 3,5% datorită contribuției pozitive a exportului net de 4,4 procente, ca urmare a cererii externe crescute care a determinat o majorare a exportului de bunuri și servicii, în termeni reali, cu 21,4%, în timp ce importurile de bunuri și servicii s-au majorat cu 8,5%.

Cererea internă a scăzut cu 0,8% ca urmare a reducerii formării brute de capital fix cu 3,2% și a contribuției negative a modificării stocurilor. Consumul final s-a majorat cu 0,4% în condițiile creșterii cheltuielilor cu consumul final al populației cu 0,9% și a reducerii consumului guvernamental cu 1,6%.

Consumul populației s-a accelerat în a doua jumătate a anului 2013 pe fondul unei inflații scăzute și a unei producții agricole mari, care a impulsionat piața țărănească și autoconsumul, componentă importantă a consumului populației în România.

Pe latura ofertei, creșterea produsului intern brut a fost susținută de sectoarele agricultură și industrie a căror valoare adăugată brută a crescut cu 26,6%, respectiv cu 23,0%, în timp ce construcțiile și serviciile au înregistrat reduceri de 0,5%, respectiv 7,4%.

- modificări procentuale față de anul precedent -

Produsul intern brut	2013	2014 estimare
Cererea internă, din care:	-0,8	1,6
Consumul final	0,4	3,6
- Cheltuielile cu consumul privat	0,9	3,4
- Cheltuielile cu consumul final al populației	0,9	3,4
- Cheltuielile cu consumul guvernamental	-1,6	4,1
- Consumul colectiv efectiv al administrației publice	-1,2	9,0
Formarea brută de capital fix	-3,2	-4,7
Exportul de bunuri și servicii	21,4	9,6
Importul de bunuri și servicii	8,5	7,0
PIB	3,5	2,6
- Industrie	23,0	4,2
- Agricultură	26,6	0,5
- Construcții	-0,5	-1,7
- Servicii	-7,4	2,5

Sursa: 2013 Institutul Național de Statistică, 2014 Comisia Națională de Prognoză

Produsul intern brut în trimestrul III 2014 a fost, în termeni reali, mai mare cu 1,8%, comparativ cu trimestrul II 2014. În primele nouă luni ale anului 2014, produsul intern brut a crescut, comparativ cu același interval al anului 2013, cu 2,8%. În urma revizuirii seriei brute conform Sistemului European de Conturi (SEC 2010) și a seriei ajustate sezonier, produsul intern brut a scăzut în trimestrul II 2014 cu 0,4% față de trimestrul I 2014 și a crescut în trimestrul I 2014 cu 0,7% față de trimestrul IV 2013.

Creșterea economică din primele 9 luni ale anului s-a bazat pe majorarea semnificativă a consumului populației și pe evoluția favorabilă a cererii externe. Contribuția consumului populației la creșterea PIB a fost de 3 procente și a exportului net de 1 procent, în timp ce formarea brută de capital fix a contribuit negativ, respectiv cu 1,8 procente.

Valoarea adăugată brută din industrie și servicii a contribuit pozitiv la creșterea PIB, în timp ce construcțiile au contribuit negativ. Impozitele nete pe produs au înregistrat o dinamică pozitivă (2,6%).

Rezultatele economice de până în prezent argumentează posibilitatea realizării unei creșteri economice în 2014 de 2,6%.

În anul 2014 creșterea economică se va baza atât pe cererea internă, cât și pe cea externă. Cererea internă se va majora cu 1,6%, ca urmare a creșterii cheltuielilor cu consumul final al populației cu 3,4% și a cheltuielilor cu consumul guvernamental (care includ consumul individual și colectiv al acestuia) cu 4,1%, în timp ce formarea brută de capital fix va înregistra o reducere de 4,7%. Exportul net va contribui pozitiv la creșterea reală a produsului intern brut, exporturile și importurile de bunuri și servicii înregistrând creșteri de 9,6%, respectiv 7,0% față de anul 2013.

Pe partea ofertei interne, pentru anul 2014 se estimează creșteri ale valorii adăugate brute în industrie (4,2%), servicii (2,5%) și agricultură (0,5%), în timp ce construcțiile se vor diminua cu 1,7%.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, s-a menținut constant în anul 2013, fiind de 4443,6 mii persoane. Pe primele 9 luni ale anului 2014 s-a înregistrat o creștere medie a efectivelor lunare de 1,0% față de aceeași perioadă din 2013. Pentru anul 2014 se prevede creșterea numărului mediu de salariați cu 1,5%.

Rata șomajului înregistrat s-a situat la sfârșitul anului 2013 la 5,65%. La sfârșitul lunii octombrie 2014 rata șomajului înregistrat s-a redus la 5,1%. Pentru finalul anului 2014 se estimează o rată a șomajului înregistrat de 5,3%.

În anul 2013, **exporturile de bunuri** au avut o valoare de 49,6 mld. euro, în creștere cu 10,0% comparativ cu anul 2012, în timp ce **importurile** s-au majorat cu doar 1,0%, valoarea acestora fiind de 53 mld. euro. În aceste condiții, deficitul comercial FOB-FOB a fost de 3,4 mld. euro în scădere cu 53,6% comparativ cu cel înregistrat în anul 2012.

În primele 9 luni ale anului 2014, **exporturile de bunuri** au atins valoarea de 39,1 mld. euro în creștere cu 7,1% față de aceeași perioadă a anului anterior, iar **importurile CIF** au înregistrat o valoare de 43,4 mld. euro în creștere cu 6,6%.

Pe întreg anul 2014 se așteaptă ca exporturile să atingă o valoare de 53,2 mld. euro, în timp ce importurile CIF să fie de 58,9 mld. euro, în creștere cu 7,3%, și respectiv 6,6% față de anul anterior. Se estimează că exporturile intracomunitare de bunuri se vor majora cu 6,1%, iar cele extracomunitare cu 10,1%, în timp ce importurile intracomunitare se vor majora cu 9,4%, iar cele extracomunitare se vor reduce cu 2,0%.

În anul 2013, **contul curent al balanței de plăți** a înregistrat un deficit în valoare de 1.165 milioane euro ajungând la o pondere în PIB de doar 0,8%. Finanțarea deficitului de cont curent s-a realizat integral prin investiții străine directe. Investițiile străine directe au atins valoarea de 2,7 mld. euro și au fost mai mari cu cca. 27% față de anul 2012 când au înregistrat 2,1 mld. euro.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat în primele 9 luni ale anului 2014 un deficit în valoare de 558 milioane euro, finanțat integral din investiții străine directe care au totalizat o valoare de 1.511 milioane euro.

În anul 2014 deficitul contului curent al balanței de plăți externe va atinge o valoare de 1.515 milioane euro, cu o pondere de 1,0% din PIB.

-mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2013	2014 estimare
Export FOB	49.564	53.185
- modificare procentuală anuală, %	10,0	7,3
Import CIF	55.268	58.915
- modificare procentuală anuală, %	1,0	6,6
Import FOB	52.990	56.485
- modificare procentuală anuală, %	1,0	6,6
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-3.425	-3.300
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-5.704	-5.730
Soldul contului curent*	-1.165	-1.515
- % din PIB	-0,8	-1.0

* Conform manualului „Balanța de plăți și poziția investițională internațională – FMI, ediția a VI-a (BPM6)”

Sursa: 2013 Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României, 2014 Comisia Națională de Prognoză

La sfârșitul anului 2013 **rata anuală a inflației** a ajuns la minimul istoric de după 1990, atingând un nivel de 1,55%, cu 3,4 puncte procentuale sub cel atins la sfârșitul anului 2012. Ca medie anuală, inflația s-a situat cu 0,65 puncte procentuale peste media anului anterior, ajungând la 3,98%.

Procesul amplu de dezinflație s-a manifestat în contextul persistenței deficitului de cerere și al absenței presiunilor din partea prețurilor produselor agroalimentare. Reducerea cotei de TVA la unele produse de panificație cât și menținerea unui curs de schimb relativ stabil au contribuit la trendul descendent al prețurilor de consum. O tendință în sens contrar s-a manifestat din partea prețurilor reglementate, creșteri semnificative față de sfârșitul anului 2012 înregistrându-se la apă, canal, salubritate (12,07%), gaze (9,25%) și energie electrică (7,90%).

Începând cu luna septembrie 2014 inflația anuală a intrat pe un trend ascendent ajungând în luna octombrie la 1,44%. La sfârșitul anului 2014 se așteaptă ca rata inflației să ajungă la circa 1,6% cu o medie anuală de 1,2%.

3.2. Execuția bugetară în anul 2013 și pe primele 10 luni ale anului 2014

Pe ansamblu, conform datelor definitive, execuția bugetului general consolidat în anul 2013 s-a încheiat cu un deficit cash de 15,8 miliarde lei, respectiv 2,5% din PIB, față de un deficit anual prevăzut de 15,8 miliarde lei.

Procesul de consolidare fiscală a continuat în anul 2013, deficitul bugetar menținându-se la același nivel din 2012, respectiv 2,5% din PIB, în condițiile în care au fost plătite arierate în domeniul sănătății și în administrația locală (+0,4 pp din PIB), au fost reîntregite salariile personalului din sectorul bugetar (+0,5 pp din PIB), iar sumele alocate de la bugetul de stat pentru susținerea proiectelor finanțate din fonduri europene au crescut cu 2,2 miliarde lei față de anul precedent, în special pentru cofinanțarea proiectelor ai căror beneficiari sunt unitățile administrativ-teritoriale și Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România.

Veniturile bugetului general consolidat

Veniturile bugetului general consolidat în anul 2013 au totalizat 200,4 miliarde lei, reprezentând 31,3% pondere în PIB și un grad de realizare față de estimările anuale de 97,5%.

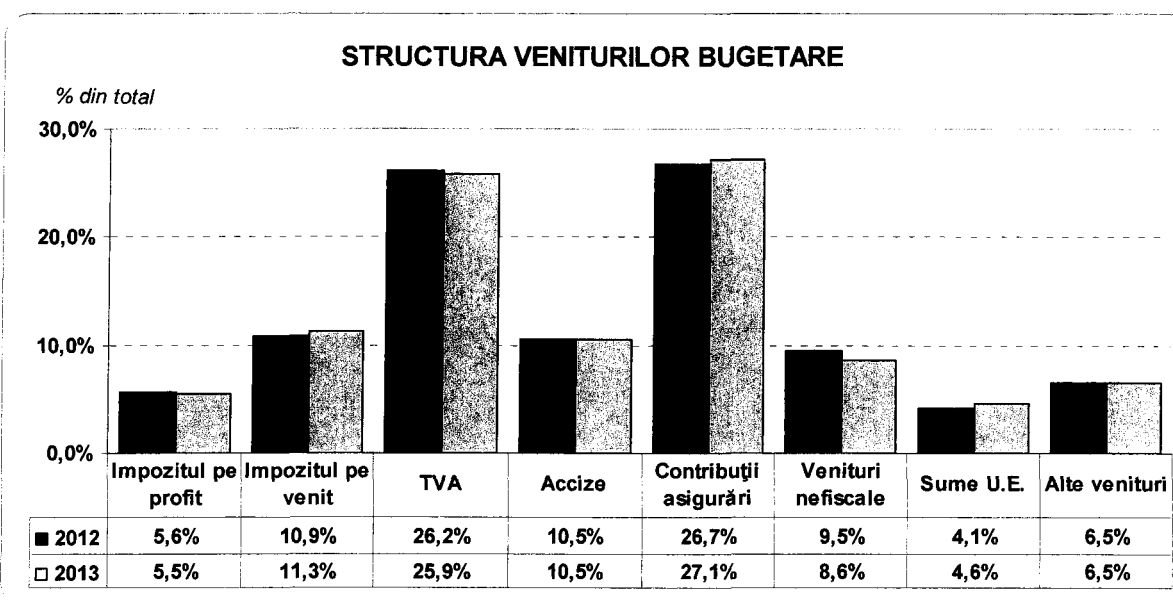
Încasările bugetare au fost influențate atât de evoluțiile economice, cât și de deciziile de politică fiscală adoptate, cum ar fi: creșterea salariului minim, majorarea salariilor în sectorul bugetar, modificarea bazei de calcul în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, modificarea cuantumului accizelor, precum și de măsura blocării temporare a rambursărilor fondurilor europene, ca urmare a deficiențelor constatate în anii anteriori.

Din punct de vedere a ponderii principalelor categorii de impozite în total venituri încasate, s-au înregistrat creșteri în **cazul** impozitului pe salarii și venit cu 0,4 pp, contribuții de asigurări cu 0,4 pp, dar și în cazul **sumelor primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări** cu 0,4 puncte procentuale.

În paralel, s-au înregistrat și diminuări în cazul impozitului pe profit cu 0,1 pp și TVA cu 0,3 pp, dar și a **veniturilor nefiscale** cu 0,9 pp.

Comparativ cu anul anterior, **veniturile bugetului general consolidat** în anul 2013 au avut o evoluție pozitivă, creșterea nominală înregistrată fiind de 3,7 %, iar ca procent în PIB au scăzut cu 1,1 pp , de la 32,4% în 2012, la 31,3% în 2013.

Creșterea nominală a veniturilor față de anul 2012 a fost determinată, în principal, de încasările din impozitul pe salarii și venit (+8,5%), taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități (+32,2%), TVA (+ 2,6%), accize (+4,2%), contribuții de asigurări (+5,7%), sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate (+15,0%).

Evoluții sub nivelul încasărilor anului 2012 s-au înregistrat, în principal, în cazul Impozitului pe comerțul exterior și tranzacțiile internaționale (taxe vamale) (-12,4%) și veniturilor nefiscale (-6,1%).

Încasările din **impozitul pe venit** au crescut ca urmare a majorării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, a creșterii salariului minim.

Veniturile din **accize** au înregistrat creștere ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină, la țigarete, precum și majorării cursului de schimb.

Încasările în cazul veniturilor din **alte impozite și taxe pe bunuri și servicii** în anul 2013 au înregistrat o diminuare față de încasările anului anterior (-26,9%).

Veniturile din **taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** au crescut față de anul anterior cu 32,2%, ca urmare a încasării în anul 2013 a sumei de 1.491,2 milioane lei reprezentând taxe de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, potrivit prevederilor H.G. nr.605/2012.

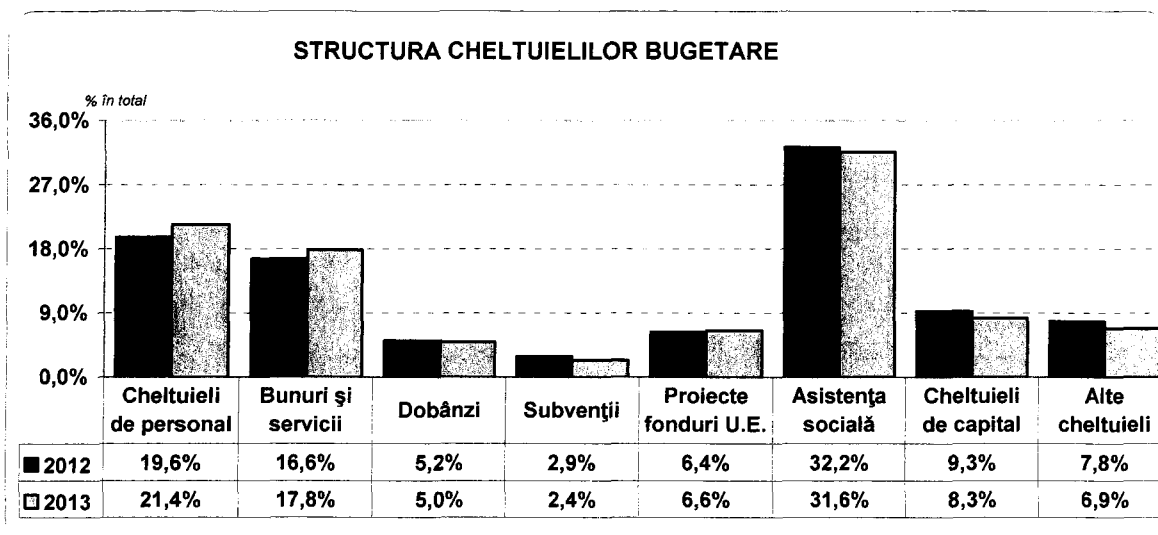
Încasările din **contribuțiile de asigurări**, deși au crescut în termeni nominali cu 5,7%, datorită creșterii veniturilor salariale, ca urmare a reîntregirii salariilor personalului bugetar și a majorării salariului minim de la 1 februarie 2013 și respectiv 1 iulie 2013. Încasările din contribuțiile de asigurări au fost afectate de obligația de restituire a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate către pensionari dar și de creșterea în anul 2013 cu 0,5 puncte procentuale a cotei de contribuții aferentă fondurilor de pensii administrate privat de la 3,5% la 4%.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost în cuantum de 9,2 miliarde lei și au reprezentat 1,4% din PIB.

Cheltuielile bugetului general consolidat

Cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat în anul 2013 **216,2 miliarde lei** prezentând un grad de realizare față de nivelul prevăzut de 97,7%.

Structura economică a cheltuielilor a înregistrat o creștere a ponderii cheltuielilor de personal cu 1,8 pp, a cheltuielilor cu bunuri și servicii cu 1,2 pp, și a cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cu 0,2 pp.

Diminuări ale ponderii s-au înregistrat în cazul cheltuielilor cu dobânzi cu 0,2 pp, subvențiile și asistența socială cu 0,6 pp și a cheltuielilor de capital și a altor cheltuieli cu 1,0 pp.

Comparativ cu anul anterior, **cheltuielile bugetului general consolidat** au înregistrat o creștere nominală de 4% în condițiile în care ponderea acestora în PIB s-a diminuat cu 1 pp.

În anul 2013, s-au înregistrat diminuări ale cheltuielilor bugetare față de anul precedent în cazul **cheltuielilor cu subvențiile** cu 15,8%, al **cheltuielilor de capital** cu 6,9%, dar și în cazul celor aferente **programelor cu finanțare rambursabilă** cu 43,6%.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în anul 2013, au crescut cu 13,3% față de anul precedent, ca urmare a reîntregirii salariilor personalului bugetar și a plății obligațiilor stabilite prin hotărâri judecătorești.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 11,9% față de anul precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2pp. Creșterea cheltuielilor cu bunuri și servicii a fost determinată de implementarea Legii nr. 72/2013 prin care s-a transpus în legislația românească Directiva nr. 7/2011 privind combaterea întârzierilor în efectuarea plăților comerciale, precum și pentru plata arieratelor de către administrațiile locale și spitale.

Cheltuielile cu asistență socială au crescut față de anul 2012 cu 2%, în condițiile în care a avut loc majorarea cuantumurilor unor drepturi, cum sunt :

- majorarea cu 8,5%, începând cu 1 iulie 2013, a ajutorului social acordat în baza Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat;
- cu aceeași dată s-au majorat alocațiile pentru susținerea familiei acordate în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei cu 30%.
- valoarea punctului de pensie s-a majorat cu 4%.

Cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o creștere cu 0,4% față de anul precedent.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în anul 2013 de 31,6 miliarde lei și au reprezentat 4,9% ca pondere în PIB.

Execuția bugetară pe primele 10 luni ale anului 2014

Execuția bugetară aferentă primelor 10 luni ale anului 2014 s-a încheiat cu un excedent de 0,29% din PIB

Rezultatul înregistrat indică o situație favorabilă din perspectiva încadrării în ținta de deficit pe ansamblul anului 2014, de 2,2% din PIB, fiind influențat de încasarea veniturilor din certificatele pentru emisii de gaze cu efect de seră emise de Ministerul Economiei, în suma de 452 milioane lei precum și tranșa a doua din impozitul pe construcții în sumă de 693,7 milioane lei. Veniturile bugetului general consolidat, în sumă de 177,5 miliarde lei, reprezentând 26,3% din PIB, au fost cu 6,5% mai mari în termeni nominali față de aceeași perioadă a anului precedent.

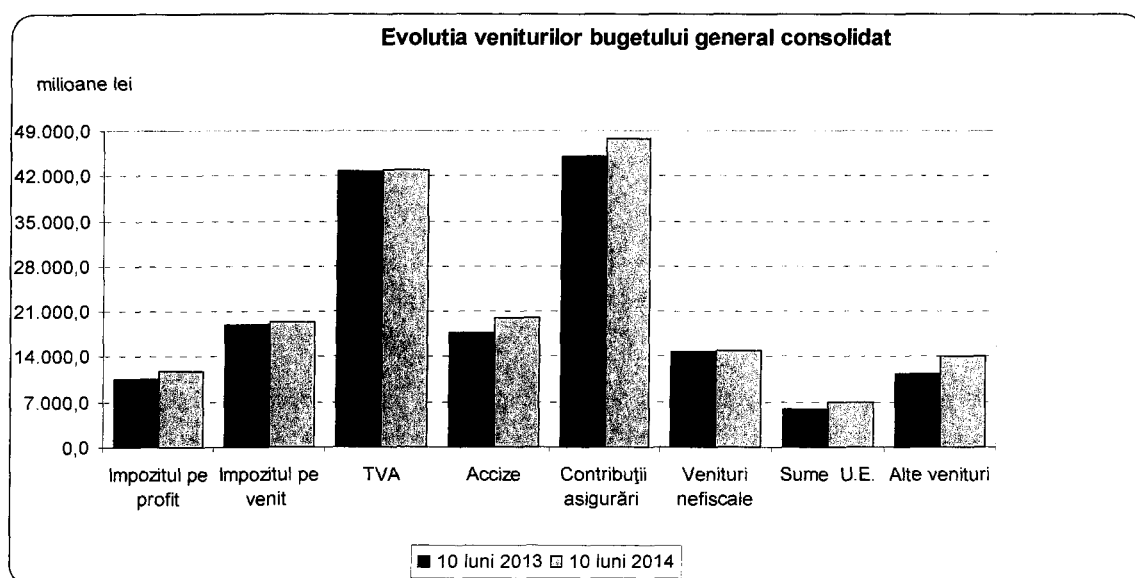
S-au înregistrat creșteri față de aceeași perioadă a anului precedent la încasările din: contribuțiile de asigurări sociale (+2.781 mil. lei), accize (+2.291 mil. lei), impozite și taxe pe proprietate (+1.765 mil. lei), impozitul pe profit (+1.235 mil. lei), impozit pe salarii (+473 mil. lei), TVA (+271 mil. lei).

Veniturile din taxa pe utilizarea bunurilor s-au redus cu 41,6% ca urmare a faptului că în anul precedent s-au încasat taxe de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în sumă de +2,0 miliarde lei.

La nivelul administrațiilor locale s-au înregistrat, de asemenea, creșteri față de anul precedent la impozite și taxe pe proprietate cu 4,2%, taxa pe utilizarea bunurilor cu 2,5% și venituri nefiscale cu 1,1%.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost de 6,8 miliarde lei, cu 0,9 miliarde lei mai mari față de aceeași perioadă a anului precedent

Veniturile fiscale au fost în sumă de 106,1 miliarde lei (15,7% din PIB), în creștere cu 5,42% comparativ cu perioada similară din anul precedent.

În structură veniturile au avut următoarea evoluție :

- Încasările din **impozitul pe profit** au înregistrat o creștere de 11,7% comparativ cu anul anterior, determinată de evoluția pozitivă atât a încasărilor de la agenții economici cât și a celor de la băncile comerciale;
- Încasările din **impozitul pe venit** s-au realizat în sumă de 19,3 miliarde lei ceea ce a reprezentat o creștere cu 2,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent fiind influențate de creșterea câștigului salarial mediu brut pe economie, creșterea valorii punctului de pensie, creșterea efectivului de salariați din economie;

- Încasările din **impozitele și taxele pe proprietate** au crescut cu 44,4% comparativ cu încasările din perioada similară a anului 2013 pe fondul creșterii semnificative a încasărilor la bugetul de stat ca urmare a introducerii impozitului pe construcții conform OUG nr.102/2013;
- Încasările din **taxa pe valoarea adăugată** au totalizat 42,9 miliarde lei (6,4% din PIB), înregistrând o creștere cu 0,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, Pe structura, detaliat, sumele colectate din TVA au fost mai mari pentru operațiunile interne cu 3,2 % și cu 3,0% la importul de bunuri. O influență negativă asupra încasărilor a avut-o creșterea rambursărilor de TVA cu 10,1%.
- Încasările din **accize** au înregistrat o creștere cu 13,0% comparativ cu cele zece luni ale anului precedent, determinată în principal de majorarea cuantumului accizelor la unele categorii de produse precum și de modificarea modului de calcul al valorii accizelor în lei, cât și a îmbunătățirii activității de colectare.
- Încasările din **impozitul pe comerțul exterior și tranzacțiile internaționale** au crescut cu 2,1% comparativ aceeași perioadă a anului precedent;
- Încasările din **taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** au înregistrat o diminuare semnificativă (-41,6%) comparativ cu perioada similară a anului precedent în condițiile în care în anul 2013 au fost încasate în luna iunie taxele de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, potrivit prevederilor H.G. nr. 605/2012 , în sumă de aproximativ 2 miliarde lei.

Contribuțiile de asigurări colectate la bugetul general consolidat în cele zece luni ale anului 2014 au fost în sumă de **47,8 miliarde lei**, în creștere cu 6,2% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Comparativ cu primele 10 luni ale anului 2013 s-au înregistrat creșteri ale încasărilor la contribuțiile de asigurări la toate cele trei bugete de asigurări sociale astfel la bugetul asigurărilor sociale de stat s-a înregistrat o creștere cu 3,6% , la bugetul asigurărilor pentru șomaj cu 5,5%, iar la bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate cu 12,1%.

Evoluția pozitivă față de anul precedent s-a datorat în principal creșterii efectivului de salariați din economie, a câștigului mediu salarial precum și creșterii salariului minim pe economie.

Veniturile nefiscale au fost colectate în sumă de 14,8 miliarde lei ceea ce reprezintă o creștere usoară cu 0,6% comparativ cu încasările din aceeași perioadă a anului 2013.

Sumele rambursate de U.E. în contul plăților efectuate au totalizat la finele lunii octombrie a anului 2014 6,8 miliarde lei (1,0% din PIB) cu 14,5 % mai mari comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

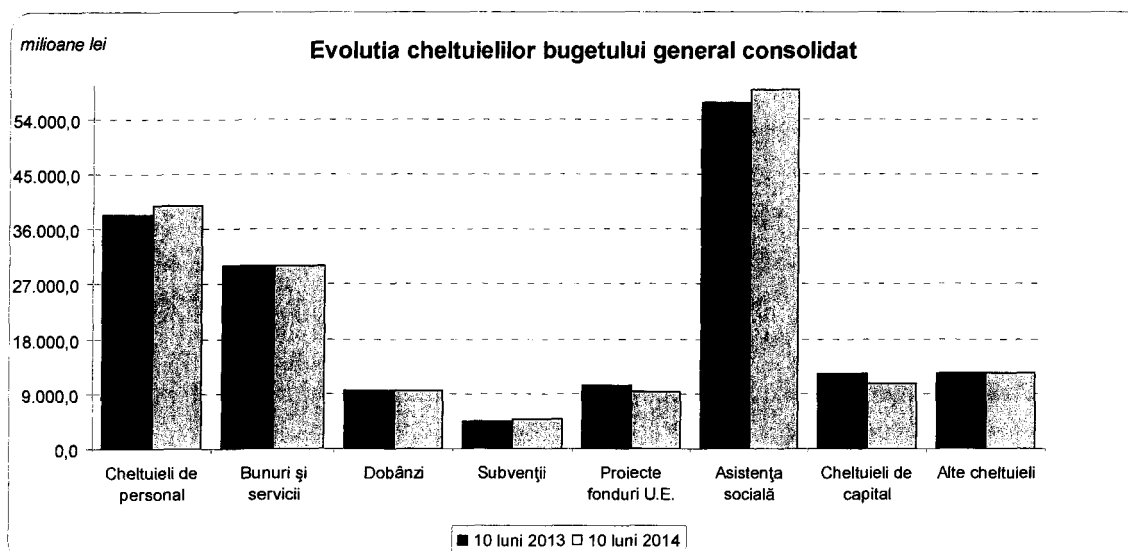
Cheltuielile bugetului general consolidat, în sumă de 175,6 miliarde lei, au crescut în termeni nominali, cu 0,7% față de aceeași perioadă din anul precedent, dar s-au redus cu 1,3 puncte procentuale ca pondere în PIB.

S-au înregistrat creșteri față de aceeași perioadă a anului 2013 la **cheltuielile de personal** (+4,0%), **asistența socială** (+3,6%), **cheltuielilor cu subvențiile** (+6,9%). Reduceri de cheltuieli s-au înregistrat în cazul **cheltuielilor cu bunuri și servicii** (-0,1%), **dobânzi** (-0,5%), **cheltuieli de capital** (-13,4%) și **proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile** (-8,1%).

Cheltuielile de personal au crescut cu 4,0% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a creșterii salariului minim brut la 850 lei de la 1 ianuarie 2014 și la 900 lei de la 1 iulie 2014, precum și a plății drepturilor stabilite prin hotărâri judecătorești.

Față de anul precedent, s-a înregistrat reducerea cheltuielilor cu **dobânzi** cu 0,5% datorită scăderii randamentelor la licitațiile emisiunilor de obligațiuni de tip benchmark, precum și a cheltuielilor cu **bunuri și servicii** cu 0,1%.

Cheltuielile cu **asistența socială** au înregistrat o creștere de 3,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut fiind influențate de creșterea venitului minim garantat precum și de creșterea valorii punctului de pensie.

Cheltuielile pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile se mențin sub nivelul din aceeași perioadă a anului precedent (- 8,1%) dar s-au dublat în cursul lunii octombrie față de luna precedentă.

Cheltuielile pentru **investiții**, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost de 20,3 miliarde lei, respectiv de 3,1% din PIB, față de 22,6 miliarde lei în aceeași perioadă a anului precedent. Menționăm că în perioada raportată din anul 2013 s-au plătit arierate ale Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale în sumă de circa 2 miliarde lei, precum și arierate ale administrațiilor locale din împrumuturi din trezorerie în sumă de 800 milioane lei.

3.3. Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2015-2017)

Având în vedere evoluția potențialului de creștere economică, pentru perioada 2015-2017 se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, fiind posibilă o creștere a produsului intern brut, în medie, cu 2,9% anual.

Creșterea economică	2015	2016	2017
<i>Modificări procentuale anuale</i>			
PIB real	2,5	3,0	3,3
PIB nominal	5,3	5,5	5,6
Componentele PIB-ului real			
Cererea internă, din care:	2,9	3,5	3,8
Consumul final	2,6	2,9	3,0
- Cheltuielile cu consumul privat, din care:	2,8	3,0	3,3
- Cheltuielile cu consumul final al populației	2,8	3,0	3,3
- Cheltuielile cu consumul guvernamental, din care:	1,5	2,5	1,7
- Consumul colectiv al administrației publice	1,5	2,5	1,6
Formarea brută de capital fix	4,0	5,2	6,1
Exporturi de bunuri și servicii*)	5,9	5,3	5,0
Importuri de bunuri și servicii*)	6,9	6,4	6,1
Contribuții la creșterea PIB (procente)			
Cererea internă finală	2,9	3,5	3,8
Modificarea stocurilor	0,0	0,0	0,0
Export net	-0,4	-0,5	-0,5

*) Exporturile și importurile de bunuri și servicii sunt exprimate în termeni reali (de volum)

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității economice în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, în sectorul construcțiilor, care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile, precum și în sectorul serviciilor.

Cererea internă va fi motorul acestei evoluții, cu o medie anuală estimată la 3,4%. Formarea brută de capital fix se va accelera pe fondul îmbunătățirii finanțării proiectelor de infrastructură prioritare, cu un ritm mediu anual de 5,1%. Cheltuielile cu consumul final al populației se vor majora, în medie, cu ritmuri de 3,0%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental, care includ consumul individual și colectiv al acestuia, vor înregistra ritmuri medii de 1,9%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare. Exporturile și importurile de bunuri și servicii vor înregistra ritmuri de creștere, în termeni reali, cu o medie anuală de 5,4%, respectiv 6,5%, exportul net având efect negativ asupra produsului intern brut, diminuându-i creșterea.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, se va majora în medie cu 1,6% anual, iar **rata șomajului înregistrat** la sfârșitul anului se va diminua până la 4,7% la sfârșitul anului 2017.

Pornind de la ipoteza unor creșteri economice temperate la nivel mondial, cu efect pozitiv pe creșterea cererii externe și, implicit, a **comerțului exterior** românesc, în perioada 2015 - 2017 se estimează creșteri medii anuale ale exporturilor de bunuri cu 7,3%, iar ale importurilor cu 7,5%.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2015	2016	2017
Export FOB ^{*)}	57.015	61.175	65.700
- modificare procentuală anuală, %	7,2	7,3	7,4
Import CIF ^{*)}	63.215	67.950	73.180
- modificare procentuală anuală, %	7,3	7,5	7,7
Import FOB ^{*)}	60.605	65.150	70.165
- modificare procentuală anuală, %	7,3	7,5	7,7
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-3.590	-3.975	-4.465
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-6.200	-6.775	-7.480
Soldul contului curent	-2.430	-2.460	-3.500
- % din PIB	-1,5	-1,5	-1,9

^{*)} Exportul și importul de bunuri sunt valori nominale exprimate în euro.

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nivelul **deficitului de cont curent** se va menține la valori de 2,4 - 3,5 miliarde euro, reprezentând 1,5 – 1,9% din PIB.

Tendința de reducere a **inflației anuale** va continua în perioada 2015-2017.

Mentținerea unei conduite ferme a politicii monetare, promovarea unei politici salariale prudente și continuarea reformelor structurale vor menține procesul de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă. Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,5% în anul 2017, cu o medie anuală de 2,7%. De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a așteptărilor inflaționiste. Un alt mijloc eficient de ancorare a anticipațiilor inflaționiste va fi volatilitatea redusă a monedei naționale în raport cu euro. Acest fapt este posibil dacă se are în vedere perspectiva unei creșteri mai accelerate de productivitate în economia românească, față de principalii săi parteneri externi.

Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului pentru anii următori.

- %-

Inflația	2015	2016	2017
- sfârșitul anului	2,9	2,8	2,5
- medie anuală	2,2	3,0	2,7

4. Cadrul fiscal-bugetar pe orizontul 2015-2017

4.1 Politica fiscală și bugetară

Realizările anilor 2013 și 2014 față de măsurile asumate prin Strategia fiscal-bugetară din perioada 2014-2016

- În domeniul impozitului pe profit și impozitului pe veniturile microîntreprinderilor:

Măsuri adoptate în cursul anului 2013 - 2014:

În domeniul **impozitului pe profit**:

- majorarea nivelului stabilit pentru deducerea suplimentară a cheltuielilor eligibile pentru activitățile de cercetare-dezvoltare de la 20% la 50% (începând cu data de 1 februarie 2013);
- limitarea deducerii cheltuielilor cu amortizarea mijloacelor de transport persoane care au cel mult 9 scaune de pasageri, la nivelul de 1.500 lei/lună (respectiv 18.000 lei/an) cu sectoare exceptate;
- măsuri fiscale de încurajare a înființării societăților de tip holding prin neimpunerea veniturilor din dividende, câștiguri de capital și lichidarea persoanelor juridice, cu respectarea anumitor condiții de deținere;
- acordarea creditului fiscal sediilor permanente aparținând persoanelor juridice străine stabilite în România;
- schimbarea anului fiscal pentru contribuabilii care solicită modificarea exercitiului financiar, potrivit prevederilor art.27 din Legea contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- revizuirea regimului fiscal aplicabil cheltuielilor cu sponsorizarea, în sensul reportării sumelor care rămân nededuse în anul fiscal întrucât depășesc limita minimă care se scade din impozitul pe profit (3 la mie din cifra de afaceri și nu mai mult de 20% din impozitul pe profit), în următorii 7 ani consecutivi;
- scutirea de profit investit în producția și/sau achiziția de echipamente tehnologice - mașini, utilaje și instalații de lucru - astfel cum sunt prevăzute în subgrupa 2.1 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe (începând cu 1 iulie 2014).

În domeniul **impozitului pe veniturile microîntreprinderilor**:

- instituirea începând cu 1 februarie 2013 a **sistemului de plata obligatoriu a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor** pentru persoanele juridice române care la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent au cifra de afaceri mai mică de 65.000 de euro;
- introducerea în sistemul de plată pe veniturile microîntreprinderilor a contribuabililor care realizează venituri de până la 20% din consultanță și management;
- eliminarea din baza de impozitare a diferențelor de curs valutar și a reducerilor comerciale acordate.

Alte măsuri fiscale:

- Instituirea impozitului în cotă 0,5% pe veniturile din activitățile de exploatare a resurselor naturale, altele decât gazele naturale (aplicabilitate - 01 februarie 2013 - 31 decembrie 2014);
- Introducerea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale (aplicabilitate - 01 februarie 2013 - 31 decembrie 2014);
- instituirea „**impozitului pe construcții**” ca măsură specială de extindere a bazei de impozitare asupra construcțiilor;

- În domeniile impozitului pe venit și contribuțiilor sociale obligatorii:

Din punct de vedere al impozitului pe venit și al contribuțiilor sociale obligatorii, măsurile realizate în anii 2013-2014 și asumate pentru perioada 2014-2016 sunt:

- revizuirea bazei de impunere a veniturilor din activități agricole prin stabilirea unor norme de venit
- menținerea cotei unice pentru veniturile obținute de persoanele fizice;

- impozitarea indemnizațiilor (diurnelor) primite de angajați pe perioada delegării și detașării în altă țară și în străinătate, pentru partea care depășește limita a de 2,5 ori nivelul stabilit prin hotărâre de guvern pentru instituțiile publice;

- asigurarea respectării principiului echității în aplicarea principiului contributivității privind finanțarea sistemului public de sănătate în sensul adoptării măsurii de cuprindere în baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate a veniturilor din cedarea folosinței bunurilor

- includerea în baza de calcul a contribuțiilor sociale obligatorii a indemnizațiilor (diurnelor) primite pe perioada delegării și detașării în altă țară și în străinătate, pentru partea care depășește limita a de 2,5 ori nivelul stabilit prin hotărâre de guvern pentru instituțiile publice;

- introducerea măsurii privind deducerea specială pentru creditele restructurate.

- **In domeniul TVA**, principalele măsuri introduse în perioada 2013-2014 sunt:

- reducerea cotei de TVA de la 24% la 9% pentru livrările de pâine și produse de panificație, pe întreg lanțul de comercializare, începând cu data de 1 septembrie 2013, ca parte a unei direcții de acțiune menționată în Programul de Guvernare 2013-2016;

- instituirea caracterului opțional pentru sistemul TVA la încasare începând cu data de 1 ianuarie 2014 pentru persoanele eligibile, respectiv pentru persoanele impozabile cu o cifră de afaceri anuală inferioară plafonului de 2.250.000 lei (echivalentul a 500.000 euro);

- transpunerea în legislația națională a prevederilor art. 5 ale Directivei 2008/8/CE a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește locul de prestare a serviciilor. Începând cu data de 1 ianuarie 2015, locul prestării pentru serviciile electronice, de telecomunicații, radiodifuziune și televiziune prestate către persoane neimpozabile stabilite în Uniunea Europeană, se considera a fi în statul membru în care este stabilit beneficiarul.

- **In domeniul accizelor**, precizăm că au fost respectate obiectivele înaintate anterior, respectiv:

- respectarea calendarului de creștere graduală a accizelor pentru țigarete prevăzut în anexa nr. 6 de la titlul VII din Legea nr. 571/2003 *privind Codul fiscal*, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu cerințele Directivei 2011/64/UE *privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat*;

- respectarea angajamentelor asumate de România cu alte instituții financiare internaționale;

- transpunerea în legislația națională a directivelor ce se adoptă de Comisia Europeană în domeniul accizelor, în termenele prevăzute de respectivele directive

În plus, pentru perioada 4 aprilie 2014 – 31 martie 2019 a fost introdusă o schemă de ajutor de stat pentru transportatorii de mărfuri și persoane în cazul utilizării motorinei drept combustibil pentru motor care constă în restituirea de accize în cuantum de 40 euro/1.000 litri, pentru:

- transportul rutier de mărfuri în cont propriu sau pentru alte persoane, cu autovehicule sau ansambluri de vehicule articulate destinate exclusiv transportului rutier de mărfuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone;

- transportul de persoane, regulat sau ocazional, exclusiv transportul public local de persoane, cu un autovehicul din categoria M2 sau M3, definit în Directiva 2007/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 septembrie 2007 de stabilire a unui cadru pentru omologarea autovehiculelor și a remorcilor acestora, precum și a sistemelor, componentelor și unităților tehnice separate destinate vehiculelor respective.

4.2 Scurta caracterizare a politicii fiscale pe perioada 2015-2017, principalele obiective pe termen mediu

Obiectivele fundamentale privind fiscalitatea sunt reprezentate de simplificarea acesteia și de crearea predictibilității într-un cadru fiscal - bugetar stimulat pentru dezvoltarea mediului economic privat și public, menționate de altfel și în cuprinsul Strategiei fiscal-bugetare pentru perioada 2014-2016.

De asemenea, în perioada 2015-2017, politica fiscală își menține aceleași **caracteristici principale** ca și cele menționate în strategia anterioară, respectiv:

- fiscalitatea trebuie subordonată obiectivului fundamental al dezvoltării economice;
- viziunea fiscală trebuie să fie una calitativă, să stimuleze mediul economic, investițiile și inițiativa antreprenorială;
- eficiența cheltuirii banilor publici și promovarea investițiilor.

Totodată, pe termen mediu, Guvernul și-a propus printre elementele de consolidare a politicii fiscal-bugetare, continuarea măsurilor de creștere a eficienței sistemului fiscal prin rescrierea Codului fiscal și Codului de procedură fiscală.

Obiectivul privind reducerea poverii fiscale pentru forța de muncă cu venituri mici prin implementarea unui nou sistem al contribuțiilor sociale obligatorii, prin extinderea bazei de calcul a acestora asupra tuturor veniturilor realizate de persoanele fizice care desfășoară activități independente, indiferent dacă acestea mai realizează sau nu și alte venituri.

Din *punct de vedere al accizelor* reiterăm principalele obiective pe termen mediu:

- Transpunerea în legislația națională a directivelor ce se adoptă de Comisia Europeană în domeniul accizelor, în termenele prevăzute de respectivele directive.
- Exprimarea în lei a nivelului accizelor. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2015 nivelul accizelor va fi exprimat în lei pe unitatea de măsură utilizând nivelul în lei practicat în anul 2014. Începând cu anul 2016, nivelul astfel obținut se actualizează anual cu creșterea prețurilor de consum, din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie. Totodată, pentru unitate de tratament, nivelul impozitului datorat pentru țigări precum și accizele datorate pentru alte produse decât cele pentru care se datorează accize armonizate cu directivele europene, va fi exprimat tot în lei pe unitatea de măsură.

4.3 Măsuri fiscale pe orizontul de referință

CONȚINUTUL PROPUNERII	
I. CODUL FISCAL	
Impozitul pe profit	Instituirea unui sistem de impozit pe profitul obținut din exploatarea gazelor naturale și petrolului.
Alte impozite directe	Prelungirea aplicabilității Ordonanței Guvernului nr.7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale, a Ordonanței Guvernului nr.6/2013 privind instituirea unor măsuri speciale pentru impozitarea exploatarea resurselor naturale, altele decât gazele naturale, precum și a Ordonanței Guvernului nr. 5/2013 privind stabilirea unor măsuri speciale de impozitare a activităților cu caracter de monopol natural din sectorul energiei electrice și al gazului natural, până la data de 31 decembrie 2015. Impactul bugetar pozitiv estimat pentru anul 2015: - din prelungirea aplicării OG 5/2013 este de 245,6 mil. lei; - din prelungirea aplicării OG 6/2013 este de 114,6 mil. lei; - din prelungirea aplicării OG nr.7/2013 este de 743,2 mil. lei.
Impozit pe venit și contribuții sociale	- continuarea aplicării reducerii CAS cu 5 puncte procentuale datorat de angajator (Legea nr. 123/ 2014 pentru modificarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal) are estimat pentru anul 2015 un impact bugetar negativ de - 4.780,0 mil lei, respectiv Cheltuieli 1820,0 mil lei și Venituri - 6600,0 milioane lei. - acordarea unei deduceri speciale pentru creditele restructurate (OUG nr. 46/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal) are estimat impact bugetar astfel: - pentru anul 2015 - nu este cazul - pentru anul 2016 impact fiscal negativ -725,5 mil lei - pentru anul 2017 impact fiscal negativ -757 mil lei - pentru anul 2018 - nu este cazul
Impozite și taxe locale	Pentru a asigura premisele predictibilității sistemului fiscal și creșterea eficienței acestuia prin crearea unui cadru legal fiscal coerent, Codului fiscal va fi rescris, astfel încât, va avea loc o reformă în domeniul impozitelor pe proprietate, în sensul revizuirii bazei impozabile, astfel încât, în cazul persoanelor fizice, să se aibă în vedere modul de folosire a clădirii (rezidențial sau nerezidențial), iar în cazul persoanelor juridice, valoarea impozabilă să fie cea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat și nu cea înregistrată în contabilitate. Având în vedere că nu există raportări statistice cu privire la suprafețele clădirilor folosite în scop nerezidențial, impactul a fost calculat pe bază de ipoteze. Astfel, dacă 1% din suprafețele aferente clădirilor aparținând persoanelor fizice sunt folosite în alt scop decât de locuit, impactul este de +132,4 mil lei.

TVA	- Continuarea perfecționării legislației pentru a corespunde criteriilor de armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul TVA; - Îmbunătățirea legislației privind TVA în funcție de fenomenele evazioniste, în vederea contracarării acestora; - Analiza posibilitatii de reducere a cotei standard de TVA, pe masura imbunatatirii colectarii veniturilor bugetare. Impactul bugetar pe care l-ar produce aplicarea unei cote standard de TVA de 23%, 22%, 21%, 20%, 19% pentru anii 2015, 2016 si 2017, a fost calculat după cum urmează: -mld lei- <table><tr><th>Cota An de TVA</th><th>2015</th><th>2016</th><th>2017</th></tr><tr><td>(%)</td><td>Impact ⁵</td><td>mld. lei</td><td></td></tr><tr><td>23</td><td>-2,3</td><td>-2,4</td><td>-2,5</td></tr><tr><td>22</td><td>-4,6</td><td>-4,8</td><td>-5,0</td></tr><tr><td>21</td><td>-6,9</td><td>-7,3</td><td>-7,7</td></tr><tr><td>20</td><td>-9,2</td><td>-9,7</td><td>-10,2</td></tr><tr><td>19</td><td>-11,5</td><td>-11,9</td><td>-12,3</td></tr></table>	Cota An de TVA	2015	2016	2017	(%)	Impact ⁵	mld. lei		23	-2,3	-2,4	-2,5	22	-4,6	-4,8	-5,0	21	-6,9	-7,3	-7,7	20	-9,2	-9,7	-10,2	19	-11,5	-11,9	-12,3
Cota An de TVA	2015	2016	2017																										
(%)	Impact ⁵	mld. lei																											
23	-2,3	-2,4	-2,5																										
22	-4,6	-4,8	-5,0																										
21	-6,9	-7,3	-7,7																										
20	-9,2	-9,7	-10,2																										
19	-11,5	-11,9	-12,3																										
Accize	Aplicarea unei noi măsuri de politică fiscală în domeniul accizelor, care constă în exprimarea în lei a nivelului accizelor și actualizarea anuală a acestuia cu creșterea prețurilor de consum, din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2013 – septembrie 2014, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie. În ceea ce privește impactul asupra veniturilor bugetului de stat, generat de aplicarea acestei măsuri, acesta a fost calculat după cum urmează: - pentru anul 2015 – 1547 mil. lei; - pentru anul 2016 – 1641 mil. lei; - pentru anul 2017 – 1741 mil. lei; - pentru anul 2018 – 1847 mil. lei. De asemenea, vor fi întreprinse toate demersurile necesare în vederea modificărilor legislative în domeniul accizelor în măsură să susțină lupta împotriva fenomenului de evaziune fiscală.																												

Perioada de referință 2015-2018 va fi marcată de continuarea consolidării fiscale prin reducerea deficitului ESA de la 2,0% din PIB în 2014 la 1,2% din PIB în 2015, la care se adaugă 0,25 puncte procentuale ajutor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene și 1,1% din PIB în 2016 și 2017.

De asemenea deficitul cash se estimează a se ajusta de la 2,2% din PIB în anul 2014 la 1,8 % din PIB în anul 2015 și respectiv 1,1 % din PIB în anii 2016 și 2017.

Proiecția veniturilor bugetului general consolidat s-a realizat pe baza indicatorilor macroeconomici estimați pentru orizontul de referință, precum și a reglementărilor ce vor fi întreprinse în domeniul fiscal.

⁵ Impact estimat pentru 12 luni de încasare

În anul 2015 veniturile bugetare vor crește cu 7,6 miliarde lei în termeni nominali ajungând în anul 2016 la 243,9 miliarde lei iar în 2017 la 251,6 miliarde lei. Estimarea veniturilor bugetare are în vedere în anul 2017 atingerea unui nivel al deficitului bugetar cash de 1,1% din PIB față de 1,8% din PIB pentru anul 2015, prognozat în funcție de ceilalți indicatori macroeconomici, evoluția cadrului macroeconomic fiind influențată de evoluțiile din zona euro.

Pe termen mediu, pe fondul revigorării economice, dar și ca urmare a măsurilor avute în vedere de ANAF privind reducerea evaziunii fiscale, veniturile bugetare se vor înscrie pe un trend ascendent în valoare absolută.

În cadrul veniturilor bugetare, pe orizontul de referință cele mai mari ponderi sunt înregistrate de contribuțiile sociale (7,8 % din PIB), TVA (7,8% din PIB), accize (3,6 % din PIB) pe orizontul de referință. În momentul în care economia înregistrează un curs ascendent, randamentul fiscal al impozitelor din TVA și accize este mai ridicat.

Pe partea de cheltuieli:

Măsuri pe termen mediu

- Asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- Orientarea resurselor disponibile către investiții publice de antrenare în domeniile: infrastructură, agricultură și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată;
- Accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru a ajunge la o rată de absorbție în intervalul 50%-80% până la 31 decembrie 2015;
- Regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență;

Implementarea programării bugetare multianuală pe proiecte și programe, care va aduce economii importante la buget și va crește gradul de predictibilitate și eficiența cheltuielilor publice;

Cheltuielile bugetare estimate pentru anul 2015 sunt prevăzute în sumă de 239,4 miliarde lei, respectiv 33,7% din PIB, în anul 2016 la 251,9 miliarde lei, în anul 2017 la 260,5 miliarde lei, având o tendință de scădere ca procent în PIB față de 2015, ceea ce denotă o continuare a procesului de ajustare, folosirea cu eficiență a banilor publici pentru a lăsa spațiul fiscal pentru cheltuielile de investiții care în anul 2017 ajung la 48,0 miliarde lei, respectiv o pondere în PIB de 6,1% .

Structura cheltuielilor bugetare are în vedere finanțarea următoarelor cheltuieli după natura lor:

Cheltuielile de personal

Anvelopa salarială se va încadra în anul 2015 la 48,4 miliarde lei, respectiv 6,8% din PIB și va avea un trend descrescător pe orizontul de referință fiind corelată mai bine cu evoluția productivității muncii.

Cheltuielile cu investițiile

Acestea vor fi de 44,8 miliarde lei în anul 2015, în creștere cu 8,7 miliarde lei față de anul 2014 și o pondere în PIB în anul 2015 de aproximativ 6,3% .

În anii următori, pentru a respecta regulile impuse de noul pact fiscal, legate de deficitele ce vor fi atinse, absorbția fondurilor UE apare ca o soluție de stimulare a economiei în condițiile unui spațiu mult mai limitat la nivelul politicii fiscal-bugetare și a dimensiunii reduse a stabilizatorilor automați.

Cheltuielile cu bunurile și serviciile

Reducere substanțială a unor categorii de cheltuieli materiale și de servicii ineficiente și oneroase pentru contribuabili, ca efect al întăririi cadrului legislativ privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare. Astfel, cheltuielile cu bunurile și serviciile în anul 2015 reprezintă 5,6 % din PIB având un trend descrescător în perioada următoare.

Subvențiile

Acestea reprezintă în anul 2015, 0,8% din PIB în scădere pe orizontul de referință, ceea ce arată diminuarea intervenției statului în economie și intensificarea acțiunii regulilor economiei de piață.

Cheltuielile cu dobânzile

Acestea se situează în anul 2015 la 1,5 % din PIB și au o traiectorie aproape stabilă pe termen mediu.

4.4 Politica de administrare fiscală

Rezultatele obținute de ANAF în perioada ianuarie – octombrie 2014 relevă o creștere semnificativă a eficienței și dinamicii activității de administrare fiscală. Astfel, veniturile bugetare totale încasate, în sumă de 154.074,5 mil. lei, au depășit cu 5,7% încasările din perioada similară a anului 2013.

Evoluția favorabilă a încasărilor s-a datorat atât îmbunătățirii conformării voluntare la declarare și plată, trendului favorabil al încasărilor din arierate cât și sumelor suplimentare rezultate ca urmare a acțiunilor desfășurate de structurile ANAF în domeniul combaterii fraudei și evaziunii fiscale.

1. Cele mai importante acțiuni legislative și organizatorice

Principalele acte normative elaborate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în perioada ianuarie – septembrie 2014:

- OPANAF nr. 117 /2014 pentru aprobarea formularului "Decizie de impunere privind plățile anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor";
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 491/2014 pentru modificarea și completarea Procedurii de soluționare a deconturilor cu sume negative de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 263/2010;
- OPANAF nr. 225/2014 privind modificarea OPANAF nr. 5/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a taxei pe valoarea adăugată formulate de către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România, stabilite în afara Comunității;
- OPANAF nr. 235/2014 pentru modificarea OPANAF nr. 3.331/2013 pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 266/2014 pentru aprobarea Procedurii de selecție a contribuabililor care nu-și îndeplinesc obligația de înregistrare în scopuri de TVA (ordin intern);
- OPANAF nr. 230/12.02.2014 pentru aprobarea „Instrucțiunilor privind asigurarea supravegherii vamale și gestionarea informațiilor referitoare la anumite categorii de bunuri introduse în România de către călători în bagajele personale”, care se aplică doar la birourile vamale de frontieră Sighet, Halmeu și Siret din data de 15.02.2014;
- OPANAF nr. 1.672/19.06.2014 pentru modificarea unor formulare privind administrarea impozitului pe venit și contribuțiilor sociale;
- OPANAF nr. 1.703/2014 pentru modificarea și completarea OPANAF nr. 1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 1.292/2014 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 106 "Declarație informativă privind dividendele cuvenite acționarilor";
- OPANAF nr.1296/2014 privind modificarea și completarea OPANAF nr. 2.605/2010 pentru aprobarea Procedurii de aplicare efectivă a măsurilor asigurătorii prevăzute de OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală;
- OPANAF nr. 223/2014 pentru modificarea OPANAF nr. 1.294/2007 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale, care se plătesc de contribuabili într-un cont unic;
- OPANAF nr.380/2014 privind modificarea OPANAF nr.2289/2010 pentru aprobarea Procedurii privind emiterea și comunicarea unor acte administrative pentru debitorii care înregistrează obligații fiscale restante sub o anumită limită;
- OPANAF nr.173/2014 pentru aprobarea modelelor unor formulare emise în aplicarea prevederilor O.U.G. nr.25/2014 privind unele măsuri pentru diminuarea arieratelor bugetare ale unor operatori economici din industria de apărare și reglementarea altor măsuri fiscal-bugetare;
- OPANAF nr. 1.421/2014 privind aprobarea " Normelor tehnice pentru aplicarea regimului de transit comunitar/comun";
- OPANAF nr. 443/2014 pentru aprobarea Procedurii de control intern a activității desfășurate de structurile centrale și teritoriale ale ANAF.

- OPANAF nr. 1847/2014 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 78^A1 din Codul de procedură fiscală, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.731/2014 pentru aprobarea modelelor unor formulare emise în aplicarea prevederilor OG nr. 25/2014 privind unele măsuri pentru diminuarea arieratelor bugetare ale unor operatori economici din industria de apărare și reglementarea altor măsuri fiscal-bugetare;
- OPANAF nr. 2.281/2014 pentru completarea anexei nr. 1 la OPANAF nr. 1.294/2007 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale, care se plătesc de contribuabili într-un cont unic;
- OPANAF nr. 2.447/2014 privind modificarea OPANAF nr. 1.438/2009 pentru aprobarea modelelor unor formulare utilizate în domeniul colectării creanțelor fiscale;
- OPANAF nr. 2.869/2014 privind modificarea și completarea anexei nr. 1 la OPANAF nr. 127/2014 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind aplicarea procedurii de angajare a răspunderii solidare reglementate de dispozițiile art. 27 și 28 din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală;
- OPANAF nr. 530/2014 pentru modificarea OPANAF nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 2.365/2014 pentru aprobarea procedurii privind recalcularea plăților anticipate cu titlu de impozit;
- OPANAF nr. 1672/2014 pentru modificarea unor formulare privind administrarea impozitului pe venit și contribuțiilor sociale;
- OPANAF nr. 123/2014 pentru modificarea OPANAF nr. 1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 1.292/2014 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 106 "Declarație informativă privind dividendele cuvenite acționarilor";
- OPANAF nr. 1.703/2014 pentru modificarea și completarea OPANAF nr. 1950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 491/2014 pentru modificarea și completarea Procedurii de soluționare a deconturilor cu sume negative de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 263/2010;
- OPANAF nr. 225/2014 privind modificarea OPANAF nr. 5/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a taxei pe valoarea adăugată formulate de către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România, stabilite în afara Comunității;
- OPANAF nr. 795/2014 privind modificarea și completarea anexei la OPANAF nr. 2.211/2013 pentru aprobarea competenței teritoriale de administrare;
- OPANAF nr. 235/2014 pentru modificarea OPANAF nr. 3.331/2013 pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare.
- HG nr. 790/2014 pentru abrogarea alineatelor 2, 3 și 5 ale art. 565 din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin H. G. nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- OPANAF nr. 2.323/2014 pentru aprobarea Normelor tehnice privind procedura de întocmire a formalităților vamale pentru trimerile transportate prin serviciile de curierat rapid;
- OPANAF nr. 2.781/2014 pentru aprobarea utilizării semnăturii electronice;
- OPANAF nr. 1136/ 2014 pentru aprobarea Instrucțiunilor de completare a documentului administrativ în format electronic (e-DA) utilizând aplicația EMCS-RO-Mișcări de control al mișcărilor cu produse accizabile în regim suspensiv de accize.

2. Realizările ANAF în perioada ianuarie-octombrie 2014

2.1. Activitatea de colectare a veniturilor

Totalul veniturilor bugetare realizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, de 154.074,5 mil. lei, au depășit cu 5,7% nivelul veniturilor realizate în perioada ianuarie – octombrie 2013.

Veniturile bugetului de stat au fost de 104.943,6 mil. lei; ritmul nominal de creștere înregistrat a fost de 5,4% față de primele zece luni ale anului 2013. Contribuția cea mai importantă la formarea veniturilor bugetului de stat o aduce T.V.A., cu o pondere de 40,8%, urmată de accize (18,9%) și impozitul pe venit (18,2%).

În perioada ianuarie - octombrie 2014, la bugetul asigurărilor sociale de stat, veniturile au fost de 32.498,1 mil. lei, înregistrând o creștere de 3,4% față de aceeași perioadă a anului 2013 (31.416,3 mil. lei).

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări de sănătate au fost de 15.380,8 mil. lei, în creștere cu 13,7% comparativ cu primele zece luni ale anului 2013 (13.524,6 mil. lei).

Comparativ cu perioada ianuarie-octombrie 2013, la bugetul asigurărilor pentru șomaj s-a înregistrat o creștere a veniturilor cu 4,4%, de la 1.199,0 mil. lei la 1.252,1 mil. lei.

Veniturile încasate de DGAMC în perioada ianuarie - octombrie 2014 au fost de 77.663,7 mil. lei, cu 15,3% mai mult decât în aceeași perioadă a anului 2013 (67.359,9 mil. lei)

Arieratele recuperabile la 31 octombrie 2014 au înregistrat o scădere cu 1% față de 31 octombrie 2013. Raportat la Produsul Intern Brut, ponderea arieratelor recuperabile la bugetele administrate de ANAF a scăzut de la 2,4% la 31 octombrie 2013 la 2,3% la 31 octombrie 2014.

Prin executare silită, în perioada ianuarie-octombrie 2014, au fost încasate creanțe fiscale în sumă de 12.036,5 mil. lei, cu 13,9% mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2013.

Costul colectării înregistrat în perioada ianuarie-septembrie 2014 a fost 10.597,4 lei cheltuiți la 1 milion venituri bugetare nete, față de 11.683,7 lei cheltuiți la 1 milion venituri bugetare în aceeași perioadă a anului 2013.

2.2. Sprijinirea conformării voluntare

Pentru buna colectare a veniturilor bugetare, Agenția Națională de Administrare Fiscală a intensificat o serie de acțiuni care să conducă la creșterea gradului de conformare voluntară atât la declarare cât și la plată.

În anul 2014, ANAF a demarat desfășurarea a două proiecte de creștere a conformării voluntare. Primul este dedicat îmbunătățirii permanente a sistemului de colectare a impozitelor și taxelor și vizează recuperarea arieratelor fiscale înregistrate de contribuabilii mijlocii. Cel de-al doilea a fost creat în vederea prevenirii și combaterii muncii nedeclarate și/sau subdeclarată, în scopul sprijinirii concurenței loiale în mediul de afaceri și a protejării angajaților prin creșterea nivelului de securitate socială.

În perioada ianuarie – octombrie 2014, gradul de conformare voluntară la declarare și la plată a crescut cu 1,1 p.p. (de la 92,7% la 93,8%), respectiv cu 2 p.p. (de la 81,6% la 83,6%) față de aceeași perioadă a anului 2013.

2.3. Combaterea evaziunii și fraudei fiscale

În perioada ianuarie - octombrie 2014, principalele rezultate obținute pe linia prevenirii și combaterii evaziunii fiscale pot fi sintetizate astfel:

- ✓ au fost efectuate **103.646 verificări** la contribuabili persoane juridice și fizice, urmare cărora au fost atrase la bugetul general consolidat sume suplimentare totale de **11.399,7 mil. lei (cu 18,4% mai mult)** decât în perioada ianuarie - octombrie 2013) și a fost diminuată pierderea fiscală cu suma de 1.184,8 mil. lei;
- ✓ **au fost aplicate 31.326 amenzi contravenționale**, în sumă totală de **120,9 mil. lei** (cu 5,8% mai puțin decât în perioada ianuarie - octombrie 2013) și **au fost încasate un număr de 42.604 amenzi**, în sumă totală de **134,3 mil. lei** (cu 7,2% mai puțin decât în perioada ianuarie - octombrie 2013);

- ✓ a fost înaintat organelor abilitate în vederea continuării cercetărilor un număr de **3.418 sesizări** pentru un **prejudiciu de 9.092,3 mil. lei** (cu **10,9% mai mult** decât în perioada ianuarie - octombrie 2013);
- ✓ au fost instituite **3.103 măsuri asigurătorii**, în valoare de **5.337,6 mil. lei** (cu **34,7% mai mult** decât în perioada ianuarie - octombrie 2013).
- ✓ valoarea confiscărilor de bunuri și numerar a fost de **382,2 mil. lei** (cu **166,4% mai mult** decât în perioada ianuarie - octombrie 2013), incluzând un număr de **45.653.422 bucăți țigarete confiscate**.

Activitatea de inspecție fiscală

În perioada ianuarie-octombrie 2014, urmare acțiunilor efectuate (inspecții fiscale, controale inopinate, controale încrucișate, cercetări la fața locului) la contribuabili persoane juridice și fizice:

- ✓ s-au efectuat **60.108 verificări**, din care **34.389 inspecții fiscale** în urma cărora au fost stabilite **sume suplimentare (obligații principale și accesorii)** în valoare totală de **11.270,6 mil lei**;
- ✓ au fost aplicate **10.722 amenzi** în valoare totală de **19,8 mil lei**;
- ✓ au fost **confiscate bunuri și numerar** însumând **19,7 mil lei**;
- ✓ au fost înaintate organelor de urmărire penală un număr de **2.424 sesizări**, pentru un prejudiciu total de **7.164,0 mil lei**;
- ✓ au fost instituite **2.021 măsuri asigurătorii** în valoare de **3.270,3 mil lei**;
- ✓ **s-a diminuat pierderea fiscală** cu suma de **1.184,8 mil lei**.

Activitatea Direcției Generale Antifraudă Fiscală

Activitatea DGAF desfășurată în perioada ianuarie – octombrie 2014 se concretizează în sume totale atrase (respectiv, valoarea amenzilor contravenționale, valoarea estimată a confiscărilor și valoarea prejudiciilor aferente actelor de sesizare penală) în valoare totală de **2.231,0 mil. lei (echivalentul a 507,1 mil. EURO)**.

Pe linia descoperirii și combaterii evaziunii fiscale, în perioada de referință, la nivelul DGAF au fost înaintate **532 acte de sesizare a organelor de urmărire penală** pentru un **prejudiciu** în valoare totală de **1.878,4 mil. lei (echivalentul a 426,9 mil. EURO)**, valoarea **actelor de sesizare cu prejudiciu mai mare de 1 mil. euro reprezentând 87% în total** valoare prejudiciu aferent actelor de sesizare înaintate organelor de urmărire penală.

Pe linia prevenirii evaziunii fiscale, urmare acțiunilor de control desfășurate au fost aplicate **17.313 amenzi contravenționale**, urmare cărora **s-au dispus sancțiuni contravenționale în valoare totală de 352,6 mil. lei (echivalentul a 80,2 mil. euro)**, constând în amenzi contravenționale și confiscări de sume, venituri ilicite și bunuri, astfel:

- **amenzi contravenționale în valoare de 82,5 mil. lei (echivalentul a 18,7 mil. euro)**, în mare măsură cu ocazia verificărilor privind autorizarea activităților desfășurate, proveniența legală a mărfurilor, dotarea și utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale, respectarea disciplinei financiare.

- **confiscări de numerar, venituri din activități ilicite și bunuri**, valoarea estimată a acestora fiind de **270,1 mil. lei (echivalentul a circa 61,4 milioane euro)**, din care 187,4 mil. lei numerar și venituri obținute în mod ilicit și 82,8 mil. lei bunuri a căror proveniență nu a putut fi dovedită în condițiile legii.

În vederea asigurării recuperării sumelor sustrase de la plata către bugetul consolidat al statului au fost instituite **1.052 măsuri asigurătorii** pentru active patrimoniale, în valoare totală de **2.051,3 mil. lei (echivalentul a circa 466 milioane euro)**.

Totodată, s-a dispus **suspendarea activității** unui număr de **1.386 operatori economici**, din care în 1.301 cazuri s-a dispus suspendarea activității pentru abateri de la prevederile legale privind dotarea și utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale.

Activitatea Direcției Generale a Vănilor

În urma acțiunilor de supraveghere vamală/fiscală și control ulterior, în primele zece luni ale anului 2014, au fost stabilite **obligatii suplimentare în sumă de 129,1 mil. lei**. Au fost aplicate **amenzi contravenționale în valoare de 18,7 mil. lei** și au fost **confiscate bunuri și numerar în valoare de 67,0 mil. lei**.

Totodată au fost confiscate un număr de **45,5 mil. buc. țigarete** cu o valoare estimată de cca. **25,4 mil. lei**. De asemenea, au fost înaintate **462 sesizări penale** în valoare de **49,9 mil. lei**. **Valoarea măsurilor asiguratorii** a fost de **15,9 mil. lei**.

II. Obiective strategice ale ANAF pe termen scurt și mediu – prezentare selectivă

În perioada imediat următoare, ANAF va demara îndeplinirea a două obiective prioritare noi impuse de actualele condiții de desfășurare a activității precum și de necesitatea integrării activității ANAF în standardele utilizate la nivel european:

- implementarea procedurilor și dezvoltarea unui sistem informatic pentru realizarea schimbului automat de informații cu statele membre UE începând cu anul 2015 în conformitate cu prevederile Directivei 2011/16/UE, obiectiv estimat a avea costuri de 1,5 milioane Euro;
- realizarea unui sediu central al agenției precum și soluționarea problemei de spații pentru structurile de administrare fiscală și vamală din București și județul Ilfov precum și pentru spațiile tehnice pentru centrul de date și arhive, proiect estimat a implica cheltuieli în valoare de aproximativ 12-13 milioane Euro.

1. Politica de administrare fiscală în anul 2015

Combaterea fermă a evaziunii fiscale

- dezvoltarea analizei de risc generalizată la nivelul întregii activități de administrare fiscală, în baza informațiilor de natură fiscală despre contribuabili; dezvoltarea aplicațiilor informatice în vederea efectuării de analize ale rezultatelor acțiunilor de inspectie fiscală inițiate ca urmare a analizei de risc, în vederea confirmării criteriilor de risc și a furnizării de informații pentru analize de risc viitoare;
- extinderea programului de verificare a situației fiscale prin utilizarea metodelor indirecte la nivel național, prin structurile teritoriale ale ANAF, pentru toate categoriile de persoane fizice care prezintă risc fiscal;
- continuarea inițiativei privind Persoanele Fizice cu Averii Mari, respectiv efectuarea de verificări conform codului de procedură fiscală și relansarea campaniei de notificare prin transmiterea de scrisori către contribuabili ce prezentau riscul de nedepunere a declarației de venit din străinătate;
- dezvoltarea în continuare a Programului de conformare fiscală a Persoanele Fizice cu Averii Mari prin efectuarea de verificări fiscale pe baza analizei de risc și derularea unor proiecte specifice de îmbunătățire a conformării voluntare – programe de notificare privind declararea veniturilor, întâlniri cu organizațiile și practicienii din domeniul fiscal;
- întărirea și eficientizarea controalelor vamale
 - ✓ eficientizarea activităților în cadrul celor mai importante zone de control în care vama are responsabilitate; vor fi implementate măsuri la nivel național în scopul îmbunătățirii actului de control, atât la birourile vamale cu specific aerian, maritim și fluvial cât și la cele situate la frontiera rutieră a României cu statele terțe (Moldova, Ucraina și Serbia), urmărind în principal derularea de activități care privesc:
 - controale privind tipul și taxele aplicabile, ținând cont de descrierea corectă a codului mărfurilor, originea și valoarea în vama (atât la momentul declarării cât și ulterior);

- controale ale mărfurilor aflate sub supraveghere vamală (mărfuri în depozitare temporară și plasate sub anumite proceduri vamale);
 - controale privind măsurile de politică comercială și a traficului de marfuri;
 - controale pentru cerințele de securitate, siguranță și sănătate publică;
 - controale privind respectarea legislației specifice protecției mediului;
 - controale privind respectarea normelor de politică agricolă comună (PAC);
 - controale privind respectarea reglementărilor veterinare și fito-sanitare;
 - controale privind respectarea legislației în domeniul antidrog, al produselor cu dublă utilizare și declarării numerarului la frontiera externă.
- ✓ îndeplinirea obiectivelor asumate și a responsabilităților ce revin autorității vamale se va baza și pe activități specifice:
- autorizarea Agenților Economici Autorizați(AEO), pentru simplificări vamale, precum și autorizarea în domeniul accizelor;
 - asigurarea schimbului de informații și asistenței mutuale administrative în domeniul accizelor(în conformitate cu REG CE 389/2012);
 - asigurarea schimbului de informații și asistenței mutuale administrative în domeniul vamal (în conformitate cu REG CE 515/1997 și Convenția NAPOLI II);
 - gestionarea sistemelor electronice dezvoltate în conformitate cu normele europene în vigoare și care susțin derularea în condiții optime a operațiunilor vamale de import/export și tranzit sau a mișcărilor produselor accizabile în regim suspensiv de accize;
 - asigurarea statisticii comerțului exterior al României.

Îmbunătățirea conformării voluntare

- continuarea simplificării accesului contribuabilului la propriul dosar fiscal;
- continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- efectuarea unui recensământ al contribuabililor pentru verificarea tuturor atributelor de înregistrare;
- creșterea calității serviciilor oferite contribuabililor:
 - ✓ orientarea spre servicii la distanță;
 - ✓ extinderea comunicării în relația cu contribuabilii;
 - ✓ asigurarea de asistență și îndrumare specializată, pe categorii de contribuabili;
 - ✓ îmbunătățirea informării contribuabililor cu privire la drepturile și obligațiile lor în relația cu administrația fiscală;
 - ✓ comunicarea actelor administrative fiscale se va putea realiza utilizând serviciul de e-mail al contribuabililor pentru a facilita eliminarea perioadei aferente transmiterii prin poștă a documentelor și a diminua cheltuielile cu tipărirea și transmiterea lor (prins în Planul de acțiune Delivery Unit);
 - ✓ revizuirea catalogului de servicii curente oferite contribuabililor, inclusiv totalitatea publicațiilor realizate de personalul care oferă asistență contribuabililor, precum și canalele de distribuire existente (ghisee, call-center, site-web, solicitări scrise, etc.);
 - ✓ elaborarea de studii privind nivelul de satisfacție a contribuabililor privind serviciile de asistență.

Creșterea eficienței colectării veniturilor

- implementarea „Proiectului de modernizare a administrației fiscale (RAMP):
 - ✓ dezvoltarea instituțională (dezvoltarea funcției de management);

- ✓ îmbunătățirea eficienței operaționale (re tehnologizare și dezvoltare IT);
- ✓ dezvoltarea serviciilor pentru contribuabili.
- elaborarea unei strategii de resurse umane, ca parte integrantă a strategiei de resurse umane a Ministerului Finanțelor Publice;
- consolidarea forței de muncă de la nivelul instituției, având în vedere că numărul total al personalului ANAF raportat la numărul de contribuabili administrați se încadrează în media administrațiilor fiscale din alte state europene;

2. Obiective în perioada 2016 -2017

Combaterea fermă a evaziunii fiscale

- dezvoltarea analizei de risc generalizată la nivelul întregii activități de administrare fiscală, în baza informațiilor de natură fiscală despre contribuabili; dezvoltarea aplicațiilor informatice în vederea efectuării de analize ale rezultatelor acțiunilor de inspecție fiscală inițiate ca urmare a analizei de risc, în vederea confirmării criteriilor de risc și a furnizării de informații pentru analize de risc viitoare;
- extinderea programului de verificare a situației fiscale prin utilizarea metodelor indirecte la nivel național, prin structurile teritoriale ale ANAF, pentru toate categoriile de persoane fizice care prezintă risc fiscal;
- continuarea inițiativei privind Persoanele Fizice cu Averii Mari, respectiv efectuarea de verificări conform codului de procedură fiscală și relansarea campaniei de notificare prin transmiterea de scrisori către contribuabili ce prezentau riscul de nedepunere a declarației de venit din străinătate;
- dezvoltarea în continuare a Programului de conformare fiscală a Persoanelor Fizice cu Averii Mari prin efectuarea de verificări fiscale pe baza analizei de risc și derularea unor proiecte specifice de îmbunătățire a conformării voluntare – programe de notificare privind declararea veniturilor , întâlniri cu organizațiile și practicienii din domeniul fiscal;
- întărirea controlului vamal:
 - ✓ implementarea și punerea în aplicare a legislației comunitare referitoare la comerțul exterior, nu numai pentru taxele vamale și măsurile de politică comercială, dar și în legătură cu măsuri privind: siguranța și securitatea cetățenilor UE, taxele anti-dumping, protecția mediului și a consumatorilor, politica agricolă comună (PAC).
 - ✓ în conformitate cu strategia vamală a Comisiei Europene, autoritatea vamală din România este responsabilă în primul rând de supravegherea comerțului internațional al Comunității, contribuind astfel la un comerț echitabil și deschis, de punere în aplicare a aspectelor externe ale pieței interne, a politicii comerciale comune și a altor politici comunitare comune cu un impact asupra comerțului, precum și de securitatea de ansamblu a lanțului de aprovizionare; la nivel național vor fi instituite măsuri în domeniul vamal care vizează, în special, următoarele aspecte:
 - protejarea intereselor financiare ale Comunitatii si ale statelor sale membre;
 - protejarea Comunitatii fata de comerțul inequitabil si ilegal si incurajarea activitatilor economice legitime;
 - asigurarea securitatii si sigurantei Comunitatii si a rezidentilor acesteia, precum si protectia mediului, acolo unde este cazul, in stransa cooperare cu alte autoritati;
 - mentinerea unui echilibru adecvat intre controalele vamale si facilitarea comerțului legitim.

Îmbunătățirea conformării voluntare

- continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- creșterea calității serviciilor oferite contribuabililor;

- ✓ îmbunătățirea activităților interne ale structurilor care asigură asistența și îndrumarea contribuabililor;
- ✓ continuarea implementării standardelor de calitate pentru serviciile furnizate și optimizarea proceselor de activitate;
- ✓ dezvoltarea call-center-ului ANAF prin creșterea numărului de posturi și crearea unor servicii de sprijin pentru operatorii telefonici implicați în această activitate; înființarea unor centre regionale în vederea creșterii operativității în oferirea informațiilor solicitate;
- ✓ elaborarea de studii privind nivelul de satisfacție a contribuabililor privind serviciile de asistență;

Creșterea eficienței colectării veniturilor

- implementarea „Proiectului de modernizare a administrației fiscale (RAMP):
 - ✓ dezvoltarea instituțională (dezvoltarea funcției de management);
 - ✓ îmbunătățirea eficienței operaționale (re tehnologizare și dezvoltare IT);
 - ✓ dezvoltarea serviciilor pentru contribuabili.
- consolidarea forței de muncă de la nivelul instituției, având în vedere că numărul total al personalului ANAF raportat la numărul de contribuabili administrați se încadrează în media administrațiilor fiscale din alte state europene;
- implementarea unui sistem IT integrat, unitar, care să reprezinte cea mai bună valoare pentru banii investiți;
- automatizarea și eficientizarea proceselor funcționale ale ANAF, prin utilizarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, în condițiile reorganizării ANAF.

4.5 Bugetul General Consolidat

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acesteia la două repere esențiale, și anume: prudența macroeconomică și responsabilitatea fiscal-bugetară. Se continuă practic conduita echilibrată, începută în a doua parte a anului 2012, între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică.

Obiectivul central al politicii bugetare pe termen mediu este atingerea unei valori a soldului structural al administrației publice care să respecte prevederile Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare, respectiv încadrarea acestuia în limita de 1% din PIB încă din anul 2015 și menținerea acestui nivel pe termen mediu.

Bugetul general consolidat

	- % din PIB -				
	2013	2014	2015	2016	2017
VENITURI buget general consolidat (cash)	31,3	32,5	31,9	32,6	31,8
CHELTUIELI buget general consolidat (cash)	33,8	34,6	33,7	33,7	32,9
SOLD buget general consolidat (cash)	-2,5	-2,2	-1,8	-1,1	-1,1
SOLD buget general consolidat (ESA)	-2,2	-2,0	-1,2 ^{*)}	-1,1	-1,1
SOLD structural	-1,7	-1,6	-1,0 ^{*)}	-1,0	-1,0

^{*)} la care se adaugă 0,25 puncte procentuale - ajutor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul să nu fie egal cu suma componentelor

4.5.1 Evoluții recente și tendințe ale veniturilor bugetare⁶

Direcțiile de acțiune pe termen mediu au în vedere:

- simplificarea sistemului de taxe;
- creșterea colectării veniturilor bugetare;
- reducerea evaziunii fiscale.

Estimarea evoluției principalelor categorii de impozite și taxe pe perioada 2015-2017 are la bază cea mai recentă proiecție a indicatorilor macroeconomici, corelată cu evoluția încasărilor precum și cu modificările legislative.

În valoare nominală veniturile bugetare sunt proiectate în creștere cu aproximativ 15% față de nivelul din anul 2014, ceea ce corespunde unei traiectorii aproape stabilă relativ la PIB, în jurul valorii de 32%.

În termeni nominali, atât impozitul pe profit cât și impozitul pe venit, accizele și taxa pe valoarea adăugată sunt estimate în creștere cu peste 14% în anul 2017 față de anul 2014.

Veniturile din contribuții de asigurări sociale sunt estimate cu o dinamică nominală pozitivă de 3,4%, recuperând și chiar depășind la sfârșitul intervalului de prognoză reducerea determinată de diminuarea cotei de contribuții aplicată la sfârșitul anului 2014.

Veniturile bugetului general consolidat

- pe tipuri de venit -

- mil. lei -

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total, din care:	193.148	200.374	218.827	226.360	243.859	251.593
Impozit pe profit	10.855	10.926	11.991	12.670	14.050	14.803
Impozit pe venit	20.957	22.736	23.034	25.315	26.814	28.295
Impozite si taxe pe proprietate	4.060	4.403	6.251	6.354	6.782	7.055
Taxa pe valoarea adaugata	50.516	51.827	53.917	55.537	58.826	61.848
Accize	20.260	21.106	24.114	25.531	26.902	28.623
Impozit pe comerțul exterior	707	620	626	675	695	718
Alte venituri fiscale	6.689	7.492	7.179	7.310	6.596	6.915
Contributii de asigurari sociale	51.658	54.383	57.413	55.311	56.019	59.366
Venituri nefiscale	18.328	17.212	17.791	18.030	20.045	20.295
Venituri din capital	653	655	1.701	854	889	924
Donatii	443	207	43	2	1	1
Sume de la UE in contul platilor efectuate	7.979	9.173	14.766	18.772	26.239	22.750
Sume incasate in contul unic la bugetul de stat sau in curs de redistribuire	43	-365				

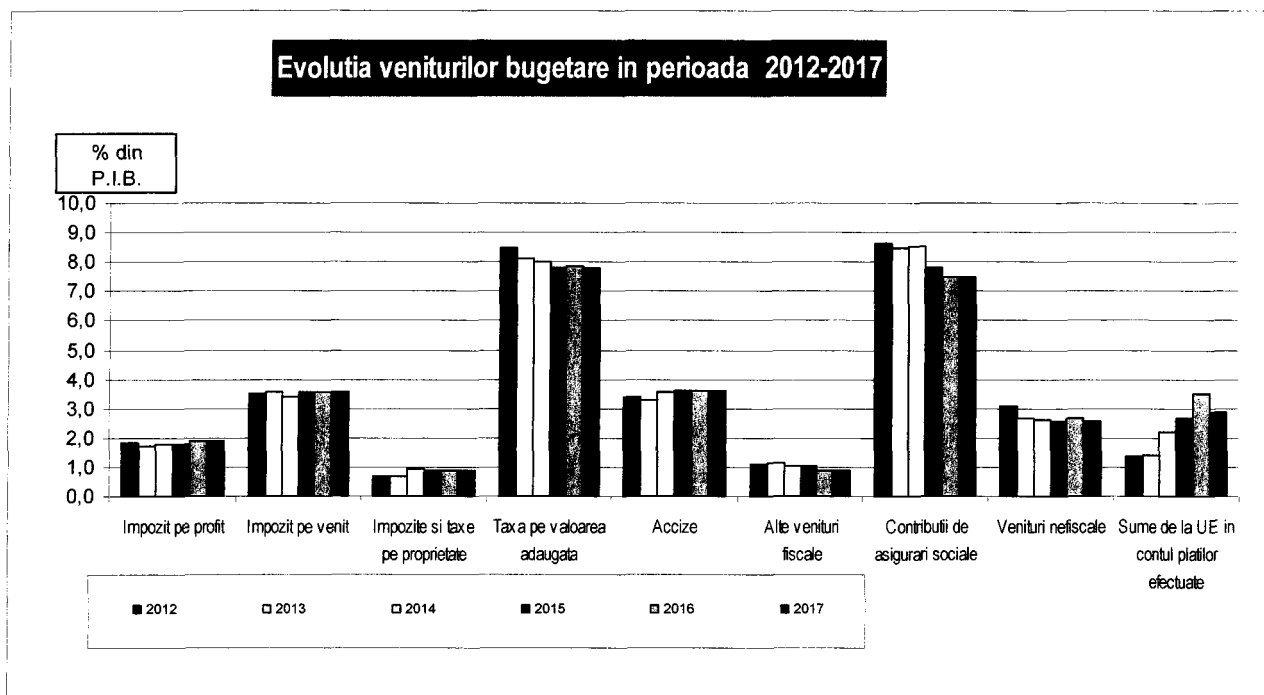
Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Impozitul pe profit este influențat pozitiv de reducerea, începând cu 2014, cu 5 puncte procentuale a contribuției de asigurări sociale datorată de angajator. Facilitatea privind scutirea de impozit a profitului investit în echipamente tehnologice, acordată începând cu anul 2014, are un efect negativ, pâna în anul 2017 când își încetează aplicabilitatea.

Impozitul pe venit este influențat negativ în perioada 2016-2017 de acordarea facilității fiscale sub forma deducerii speciale pentru credite restructurate, stabilită prin OUG nr 46/2014.

⁶ Dacă nu se specifică altfel, indicatorii prezentați la această secțiune sunt calculați în metodologie cash.

Contribuțiile de asigurări sociale sunt influențate negativ de aplicarea măsurii de reducere cu 5 puncte procentuale a contribuției de asigurări sociale datorată de angajator și a majorării cotei de contribuție aferentă fondurilor de pensii administrate privat de la 4,5% la 5% în anul 2015 și respectiv la 6 % în anul 2016. Pentru anul 2016 veniturile din impozitul pe venit și contribuțiile de asigurări sociale sunt influențate pozitiv de plata titlurilor executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar.

Cea mai mare pondere în veniturile bugetului general consolidat o deține Bugetul de stat, urmat de Bugetele locale și Bugetul asigurărilor sociale de stat.

Cele mai mari subvenții de la Bugetul de stat le primește Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru corectarea dezechilibrului sistemului public de pensii.

Veniturile bugetului general consolidat - pe bugete componente -						
	- mil. lei -					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total, din care:	193.148	200.374	218.827	226.360	243.859	251.593
Bugetul de stat	87.171	90.698	99.001	107.613	120.526	123.127
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	53.442	56.941	63.139	63.212	64.528	68.026
Bugetul asigurarilor sociale de stat	48.858	50.116	52.383	55.045	56.918	59.373
Bugetul asigurarilor pentru somaj	1.915	1.770	1.916	1.821	1.804	1.812
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	19.085	23.069	22.902	22.902	23.402	24.073
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	18.064	18.147	19.784	18.190	18.477	18.831
Alte componente ale bugetului general consolidat	8.977	8.835	7.338	8.947	9.701	9.982
Transferuri intre bugete si operatiuni financiare(se scad)	-44.364	-49.202	-47.636	-51.368	-51.496	-53.631

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

4.5.2 Evoluții recente și tendințe ale cheltuielilor bugetare⁷

Orientări generale:

- asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- orientarea resurselor disponibile către investiții publice de antrenare;
- accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru îmbunătățirea ratei de absorbției;

Ponderea în PIB a cheltuielilor bugetare totale se menține pe un trend descendent pe termen mediu, în principal datorită traiectoriei cheltuielilor de personal, a celor cu bunuri și servicii și a celor cu asistența socială. Cheltuielile de personal continuă să scadă până la un nivel de 6,4% din PIB în anul 2017, reflectând continuarea aplicării unei politici de personal prudentă pentru sectorul public.

Cheltuielile cu dobânzile au o traiectorie aproape constantă ca pondere în PIB, fiind de așteptat chiar o dinamică nominală negativă în ultimul an al orizontului de prognoză.

Chiar dacă dinamica nominală a cheltuielilor cu asistența socială se menține în teritoriul pozitiv, aceasta este una sustenabilă și permite o contractie a ponderii acestora în PIB de la 10,6% în anul 2014 la 10,3% la sfârșitul orizontului de prognoză.

Reducerea ponderii în PIB a celorlalte naturi de cheltuieli crează spațiu fiscal suficient pentru majorarea substanțială a cheltuielilor pentru investiții de la 5,4% din PIB în 2014 la valori de peste 6% din PIB pe întreg orizontul de prognoză.

Cheltuielile bugetului general consolidat

- pe clasificatia economica -

- mil. lei -

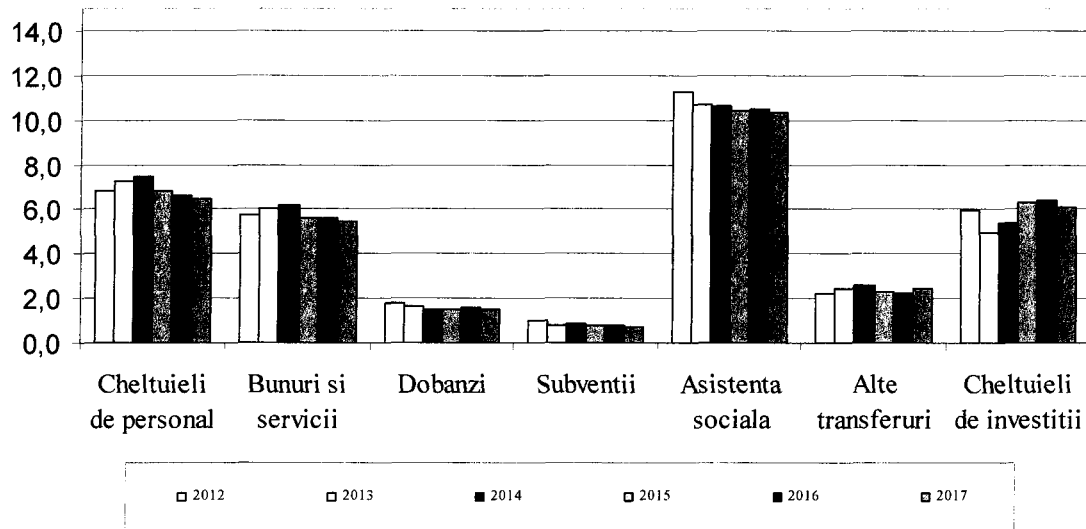
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total, din care:	207.922	216.168	233.540	239.364	251.955	260.538
Cheltuieli de personal	40.799	46.241	50.519	48.373	49.358	50.851
Bunuri si servicii	34.444	38.539	41.777	39.918	41.938	42.918
Dobanzi	10.711	10.755	10.196	10.670	11.927	11.909
Subventii	6.122	5.154	5.708	5.353	5.728	5.798
Asistenta sociala	67.048	68.389	71.584	74.095	78.578	81.640
Alte transferuri	13.343	15.477	17.611	16.166	16.783	19.381
Cheltuieli de investitii	35.455	31.614	36.145	44.789	47.643	48.042

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

⁷ Dacă nu se specifică altfel, indicatorii prezentați la această secțiune sunt calculați în metodologie cash.

**CHELTUIELILE BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT
DUPA NATURA ECONOMICA**

% din PIB

Cea mai importantă componentă a bugetului general consolidat o reprezintă bugetul de stat care deține ponderea cea mai mare din totalul cheltuielilor bugetare. Următoarea componentă, ca pondere, este bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale, urmat îndeaproape de bugetul asigurărilor sociale de stat.

La dimensiunea cheltuielilor bugetului de stat concură și sumele care se transferă din acesta către alte componente ale bugetului general consolidat, fie pentru echilibrarea acestora (bugetele de asigurări sociale) fie pentru finanțarea unor activități descentralizate la nivelul comunităților locale.

Toate transferurile care se acordă din bugetul de stat către alte bugete sunt eliminate la agregarea bugetului general consolidat pentru a evita dubla înregistrare a acestora.

**CheLtuiele bugetului general consolidat
- pe bugete componente -**

- mil. lei -

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total, din care:	207.922	216.168	233.540	239.364	251.955	260.538
Bugetul de stat	104.570	110.128	120.287	126.733	133.852	137.137
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	56.081	58.159	63.543	64.047	65.375	68.863
Bugetul asigurarilor sociale de stat	48.609	49.916	52.171	54.833	56.712	59.151
Bugetul asigurarilor pentru somaj	1.738	1.779	1.684	1.597	1.563	1.554
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	19.464	23.090	22.902	22.902	23.402	24.073
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	18.107	17.950	18.236	16.956	17.095	17.475
Alte componente ale bugetului general consolidat	8.969	9.224	7.345	8.815	9.575	9.861
Transferuri intre bugete (se scad)	-44.360	-49.195	-47.514	-51.360	-51.490	-53.624
Operatiuni financiare (se scad)	-5.257	-4.882	-5.114	-5.158	-4.128	-3.951

Note: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

4.5.3 Diferențe față de strategia anterioară

Scenariul de prognoză din Strategia Fiscal-Bugetară 2015-2017 diferă de scenariul din varianta anterioară a strategiei, ca urmare, în primul rând, a revizuirii datelor statistice de către INS⁸ pentru anii anteriori, în contextul schimbării *metodologiei de elaborare a conturilor naționale*, a trecerii de la SEC⁹ 95 la SEC 2010. Aceste schimbări au generat modificări în structura produsului intern brut și au indus un efect de bază asupra valorilor nominale ale produsului intern brut și ale componentelor sale.

În anul 2013, creșterea produsului intern brut a fost peste așteptări, respectiv de 3,5%, fiind determinată de o producție industrială solidă și o recoltă agricolă mare care au favorizat exporturi semnificative.

Având în vedere evoluția economiei în primele 9 luni, respectiv creșterea PIB cu 2,8%, pentru anul 2014 s-a estimat un ritm de creștere a PIB de 2,6%, în condițiile unor performanțe mai modeste ale economiei în ultima parte a anului. Pentru următoarea perioadă s-au menținut aceleași creșteri ale produsului intern brut.

Diferențele față de prognoza inclusă în varianta precedentă a strategiei, pentru următorii doi ani, se regăsesc în structura produsului intern brut, în evoluția inflației, a șomajului și a contului curent. Totodată, este prezentată *situația consolidată comparativă a veniturilor, cheltuielilor și deficitului bugetului general consolidat*, aferente Strategiei fiscal-bugetare 2014-2016 și Strategiei fiscal-bugetare 2015-2017.

	2013		2014		2015		2016	
	SFB 2014- 2016	SFB 2015- 2017*)	SFB 2014- 2016	SFB 2015- 2017	SFB 2014- 2016	SFB 2015- 2017	SFB 2014- 2016	SFB 2015- 2017
Produsul intern brut	2,2	3,5	2,2	2,6	2,5	2,5	3,0	3,0
Exportul de bunuri	6,9	10,0	7,3	7,3	7,2	7,2	7,3	7,3
IPC - sfârșitul anului	2,0	1,55	3,0	1,6	2,5	2,9	2,3	2,8
- media anuală**)	4,1	3,98	2,4	1,2	2,8	2,2	2,5	3,0
Număr mediu de salariați**)	1,5	0,0	1,3	1,5	1,4	1,6	1,5	1,5
Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului	4,9	5,65	4,8	5,3	4,6	5,1	4,5	4,9
Soldul contului curent (% din PIB)	-1,0	-0,8	-1,3	-1,0	-1,6	-1,5	-1,9	-1,5
Venituri (metodologie cash) (% din PIB)	32,9	31,9	32,9	32,5	33,3	31,9	33,1	32,6
Cheltuieli (metodologie cash) (% din PIB)	35,5	34,4	35,1	34,6	34,7	33,7	34,6	33,7
Deficit (metodologie cash) (% din PIB)	-2,5	-2,5	-2,2	-2,2	-1,4	-1,8	-1,4	-1,1
Deficit ESA (% din PIB)	-2,6	-2,2	-2,2	-2,0	-1,4	-1,2**)	-1,4	-1,1
Deficit structural (% din PIB)	-2,0	-1,7	-1,7	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

*) Realizări

**) la care se adaugă un ajustor de 0,25 puncte procentuale pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene

Influențele favorabile datorate producției agricole din anul trecut, cât și scăderea de la 1 septembrie 2013, a cotei de TVA de la 24% la 9% la unele produse de panificație, au continuat să se manifeste în prima parte a anului curent. Totodată, procesul de dezinflație a fost susținut de anularea, prin hotărâre de Guvern, a aplicării majorării prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru consumatorii casnici, ceea ce a determinat o reducere a inflației medii anuale cu 1,2 puncte procentuale pentru anul 2014. Acest fapt a generat o modificare în evaluările evoluției inflației pentru anii următori, în principal, ca urmare a efectului de bază indus de dispariția influențelor pozitive din 2013 și a reducerii deficitului de cerere pe seama consolidării cererii interne.

⁸ INS – Institutul Național de Statistică

⁹ SEC- Sistem European de Conturi

Evoluția pe piața forței de muncă în anul 2013 s-a caracterizat prin menținerea numărului de salariați relativ la același nivel cu cel din anul 2012, însoțită de creșterea ratei șomajului, dar la un nivel peste așteptări. Pentru perioada 2014-2016, prognoza privind numărul de salariați s-a revizuit în creștere, fiind de așteptat o îmbunătățire a ocupării, pe piața forței de muncă. Șomajul înregistrat la sfârșitul anului 2013 a fost în creștere față de 2012, cu o rată a șomajului superioară celei prognozate în varianta anterioară a strategiei, ceea ce a condus la reevaluarea șomajului înregistrat pentru perioada următoare.

Evoluția componentelor contului curent s-a modificat față de varianta SFB 2014-2016, în principal, ca urmare a trecerii la noile standarde metodologice în elaborarea balanței de plăți și poziției investiționale internaționale, pe baza manualului FMI *Balanța de plăți și poziția investițională internațională, ediția a-VI-a* (BPM6), care înlocuiește precedenta versiune din 1993 (BPM5). Aceste schimbări au condus la diminuarea ponderii deficitului contului curent în PIB față de varianta precedentă.

4.6 Politici publice

Politica salarială

Politica salarială pentru anul 2015 este promovată în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

Acțiuni întreprinse

Aplicarea în continuare a *Legii-cadru 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare* și acordarea unor creșteri salariale în limita anvelopei salariale convenită cu organisme financiare internaționale. Astfel, se continuă procesul de aliniere etapizată a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice la nivelurile prevăzute de *Legea unitară de salarizare*;

Măsuri de politică salarială în anul 2015

Începând cu 1 ianuarie 2015, pentru personalul din cadrul sistemului public sanitar, inclusiv unități medico-sociale și sistemului public de asistență socială, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază astfel cum a fost acordat pentru luna decembrie 2014 se majorează cu 100 lei, cu excepția personalului care în anul 2015 beneficiază de majorarea salariului de bază cu sume mai mari decât 100 lei, ca urmare a majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;

Acordarea unor majorări salariale pentru personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ, cu 5% începând cu data de 1 martie 2015, respectiv cu 5% începând cu data de 1 septembrie 2015;

Creșterea graduală a salariului de bază minim brut pe țară, astfel încât începând cu semestrul II al anului 2015 să ajungă la 1050 lei (în vederea respectării țintei din Programul de Guvernare).

Politica în domeniul ocupării forței de muncă

În domeniul forței de muncă Strategia Guvernului este îndreptată către susținerea ocupării forței de muncă și formării profesionale, cu accent pe ocuparea în rândul tinerilor, asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și a condițiilor optime de muncă.

Obiectiv general este promovarea și creșterea ocupării forței de muncă în scopul atingerii până în 2020 a unei rate de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64, în concordanță cu prioritățile Strategiei Europa 2020. Accentul este pus pe:

- creșterea ratei de ocupare în rândul tinerilor în perspectiva anului 2020;
- creșterea ratei de ocupare a persoanelor inactive și a șomerilor;
- întărirea capacității administrative a ANOFM și a agențiilor teritoriale în perspectiva anului 2020.

1. Continuarea reformelor structurale va urmări obiectivul de atingere a unui nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă susținut de competitivitate economică, coeziune socială și dezvoltare durabilă, prevăzut de Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020, prin implementarea obiectivelor specifice și direcțiilor de acțiune prevăzute de aceasta.

Având în vedere faptul că România și-a asumat atingerea țintei de 70% privind rata de ocupare pentru persoanele în vârstă de 20-64 ani, **Programul de Guvernare 2013-2016** cuprinde la capitolul *Muncă* o serie de reforme și inițiative (unele dintre ele aflate deja în implementare), menite să promoveze o piață a muncii performantă, dinamică și flexibilă care să faciliteze accesul la locuri de muncă de calitate asigurând astfel dezvoltarea sustenabilă și coeziunea socială și economică.

Programul de Guvernare 2013-2016 are în vedere asigurarea unui cadru legislativ flexibil pentru creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, printre care:

- creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, cu focalizare pe următoarele grupuri-țintă: tineri cu vârste între 15 și 25 de ani; lucrători cu vârsta între 50 și 64 de ani; femei; lucrători necalificați; persoane cu handicap; persoane cu responsabilități familiale complexe; minorități etnice, inclusiv minoritatea romă;
- stimularea investițiilor care au ca destinație îmbunătățirea condițiilor de muncă ale salariaților, cu accent pentru locurile de muncă verzi;
- **susținerea celui de al treilea sector, economia socială și a întreprinderilor sociale, având drept scop creșterea coeziunii și inserției sociale a persoanelor provenind din grupuri vulnerabile prin înființarea, în interes local, de noi locuri de muncă și/sau servicii sociale;**
- **introducerea procedurii de șomaj parțial care să permită, pe o perioadă limitată, cumularea veniturilor din muncă în regim part-time cu o parte din indemnizația de șomaj;**
- reducerea fenomenului muncii la negru și întărirea disciplinei fiscale concomitent cu reducerea barierelor și costurilor administrative pentru angajator, cu până la 18%, prin crearea cardului de asigurat în sistemul asigurărilor sociale;
- limitarea fenomenului de „migrație a creierelor”;
- stimularea și extinderea măsurilor de încurajare a angajării tinerilor pe piața muncii, în special a celor proveniți din centrele de plasament și a persoanelor cu handicap;
- promovarea de programe integrate pentru incluziunea socială a romilor.

De asemenea, potrivit **Programului Național de Reformă 2014**, măsurile avute în vedere pentru îmbunătățirea participării pe piața muncii în scopul îndeplinirii obiectivului național în domeniul ocupării, se axează pe subvenționarea angajatorilor pentru a încadra în muncă șomerii care, în termen de cinci ani de la data angajării, îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau pentru limită de vârstă.

În conformitate cu **PNR 2014**, asigurarea condițiilor adecvate pentru (re)integrarea tinerilor pe piața muncii, inclusiv a tinerilor NEETs reprezintă una dintre prioritățile României. În acest scop a fost elaborat **Planul de implementare a garanției pentru tineret 2014 – 2015 (PIGT)**, aprobat în ședința de guvern din 23 decembrie 2013. Finanțarea măsurilor din Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014 – 2015 se bazează pe finanțarea din FSE (Fondul Social European) și alte instrumente structurale și de coeziune (dacă

este cazul), finanțarea din fondurile IOT (Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor), finanțarea de la bugetul de stat, inclusiv sume reprezentând co-finanțarea pentru absorbția fondurilor din FSE și IOT, finanțarea de la bugetul asigurărilor pentru șomaj. Din bugetul asigurărilor pentru șomaj se finanțează în cadrul acestui Plan măsuri prevăzute de Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată și Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior.

În anul 2014, precum și perioada 2015-2017, obiectivul de a atinge un nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă se bazează în principal pe **continuarea implementării pachetului de măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă, finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj**, respectiv măsurile prevăzute de:

- Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată;
- Legea nr.72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, inclusiv a elementelor de reformă introduse în anul 2013.

Legea nr.76/2002
privind sistemul
asigurărilor pentru
șomaj și stimularea
ocupării forței de
muncă prevede:

- *informare și consiliere profesională;*
- *medierea muncii;*
- *formarea profesională;*
- *servicii gratuite de evaluare a competențelor dobândite pe alte căi decât cea formală;*
- *completarea veniturilor salariale ale angajaților, prin acordarea unei sume în valoare de 30% din cuantumul indemnizației de șomaj la care ar fi avut dreptul persoanele respective dacă nu se angajau;*
- *acordarea unei prime de încadrare absolvenților instituțiilor de învățământ și absolvenților școlilor speciale în vârstă de minimum 16 ani care se angajează cu program normal de lucru pentru o perioadă mai mare de 12 luni;*
- *acordarea primelor de mobilitate inclusiv șomerilor de lungă durată;*
- *subvenționarea, pentru o perioadă de 12 luni, a locurilor de muncă pentru angajatorii care încadrează pe durată nedeterminată absolvenți ai unor instituții de învățământ, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale și persoane cu handicap;*
- *promovarea măsurii prin care angajatorii care încadrează în muncă șomeri care în termen de 5 ani de la data angajării îndeplinesc, conform legii, condițiile de pensionare, beneficiază pe perioada angajării, până la data îndeplinirii condițiilor respective, de o sumă egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare;*
- *promovarea participării pe piața muncii a tinerilor în risc de marginalizare socială, prin stimularea angajatorilor care încadrează tineri aflați în această categorie, măsură prin care acești angajatori numiți de inserție beneficiază, pentru fiecare tânăr angajat, din această categorie, lunar, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tânărului, dar nu mai mult de două ori valoarea indicatorului social de referință, în vigoare la data încadrării în muncă, pentru o perioadă egală cu perioada contractului de solidaritate încheiat între ANOFM și tânărul respectiv, pe o durată de până la 3 ani, dar nu mai puțin de un an.*
- *subvenționarea angajatorilor de inserție care mai pot beneficia pentru o perioadă de maximum 2 ani de acordarea unei sume lunare în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj cuvenită conform legii, pe care tânărul ar fi primit-o dacă ar fi fost*

disponibilizat la data expirării contractului individual de muncă dacă după această dată încheie pe perioadă nedeterminată un contract individual de muncă cu tânărul aflat în risc de marginalizare socială.

Legea nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată vizează obținerea, de către tineri, a unei formări profesionale de calitate și a unor competențe recunoscute la nivel național, care să permită ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării.

Legea prevede stimularea angajatorilor care încheie contracte de ucenicie, prin acordarea unei subvenții, pe toată perioada contractului de ucenicie, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de 60% din valoarea indicatorului social de referință.

Legea nr.335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior are în vedere asigurarea tranziției absolvenților de învățământ superior de la sistemul de educație la piața muncii, precum consolidarea competențelor și abilităților profesionale pentru adaptarea la cerințele practice și exigentele locului de muncă.

Angajatorii care vor încheia un contract de stagiu în condițiile acestei legi vor primi lunar, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pe perioada derulării contractului de stagiu pentru acel stagiar, pe o perioadă de 6 luni, o sumă egală cu 1,5 ori valoarea indicatorului social de referință, prevăzut de Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților, cu modificările ulterioare prevede că angajatorul care încadrează în muncă elevi și studenți pe perioada vacanțelor beneficiază, pentru fiecare elev și student, pe o perioadă de maxim 60 de zile, de un stimulent financiar lunar egal cu 50% din valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă în vigoare, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Protecția socială pasivă va continua să fie acordată persoanelor care se confruntă cu riscul de șomaj în baza contribuțiilor lor anterioare în conformitate cu Legea nr.76/2002, precum și celor care urmează să fie disponibilizați prin concedieri colective, efectuate pe baza Planurilor de disponibilizare, potrivit OUG nr.36/2013.

2. Măsurile prevăzute în actele normative menționate la punctul 1 vor fi implementate și în anul 2015.

În ceea ce privește măsurile noi pentru perioada 2016-2017, se au în vedere măsurile prevăzute în Programul de Guvernare 2013-2016:

- *susținerea celui de-al treilea sector, economia socială și a întreprinderilor sociale, având drept scop creșterea coeziunii și inserției sociale a persoanelor provenind din grupuri vulnerabile prin înființarea, în interes local, de noi locuri de muncă și/sau servicii sociale;*
- *introducerea procedurii de șomaj parțial care să permită, pe o perioadă limitată, cumularea veniturilor din muncă în regim part-time cu o parte din indemnizația de șomaj*

precum și inițierea unui demers legislativ de eliminare a prevederilor Legii nr.76/2002, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la acordarea pe o perioadă de 6 luni a indemnizației de șomaj în cuantum de 50% din Indicatorul social de referință persoanelor asimilate șomerilor, respectiv absolvenților instituțiilor de învățământ; Introducerea unei noi măsuri în cuprinsul Legii nr.76/2002, cu modificările și completările ulterioare, ca alternativă la eliminarea acordării indemnizației de șomaj absolvenților, orientată către tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEETs) – prima de înregistrare la serviciul public de ocupare, acordată în cuantum unic, egal cu Indicatorul social de referință;

Politica în domeniul asigurărilor și asistenței sociale

A . Politica în domeniul pensiilor

În acest domeniu, scopul este asigurarea unui sistem de pensii și de asigurări sociale sustenabil și echitabil.

Începând cu data de 1 ianuarie 2011 sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii, cu modificările și completările ulterioare*.

Principalele direcții de reformă introduse prin Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii sunt următoarele:

1. Creșterea vârstelor standard de pensionare pentru femei;
2. Creșterea vârstelor de pensionare pentru cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale;
3. Integrarea persoanelor aparținând sistemelor neintegrate sistemului public de pensii în sistemul unitar de pensii publice: cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale;
4. Reglementarea unei proceduri de stabilire a valorii punctului de pensie în raport de rata inflației și de creșterea reală a salariului mediu brut;
5. Recalcularea pensiilor stabilite prin legi speciale, aflate în plată la data introducerii sistemului unitar de pensii publice;
6. Creșterea numărului de contribuabili la sistemul unitar de pensii publice cu cei care realizează venituri din profesii liberale, manageri, asociații familiale;
7. Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale; Implementarea unor criterii mai stricte în ceea ce privește accesul la pensia de invaliditate și descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical.

Totodată, Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește drepturile ce decurg din acest sistem de asigurare pentru victimele accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Obiective specifice pentru perioada vizată

- actualizarea Legii nr. 263/2010 cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a preluării contribuțiilor sociale obligatorii în Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
- eliminarea inadvertențelor identificate în practică, urmare aplicării măsurilor de reformă;
- acordarea anuală a prestațiilor acordate sub forma biletelor de tratament balnear;
- crearea cadrului legal necesar realizării plății pensiilor cuvenite participanților la sistemele de pensii private;
- acordarea drepturilor specifice de asigurare ca urmare a declarării unui accident de muncă sau boală profesională.

Țintele vizate sunt: asigurarea unui sistem de pensii și de asigurări sociale sustenabil și echitabil și consolidarea unui sistem de pensii private sigur și eficient.

Descrierea situației actuale

În prezent, țara noastră se află în plin proces de implementare a reformei în domeniul pensiilor. Începând cu anul 2011 au fost implementate direcțiile de reformă introduse prin Legea nr.263/2010 privind

sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Principalul obiectiv al reformei sistemului public de pensii este asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii. În acest sens au fost adoptate o serie de măsuri de reducere și echilibrare a cheltuielilor cu pensiile.

Obiective și măsuri implementate:	- s-a realizat integrarea persoanelor aparținând sistemelor neintegrate sistemului public de pensii în sistemul unitar de pensii publice: cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale; - a fost reglementată o procedură de stabilire a valorii punctului de pensie în raport de rata inflației și de creșterea reală a câștigului salarial mediu brut pe economie; - au fost recalculate pensiile stabilite prin legi speciale, aflate în plată la data introducerii sistemului unitar de pensii publice; - s-a redus numărul de pensionări anticipate parțiale, prin introducerea unei penalizări mai mari pentru înscrierea la pensie anticipată; - au fost implementate criterii mai stricte în ceea ce privește accesul la pensia de invaliditate și descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical.
Obiective și măsuri de implementat:	- egalizarea vârstelor standard de pensionare pentru femei și bărbați la 65 ani; - asigurarea sustenabilității sistemului public de pensii pe termen mediu și lung; - armonizarea criteriilor medicale pentru evaluarea invalidității și dizabilității.
Rezultate așteptate	✓ sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii; ✓ implementarea măsurilor de reformă a sistemului public de pensii; ✓ eliminarea inechităților existente în sistemul public de pensii; ✓ eficientizarea utilizării fondurilor publice.
Direcții de acțiune - măsuri de implementare	1. Majorarea anuală a valorii punctului de pensie cu 100% rata inflației, la care se adaugă 50% creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat: - în anul 2015 valoarea punctului de pensie se majorează cu 5% 2. Asigurarea accesului unui număr cât mai mare de beneficiari ai sistemului public de pensii la tratament balnear. 3. Creșterea eșalonată a vârstelor standard de pensionare și a stagiului de cotizare pentru femei și pentru cadrele militare în activitate, soldați, gradați, polițiști, etc. 4. Creșterea numărului de contribuabili la sistemul unitar de pensii publice cu cei care realizează venituri din agricultură. 5. Finanțarea cheltuielilor aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare, respectiv proiectul pentru îmbunătățirea gestiunii documentelor în cadrul CNPP și instituțiilor subordonate și proiectul pentru dezvoltarea unui model de simulare pentru sprijinirea deciziilor în domeniul sistemului public de pensii. 6. Creșterea gradului de satisfacție al beneficiarilor prin asigurarea unei bune funcționări a sistemului public de pensii și a asigurării protecției datelor: - achiziționarea unui sistem complet integrat de gestiune a bazelor de date relaționale necesar pentru a asigura o performanță ridicată a sistemului informatic integrat al CNPP. Din punct de vedere tehnic, acest sistem presupune trei componente: sistem hardware pentru procesarea datelor relaționale, licențe software și servicii migrare date; - implementarea unui sistem performant de management al documentelor la nivelul CNPP și al instituțiilor subordonate, sistem ce presupune

achiziționarea unor echipamente periferice de tip scanner, precum și stații de lucru, pentru toate instituțiile beneficiare CNPP, INEMRCM și case teritoriale de pensii;

- trecerea de la o arhitectură distribuită a sistemului informatic al CNPP, la o arhitectură centralizată, și asigurarea hardware-ului necesar pentru funcționalități tip "disaster recovery".

B . Politica în domeniul securității și sănătății în muncă

Pentru domeniul de **securitate și sănătate în muncă** în perioada 2014-2017 se au în vedere următoarele:

1. Planul Sectorial de Cercetare-Dezvoltare al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

În vederea fundamentării științifice a dezvoltării politicilor din aria de responsabilitate a Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, a fost elaborat Planul Sectorial de Cercetare - Dezvoltare al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice pentru perioada 2013-2015, în baza prevederilor art. 46 din *Ordonanța Guvernului nr.57/2002, aprobată prin Legea nr.324/2003, cu completările și modificările ulterioare.*

Programul Securitate și Sănătate în Muncă, are ca obiective sprijinirea angajatorilor din punct de vedere metodologic în vederea realizării activităților de prevenire și protecție în domeniul securității și sănătății în muncă, îmbunătățirea continuă a nivelului de securitate și sănătate în muncă și promovarea integrării managementului riscului și a responsabilității sociale în organizații.

Principalii beneficiari ai rezultatelor cercetării sunt Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, în calitate de autoritate națională care stabilește strategia și politicile în domeniile muncii și afacerilor sociale, instituțiile aflate în raporturi de subordonare, coordonare sau sub autoritatea MMFPSPV, instituții de drept public și privat cu atribuții și preocupări în domeniul social, organizațiile patronale și sindicale, organizațiile neguvernamentale, întreprinderile și/sau unitățile, indiferent de modul de organizare și forma de proprietate.

2. Traducerea standardelor armonizate din domeniul de competență al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

Finanțarea traducerii standardelor armonizate din domeniul de competență al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice este obligație prevăzută de art.3 alin.(1) și (2) din *Ordonanța Guvernului nr.20/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea unitară a legislației Uniunii Europene care armonizează condițiile de comercializare a produselor care precizează:*

„Art. 3. - (1) În situația în care în legislația Uniunii Europene de armonizare se face referire la standarde armonizate sau la alte specificații tehnice, ghiduri sau coduri de bună practică, de referință la nivel european, acestea se adoptă ca documente de referință române.

(2) Autoritățile competente asigură, în limitele fondurilor alocate anual de la bugetul de stat, finanțarea adoptării, în limba română, a standardelor armonizate și a celorlalte documente de referință prevăzute la alin.1.”

C . Politica în domeniul asistenței sociale

Scopul politicilor în acest domeniu este dezvoltarea unor sisteme eficiente de asistență socială pentru susținerea persoanelor aflate în dificultate, protecția și asigurarea bunăstării copilului, familiei și persoanelor vârstnice.

Descrierea situației actuale:

1. În domeniul asistenței sociale se are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială, în conformitate cu strategiile din domeniu, prevederile Programului de Guvernare și obligațiilor asumate în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Principalele obiective urmărite sunt:

- A. Continuarea reformei sistemului de beneficii sociale pentru a-l transforma în unul eficient, echilibrat și flexibil, corelat cu măsuri active, care să asigure prevenirea și combaterea riscurilor sau situațiilor ce pot conduce la excluziune socială;
- B. Dezvoltarea cadrului legal pentru realizarea unui sistem național, sustenabil, de servicii sociale eficiente și de calitate, adaptate la nevoile diferitelor categorii de persoane aflate în situații de dificultate;
- C. Promovarea politicilor publice destinate asistenței sociale a persoanelor vârstnice în contextul procesului accelerat de îmbătrânire demografică;
- D. Dezvoltarea capacității instituționale în scopul asigurării monitorizării sistematice, evaluării, analizei și prognozei indicatorilor din domeniul asistenței sociale și incluziunii sociale, precum și în scopul realizării planificării strategice și stabilirii celor mai eficiente politici și programe în domeniu;
- E. Creșterea performanței sistemului de asistență socială prin promovarea competenței și calității personalului angajat în sistem.

2. Principalele prestații pentru perioada 2015-2017

- Prestații
- Alocația de stat pentru copii
 - Indemnizații, stimulente și sprijin acordate pentru creșterea copilului
 - Drepturi acordate persoanelor cu handicap
 - Alocația pentru susținerea familiei
 - Ajutoare pentru încălzirea locuinței
 - Ajutoare sociale (VMG)
 - Venitul minim de inserție
 - Alte drepturi de asistență socială

3. Din perspectiva cheltuielilor bugetare pentru anul 2015, au fost luate în calcul majorarea nivelului alocației pentru susținerea familiilor cu venituri mici cu 42 lei pentru fiecare copil, majorarea nivelului alocației de plasament potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.65/2014, precum și majorarea cu 16% a indemnizației lunare și a bugetului complementar acordate persoanelor cu dizabilități.

4. Începând cu anul 2016, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr.292/2011, se va institui venitul minim de inserție ca principala formă de intervenție pentru prevenirea sărăciei, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România. Acesta, se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul național de reformă, pe baza Strategiei Europene 2020, de diminuare a sărăciei stabilită conform metodologiei utilizate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene.

Politica în domeniul sănătății

Obiectiv general

Un sistem de sănătate care sprijină și oferă posibilitatea cetățenilor să atingă o stare cât mai bună de sănătate și care contribuie la creșterea calității vieții acestora.

Ministerul Sănătății elaborează politici, strategii și programe de acțiune în domeniul sănătății populației, coordonează și controlează implementarea acestora la nivel național, regional și local și răspunde de realizarea procesului de reformă în domeniul sanitar. Totodată, Ministerul Sănătății organizează, coordonează, îndrumă activitățile pentru asigurarea sănătății populației și acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează sănătății.

Sistemul nostru de îngrijire a sănătății, cu instituțiile sale și profesioniștii din sănătate, așează pacientul în centrul preocupărilor sale. Conceptul social pe care se fundamentează sistemul de sănătate este bazat pe principiile de acces universal la asistență medicală de calitate și, prin urmare, presupune aplicarea principiului solidarității în finanțare.

Una dintre principalele sarcini pentru Guvern va fi identificarea și sistematizarea direcțiilor optime de acțiune pentru implementarea măsurilor de reformă în cadrul unui proces legislativ amplu, care să permită satisfacerea așteptărilor populației dar și al mediului politic.

Trebuie redată cetățenilor încrederea în sistemul de sănătate, prin accesul civilizat la serviciile medicale de care au nevoie, precum și redarea demnității personalului medical.

Obiective specifice:

Unul dintre obiectivele fundamentale pe care și le asumă și promovează Guvernul României este continuarea reformei sectorului de sănătate prin implementarea Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020. Acesta presupune o serie de reforme în sistemul public de asistență medicală, esențiale pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea calității și eficienței serviciilor de sănătate și îmbunătățirea accesului populației la îngrijirile de sănătate. Politicile se vor reflecta în creșterea speranței de viață, reducerea poverii îmbolnăvirilor, dizabilității și a deceselor premature și, implicit, în creșterea calității vieții.

Stabilirea priorităților are considerente strategice și este influențată în principal de decalajele în ceea ce privește indicatorii de sănătate și inechitatea din domeniul sănătății: mortalitatea maternă și infantilă, bolile transmisibile principale (de exemplu TB, HIV/SIDA), precum și principalele cinci patologii cronice care pot fi diagnosticate și tratate de timpuriu (cancerul, bolile cardiovasculare, diabetul, tulburările mintale, bolile rare), cunoscute ca având un impact mai puternic asupra persoanelor celor mai sărace și vulnerabile. Accesul mai bun la serviciile de sănătate, îndeosebi pentru segmentele cele mai vulnerabile ale populației, împreună cu reducerea costurilor administrative, inclusiv prin măsuri de reabilitare și modernizare a infrastructurii de sănătate, și alături de capacitatea administrativă îmbunătățită reprezintă obiective strategice care vizează maximizarea potențialului sectorului sanitar de a contribui într-un mod durabil din punct de vedere financiar la promovarea coeziunii sociale prin sănătate și servicii de sănătate.

România și-a stabilit pe termen scurt, mediu și lung arile strategice de dezvoltare pentru sectorul de sănătate astfel:

I. SĂNĂTATE PUBLICĂ

- Îmbunătățirea sănătății mamei și copilului
 - Combaterea dublei poveri a bolii în populație prin:
 - Controlul eficace al epidemiilor și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv cu accent pe bolile transmisibile cu povară relativ mare în populația din România
 - Reducerea poverii prin boli netransmisibile evitabile, inclusiv intervenții privind patologii cronice istoric neglijate (cancer, boli cardiovasculare, diabet, sănătatea mintală, boli rare)
 - Sănătatea în relație cu mediul
 - Conștientizarea și educarea populației privind soluțiile eficace cu caracter preventiv (primar, secundar sau terțiar)
- Măsurile aferente acestora vizează:

Direcțiile principale de acțiune presupun:

- Reducerea incidenței bolilor netransmisibile care constituie actualmente cauzele majore de morbiditate, dizabilitate și mortalitate - boli cardiovasculare și cerebrovasculare, cancere, bolile sistemului digestiv, aparatului respirator, diabet. Acest obiectiv va fi atins prin măsuri precum:
 - evaluarea riscurilor și supravegherea activă a populației prin servicii de prevenție;
 - depistarea în faze incipiente de boală și intervenții de screening organizat;
 - extinderea și diversificarea serviciilor care pot fi oferite la nivelul medicinei de familie și de specialitate;
 - asigurarea accesului la proceduri de diagnostic și tratament în domeniul cardiologiei intervenționale, chirurgiei cardiovasculare și chirurgiei.
- Reducerea mortalității și morbidității cauzate de bolile transmisibile, a impactului lor pentru individ și societate, iar pe termen lung diminuarea semnificativă a incidenței lor. Astfel, se are în vedere:
 - menținerea unor rate adecvate de depistare și de succes terapeutic pentru tuberculoză;
 - tratarea ca prioritate de sănătate publică a hepatitei B și C, prin acțiunea coordonată și unitară în acest domeniu;
 - menținerea pentru România a profilului de țară cu incidență redusă a HIV prin măsuri comprehensive de prevenire și reducere a riscurilor.
- Îmbunătățirea stării de sănătate și nutriție a femeii și copilului, inclusiv pentru grupuri dezavantajate și vulnerabile – intervenții pentru prevenirea malnutriției, obezității, a deceselor neonatale prin creșterea accesului la îngrijiri adecvate; servicii de planificare familială;
- Sănătatea mintală - îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu tulburări psihice prin asigurarea accesului acestora la terapii medico-psihologice; depistarea consumului de substanțe psihoactive;
- Bolile rare îmbunătățirea calității îngrijirii pacientului cu asemenea afecțiuni pe tot lanțul de îngrijiri și asigurarea accesului la terapia specifică.

II. SERVICIILE DE SĂNĂTATE

Restructurarea sistemului serviciilor de sănătate este prevăzută pe niveluri de îngrijiri, promovând descentralizarea și regionalizarea asistenței medicale, analizând după caz soluția optimă pentru fiecare componentă, dezvoltarea de servicii de sănătate de bază, accesibile tuturor, de calitate și cost-eficace, cu accent pe prevenție și promovare a unui stil de viață sănătos, și reorganizarea serviciilor spitalicești, punând bazele unui sistem de sănătate care să răspundă echitabil nevoilor de sănătate ale populației și în special ale populațiilor vulnerabile.

Obiectivele generale, obiectivele specifice și măsurile aferente ariei strategice servicii de sănătate își propun:

- Consolidarea rețelei de servicii de asistență medicală comunitară destinate grupurilor vulnerabile
- Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară
- Consolidarea calitatii și eficacității serviciilor furnizate în ambulatorul de specialitate
- Creșterea gradului de siguranță a populației prin consolidarea sistemului integrat de urgență și asigurarea accesibilității la asistența medicală de urgență adecvată în mod echitabil
- Regionalizarea/concentrarea asistenței medicale spitalicești și crearea de rețele regionale de referință cu spitale și laboratoare de diferite grade de competență interconectate cu sectorul de asistență primară și ambulatorie de specialitate.
- Creșterea accesului la servicii de reabilitare, paliative și de îngrijiri pe termen lung

Măsurile în domeniul serviciilor de sănătate au în vedere:

- creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară, incluzând creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară, secundară și terțiară, diagnostic precoce și tratament, monitorizarea pacientului cronic (HTA, diabet) în comunitate;
- extinderea serviciilor acordate în ambulatoriul de specialitate și creșterea numărului cazurilor rezolvate la acest nivel, concomitent cu scăderea numărului de cazuri de spitalizare continuă;
- reevaluarea spitalelor existente, revizuirea criteriilor de clasificare și reorganizarea pe nivele de competență, care să includă criteriile pentru îngrijirea integrată a pacientului critic și a cazurilor complexe;
- plasarea în centrul rețelei de spitale a spitalelor regionale de urgență cu înalt nivel de performanță, cărora li se adaugă spitalele zonale, completat de restul spitalelor județene de urgență și a celor din Municipiul București, precum și institutele de specialitate;
- înlocuirea ofertei de servicii spitalicești neperformante cu servicii ambulatorii și servicii de lungă durată sigure și de calitate, precum și reorganizarea spitalelor neperformante;
- completarea actualei clasificări a spitalelor pentru a defini și spitalele care furnizează servicii de reabilitare, recuperare sau spitalizare de lungă durată;
- consolidarea sistemului integrat de urgență și continuarea dezvoltării acestuia prin programe multianuale de dotare pentru serviciile de ambulanță și SMURD, reabilitarea și dotarea adecvata a unitatilor și compartimentelor de primiri urgențe
- extinderea sistemului de telemedicină între prespital și spital, precum și între unitățile și compartimentele de primiri urgențe, la care se pot adauga și centrele de permanență.

III. MĂSURI TRANSVERSALE

- Întărirea capacității administrative la nivel național, regional și local
- Implementarea unei politici sustenabile de asigurare a resurselor umane în sănătate
- Implementarea unei politici sustenabile de asigurare a resurselor financiare în sănătate, asigurarea controlului costurilor și a protecției financiare a populației
- Asigurarea și monitorizarea calității serviciilor de sănătate publice și private
- Dezvoltarea și implementarea unei politici a medicamentului care să asigure accesul echitabil și sustenabil la medicația bazată pe dovezi a populației
- Promovarea cercetării și inovării în sănătate
- Colaborare intersectorială pentru o stare de sănătate mai bună a populației, în special a grupurilor vulnerabile
- Eficientizarea sistemului de sănătate prin accelerarea utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor moderne (E- sănătate)
- Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel național, regional și local, în vederea reducerii inechității în accesul la serviciile de sănătate

Rezultate așteptate:
În urma implementării acestor politici sistemul de sănătate din România va avea pe termen mediu și lung următoarele caracteristici minimale:

- furnizează, permanent, servicii de sănătate sigure și eficiente, iar pacientul primește serviciile medicale de care are nevoie, la toate nivelurile de asistență medicală (primar, secundar, terțiar);
- politicile publice de la cele de alocare a resurselor la nivel național, până la cele legate de metodele de diagnostic și tratament se vor baza pe cele mai bune cunoștințe științifice și tehnologice existente;
- asigurarea calității serviciilor medicale;
- reducerea riscului și asigurarea siguranței pacientului va fi sprijinită prin sistemele și procedurile informaționale propuse și prin sistemul de monitorizare a calității, care vor ajuta la recunoașterea, prevenirea și diminuarea erorilor;

- optimizarea sistemului se va axa pe facilitarea cooperării intersectoriale, esențială pentru abordarea determinantilor sănătății cu impact crescut asupra sănătății.

Politica în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale

În domeniul fondurilor europene, pentru perioada de programare 2014-2020, are loc un exercițiu unic pentru Uniunea Europeană: se stabilesc norme comune aplicabile pentru politica de coeziune, politica de dezvoltare rurală și politica pentru afaceri maritime și pescuit.

Astfel se crează un **cadru unitar de reglementare pentru fondurile europene structurale și de investiții – denumite FESI** (care includ instrumentele financiare pentru politica de coeziune, dezvoltare rurală și pescuit) pentru a îmbunătăți coordonarea și a armoniza implementarea fondurilor care finanțează politica de coeziune, și anume FEDR, FSE și FC, cu implementarea FEADR și cu cea a fondului pentru sectorul maritim și al pescuitului, respectiv Fondul european pentru pescuit și afaceri europene (FEPAM).

Noua Politică Agricolă Comună

Noul sistem de plăți directe începând cu anul 2015 - forme de sprijin, prin plăți directe, ca ajutor pentru venitul fermierilor:

- O *plată de bază* pentru fermieri;
- *Schema de plată unică pe suprafață* (SAPS), constând în acordarea unei sume uniforme/plăți unice pe hectarul eligibil declarat de fermier, plătită o dată pe an și decuplată total de producție. Plata unică pe suprafață se calculează anual prin împărțirea plafonului național anual la numărul total de hectare eligibile declarate la nivel național. Aceasta poate funcționa și ca plată de bază (fermierul care a beneficiat până în anul 2013 de SAPS poate beneficia în continuare de aceasta în loc de plată de bază);
- O plată pentru fermierii care aplică *practici agricole benefice pentru climă și mediu* (plata pentru înverzire): diversificarea culturilor, menținerea pajiștilor permanente și a zonelor de interes ecologic - agricultura ecologică beneficiază automat de această plată;
- *Plata redistributivă* care se acordă pentru primele 30 de ha indiferent de mărimea fermei, pe două niveluri. Cuantumul stabilit pe cele două niveluri vor contribui la comasarea terenurilor și constituirea de ferme peste 5 ha. Plata redistributivă reprezintă o plată anuală destinată fermierilor care au dreptul la o plată în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață, se acordă gradual, pentru primele 30 ha ale exploatarei agricole, indiferent de suprafața acesteia.
- *Plata facultativă* pentru fermierii din zonele care se confruntă cu constrângeri naturale, care să prevină abandonul acestor zone și să asigure astfel continuitatea practicării agriculturii;
- O plată pentru *tinerii fermieri* care își încep activitatea agricolă – presupune acordarea unei plăți anuale tinerilor fermieri (ce nu au mai mult de 40 de ani) care au dreptul la o plată în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață;
- O *schemă de sprijin cuplat facultativ* pentru anumite tipuri de activități agricole sau pentru anumite sisteme agricole care se confruntă cu anumite dificultăți și care sunt deosebit de importante din motive economice și/sau sociale.
Sectoare și producții vizate:
- cereale, plante oleaginoase, culturi proteice, leguminoase pentru boabe, in, cânepa, orez, fructe cu coajă lemnoasă, cartof, semințe, ulei de măsline, furaje uscate, hamei, sfecla de zahar, trestie de zahar și cicoare, fructe și legume și specii forestiere cu ciclu scurt de producție;
- carne de oaie și de capră, carne de vită și mânzat, lapte și produse lactate, viermi de mătase.
- O *schemă simplificată pentru micii fermieri*, cu cerințe și proceduri mai simple în care cuantumul plăților este cuprins între 500 - 1250 euro. Se aplică începând din 15 octombrie 2015;
- *Ajutoarele naționale tranzitorii* reprezentând plăți suplimentare care se acordă fermierilor din sectoarele vegetal și zootehnic care au beneficiat de plăți naționale directe complementare în anul 2013. Condițiile de acordare a ajutoarelor naționale tranzitorii sunt identice cu cele autorizate pentru acordarea plăților aferente anului 2013;

Măsuri aferente
anului 2015:

**Programul național privind realizarea sistemului național de monitorizare sol-teren pentru
agricultură**

Continuarea finanțării activităților din cadrul Programului național privind realizarea sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.278/2011, program care cuprinde:

- Programul național privind elaborarea de studii pedologice și agrochimice pentru perioada 2012-2021;
- Programul de repartizare a fondurilor pentru realizarea/reactualizarea:
 - ✓ Sistemului județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură și completarea bazei de date la nivel județean și a
 - ✓ Sistemului național de monitoring al calității solului, în rețeaua de profile 8x8 km, și baza de date aferentă, inclusiv elaborarea Raportului anual privind starea de calitate a solului;

Finanțarea lucrărilor de încărcare - actualizare a bazei de date naționale a unităților de sol-teren (BDUST) prin integrarea bazelor de date județene (BDJUST), întreținerea software-ului de gestiune a BDUST/BDJUST și de expertiză pentru elaborarea studiilor pedologice, precum și de difuzare a versiunilor actualizate ale software-ului și acordare de consultanță și asistență tehnică Oficiilor de studii pedologice și agrochimice pentru utilizarea acestuia;

Alte măsuri:

Realizarea atribuțiilor asumate, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.668 din 4 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1.570/2007 privind înființarea Sistemului național pentru estimarea nivelului emisiilor antropice de gaze cu efect de seră rezultate din surse sau din reținerea prin sechestrare a dioxidului de carbon, reglementate prin Protocolul de la Kyoto;

Finanțarea activităților prevăzute în scopul implementării Directivei INSPIRE (Infrastructura pentru informații spațiale în Uniunea Europeană) .

Principalele priorități de dezvoltare rurală asupra cărora Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) se va concentra în perioada de programare 2014-2020 prin intermediul **Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020** sunt:

- Modernizarea și creșterea viabilității exploatașilor agricole familiale prin consolidarea lor și deschiderea către piață și procesarea produselor agricole. În vederea dezvoltării agriculturii la standarde europene, MADR intenționează să finanțeze în continuare măsurile de investiții în ferme, măsuri care s-au bucurat de un mare succes în actuala perioadă de programare;
- Încurajarea instalării tinerilor fermieri. Sprijinul acordat în actuala perioadă de programare va fi continuat și în viitor, în scopul întineririi populației rurale și facilitării procesului de modernizare a fermelor. Întinerirea sectorului agricol și stoparea migrației populației tinere din mediul rural se dorește a fi îmbunătățită prin măsura adresată tinerilor fermieri, care prevede o intensificare a sprijinului acordat pentru instalarea lor la țară în scopul dezvoltării unei ferme. Acest sprijin va fi acordat pe două paliere: prin plăți la hectar mai mari și prin creșterea intensității sprijinului nerambursabil;
- Crearea/dezvoltarea infrastructurilor locale, inclusiv a infrastructurii de irigații ca și condiție pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale, care să permită atragerea investițiilor în zonele rurale și să conducă la crearea unor noi locuri de muncă;
- Promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele non-agricole din mediul rural;
- Promovarea anumitor sectoare cu nevoi specifice fiind vizat în special sectorul pomicol și zona montană în vederea redresării sectorului pomiculturii și a relansării consumului de fructe și de produse din fructe românești, se vizează finanțarea acestui sector în cadrul unui subprogram dedicat sectorului pomicol, având în componență următoarele măsuri/sub-măsuri:
 - Modernizare ferme;
 - Prelucrarea și comercializarea produselor agricole;

- Cooperare;
- Grupuri de producători;
- Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. În vederea consolidării LEADER prin creșterea capacității locale, este introdus noul sprijin pregătitor pentru înființarea și funcționarea unor parteneriate locale ce ar putea avea posibilitatea experimentării unor mici proiecte pilot;
- Implementarea instrumentelor financiare (fond de creditare și fond capital de risc) prin finanțarea unui fond mutual menit să diminueze riscurile la care sunt expuși producătorii agricoli prin oferirea de compensații financiare membrilor pentru orice pierderi economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are ca *principal obiectiv* buna gestionare a fondurilor comunitare și naționale și sprijinirea fermierilor români, asigurând astfel dezvoltarea sectorului agricol, a exploatațiilor vegetale și de creștere a animalelor, cu respectarea măsurilor de protejare a mediului înconjurător precum și valorificarea resurselor și posibilităților naturale de care dispune România.

Obiective propuse, acțiuni desfășurate

Principalele obiective pe termen mediu	Asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole; Creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole; Absorbția fondurilor comunitare destinate finanțării domeniilor specifice; Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale; Eficientizarea structurilor de piață agricolă și agroalimentară; Accelerarea procesului de dezvoltare rurală, inclusiv a serviciilor din spațiul rural; Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice; Dezvoltarea pisciculturii; Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale;
Obiective ale politicilor sectoriale pentru anul 2015	Continuarea susținerii financiare a activității producătorilor agricoli din sectorul vegetal, cu finanțare din bugetul național și bugetul comunitar; Stimularea procesului de organizare a structurilor asociative (organizații interprofesionale, grupuri și organizații de producători) orientate spre piață, cu scopul eficientizării acțiunilor pe lanțul producție – valorificare, care să asigure repartizarea echitabilă a profitului pe filieră și prețuri corecte la consumatorul final; Susținerea sectoarelor cu nișe de piață, pentru produse care înglobează plusvaloare (agricultura ecologică, produse tradiționale); Continuarea programelor de dezvoltare a sistemelor de irigații și reabilitare a sistemului de îmbunătățiri funciare; Reducerea evaziunii fiscale în agricultură; Creșterea competitivității produselor agro-alimentare pe piața comună și piețe terțe, prin măsuri de promovare și informare; Subvenționarea prețului la motorina utilizată în agricultură, în sectoarele vegetal, zootehnic și îmbunătățiri funciare, prin reducerea cotei de impozitare (acciza); Plata primelor pentru asigurarea producției agricole; Plăți către fermieri în cadrul Schemelor de plăți directe pe suprafață; Schema de plata unică pe suprafață; Schema de plăți naționale directe complementare; Creșterea nivelului ajutoarelor specifice pentru îmbunătățirea calității produselor agricole în sectorul de agricultură ecologică; Creșterea nivelului ajutoarelor specifice pentru producătorii din zonele defavorizate pentru lapte și carne de vită precum și pentru lapte și carne de ovine/caprine;

Obiective ale
politicilor sectoriale
pe termen mediu

Sprijin financiar acordat grupurilor de producători recunoscute preliminar și organizațiilor de producători;
Continuarea aplicării Programului de distribuire a fructelor în școli;
Continuarea Programului Național Apicol;
Programe de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă și țări terțe;
Accelerarea procesului de comasare, reglementarea pieței funciare;
Program special de refacere a infrastructurii de irigații;
Continuarea măsurilor propuse pentru anul 2015, respectiv agricultura ecologică și produsele tradiționale și alte sectoare care oferă posibilitatea valorificării potențialului agroalimentar;
Realizarea unui program pe termen mediu și lung pentru sectorul legume-fructe în vederea înființării de centre de colectare cu surse de finanțare din PNDR și prin parteneriate publice private;
Combaterea evaziunii fiscale prin susținerea pe termen mediu și lung a unei cote reduse de TVA, în strânsă colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice;
Stimularea sectorului cu nișe de piață – producția de legume în perioada rece, prin înființarea de spații protejate - sere și solarii - prin măsuri din Programul Național de Dezvoltare Rurală, cu adoptarea unor tipuri constructive noi care să permită modernizarea tehnologiilor de cultură și obținerea unor producții de calitate superioară;
Stimularea sectorului cu nișe de piață – producția de fructe, prin:
- Crearea unor infrastructuri specifice de valorificare, dezvoltare a unor capacități de producție specializate pe bazine și centre pomicole și a unui sistem organizat de producție, sortare, condiționare, ambalare și depozitare;
- Politici publice de sprijinire a concentrării suprafețelor destinate pomiculturii pentru a se ajunge la exploatații optime de 10 - 20 ha;
- Formarea de exploatații pomicole viabile prin reconversie/restructurare pomicolă care să asigure înlocuirea plantațiilor îmbătrânite și în declin precum și introducerea în cultură a unor sortimente de arbuști;
- Finanțarea cercetării din pomicultură pentru continuarea și dezvoltarea cercetărilor aplicative, pentru obținerea și menținerea materialului săditor cu valoare biologică ridicată, din categoriile PRE-BAZA și BAZA creșterea competitivității tehnico-economice prin tehnologii intensive adaptate la schimbările climatice și cerințele pieței;
Implementarea noului pachet legislativ comunitar privind schemele de susținere a fermierilor.

Creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene

Măsurile întreprinse

Modificarea PNDR 2007-2013 în vederea realocării de fonduri de la măsurile cu grad scăzut de absorbție, către măsurile cu grad ridicat de accesare;
Modificarea strategiilor de dezvoltare locală în sensul adaptării acestora pentru a răspunde mai bine nevoilor actuale de dezvoltare locală, permițând finanțarea unui număr mai mare de proiecte în cadrul abordării LEADER;
Aplicarea Regulamentului de tranziție nr.1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR, care a permis organizarea de sesiuni de depunere pe „reguli vechi” aferente PNDR 2007-2013 din „bani noi” aferente PNDR 2014-2020;
Promovarea Ordonanței de urgență privind unele măsuri de dezvoltare a fermelor prin acordarea de microcredite cu finanțare din bugetul MADR, pentru asigurarea cofinanțării necesare implementării proiectelor prin PNDR. Scopul măsurii este de a transforma fermele de familie în ferme comerciale viabile, care pe lângă asigurarea autoconsumului vor putea comercializa pe piață produsele obținute;
Reintroducerea ratei maxime a contribuției FEADR de 95% pentru perioada octombrie 2013 - decembrie 2015;
Optimizarea procedurilor de lucru la nivelul Autorității de Management pentru PNDR, Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură în vederea eliminării blocajelor apărute în implementarea Programului.

Politica în domeniul transporturilor și infrastructurii

Priorități strategice în domeniul infrastructurii și serviciilor de transport, pentru perioada 2015-2017

Coeziunea teritorială asigurând interconectarea teritoriului național la rutele internaționale, precum și interconectivitatea regională, asigurând infrastructura de bază necesarului economiilor moderne de transport,
Eficiența prin eliminarea blocajelor și întârzierilor cu impact asupra mediului economic și social
Durabilitatea prin promovarea și introducerea mijloacelor inteligente de transport, puțin poluante contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru a răspunde provocărilor din Acordul de Parteneriat pentru perioada 2014-2020 **obiectivul general** al Programului Operațional Infrastructura Mare (POIM) pentru domeniul infrastructura de transport este **promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore**.

În domeniul infrastructurii de transport **politica de finanțare** propusă pentru perioada 2015-2017 va avea în vedere:

Sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T);

Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale;

Dezvoltarea și îmbunătățirea unor sisteme de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea sustenabilă la nivel regional și local.

Alocarea resurselor financiare ale Ministerului Transporturilor vor fi focalizate, în principal, **pentru:**

Construcția de autostrăzi/drumuri expres pe TEN-T;

Reabilitarea și modernizarea infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T, prin finalizarea secțiunilor lipsă aferente coridoarelor pe TEN-T centrală, incluzând și acțiuni de creștere a calității serviciilor de transport feroviar;

Realizarea de studii și proiecte tehnice pentru linia de cale ferată de mare viteză;

Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre și canale navigabile;

Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii porturilor maritime și fluviale;

Modernizarea și dezvoltarea rețelei de drumuri naționale, inclusiv prin construcția de variante de ocolire

Modernizarea infrastructurii legăturilor transfrontaliere, inclusiv prin îmbunătățirea calității serviciilor de transport feroviar și achiziția/modernizarea de material rulant;

Modernizarea infrastructurii de transport feroviar și conectarea la TEN-T, inclusiv prin achiziția de sisteme și echipamente pentru fluidizarea traficului;

Investiții în infrastructura portuară situată în afara TEN-T;

Investiții în infrastructura aeroportuară;

Dezvoltarea infrastructurii în terminalele intermodale, a punctelor vamale și modernizarea echipamentelor de transfer intermodal pentru reducerea blocajelor la transferul intermodal, inclusiv al blocajelor în punctele vamale;

Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate modurile de transport;

Achiziționarea de echipamente pentru deszăpezire.

În procesul de alocare a resurselor pe programe/proiecte și moduri de transport, Ministerul Transporturilor va avea **aceeași abordare** de implementare a unei *politici de finanțare coerente, de atragere masivă a fondurilor europene nerambursabile, de creștere progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor, de încurajare a participării sectorului privat prin aranjamente de tip parteneriat public-privat, de raționalizare a programului de investiții publice*.

Master Planul General de Transport (MPGT)
pentru perioada până în 2020 și 2030

MPGT va furniza elementele necesare pentru prioritizarea investițiilor în domeniul transportului, pentru toate modurile de transport (rutier, feroviar, naval, aerian), pe baza unei analize multicriteriale și totodată, evidențiindu-se alocările de fonduri necesare pe programe europene pentru perioada 2014-2020.

Neîndeplinirea priorităților investiționale stabilite se va materializa, în principal, în:

Încetinirea programelor investiționale pe întreaga infrastructură de transport având drept consecință înrăutățirea parametrilor de exploatare, diminuarea siguranței circulației, scăderea numărului de utilizatori și reducerea veniturilor;

Finalizarea parțială și întârzierea lucrărilor începute având drept consecință creșterea gradului de uzură morală a soluțiilor proiectate, costuri suplimentare pentru proiectare și o refacere a lucrării;

Sistarea lucrărilor în derulare, având drept consecință degradarea lucrărilor executate, penalități și costuri de conservare și pază;

Limitarea începerii de noi obiective având drept consecință neîndeplinirea unor obligații asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene

Proiectele prioritare ale Ministerului Transporturilor pentru anul 2015 și de perspectivă, evidențiate în Programul de Guvernare sunt:

Infrastructura rutieră

Construcția Autostrăzii Nădlac-Arad-București pentru a lega România de Europa (Coridorul IV) – finalizarea lucrărilor;
Construcția Autostrăzii Transilvania – continuarea lucrărilor;
Construcția Autostrăzii București-Ploiești-Brașov, prin finalizarea tronsonului Brașov-Predeal-Comarnic;
Construcția Autostrăzii București – Ploiești – Focșani – Bacău – Pașcani - demararea proiectului la Coridorul IX paneuropean;
Construcția Autostrăzii de Sud București – Alexandria – Craiova – Drobeta –Turnu Severin – Timișoara - demararea proiectului;
Realizarea a 50 de variante de ocolire;
Reabilitarea podurilor și pasajelor;
Programul de eliminare a “punctelor negre” din trafic;

Transportul feroviar

Reabilitarea liniei de cale ferată Curtici – Arad – Simeria – Sighișoara – Brașov;
Modernizarea a 30 de stații de cale ferată dintre care 16 stații CF se află în execuție;
Construirea de linii noi de cale ferată și dublarea celor existente: construirea liniei noi de cale ferată Vâlcele – Râmnicu Vâlcea, construirea și electrificarea firului II pe secțiunea Mărășești – Tecuci – Bârlad – Iași;
Modernizarea instalațiilor pentru creșterea siguranței circulației – proiectul-pilot de implementare a Sistemului Feroviar European de Management al Traficului nivel 2 (ERTMS nivel 2);
Eliminarea punctelor periculoase și a zonelor cu restricții de viteză de pe calea ferată;
Program de modernizare și informatizare a sistemului de dirijare, gestiune și control al traficului feroviar;
Înnoirea și modernizarea parcului de material rulant din dotarea CFR Călători;
Dezvoltarea transportului de tip RO-LA și platforme de transport intermodal;

Metrou

Execuția tronsoanelor: 1 Mai – Laminorului – Lac Străulești; Drumul Taberei – Universitate – Pantelimon; 1 mai – Aeroportul Otopeni;
Achiziția de material rulant pentru înnoirea parcului existent cât și dotarea noilor magistrale de metrou cu trenuri.

Transport aerian	Modernizarea și dezvoltarea aeroporturilor de interes național strategic: Aeroporturi București și Aeroportul Internațional Traian Vuia – Timișoara, Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța; Implementarea unor proiecte având ca efect reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul aviației civile;
Transportul maritim și pe căile navigabile interioare	Lucrări de infrastructură în vederea dezvoltării de terminale specializate în portul Constanța Sud-Mol 3S și 4S în portul Constanța; Dezvoltarea zonei insulei artificiale din portul Constanța; Platformă industrială în portul Constanța Sud; Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre pe sectorul comun româno-bulgar al Dunării; Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre pe sectorul Călărași – Brăila; Modernizare ecluze – echipamente și instalații la Canalul Dunăre – Marea Neagră și Poarta Albă Midia – Năvodari; Modernizarea porturilor dunărene și dezvoltarea acestora ca centre logistice intermodale; Finalizarea lucrărilor de consolidare și întreținere a malurilor pe canalul Sulina;
Transport intermodal	Realizarea a 5 centre intermodale principale (București, Timișoara, Constanta, Iași și Brașov) și a 6 centre secundare (Craiova, Cluj-Napoca, Târgu Mureș, Suceava, Giurgiu și Pitești)
Principalele obiective de investiții propuse pentru perioada 2015-2017:	<u>Domeniul transportului feroviar</u> Reabilitarea liniei de cale ferată București-Constanța – obiectiv cu finalizare în anul 2016; Electrificarea liniei de cale ferată Doaga-Tecuci-Barboși - obiectiv cu finalizare în anul 2017; Continuarea programului de reparații capitale desfășurate pe infrastructura feroviară; <u>Domeniul transportului urban-metroul bucureștean</u> Finalizarea până la finele anului 2016 a lucrărilor la obiectivul Magistrala IV pentru secțiunea Parc Bazilescu-Lac Străulești precum și a celor de la obiectivul Facilități pentru accesul persoanelor cu handicap în rețeaua de metrou; <u>Domeniul transportului naval</u> Continuarea programului de dotări independente cu tehnică specifică transportului fluvio-naval; Modernizarea și remotorizarea spărgătorului de gheață Perseus; Finanțarea unor lucrări suplimentare privind ranfluarea epavei Transilvania; <u>Domeniul transportului aerian</u> <i>Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța:</i> - continuarea programului de dotări a aeroportului cu echipamente specifice desfășurării activităților aeroportuare, precum și cu mijloace auto care să asigure funcționarea corespunzătoare a aeroportului; - finanțarea studiilor de fezabilitate a unor obiective de investiții noi, pentru expertiză tehnică și lucrări de consolidare la aerogara plecări, stâlpi susținere proiectoare, coș de fum și sistemul de balizaj luminos la 8 ani de funcționare; <i>Școala Superioară de Aviație Civilă</i> - Achiziția unui nou aparat de zbor (elicopter); - Reparații capitale a două motoare Lycoming IO-360-L2A și 2 motoare continental L/TIO-360-RB1B.

Politica în domeniul educației

Educația, formarea profesională și cercetarea științifică au un rol cheie și generează cele mai importante câștiguri în ceea ce privește competitivitatea și coeziunea socială; din această perspectivă reprezintă și principalul mijloc al depășirii crizelor pe termen mediu și lung.

Programul de Guvernare 2014-2017 și documentele europene programatice în domeniu (Strategia Europa 2020, Cadrul ET 2020) fundamentează principalele orientări strategice ale Ministerului Educației Naționale.

Obiective

Direcții de acțiune, programe, măsuri

I. Învățământ preuniversitar

1. Asigurarea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România

- Organizarea și susținerea educației timpurii;
- Dezvoltarea programului „A doua șansă”, în vederea eliminării analfabetismului și integrării pe piața muncii și a altor programe suport, finanțate din fonduri europene, pentru cei care au părăsit școala;
- Susținerea programului „Școala după școală”;
- Continuarea programelor de sprijin social pentru grupurile cu risc particular: „Bani de Liceu”, „Euro 200”, „Cornul și Laptele”, „Burse pentru elevii ce frecventează învățământul profesional”, „Asigurarea de cheltuieli de transport pentru navetă elevi”, „Rechizite școlare”, „Microbuze școlare”, „Mierea de albine”, „Fructele de consum”;
- Acordarea de facilități privind participarea elevilor din mediul rural la toate nivelurile de educație și formare;
- Asigurarea condițiilor de participare la educație pentru elevii minorităților naționale (inclusiv populația rroma) și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație;
- Susținerea elevilor cu nevoi educaționale speciale pentru accesul la educația de bază și nivelurile superioare.

2. Asigurarea calității la toate nivelurile de educație și formare profesională

Conținuturi

- Elaborarea noului curriculum și asigurarea manualelor corespunzătoare, inclusiv în format digital;
- Realizarea de evaluări relevante și organizarea în condiții optime a examenelor și concursurilor naționale;
- Organizarea concursurilor și olimpiadelor școlare și a activităților extrașcolare prevăzute în Calendarul național.

Resurse umane

- Asigurarea încadrării cu personal didactic calificat;
- Îmbunătățirea programelor de formare continuă pentru cadrele didactice, bazate pe nevoile reale ale sistemului educațional;
- Profesionalizarea carierei manageriale în educație;
- Corelarea structurilor și a etapelor din cariera didactică cu standardele educaționale și asigurarea unei dinamici profesionale prin utilizarea sistemului creditelor profesionale transferabile;
- Redefinirea statutului și rolului personalului didactic auxiliar și nedidactic din perspectiva creșterii competențelor profesionale.

Descentralizarea, depolitizarea unităților de învățământ

- Asigurarea autonomiei de decizie la nivelul școlii (în cadrul consiliilor de administrație ș.a.) în parteneriat cu părinții, autoritățile locale contribuatoare și cu agenții economici interesați;
- Asumarea responsabilității publice față de performanțele școlii;
- Încurajarea formării consorțiilor școlare și asociațiilor profesionale;
- Participarea școlilor și a cadrelor didactice în programe și proiecte care aduc beneficii procesului didactic; promovarea de proiecte pentru creșterea contribuției școlii și familiei în personalizarea educației copilului;
- Încurajarea inițiativei private în învățământul preuniversitar.

Creșterea capacității de inovare și de creativitate din perspectiva

Obiective

Direcții de acțiune, programe, măsuri

dezvoltării durabile

3. Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic; corelarea sistemului de învățământ și formare profesională cu piața muncii

4. Asigurarea și modernizarea bazei materiale a învățământului preuniversitar; utilizarea noilor tehnologii

5. Finanțarea corespunzătoare a sistemului de educație și formare profesională

6. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții

- Promovarea, prin educație, a unui sistem de valori de referință în societate;
- Stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial; susținerea elevilor capabili de inovare și creație;
- Dezvoltarea de alternative educaționale și a proiectelor axate pe achiziții culturale, de cunoștințe tehnologice, formarea deprinderilor pentru o viață sănătoasă, pentru sport, pentru mediu;
- Promovarea activităților complementare extracurriculare și extrașcolare și instituționalizarea participării în proiecte și programe cu teme care sunt complementare față de curriculum.
- Realizarea de analize privind cererea și oferta pe piața muncii și utilizarea rezultatelor acestor studii;
- Susținerea învățământului profesional pentru absolvenții claselor a VIII-a și a IX-a;
- Stimularea parteneriatului public-privat dintre sistemul educațional și mediul economic cu scopul creșterii ratei de absorbție a absolvenților pe piața muncii prin dezvoltarea stagiilor de practică de specialitate/internship;
- Urmărirea absolvenților pe parcursul traseului lor profesional pentru a înregistra feed-back-ul privind succesul lor în carieră.
- Modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul TIC; crearea de noi oportunități de învățare cu mijloace informatice, sisteme multimedia, softuri educaționale și rețele de date;
- Asigurarea serviciilor de Internet pentru toate unitățile de învățământ și îmbunătățirea performanțelor de acces ale acestora.
- Asigurarea activităților de monitorizare/evaluare/consiliere, audit și control ale MEN și instituțiilor subordonate și coordonate inclusiv prin Inspekția școlară;
- Finanțarea unor lucrări de investiții considerate prioritare și asigurarea dotărilor necesare.
- Elaborarea Strategiei Naționale de învățare pe tot parcursul vieții;
- Promovarea de servicii educaționale eficiente în folosul comunității;
- Înființarea de Centre Comunitare de Învățare Permanentă;
- Încurajarea dezvoltării de noi competențe/calificări; îmbunătățirea orientării și consilierii în carieră prin cabinetele psihopedagogice;
- Centrarea formării continue a cadrelor didactice pe învățământ digitalizat; curriculum adecvat formării inovative, creative și formării de competențe; pedagogie modernă, optimizarea relației cu părinții, elevii și cu autoritățile locale; actualizarea cunoașterii în aria curriculară a disciplinei;
- Dezvoltarea de programe de recalificare și/sau formare continuă, în funcție de nevoile înregistrate în sistem.

— II. Învățământ superior

1. Asigurarea autonomiei învățământului superior și a cercetării universitare
- Auto-guvernare, în baza unui cadru legal cât mai larg

2. Creșterea competitivității universităților românești

- Realizarea finanțării instituțiilor de învățământ superior pe bază de performanță;
- Asigurarea dreptului de a avea o politică de personal proprie; de a decide asupra conținuturilor de învățare/cercetare, în raport cu obiectivele asumate de către fiecare instituție de învățământ în parte;
- Sprijinirea inițiativei private în învățământul superior și garantarea autonomiei funcționale;
- Creșterea rolului universităților în dezvoltarea regiunilor proactive ale cunoașterii.
- Realizarea unei finanțări multianuale corespunzătoare și previzibilă pentru instituțiile de învățământ superior din România, pe baza criteriilor de excelență, în vederea consolidării bazei materiale;
- Întărirea criteriilor de asigurare a calității, astfel încât să se treacă la dezvoltarea bazată pe performanță;
- Concentrarea resurselor prin stimularea cooperării universitare și relansarea competițiilor de granturi de cercetare;
- Întărirea capacității de monitorizare/evaluare a sistemului (ex.: *Registrul Matricol Unic, Cadru Național al Calificărilor* etc.) și de planificare strategică, pe baza datelor statistice naționale și internaționale etc.;

Obiective

Direcții de acțiune, programe, măsuri

- Dezvoltarea de parteneriate locale și regionale cu companii de stat și private, autorități publice, unități școlare, institute și centre de cercetări ș.a. și a unor rețele de colaborare pentru crearea de cunoștințe, diseminarea și utilizarea lor;
 - Dezvoltarea unor alianțe strategice între universități, companii private, agenții de stat.
3. *Asigurarea subvențiilor corespunzătoare sistemului de învățământ superior*
- Asigurarea alocațiilor de transport pentru studenți;
 - Finanțarea burselor studențești;
 - Alocarea fondurilor necesare pentru cazare și masă.
- **III. Dezvoltarea dimensiunii europene și internaționale a învățământului românesc**
- Continuarea și dezvoltarea cooperării europene și internaționale în domeniul educației; consolidarea relațiilor bilaterale cu statele membre ale UE, cele din Spațiul Economic European și cu statele terțe;
 - Consolidarea cooperării în cadrul diferitelor organizații și instituții internaționale, în domeniul educației, formării profesionale și cercetării;
 - Asumarea unui rol activ în cadrul inițiativelor regionale ale Uniunii Europene: *Strategia pentru Regiunea Dunării, UE – Asia, UE - America Latină și Caraibe, Parteneriatul estic, America de Nord și Africa, etc.*;
 - Atragerea unui număr cât mai mare de studenți străini care să studieze în instituții de învățământ superior din România, ceea ce poate aduce atât prestigiu sistemului educațional românesc, cât și importante resurse financiare;
 - Sprijinirea comunităților românești din afara granițelor țării prin continuarea „Programului de acordare de burse” și a predării „Cursului de limbă, cultură și civilizație românească în unități de învățământ din state membre ale Uniunii Europene”;
 - Creșterea rolului României în acordarea de asistență în domeniul educației altor țări, în vederea atingerii obiectivelor asociate inițiativei „Education for All”, inițiativă susținută de ONU și coordonată la nivel global de UNESCO.
1. *Dezvoltarea relațiilor europene și internaționale în domeniul învățământului superior*

Politica în domeniul cercetării, dezvoltării, inovării

În contextul internațional al *Strategiei Europa 2020*, *Strategia națională de cercetare-dezvoltare și inovare 2014-2020* (SN 2020), a menținut angajamentele asumate de România, prin Programul Național de Reformă:

- România să atingă media UE 28 la *indicatorul agregat al inovării* - „Summary Innovation Index”;
- Investiția în cercetare, din fonduri publice, să atingă 1% din produsul intern brut (PIB) (indicator relevant pentru intensitatea cercetării, urmărit la nivelul UE);
- Investiția în cercetare, din partea întreprinderilor, să atingă 1% din PIB (indicator relevant pentru eficacitatea CD&I).

Obiectivele strategice ale SN 2020 sunt:

1. *Creșterea competitivității economiei românești prin inovare.* Obiectivul vizează dezvoltarea capacității firmelor de a absorbi tehnologie de ultimă generație, de a adapta aceste tehnologii la nevoile piețelor deservite, și de a dezvolta, la rândul lor, tehnologii sau servicii care să le permită progresul pe lanțurile de valoare.
2. *Creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii de frontieră.* Strategia susține creșterea vizibilității internaționale a cercetării și dezvoltării experimentale din România. Activitățile CD la frontiera cunoașterii presupun formarea unei mase critice de cercetători în domeniile cele mai promițătoare, menținerea avansului în domeniile de nișă, standarde internaționale de evaluare pentru proiectele de cercetare, și inițiative științifice de anvergură, precum cele dezvoltate în jurul marilor infrastructuri.
3. *Creșterea rolului științei în societate.* Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. Strategia urmărește rezolvarea problemelor societale prin soluții inovatoare.

Strategia CDI 2014-2020 vizează următoarele tipuri de priorități CD&I:

- Priorități de specializare inteligentă, care presupun definirea și consolidarea unor domenii de competență ridicată, în care există avantaje comparative reale, sau potențiale, și care pot contribui semnificativ la PIB; acestea sunt:
 - *Bioeconomia.*

- *Tehnologia informației și a comunicațiilor, spațiu și securitate.*
- *Energie, mediu și schimbări climatice.*
- *Eco-nano-tehnologii și materiale avansate.*
- Priorități cu relevanță publică, ce vizează alocarea de resurse în domenii în care cercetarea și dezvoltarea tehnologică răspund unor nevoi sociale concrete și presante. Cercetarea fundamentală rămâne prioritară în cadrul SN 2020 – incluzând disciplinele umaniste și socio-economice – ca sursă pentru cercetarea de frontieră și interdisciplinară.
 - *Sănătate.* În acest domeniu, cercetarea și dezvoltarea experimentală au o contribuție esențială, influențând nu numai bunăstarea individuală și generată, ci și perspectivele economice ale unei societăți.
 - *Patrimoniu și identitate culturală.* Domeniul vizează o gamă largă de teme de cercetare științifică, de la impactul social al științei și tehnologiei la dezvoltarea sistemului de educație, consistent cu obiectivele esențiale ale Uniunii Europene.
 - *Tehnologii noi și emergente.* Direcția este orientată spre achiziția publică pre-comercială de inovare, susținând oportunitățile relevante strategic.

Direcții de acțiune

1. Creșterea performanțelor sistemului CD&I național, prin dezvoltarea capacității sale materiale, funcționale și de personal.

Constă în investiții în infrastructura de cercetare de interes pan-european, active în și prin instituții din România, deja incluse sau în curs de a fi incluse pe lista "*European Strategy Forum on Research Infrastructures*" (ESFRI), precum:

- Instalația de lasere „*Extreme Light Infrastructure*” (ELI – NP);
- Centrul de studii avansate Dunăre - Delta Dunării – Marea Neagră, componentă a Strategia UE pentru regiunea Dunării - "*EU Strategy for the Danube Region*".

2. Creșterea competitivității economice, prin stimularea inovării și portofoliu de politici suport, destinate creșterii investițiilor CD din sectorul privat.

Politica CD&I guvernamentală sprijină apariția polilor de competitivitate, fie în jurul unor investiții de tipul celor menționate anterior, fie utilizând instrumente de implementare a parteneriatul public-privat (achiziții publice, specializare inteligentă etc.). Avantajele așteptate de la astfel de colaborări sunt: finanțarea alternativă, tranzacționarea drepturilor de proprietate intelectuală, achiziția și difuzia de "know-how" în regiuni din România, internaționalizarea IMM-urilor autohtone prin CD&I. În corelație cu direcțiile pe plan național, respectarea obligațiilor pe plan internațional va conduce la creșterea absorbției fondurilor comunitare și la consolidarea participării României la Spațiul European de Cercetare (ERA) – este vorba de apartenența la *CERN (Organisation européenne pour la recherche nucléaire)*, *FAIR (Facility for Antiproton and ION Research)*, *ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor)*, *ESA (European Space Agency)*.

Direcțiile de acțiune pentru domeniul cercetării sunt în concordanță cu obiectivele politicii de coeziune, componentă esențială pentru implementarea *Strategiei Europa 2020*. Fondul european de dezvoltare regională sprijină obiectivul privind consolidarea cercetării-dezvoltării și inovării, prin Programul Operațional Competitivitate Axa Prioritară 1 Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, unde MEN – Cercetare este organism intermediar.

Politica în domeniul apărării naționale 2015 - 2017

Obiectivul strategic al politicii de apărare pentru perioada 2015 - 2017 îl reprezintă creșterea capacității operaționale a forțelor, inclusiv prin creșterea capacității de decizie și acțiune a organismului militar, adaptarea cadrului legislativ, în vederea afirmării intereselor României și valorificării oportunităților la nivel european, euro - atlantic și internațional.

Direcții de acțiune pentru îndeplinirea obiectivului strategic:

- Restabilirea capacității operaționale a Armatei Române, având la bază principiile procesului de planificare a apărării în cadrul NATO, pentru dezvoltarea unei structuri de forțe și optimizarea actului decizional în baza unui Plan Multianual de refacere și consolidare a capacității operaționale a Armatei României;
- Îndeplinirea responsabilităților ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capabilităților necesare îndeplinirii nivelului de ambiție politico-militar al celor două organizații;
- Continuarea participării la operațiunile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate la NATO și UE;
- Realizarea graduală a capacității de apărare aeriană prin programul “Avion multirol”;
- Creșterea calității vieții personalului Armatei Române, în acord cu realitățile economice și sociale interne și cu statutul de stat membru NATO și UE, concomitent cu sporirea atractivității profesiei militare.

În plan internațional

Ministerul Apărării Naționale participă la următoarele programe derulate în cooperare în cadrul NATO sau UE:

- Inițiativa NATO “ Smart defence”
- Inițiativa UE “ Pooling and Sharing”
- Programul NATO de investiții în securitate - NSIP
- Planul de acțiune pentru creșterea capacității de reacție a NATO

În plan intern

Etapa I a procesului de restabilire a capacității de luptă a Armatei României

Direcții de acțiune:

- Creșterea/mentținerea nivelului de instruire a forțelor;
- Asigurarea operării și mentenanței echipamentelor terestre, navale, aeriene, de comunicații, de supraveghere și avertizare timpurie;
- Derularea în continuare/inițierea proiectelor de înzestrare prioritare;
- Constituirea/Completarea stocurilor de mobilizare și a stocurilor de luptă – muniții și piese de schimb;
- Dezvoltarea sistemului de comunicații, de supraveghere și avertizare timpurie conform arhitecturii de comandă – control și dezvoltarea rețelelor, sistemelor și serviciilor de comunicații și informatice;
- Realizarea capabilității operaționale aeriene – Faza I a Etapei de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană (programul „Avion multirol al Forțelor Aeriene”);
- Asigurarea infrastructurii destinate găzduirii Centrului NATO pentru instruire și exerciții la Marea Neagră.

Pentru perioada 2015 - 2017 Ministerul Afacerilor Interne își menține prioritățile strategice a căror definire a avut în vedere *Programul de Guvernare*, *Programul Național de Reformă* și *Programul de Convergență*, precum și restricțiile financiare datorate contextului economic intern și internațional.

Direcții de activitate	- Asigurarea climatului de ordine și siguranță publică - finanțată prin intermediul a două programe bugetare: • <i>Ordine Publică și Siguranța Cetățeanului</i> • <i>Protecție Civilă și Sprijin Acordat Comunității</i>
	- Consolidarea capacității instituționale a Ministerului Afacerilor Interne - finanțată prin programul bugetar „Suport Acordat Structurilor Ministerului Afacerilor Interne”, destinat să asigure funcționarea optimă din punct de vedere organizațional, financiar, logistic, material și tehnic a tuturor structurilor ministerului.
Prioritățile pentru perioada 2015 - 2017	a. Creșterea nivelului de securitate pentru cetățeni prin menținerea și respectarea ordinii și liniștii publice; se va urmări prevenirea și combaterea infracționalității de toate tipurile, prevenirea și combaterea corupției, creșterea nivelului de siguranță rutieră, feroviară, navală și aeriană, consolidarea serviciilor comunitare (pașapoarte, permise de conducere, evidența persoanelor).
	b. Consolidarea securității frontierei de stat prin asigurarea capacității de supraveghere și control în conformitate cu recomandările U.E; Acțiunea structurilor de specialitate ale M.A.I se va focaliza cu prioritate pe: gestionarea frontierei de stat, prevenirea și combaterea infracțiunilor transfrontaliere, prevenirea și combaterea imigrației ilegale, implementarea politicilor specifice în domeniile azilului și integrării străinilor, îmbunătățirea cooperării la frontierele externe ale U.E.
	c. Dezvoltarea capacității de reziliență în situații de criză și dezastru - îmbunătățirea calității gestionării situațiilor de urgență, acordarea de sprijin comunităților în vederea reducerii riscurilor de calamități naturale și război. Se va acționa cu prioritate pentru: optimizarea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, informarea și educarea preventivă a populației și comunităților, pregătirea în situații de urgență, asigurarea stocurilor rezervelor de stat, asigurarea misiunilor de zbor și a celor cu caracter umanitar, pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărare.
	d. Întărirea capacității administrative a Ministerului Afacerilor Interne În acest sens, acțiunea structurilor de specialitate ale M.A.I se va focaliza pe: îmbunătățirea proceselor manageriale la nivel strategic, managerial și tactic, dezvoltarea de strategii și politici instituționale coerente, îmbunătățirea activității normative în cadrul ministerului, gestionarea eficientă a resurselor financiare, materiale și umane ale ministerului, dezvoltarea parteneriatului, inclusiv cu societatea civilă.
	e. Dezvoltarea capacității operaționale a Ministerului Afacerilor Interne Performanța operațională va fi îmbunătățită prin investiții în domeniul logistic, perfecționarea continuă a resursei umane, consolidarea infrastructurii fizice de comunicații și tehnologia informației, realizarea interoperabilității între platformele de comunicații și tehnologia informației, asigurarea mentenanței sistemelor informatice, consolidarea cooperării intra- și inter-instituțională.

PROGRAME	Obiective, Rezultate așteptate
„Ordine Publică și Siguranța Cetățeanului”	<u>Obiective program :</u> Asigurarea ordinii publice și creșterea gradului de siguranță a cetățeanului, precum și menținerea unui climat optim dezvoltării socio – economice.
	<u>Rezultate așteptate:</u> - Asigurarea protecției cetățenilor, menținerea și respectarea ordinii și liniștii publice; - Îmbunătățirea condițiilor de eliberare a documentelor de identitate (pașapoarte, cărți de identitate, permise de conducere), în vederea creșterii eficienței serviciilor de furnizare a acestor documente.
„Protecție Civilă și Sprijin Acordat Comunității”	<u>Obiective program:</u> Îmbunătățirea calității gestionării situațiilor de urgență și acordarea de sprijin comunităților în vederea reducerii riscurilor de calamități naturale, dezastre și război.
	<u>Rezultate așteptate:</u> Limitarea și înlăturarea efectelor negative ale situațiilor de urgență asupra populației și teritoriului.
„Suport Acordat Structurilor M.A.I.”	<u>Obiective program :</u> Asigurarea funcționării optime din punct de vedere organizațional, financiar, logistic, material și tehnic a tuturor structurilor M.A.I.
	<u>Rezultate așteptate:</u> - Funcționarea în condiții optime a structurilor M.A.I prin asigurarea suportului tehnic; - Asigurarea suportului necesar dezvoltării și integrității resurselor umane ale M.A.I.

Politica în domeniul justiției 2015 - 2017

Priorități strategice	- Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri - Strategia de informatizare a sistemului justiției - Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție - Consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției - Consolidarea sistemului penitenciar românesc - Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate - Dezvoltarea sistemului de probațiune - Consolidarea mecanismelor instituționale de identificare și recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni
Principalele obiective ale politicilor sectoriale	Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se urmărește punerea în aplicare a noilor coduri ale sistemului judiciar și soluționarea tuturor aspectelor relevante ale reformei structurale și procedurale, ale ajustărilor din domeniul resurselor umane și ale investițiilor în infrastructura judiciară, acest obiectiv constituind unul dintre cele mai semnificative elemente reținute de Comisia Europeană în contextul

monitorizării progreselor înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.

Pentru perioada 2015-2017 se vor avea în vedere următoarele:

- ✓ ***Suplimentarea statelor de funcții ale instanțelor judecătorești cu posturi de judecători și personal auxiliar de specialitate și finanțarea acestora în vederea ocupării***

În anul 2014 a fost adoptată H.G nr.137/2014 pentru modificarea anexei nr.2 la H.G nr.652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, prin care a fost suplimentat cu 90 numărul posturilor din cadrul instanțelor judecătorești.

Pentru anul 2015 este necesară suplimentarea cu 150 posturi de judecător și finanțarea acestora și suplimentarea cu 154 posturi de personal auxiliar și finanțarea acestora. Efectele suplimentărilor de posturi, prevăzute în Planul de măsuri cuprins în Memorandumul cu titlul „Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor coduri” se vor extinde până în anul 2016. Concomitent cu măsurile de suplimentare a statelor de funcții în perioada 2014-2016 vor fi luate măsuri de reechilibrare a resurselor umane disponibile prin **redistribuirea posturilor la nivelul instanțelor judecătorești** în vederea scăderii încărcăturii la instanțele excesiv de aglomerate și creșterii calității actului de justiție.

De asemenea, **o reevaluare realistă a necesarului de resurse umane** va fi avută în vedere, cel mai devreme la începutul anului 2017, prilej cu care vor putea fi evaluate efectele produse de aplicarea dispozițiilor noilor coduri asupra întregului sistem judiciar din punct de vedere al necesarului de personal.

- ✓ ***Ocuparea tuturor posturilor vacante din statele de funcții ale instanțelor judecătorești***
- ✓ ***Asigurarea posibilităților de promovare a tuturor categoriilor profesionale din cadrul instanțelor judecătorești***

Dreptul de a promova în carieră este stabilit prin lege, pentru fiecare categorie profesională în parte, fie că este vorba despre promovarea la instanțele superioare pe funcții de conducere sau despre simpla promovare în funcții de execuție. Toate modalitățile de promovare implică existența resurselor financiare necesare, fără de care se pot produce blocaje în sistem.

- **Strategia de informatizare a sistemului justiției**

Prin Strategia de informatizare, Ministerul Justiției își propune să contribuie la eficientizarea procedurilor judiciare, să crească gradul de transparentă a sistemului judiciar, să asigure securitatea informațiilor, să asigure gestionarea integrată a resurselor umane, financiare, materiale.

Strategia de informatizare își propune atragerea, cu precădere, de fonduri externe, reducându-se astfel cheltuielile de la bugetul de stat.

- **Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție**

Proiectul „Reforma sistemului judiciar”

În vederea finanțării obiectivelor care au ca finalitate dezvoltarea sistemului judiciar și a condiționalităților asumate cu partenerii externi, inclusiv a principalelor obiective din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV), Ministerul Justiției își propune încheierea unui nou Acord de Împrumut cu Banca Mondială, care să asigure resursele financiare pentru domenii de interes major pentru sistemul judiciar, precum:

- “Cartier pentru Justiție” - un nou obiectiv major de investiții care ar crea condiții optime pentru desfășurarea activității mai multor instituții din cadrul sistemului judiciar, printre care: Curtea de Apel

București, Judecătorii de sector, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, Consiliul Superior al Magistraturii, Inspectia Judiciară, Institutul Național al Magistraturii, Școala Națională de Grefieri;

- Justiția penală – aplicarea noilor coduri penale în vederea reducerii duratei proceselor și a simplificării procedurilor judiciare penale, urmărindu-se întărirea capacității Administrației Naționale a Penitenciarelor și Direcției Naționale de Probațiune, dar și furnizarea de servicii de pregătire profesională în domeniu;

- Înființarea/modernizarea la standarde europene a centrelor pentru minori în regim custodial;
- Înființarea și creșterea capacității instanțelor specializate în judecarea litigiilor în materie economică/financiară/mediul de afaceri;
- Continuarea procesului de eficientizare a activității instanțelor judecătorești.

În cadrul *Proiectului privind Reforma Sistemului Judiciar* se finanțează din fonduri externe rambursabile reabilitarea infrastructurii sediilor instanțelor și sprijinirea gestionării informațiilor la nivelul instanțelor prin mijloace IT (ex.lucrări reabilitare și extindere sediu Tribunal Sibiu, Palatul de Justiție Oradea, Tribunal Prahova, Palatul de Justiție din Iași , lucrări reabilitare, amenajare Tribunalul Dolj și Curtea de Apel Craiova, sistem IT integrat de management al resurselor din sistemul judiciar).

• Consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției

Îndeplinirea acestui obiectiv se va realiza prin:

- ✓ Creșterea capacității Oficiului Național de Prevenire a Criminalității și Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni (ONPCCRCPI) din cadrul Ministerului Justiției de a asigura o implementare coordonată a politicilor anticorupție și a mecanismelor de identificare, recuperare, administrare și valorificare a creanțelor provenite din infracțiuni;
- ✓ Promovarea eticii și a integrității în administrația publică este realizată prin intermediul Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2012-2015, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.215/2012, implementarea acesteia fiind un alt obiectiv important al Guvernului, prevăzut în Programul de Guvernare pentru anii 2013 - 2016.
ONPCCRCPI va implementa un sistem informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni, cu sprijinul celorlalte instituții implicate (unități de parchet, poliție, instanțele de judecată, Agenția Națională de Administrare Fiscală);
- ✓ Indexarea anuală, pentru perioada 2015 - 2017, a tarifelor interpreților și traducătorilor autorizați cu indicele ratei inflației;
- ✓ Majorarea la 50 lei/oră a tarifului perceput de către interpreții și traducătorii autorizați pentru serviciul de interpretare, până cel mai târziu în anul 2015;

Această măsură cu efecte benefice imediate în sistem va avea drept rezultat atragerea profesioniștilor bine pregătiți, cu experiență și îmbunătățirea calității serviciilor.

- ✓ Crearea unui nou program informatic de evidență a notarilor publici;
- ✓ Crearea unui nou program informatic de evidență a executorilor judecătorești.

• Consolidarea sistemului penitenciar românesc

Plecând de la standardele internaționale care impun asigurarea unui spațiu minim de locuit fiecărui deținut, de 4mp (standard impus de CEDO și CPT), ținând seama că din această perspectivă sistemul penitenciar are în prezent un deficit de peste 14.000 locuri de cazare, este necesară dezvoltarea infrastructurii penitenciarelor și implementarea listei de investiții prin continuarea/finalizarea și promovarea de lucrări noi (investiții, intervenții de natura investițiilor/reparațiilor capitale) aferente fondului de clădiri și executarea de reparații curente.

În perioada 2015 - 2017 vor continua/finaliza și promova lucrări noi (investiții, intervenții de natura investițiilor/reparațiilor capitale) aferente fondului de clădiri, precum și dezvoltarea infrastructurii sistemului administrației penitenciare în conformitate cu prevederile legale și normele europene de detenție pentru creșterea numărului locurilor de detenție și al îmbunătățirii condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate.

Astfel, se va urmări diminuarea fenomenului de supraaglomerare, în contextul adoptării noilor coduri, spre creșterea capacității de cazare a sistemului penitenciar prin finalizarea obiectivelor deja începute și prin demararea de obiective noi de investiții.

Îmbunătățirea sistemului de pază și supraveghere va urmări dotarea adecvată a personalului care execută misiuni de pază, supraveghere, escortare și intervenție cu mijloace și echipamente specifice.

De asemenea, va fi avut în vedere construirea unui sistem de educație și formare integrat, care să asigure resursele umane necesare atât în domeniile de bază ale activităților desfășurate în sistem (reintegrarea socială a persoanelor private de libertate, garantarea siguranței deținerii, asistență medicală pentru persoanele aflate în custodie), cât și, mai ales, în domeniul managementului resurselor. Se urmărește asigurarea personalului necesar centrului de suport pentru programul RMS.

- **Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate** are în vedere

consolidarea, extinderea și modernizarea Spitalului prof.dr. Constantin Angelescu, care are ca principal obiectiv pentru perioada 2015 - 2017 dezvoltarea și eficientizarea activității medicale pentru sistemul justiției, prin achiziționarea de echipamente medicale de înaltă performanță, caracteristice unităților spitalicești de profil și asigurarea fondurilor necesare pentru punerea în siguranță a fondului construit. De asemenea, vor fi îmbunătățite serviciile oferite de Oficiul Național al Registrului Comerțului. Se vor avea în vedere: dezvoltarea și implementarea sistemelor informatice specifice, creșterea gradului de furnizare de servicii on-line de către sistemul judiciar, creșterea gradului de securizare a informațiilor, gestionarea integrată a resurselor umane, financiare și materiale.

- **Dezvoltarea sistemului de probațiune**

Intrarea în vigoare a noilor coduri a avut un impact deosebit și asupra sistemului de probațiune, generând noi nevoi de resurse umane și financiare.

Prin H.G nr. 1079/2013 a fost reglementată organizarea sistemului de probațiune, format din Direcția Națională de Probațiune, care funcționează la nivel central și structuri teritoriale care includ serviciile de probațiune, precum și sediile secundare ale acestora. În ceea ce privește necesarul de resurse umane și financiare la nivelul sistemului de probațiune pentru perioada 2014 - 2016, având în vedere faptul că structura centrală a sistemului de probațiune s-a reorganizat sub forma unei instituții distincte, cu personalitate juridică și buget propriu, este necesară și o consolidare a acestei structuri, pentru a putea răspunde funcțiilor de organizare, coordonare și control atribuite. În contextul extinderii schemei de personal la nivel local, o măsură similară trebuie luată și la nivel central, pentru ca direcția coordonatoare să poată susține procesul de reformă a sistemului de probațiune. Pentru cei 3 ani, calculați după intrarea în vigoare a noilor coduri (penal și de procedură penală), impactul financiar pentru serviciile de probațiune se ridică la 160.144.248,8 lei.

Bugete locale

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale au fost estimate, pe orizontul de referință, în baza legislației în vigoare.

Începând cu anul 2010, pentru instituirea unor criterii de eficientizare a utilizării fondurilor acordate de la bugetul de stat pentru bugetele locale, pentru cheltuielile curente, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată au fost fundamentate pe baza standardelor de cost aprobate prin hotărâri ale Guvernului în domeniile: învățământ, servicii sociale și sănătate.

Utilizarea acestor standarde de cost reprezintă garanția asigurării costului minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective, precum și posibilitatea participării unităților administrativ-teritoriale la îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată sunt destinate finanțării:

- cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor :

a) sistemul de protecție a copilului și centrelor de asistență socială a persoanelor cu handicap;

b) drepturile privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.16/2003, cu modificările și completările ulterioare;

c) implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2010 privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli, aprobată cu modificări prin Legea nr.195/2010, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate anual potrivit hotărârilor de guvern.

d) învățământul special și centrele județene de resurse și asistență educațională;

e) instituțiile de cultură descentralizate începând cu anul 2002;

f) contribuțiile pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară;

g) serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor județene;

- cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București:

a) cheltuielile aferente finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art.104 alin.(2) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) drepturile asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art.42 alin.(4) din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) ajutorul pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni și combustibili petrolieri, pentru beneficiarii de ajutor social;

d) serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor de sub autoritatea consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București;

f) cheltuielile creșelor;

g) cheltuielile descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: sistemul de protecție a copilului, centrele de asistență socială a persoanelor cu handicap, drepturile privind acordarea de

produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.96/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.16/2003, cu modificările și completările ulterioare, implementarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli pentru elevii prevăzuți la art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2010, aprobată cu modificări prin Legea nr.195/2010, cu modificările și completările ulterioare, care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, în limita sumelor totale aprobate prin hotărâre a Guvernului, învățământul special și centrele de resurse și asistență educațională, instituțiile de cultură descentralizate începând cu anul 2002 și plata contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult.

- finanțarea cheltuielilor privind drumurile județene și comunale;

- echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor.

Destinația sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale, precum și a subvențiilor alocate de la bugetul de stat, prin bugetele unor ministere, către unitățile administrativ-teritoriale pe orizontul de referință este prezentată în tabelul de mai jos.

D E N U M I R E A I N D I C A T O R I L O R		REALIZARI 2013	ESTIMARI 2014	ESTIMARI 2015	ESTIMARI 2016	ESTIMARI 2017
SUME DEFALCATE DIN TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ		15.239.912	19.498.544	16.860.300	17.169.851	17.386.485
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor		2.109.966	2.170.640	2.234.031	2.232.033	2.254.272
Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor Municipiului București		10.691.632	12.754.388	12.282.306	12.152.048	12.652.802
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumuri		367.537	818.323	396.000	412.000	423.124
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale		2.070.777	3.755.193	1.947.963	2.373.770	2.056.287
SUBVENTII						
SUBVENTII DE LA ALTE NIVELE ALE ADMINISTRATIEI PUBLICE		5.218.884	7.225.901	6.625.274	5.128.156	6.974.975
Subvenții de la bugetul de stat		5.218.884	7.225.901	6.625.274	5.128.156	6.974.975
Subvenții de la bugetul de stat		5.021.741	7.225.901	6.625.274	5.128.156	6.974.975
A. De capital		2.316.919	4.813.814	3.906.670	2.456.403	4.302.757
Retehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare		24.617	49.600	75.000	0	0
Planuri si regulamente de urbanism		234	2.200	2.000	175	182
Finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentare cu apă a satelor		149	0	0	0	0
Finanțarea acțiunilor privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință		4.906	5.000	5.000	1.154	1.198
Subvenții pentru reabilitarea termica a cladirilor de locuit		11.458	58.000	50.000	1.154	1.198
Subvenții pentru finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu si gospodărire a apelor		36.241	14.000	32.077	0	0
Finanțarea cheltuielilor de capital ale unităților de învățământ preuniversitar		100	0	0	0	0
Subvenții primite din Fondul Național de Dezvoltare		25.124	0	0	0	0
Subvenții de la bugetul de stat catre bugetele locale pentru finanțarea investițiilor în sănătate		6.957	10.150	70.000	72.100	74.046
Subvenții din veniturile proprii ale MS către bugetele locale pentru finanțarea investițiilor în sănătate		34.101	135.155	60.000	61.800	63.468
Subvenții pentru finanțarea programului multianual de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de investiții publice finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013		133	0	0	0	0

Mii lei

DENUMIREA INDICATORILOR	REALIZARI 2013	ESTIMARI 2014	ESTIMARI 2015	ESTIMARI 2016	ESTIMARI 2017
Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare.	1.352.447	1.916.140	1.750.838	1.089.178	2.910.500
Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale pentru realizarea obiectivelor de investiții în turism	900	0	0	0	0
Subvenții primite de la bugetul de stat pentru finanțarea unor programe de interes național destinate secțiunii de dezvoltare a bugetului local	9.011	7.000	8.766	3.000	2.000
Subvenții primite de la bugetul de stat pentru finanțarea investițiilor pentru institutii publice de asistenta sociala si unitati de asistenta medico-sociala	15.285	20.000	27.159	11.800	1.350
Subvenții pentru finanțarea locuințelor sociale	3.883	0	0	0	0
Subvenții pentru finanțarea subprogramului Modernizarea satului românesc	200.264	0	0	0	0
Subvenții pentru finanțarea subprogramului Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor	20.166	0	0	0	0
Subvenții pentru finanțarea subprogramului Infrastructură la nivel județean	71.364	0	0	0	0
Sume alocate din bugetul de stat aferente corecțiilor financiare	335.479	255.800	230.000	0	0
Subvenții de la bugetul de stat pentru plata arrieratelor destinate secțiunii de dezvoltare	5.266	402.013	0	0	0
Finanțarea Programului Național de Dezvoltare Locală	158.834	1.871.811	1.450.000	1.065.837	1.094.554
Subvenții din bugetul de stat alocate conform contractelor încheiate cu direcțiile de sanatate publica		0	145.830	150.205	154.261
Subvenții din sume obtinute in urma scoaterii la licitatie a certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera pentru finantarea proiectelor de investitii		66.945	0	0	0
B. Curente	2.704.822	2.412.087	2.718.604	2.671.753	2.672.218
Finantarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap	2.168.385	2.238.941	2.526.778	2.577.142	2.587.687
Subvenții primite din Fondul de Interventie	30.849	0	0	0	0
Finantarea lucrărilor de cadastru imobiliar		1.270	1.000	168	165

DENUMIREA INDICATORILOR		REALIZARI 2013	ESTIMARI 2014	ESTIMARI 2015	ESTIMARI 2016	ESTIMARI 2017	Mii lei
	Subvenții pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri	181.382	73.960	90.000	11.480	0	0
	Subvenții din bugetul de stat pentru finanțarea unităților de asistență medico-sociale	22.083	21.390	21.549	22.195	22.794	
	Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale pentru finanțarea sănătății	143.826	29.060	28.901	29.768	30.572	
	Sume primite de administrațiile locale în cadrul programelor FEAGA implementate de APIA	49.380	0	0	0	0	
	Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale pentru finanțarea camerelor agricole	28.585	32.632	30.605	31.000	31.000	
	Sume primite de administrațiile locale în cadrul programelor finanțate din Fondul Social European	105	0	0	0	0	
	Subvenții primite de la bugetul de stat pentru finanțarea unor programe de interes național destinate secțiunii de funcționare a bugetului local	7.074	14.834	19.771	0	0	
	Subvenții de la bugetul de stat pentru plata arieratelor destinate secțiunii de funcționare	15.684	0	0	0	0	
	Subvenții de la bugetul de stat pentru finanțarea cheltuielilor urgente specifice sezonului rece, destinate secțiunii de funcționare	57.469	0	0	0	0	
Subvenții de la alte administrații		197.143	0	0	0	0	0

4.7 Investițiile publice semnificative prioritizate

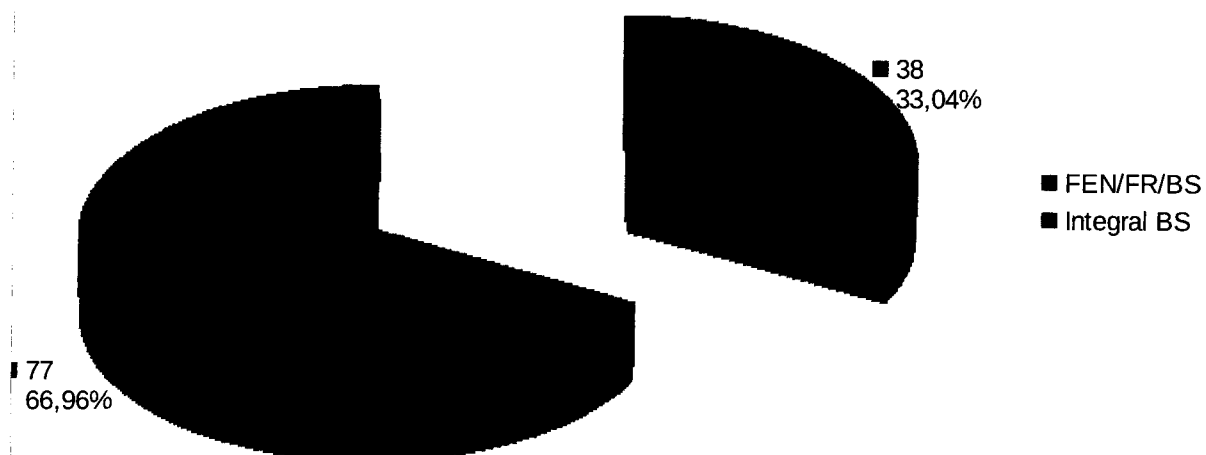
Pe baza listelor proiectelor semnificative prioritizate elaborate și transmise de ordonatorii principali de credite, conform prevederilor legale în vigoare, prezentăm mai jos o scurtă analiză.

Ordonatorii principali de credite care au prezentat listele proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate sunt:

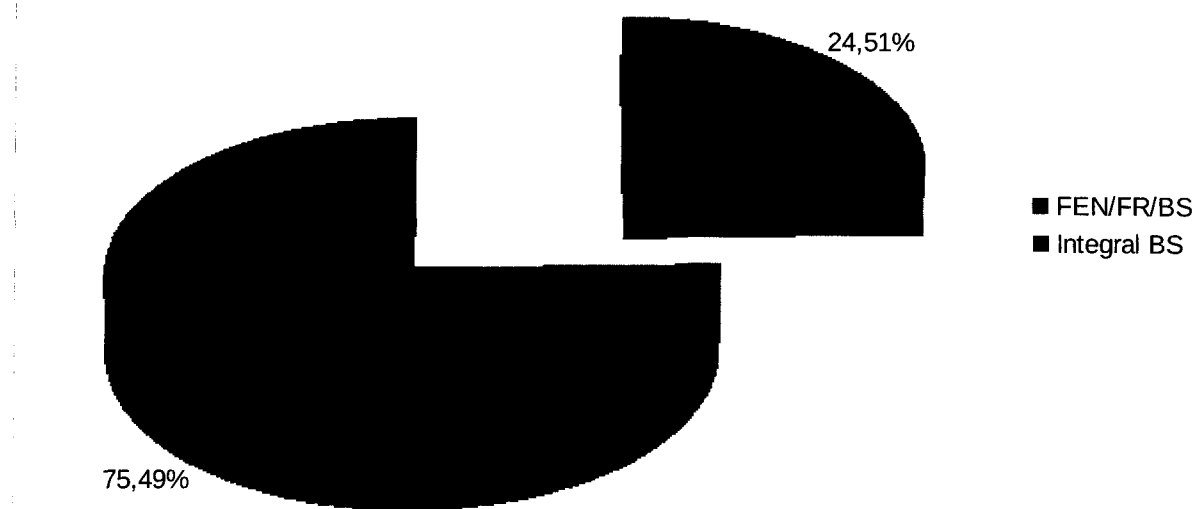
Ordonatorul principal de credite	Număr de proiecte de investiții publice semnificative prezentate
Secretariatul General al Guvernului	73
Ministerul Transporturilor	24
Ministerul Sănătății	2
Ministerul Justiției	3
Ministerul Culturii	1
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice	1
Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice	7
Ministerul Economiei	2
Ministerul Educației Naționale	1
Serviciul de Protecție și Pază	1
Total: 10 ordonatori principali de credite	115

Structura listei, pe surse de finanțare, respectiv (i) integral de la bugetul de stat și (ii) finanțare asigurată din fonduri europene nerambursabile pre și post aderare, fonduri rambursabile și bugetul de stat, este redată mai jos, în funcție de numărul total al proiectelor și valoarea actualizată a acestora.

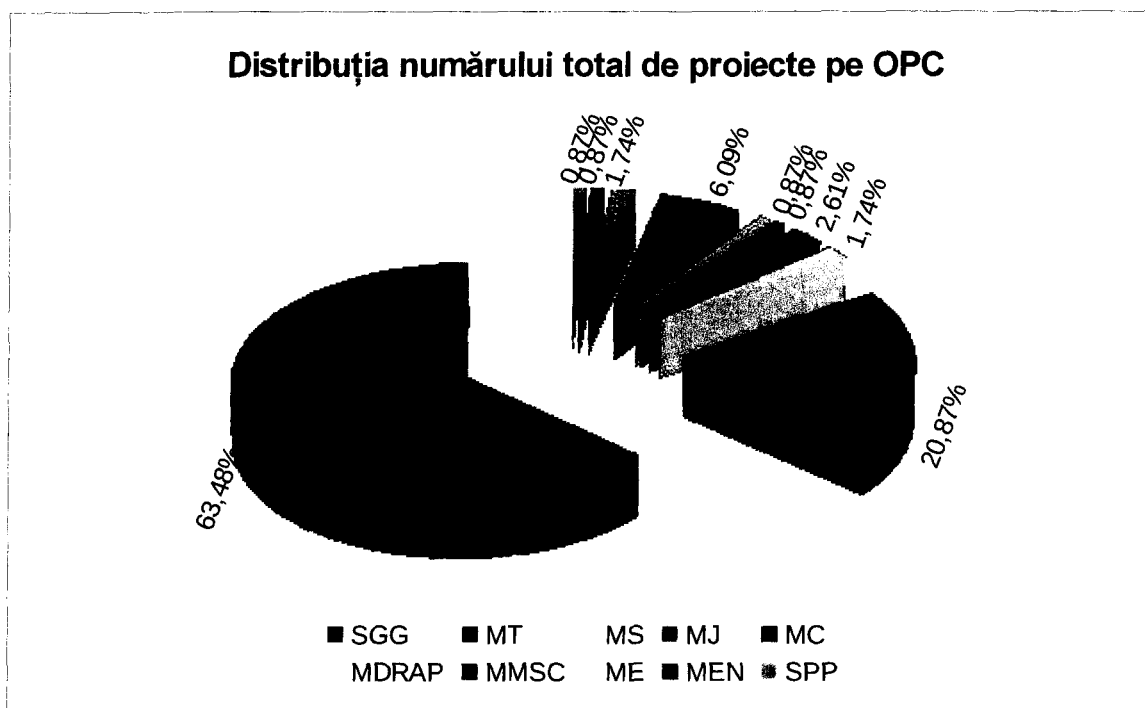
Număr total proiecte în funcție de sursele de finanțare

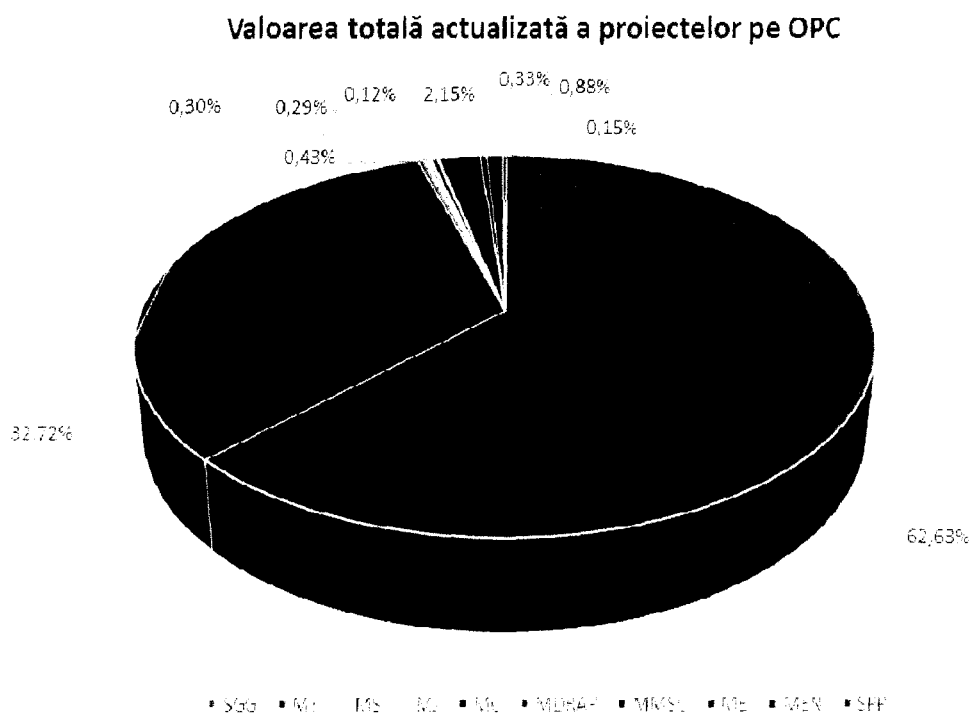
Valoarea totală actualizată în funcție de sursele de finanțare

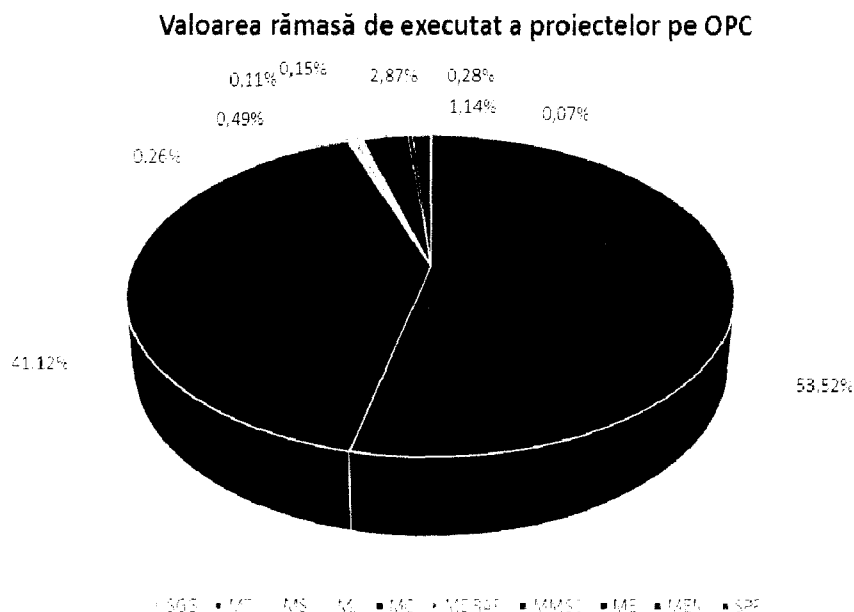
Structura listei în funcție de numărul de proiecte de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite este redată în graficul de mai jos.

Structura listei în funcție de valoarea actualizată a proiectelor de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite:

Structura listei în funcție de valoarea rămasă de executat pentru proiectele de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite:

În conformitate cu obiectivele generale și specifice menționate în art 37 și art 38 din OUG 88/2013, în procesul de elaborare a listei proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate au fost avute în vedere principiile și criteriile de prioritizare a proiectelor de investiții publice, respectiv punctajul acordat de către ordonatorii principali de credite, precum și indicatorii de performanță economică a proiectului de investiții publice și angajamentele asumate de România, în calitate de împrumutat sau în altă calitate, în cadrul unor acorduri de împrumut cu instituții financiare internaționale ori prin alte acorduri.

Subliniem faptul că unul din angajamentele asumate de România cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană constă în reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri UE. Precizăm, de asemenea, că această prioritizare indicativă nu implică o excludere de la finanțare a acestor proiecte, prin legile bugetare anuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Prezentăm mai jos o selecție a proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate aflate în derulare, care au obținut punctaje ridicate în procesul de analiză și evaluare:

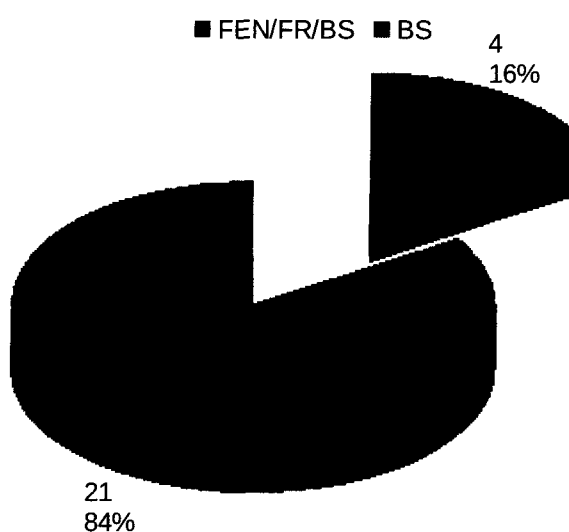
Nr. Crt.	OPC	Denumirea obiectivului / proiectului de investiții semnificativ
Finanțare FEN/FR/BS		
1	SGG	Constructia Autostrăzii Orăștie - Sibiu, km 0+000 - km 82+070
2	MT	Reabilitarea liniei de de c.f. ferată Brașov – Simeria, componentă a Coridorului IV Pan-European, pentru circulația trenurilor cu viteză maximă de 160 km/h, secțiunea Sighișoara - Coșlariu (Finanțat din titlul 56.03 - Programe din Fond de Coeziune)
3	MEN	Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP)
4	MT	Măsura ISPA 2000/RO/16/P/PT/001 - Reabilitarea secțiunii Băneasa-Fetești de pe linia de cale ferată București – Constanța

5	SGG	Construcția autostrăzii Timișoara – Lugoj și variantei de ocolire a orașului Timișoara la standard de autostradă, km 44+500 - km 79+625
6	MT	Finalizare dig de larg în Portul Constanța (Finanțat din titlul 56.01 - Programe din Fond de Dezv. Regională)
7	SGG	Construcția Variantei de Ocolire a Municipiului Brașov
8	SGG	Reabilitare DN56, Craiova - Calafat, km 0+000 – km 84+020
9	MT	Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila, km 375 – km 175 (Finanțat din titlul 56.03 - Programe din Fond de Coeziune, din 84.01.55.01 - Transferuri interne, respectiv din 84.01.55.01.28 - Chelt. neeligibile ISPA - Fonduri nerambursabile și din 84.08.55.01.09 - Programe ISPA)
10	SGG	Construcția Autostrăzii Sebeș - Turda, km 0+000 - km 70+000
11	SGG	Construcția Autostrăzii Lugoj - Deva
12	SGG	Reabilitare DN 76, Deva - Oradea, km 0+000 – km 184+390
13	SGG	Modernizare DN 5 sectorul București - Adunații Copăcenii
14	SGG	Construcția Autostrăzii Nădlac – Arad, km 0+000 - km 38+882
15	MMSC	Protecția și reabilitarea părții sudice a litoralului românesc al Mării Negre în zona Municipiului Constanța (Mamaia Sud, Tomis Nord, Tomis Centru și Tomis Sud) și Eforie Nord, județul Constanța
16	SGG	Reabilitare DN6 Alexandria – Craiova
17	SGG	Construcția Variantei de Ocolire a Municipiului Constanța la standard de autostradă, km 0+000 - km 21+775
18	SGG	Reabilitare DN 15 Tg. Mureș– Reghin, km 69+500- km 109+940 și DN15A Reghin – Sărățel km 0+000 - km 46+597
19	SGG	Reabilitare DN 14 Sibiu - Mediaș - Sighișoara, km 0+000 - km 51+100 și km 57+500 - km 89+400
20	MMSC	WATMAN-Sistem informațional pentru managementul integrat al apelor
21	MC	Teatrul Național „I.L. Caragiale” București – Stabilitatea și siguranța în exploatare optimizarea funcțională
Finanțare de la buget de stat		
1	MT	Canal navigabil Dunăre-Marea Neagră; DCS 300/1978;
2	MT	Canal navigabil Poarta Alba-Midia, Năvodari; DCS 409/1983;

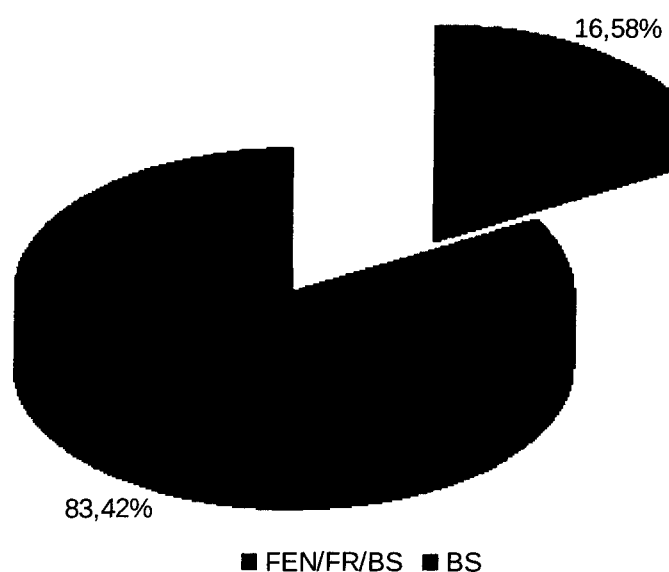
3	MS	Refuncționalizare imobil Spital Clinic de Urgență cu 300 de paturi lași, în curs de execuție, pentru amenajarea Institutului Regional de Oncologie 300 paturi lași
4	SGG	Autostrada de Centură a Municipiului București - Sector Centura Sud km 52+770 - 100+900

Prezentăm mai jos două grafice care indică distribuția acestor proiecte, din punct de vedere al numărului și al valorii actualizate, în funcție de sursele de finanțare.

Număr total proiecte în funcție de sursele de finanțare

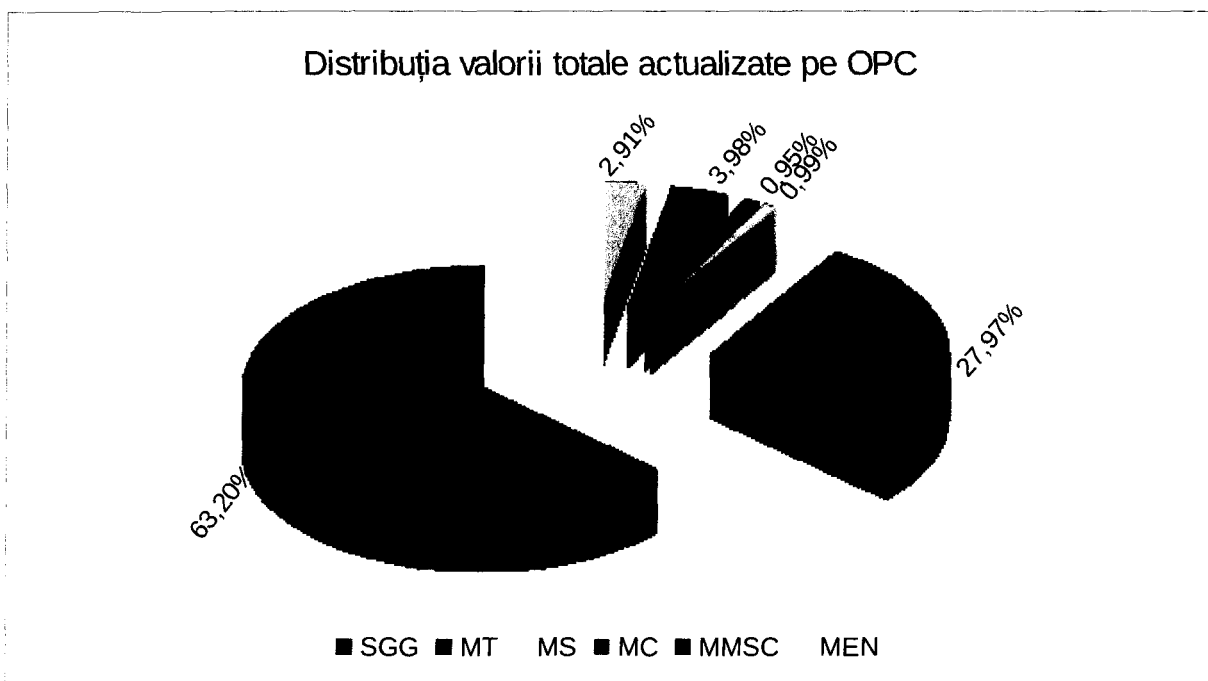
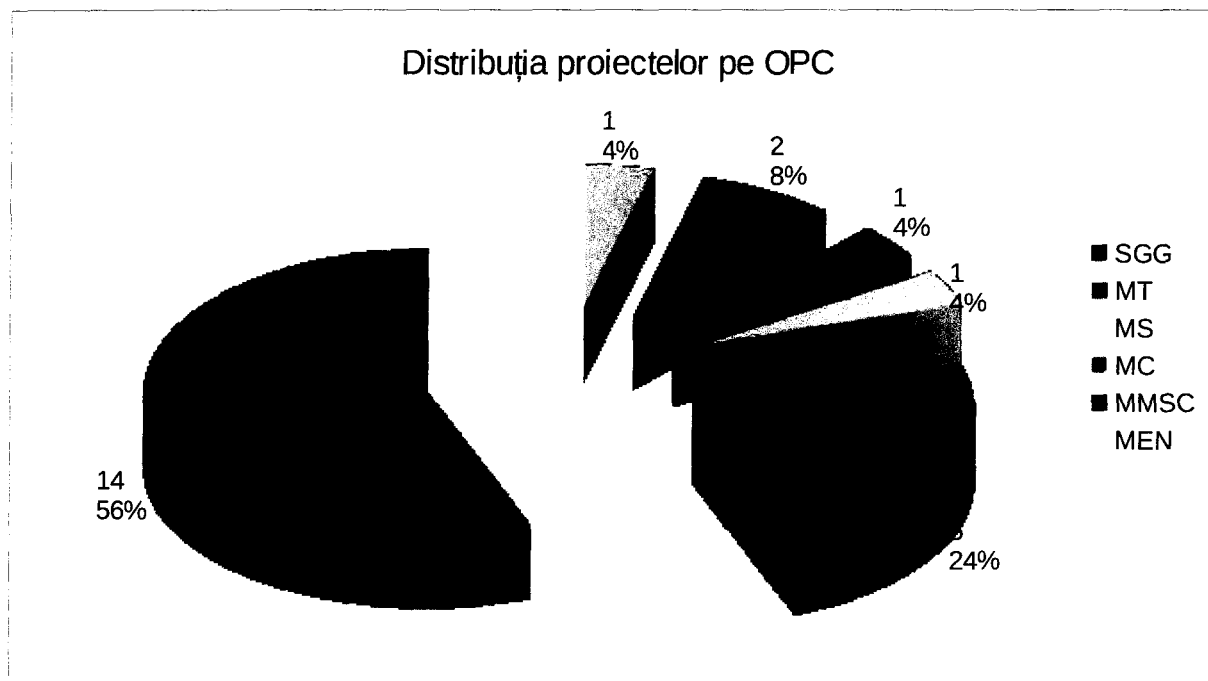

Distribuția valorii totale actualizate în funcție de sursele de finanțare

Analiza acestei liste arată că 76% din cele 25 de proiecte sunt la nivel național și 24% în regiunea București-Ilfov.

Prezentăm mai jos două grafice ce arată distribuția acestor proiecte pe ordonatori principali de credite, din punct de vedere al numărului de proiecte și din punct de vedere al valorii actualizate a proiectelor de investiții publice semnificative.

* toate informațiile de mai sus au fost comunicate de ordonatorii principali de credite în cadrul procesului de prioritizare

4.8. Politica în domeniul Fondurilor Europene

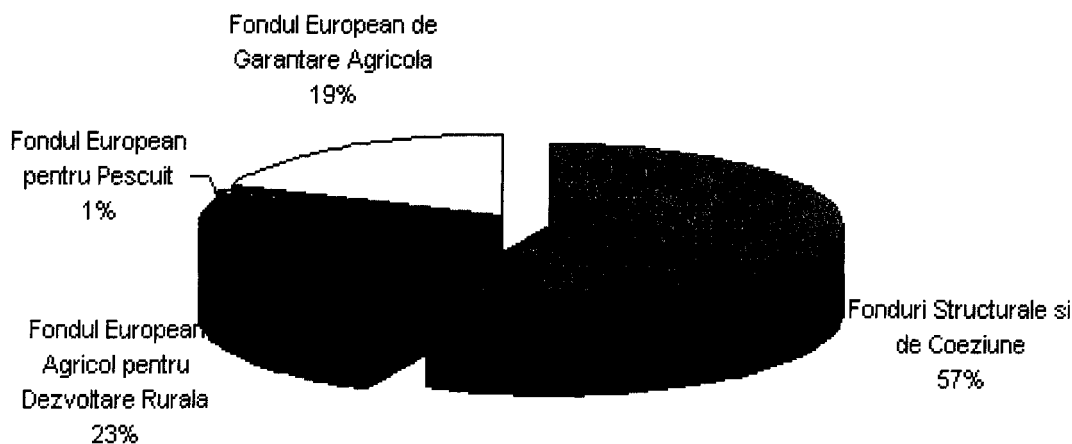
I. Sumele alocate României pentru cadrul financiar multianual (CFM) 2007-2013

Absorbția fondurilor externe nerambursabile reprezintă una dintre prioritățile de grad zero ale Guvernului României. Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene (cca. 34,6 miliarde Euro) pentru cadrul financiar multianual¹⁰ (CFM) 2007-2013 trebuie valorificată optim, ea reprezentând o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a economiei și societății românești, precum și un element central al sustenabilității bugetare prin prisma strategiei investiționale și a caracterului nerambursabil al acestor fonduri.

Sumele totale alocate României în CFM 2007-2013

		mil. Euro
Instrument	Suma	
Fonduri Structurale și de Coeziune		19.668
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală		8.124
Fondul European pentru Pescuit		231
Fondul European de Garantare Agricolă		6.580
Total		34.603

Structura sumelor alocate României în CFM 2007-2013

A) Instrumente structurale pentru CFM 2007-2013

Alocarea pentru România a fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013 este de 19,67 miliarde euro, din care 19,21 miliarde euro sunt alocate pentru obiectivul „Convergență”, iar 0,46 miliarde sunt alocate pentru obiectivul „Cooperare Teritorială Europeană”. Din suma de 19,21 euro – obiectivul „Convergență”, 12,66 miliarde euro reprezintă fonduri structurale (Fond European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European) și 6,55 miliarde euro reprezintă Fond de Coeziune.

¹⁰

CFM este un mecanism menit să asigure previzibilitatea cheltuielilor UE și, în același timp, respectarea unei discipline bugetare stricte.

La data de 30 septembrie 2014 stadiul implementării celor șapte programe operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență” se prezintă astfel:

- *Proiecte depuse*: 43.908, în valoare totală de aprox. 75,29 miliarde euro, din care aprox. 49,50 miliarde euro reprezintă contribuție UE.
- *Proiecte aprobate*: 17.503, în valoare totală de aprox. 36,95 miliarde euro; din această valoare, cca. 22,39 miliarde euro reprezintă contribuție UE, ceea ce reprezintă aprox. 116,52% din alocarea UE 2007–2013.
- *Contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii*: 14.606, în valoare totală de aprox. 32,82 miliarde euro, din care valoarea eligibilă este de aprox. 25,51 miliarde euro. Din această valoare, fondurile UE reprezintă aprox. 19,93 miliarde euro. Contribuția UE aferentă contractelor semnate, în raport cu alocarea UE 2007–2013 este de aprox. 103,72%.
- *Plăți către beneficiari*: plățile totale către beneficiari (pre-finanțări și rambursări), s-au ridicat la suma de aprox. 9,89 miliarde euro. Din această valoare, contribuția UE a însumat cca. 8,82 miliarde euro, respectiv 45,93% din alocarea 2007–2013.
- *Rata de absorbție curentă¹¹*: valoarea declarațiilor de cheltuieli care au fost transmise Comisiei Europene(CE) este de 7,39 miliarde euro, ceea ce reprezintă o rată de absorbție curentă de 38,46 % din alocarea UE pentru perioada 2007-2013.

Situația declarațiilor de cheltuieli solicitate CE pe ani și pentru fiecare program operațional este prezentată în tabelul de mai jos:

Situația declarațiilor de cheltuieli transmise CE

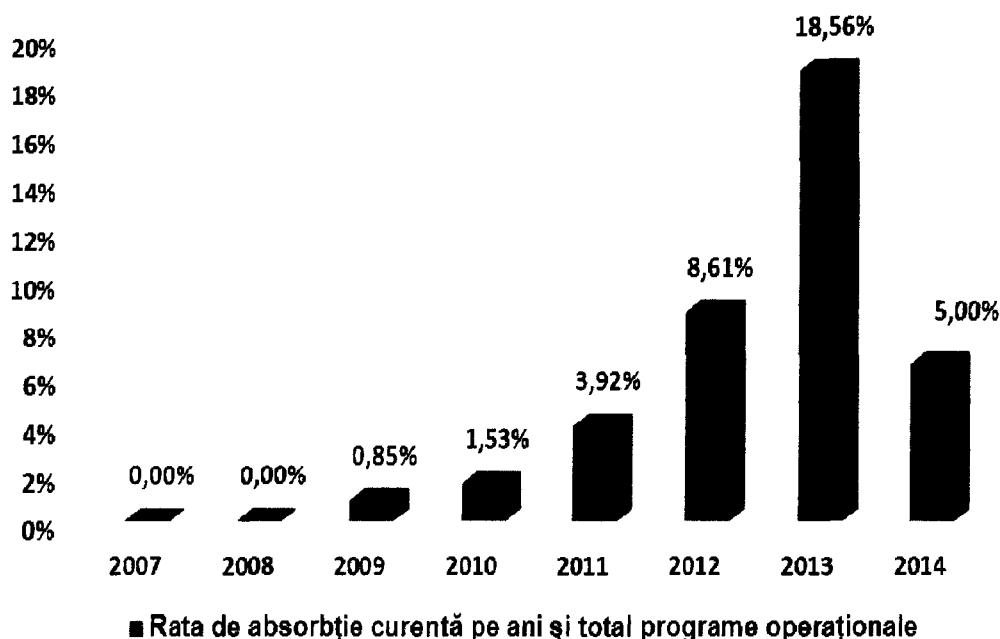
mil. euro

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 (la 30.09.2014)	TOTAL
POS CCE	87,09	22,58	43,14	216,36	560,49	0,00	929,66
POAT	0,39	6,10	10,24	14,30	26,67	9,52	67,22
POS MEDIU	11,73	35,94	67,12	466,35	594,76	453,61	1.629,51
POR	23,21	185,72	228,32	516,59	825,56	227,63	2.007,03
POS DRU	9,87	27,03	153,43	220,08	589,04	0,00	999,45
POS T	31,20	10,44	238,21	187,51	915,03	233,22	1.615,61
PODCA	0,05	5,61	13,23	32,34	54,01	36,01	141,25
TOTAL	163,54	293,41	753,70	1.653,54	3.565,56	959,99	7.389,73

Din datele prezentate observăm că în anul 2013 au fost înregistrate progrese semnificative astfel că suma solicitată CE a fost mai mare decât cea solicitată în întreaga perioadă 2007-2012.

Evoluția ratei de absorbție curente pe fiecare an și pe total programe operaționale este prezentată conform graficului de mai jos:

¹¹ rata de absorbție curentă reprezintă raportul dintre valoarea declarațiilor de cheltuieli transmise Comisiei Europene și alocarea totală aferentă perioadei 2007-2013.

Rata rambursărilor¹²

Rata rambursărilor pentru perioada 2007-2013, este de 37,26% din totalul alocării pentru aceeași perioadă. Sumele rambursate României de către CE sunt de 7,16 miliarde euro la care se adaugă 2,11 miliarde reprezentând pre-finanțări ceea ce conduce la o sumă totală primită de România de la Comisia Europeană pentru perioada 2007-2013 de 9,26 miliarde euro. Rata sumelor totale primite de România pentru obiectivul 1 reprezintă 48,22% din alocarea UE pentru perioada 2007-2013.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care au fost transmise declarații de cheltuieli către Comisia Europeană menționăm ca din suma de 7,39 miliarde euro, suma de aprox. 3,77 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 2,48 miliarde euro este aferentă FC și 1,14 miliarde euro aferentă FSE.

Situația sumelor rambursate de către CE pe ani și pentru fiecare program operațional este prezentată în tabelul de mai jos:

Situația sumelor rambursate de către CE

mil. euro

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 (la 30.09.2014)	TOTAL
POS CCE	87,09	21,20	44,52	20,10	274,09	482,65	929,65
POAT	0,39	6,10	10,24	14,30	4,23	23,37	58,63
POS MEDIU	11,73	35,94	48,15	368,78	587,54	451,32	1.503,46
POR	8,67	129,72	298,84	483,10	726,22	268,87	1.915,42
POS DRU	1,47	18,31	170,56	78,52	679,26	51,34	999,46
POS T	31,20	10,44	113,02	140,51	581,03	734,96	1.611,16
PODCA	0,05	2,94	15,90	32,34	32,09	57,93	141,25
TOTAL	140,60	224,65	701,23	1.137,66	2.884,47	2.070,44	7.159,03

Din datele prezentate observăm că în anul 2013 suma rambursată de CE a fost mai mare decât cea rambursată în întreaga perioadă 2007-2012, iar în anul 2014, respectiv în 9 luni, a fost rambursată suma de

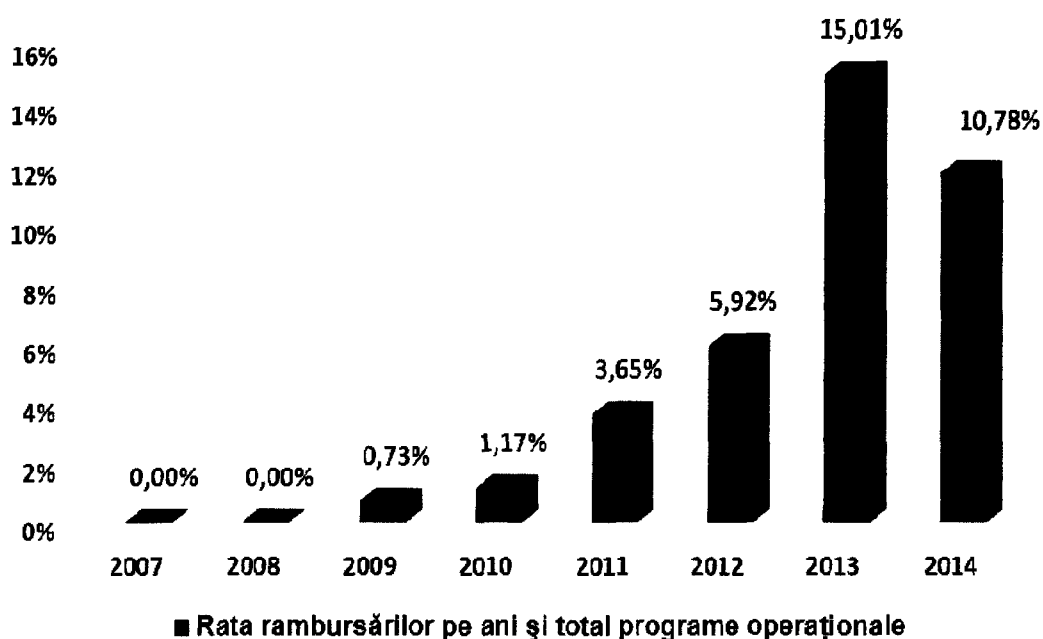
¹²

Rata rambursărilor reprezintă raportul dintre valoarea sumelor rambursate de către Comisia Europeană și alocarea totală aferentă programelor operaționale.

aproximativ 2,1 miliarde euro care reprezintă aprox 10% din total alocare pentru programele operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență”.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care Comisia Europeană a rambursat sume solicitate de către România, menționăm că din suma de 7,16 miliarde euro, suma de aprox. 3,71 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 2,31 miliarde euro este aferentă FC și 1,14 miliarde euro aferentă FSE.

Evoluția ratei rambursărilor pe fiecare an și total programe operaționale este prezentată conform graficului de mai jos:

Având în vedere sumele deja solicitate CE în 2014, necesarul de declarații de cheltuieli de transmis în 2014 în vederea evitării dezangajării automate de fonduri este de 1,86 mld euro.

**Riscul de dezangajare automată pentru 2014 (n+3)
30 septembrie 2014**

mil euro

PO	Plafon de dezangajare 2014	Avans	Declarații de cheltuieli transmise la CE la data raportării	Total fonduri angajate la data raportării	Necesar declarații de cheltuieli de transmis la CE
	1	2	3	4=2+3	5=1-4
POST	2.601	526	1.616	2.141	460
<i>FEDR</i>	<i>664</i>	<i>116</i>	<i>421</i>	<i>537</i>	<i>127</i>
<i>FC</i>	<i>1.937</i>	<i>410</i>	<i>1.195</i>	<i>1.604</i>	<i>333</i>
POSM	2.642	521	1.630	2.150	492

<i>FEDR</i>	676	111	344	455	221
<i>FC</i>	1.966	409	1.286	1.695	271
POR	2.146	335	2.007	2.342	0*
POSCCE	1.649	230	930	1.160	489
POSDRU	2.059	452	999	1.451	607
PODCA	154	27	141	168	0*
POAT	103	15	67	83	20
TOTAL	11.353	2.106	7.390	9.496	1.858

Conform estimărilor pentru anul 2014 cu privire la contribuția UE care va fi solicitată CE, comunicate oficial CE în luna septembrie 2014, se previzionează că pentru obiectivul Convergență, România va solicita CE suma de aprox 3.654,17 mil. euro, care este detaliată pe fiecare program operațional astfel:

mil. euro

Program Operațional	Sume estimate a fi solicitate CE în 2014
POS T	674,08
POS Mediu	762,63
POSDRU	950,84
PODCA	50,51
POR	618,52
POS CCE	566,68
POAT	30,91
TOTAL	3.654,17

Proiecte majore aprobate de CE

România are aprobate de către CE un număr de 94 proiecte majore, astfel:

- 70 proiecte în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire, protecția împotriva inundațiilor și eroziune costieră)
- 22 proiecte în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră, feroviară și navală)
- 2 proiecte în domeniul competitivității economice.

Valoarea totală eligibilă a celor 94 de proiecte este de aproximativ 10,87 miliarde euro.

Măsuri implementate

În vederea asigurării stabilității economice și a realizării reformelor structurale, Guvernul României urmărește

creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene, acestea reprezentând o sursă majoră de investiții în infrastructura României.

Toate măsurile luate de Guvern, cu privire la modificarea cadrului instituțional, legislativ și procedural, au condus la creșterea ritmului de implementare a proiectelor și a ratei de absorbție a fondurilor europene.

În anul 2014, Ministerul Fondurilor Europene a continuat implementarea măsurilor de simplificare și de uniformizare a procedurilor operaționale elaborând noi măsuri cu impact asupra accelerării ritmului de implementare a Programelor Operaționale. Principalele măsuri adoptate în acest an sunt:

- ✓ Asigurarea necesarului de fonduri la nivelul autorităților de management în vederea efectuării plăților pentru rambursarea cheltuielilor eligibile către beneficiari și pentru plata cheltuielilor eligibile rambursabile din cererile de plată aferente instrumentelor structurale în scopul implementării optime a programelor operaționale (prin inițieri de Hotărâri de Guvern pentru alocarea temporară a unor sume din venituri din privatizare, ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management).
- ✓ Reducerea termenului necesar efectuării plății către beneficiari de către Autoritatea de Management/ Autoritatea de Certificare și Plată, de la cinci la trei zile lucrătoare, cu consecințe directe în creșterea ritmului de implementare a proiectelor (Ordonanța de urgență nr. 29/ 2014 pentru modificarea și completarea OUG nr. 64/ 2009).
- ✓ Asigurarea unui flux de numerar necesar continuării investițiilor în cazul formulării unei sesizări de fraudă, până la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale pentru operatorii regionali de apă, care în prezent gestionează proiecte majore de infrastructură pentru sectorul de apă, în valoare totală de aproximativ două miliarde de euro (Ordonanța de urgență nr. 29/ 2014 pentru modificarea și completarea OUG nr. 64/ 2009).
- ✓ Simplificarea mecanismul de plată pentru a permite beneficiarilor care derulează operațiuni din conturile deschise la bănci comerciale să efectueze plățile din contribuția proprie direct către prestatori/ furnizori din aceste conturi. Astfel, a fost redus termenul necesar efectuării plății datorită eliminării procedurilor intermediare de transferuri de fonduri de la beneficiari în contul din Trezorerie și mai departe în conturile prestatorilor/ furnizorilor. Promovarea modificării OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, prin care s-a realizat flexibilizarea nivelului corecțiilor financiare în conformitate cu prevederile noului Ghid pentru determinarea corecțiilor financiare aplicate de Comisia Europeană pentru cheltuielile finanțate de Uniunea Europeană prin management partajat, pentru neconformitate cu regulile de achiziție publică, aprobat prin Decizia CE nr. C(21031) 9527/19.12.2013 și acordarea posibilității ca autoritățile de management să nu aplice corecții financiare pentru neregulile care nu au niciun potențial impact financiar.
- ✓ Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 198/2005 care să fie în linie cu procesul de regionalizare al sectorului de apă și canalizare și să încurajeze realizarea de investiții din surse locale în sistemele de apă și canalizare (Ordonanța de urgență nr. 32/ 2014).
- ✓ Modificarea Ordonanței de urgență 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, astfel, încât să fie eliminate disfuncționalitățile care determină întârzieri anormale în procesul de achiziție și o utilizare abuzivă a prevederilor aferente căilor de atac (Ordonanța de urgență nr. 51/ 2014). Accelerarea achizițiilor efectuate de către beneficiarii privați, prin elaborarea procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul "Convergență", precum și în cadrul proiectelor finanțate prin mecanisme financiare SEE și norvegian pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii și lucrări.

Măsuri planificate

Printre măsurile planificate de MFE în vederea creșterii gradului de absorbție al fondurilor europene putem enumera:

- ✓ Modificarea HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.
- ✓ Proiectul de modificare propune un sistem mai eficient de contractare, eliminând riscurile și blocajele întâmpinate până în prezent prin flexibilizarea condițiilor de participare a operatorilor la procedura de atribuire, ținând cont de contextul economic actual (sunt incluse, de exemplu clarificări privind condițiile minime de calificare, completarea situațiilor în care oferta este declarată inacceptabilă, reglementarea posibilității de prelungire a termenului de depunere a candidaturilor prin publicarea unei erate, reglementarea termenelor de clarificări în cazul aplicării procedurii cererii de oferte, introducerea viramentului bancar ca modalitate de constituire a garanției de bună execuție, etc). Instruirea personalului de specialitate din cadrul autorităților contractante prin intermediul unui proiect finanțat din Programul Operațional Asistență Tehnică . Se prevede o selectare a personalului propus spre instruire (o comisie verifică inclusiv atribuțiile prevăzute în fișa de post), astfel încât instruirea să se adreseze acelor persoane care gestionează efectiv proceduri de atribuire. De asemenea, o parte din personalul instruit va avea obligația de a disemina informațiile primite în calitate de formator.
- ✓ Pentru beneficiarii privați care trebuie să aplice Ordinul nr.1120/2013 se află în pregătire o aplicație îmbunătățită de publicare a anunțurilor concomitent cu aprobarea Instrucțiunii.
- ✓ Asigurarea unei monitorizări operative a proiectelor de investiții prioritare, în vederea diminuării riscurilor de neîndeplinire a țințelor lunare de plăți aferente fiecărui contract.

B) Fondurile din Politica Agricolă Comună pentru CFM 2007-2013

Alocarea pentru România a fondurilor din Politica Agricolă Comună pentru perioada 2007-2013 este de 14,94 miliarde euro, din care 8,12 miliarde euro sunt alocate Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, 0,23 miliarde euro pentru Fondul European pentru Pescuit și 6,58 miliarde euro pentru Fondului European de Garantare Agricolă.

La data de 30 septembrie 2014 stadiul implementării programelor operaționale din agricultura se prezintă astfel:

1) Fondul European Agricol Pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)

La data de 30 septembrie 2014 stadiul implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală(PNDR) finanțat din FEADR, s-a prezentat astfel:

- *Proiecte depuse* la nivel național: 148.461, în valoare totală de 24.293,87 mil. Euro. Din această valoare, 14.663,89 mil. Euro reprezintă contribuție UE ;
- *Proiecte aprobate*: din totalul proiectelor depuse , au fost aprobate 96.005 în valoare totală de 10.104 mil. Euro; din această valoare 5.726 mil. Euro reprezintă contribuția UE, ceea ce reprezintă cca. 70,5% din alocarea UE 2007-2013;
- *Contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii*: au fost semnate 88.766 proiecte, în valoare de 5.919 mil. euro ceea ce reprezintă un grad de angajare de 96,3 % din alocarea 2007-2013 aferentă măsurilor lansate care se derulează pe principiul depunerii de proiecte, la care se adaugă 2.765 mil. euro valoarea plăților pe suprafață aferente Axei 2 „Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural” și măsurii 611 „Plăți complementare directe”

- *Plăți efectuate (FEADR și Buget de stat):* plăți către beneficiarii tuturor măsurilor: 6.492 mil. Euro, din care valoarea plăților FEADR este de 5.321 mil. euro (conform declarațiilor trimestriale de cheltuieli transmise COM în perioada 2008 – trimestrul III 2014, la care se adaugă avansul încasat în anul 2008 de către România din bugetul Uniunii Europene, în vederea asigurării finanțării necesare demarării și derulării PNDR în valoare de 562 mld. euro, ceea ce conduce la un grad de consumare a alocării FEADR de 72,4%.
- *Suma rambursată de către COM (sumă cu care a fost alimentat contul FEADR)* este de 5.087 mil. euro.

Până la sfârșitul anului 2013, pentru alocările 2008-2011¹³, nu au existat fonduri dezangajate.

Din alocarea anului 2012, alocare ce trebuie utilizată până la sfârșitul anului 2014, până la acest moment a fost utilizat un procent de 30,4%.

Din alocarea anului 2013, în anul 2015 trebuie să fie utilizată suma de 1.356, mil. Euro.

Măsuri de îmbunătățire a procesului de implementare a PNDR

- ✓ *Modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de dezvoltare Rurală 2007-2013 - pentru continuarea schemelor de sprijin pentru dezvoltare rurală este necesară includerea în textul H.G. nr. 224/2008, a unor prevederi pentru extinderea aplicabilității dispozițiilor sale și pentru perioada tranzitorie, până la aprobarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020;*
- ✓ *Modificarea Ordonanței de urgență nr. 74/2009 privind gestionarea fondurilor comunitare nerambursabile provenite din Fondul european de garantare agricolă, Fondul european agricol de dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, privind gestionarea fondurilor nerambursabile alocate de la Comunitatea Europeană și a fondurilor alocate de la bugetul de stat aferente programului de colectare și gestionare a datelor necesare desfășurării politicii comune în domeniul pescuitului și a programului de control, inspecție și supraveghere în domeniul pescuitului și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare - prin promovarea actului normativ este reglementată utilizarea sumelor alocate de la bugetul de stat, pentru bugetul MADR și a sumelor care acoperă atât cofinanțarea națională cât și temporar contribuția FEADR, pentru asigurarea tranziției la noua perioadă de programare 2014-2020, respectiv până la momentul decontării cheltuielilor eligibile de către Comisia Europeană aferente angajamentelor legale încheiate în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 1310/2013 și ale actelor delegate conform prevederilor art.89 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 1305/2013;*
- ✓ *După aprobarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, se vor iniția actele normative pentru crearea cadrului legislativ național de implementare a programului, precum și pentru asigurarea absorbției fondurilor europene.*

Măsuri întreprinse pentru creșterea capacității de absorbție

- ✓ *Modificarea PNDR 2007-2013 în vederea realocării de fonduri de la măsurile cu grad scăzut de absorbție, către măsurile cu grad ridicat de accesare;*
- ✓ *Modificarea strategiilor de dezvoltare locală în sensul adaptării acestora pentru a răspunde mai bine nevoilor actuale de dezvoltare locală, permițând finanțarea unui număr mai mare de proiecte în cadrul abordării LEADER;*
- ✓ *Aplicarea Regulamentului de tranziție nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR, care a permis*

¹³

în cazul FEADR 2007-2013, plățile aferente angajamentelor bugetare se fac pe principiul N+2

organizarea de sesiuni de depunere pe „reguli vechi” aferente PNDR 2007-2013 din „bani noi” aferente PNDR 2014-2020;

- ✓ Promovarea Ordonanței de urgență privind unele măsuri de dezvoltare a fermelor prin acordarea de micro credite cu finanțare din bugetul MADR, pentru asigurarea cofinanțării necesare implementării proiectelor prin PNDR. Scopul măsurii este de a transforma fermele de familie în ferme comerciale viabile, care pe lângă asigurarea autoconsumului vor putea comercializa pe piață produsele obținute;
- ✓ Reintroducerea ratei maxime a contribuției FEADR de 95% pentru perioada octombrie 2013 - decembrie 2015;
- ✓ Optimizarea procedurilor de lucru la nivelul Autorității de Management pentru PNDR, Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură în vederea eliminării blocajelor apărute în implementarea Programului.

2) Fondul European Pentru Pescuit (FEP)

La data de 30 septembrie 2014 stadiul implementării Programului Operațional pentru Pescuit (POP) finanțat din FEP, s-a prezentat astfel:

- *Proiecte depuse:* 1.111 cu o valoare de 1.030, mil. euro.
- *Proiecte aprobate:* din totalul proiectelor depuse, au fost aprobate 619 proiecte, în valoare totală de aprox. 275 mil. euro;
- *Contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii:* au fost semnate 619 contracte de finanțare cu beneficiarii, în valoare totală de aprox. 275 mil. Euro (grad de angajare de 105% din alocarea publică 2007-2013 aferentă măsurilor lansate care se derulează pe principiul depunerii de proiecte).
- *Plăți efectuate (FEP și Buget de stat):* 107,5 mil. euro.
- *Plăți efectuate din FEP:* 80,6 mil. euro

România a primit de la CE pre-finanțări în sumă de 32,30 mil. euro precum și rambursări, după cum urmează:

- 2007-2012: 0 euro
- 2013: 55,4 mil. euro
- 2014: 20,9 mil. euro.

Rata de absorbție FEP 2007-2013

- *Alocare 2007-2013:* 261,58 mil. Euro, din care: 196,2 mil.euro din FEP (contribuția UE) și 65,4 mil. Euro din Buget de stat.
- *Plățile efectuate din FEP până la 30 septembrie 2014:* 80,6 mil. euro, ceea ce conduce la un grad de absorbție FEP de 41,1%.
- *Volumul dezangajărilor financiare suportate de România din POP 2007-2013, este de 34,5 mil. Euro corespunzătoare contribuției din FEP și anume:*
 - 0,1 mil. euro aferentă alocării financiare a anului 2009;
 - 22,4 mil. euro aferentă alocării financiare a anului 2010;
 - 12,1 mil. euro aferentă alocării financiare a anului 2011.

Pentru anul 2014, din plafonul de plăți 2012 cu limită 2014, se estimează o dezangajare din FEP în valoare de 7,8 mil. euro conform Memorandumului privind estimările revizuite pentru anii 2014 și 2015 cu privire la contribuția UE din fondurile structurale și de coeziune, fondul european de pescuit și instrumentul de asistență pentru pre-aderare.

Pentru anul 2015 se estimează că valoarea plăților va acoperi întreaga alocare FEP fără dezangajare¹⁴.

Măsuri întreprinse pentru creșterea capacității de absorbție

- ✓ Modificarea POP 2007-2013 în vederea realocării de fonduri de la măsurile cu grad scăzut de absorbție, către măsurile cu grad ridicat de accesare.
- ✓ Optimizarea procedurilor de lucru la nivelul Autorității de Management pentru POP, în vederea eliminării blocajelor apărute în implementarea Programului.
- ✓ Introducerea sistemului de plată în avans pentru beneficiarii publici și privați pentru finanțarea proiectelor de investiții.
- ✓ Externalizarea unor activități pentru verificarea cererilor de rambursare, și de monitorizare a proiectelor.
- ✓ Introducerea unei scheme de garantare cu finanțare din FEP la creditele pentru finanțarea proiectelor beneficiarilor selectați ai măsurilor 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.3., măsură luată în anul 2010 și continuată și în cursul anului 2013 cu suplimentarea de fonduri astfel încât să se extindă și asupra beneficiarilor din cadrul axei prioritare 4.
- ✓ Posibilitatea constituirii de garanții în favoarea unei instituții de credit, de către beneficiarii POP, sub forma gajării sau ipotecării asupra investiției care face obiectul contractului de finanțare, prin modificarea cadrului legislativ, respectiv a HG nr.442/2009 cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Pentru a sprijini parteneriatele public-private selectate, DGP—AM POP a luat decizia acordării unui sprijin financiar, sub formă de avans în valoare de max. 30.000 euro pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală integrată a zonelor pescărești și constituirea ca Grupuri Locale de Acțiune pentru Pescuit. În acest context a fost modificată și completată OUG nr.74/2009 prin includerea posibilității de acordare a unei prefinanțări parteneriatelor public-private.

Măsuri întreprinse pentru creșterea capacității de absorbție: acte normative viitoare

- ✓ Modificarea Hotărârii nr. 442/2009 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit prin Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013 pentru declararea ca și cheltuielă eligibilă a TVA-ului pentru neplătitorii de TVA.
- ✓ Modificarea Ordonanței de urgență nr. 74/2009 privind gestionarea fondurilor comunitare nerambursabile provenite din Fondul european de garantare agricolă, Fondul european agricol de dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, privind gestionarea fondurilor nerambursabile alocate de la Comunitatea Europeană și a fondurilor alocate de la bugetul de stat aferente programului de colectare și gestionare a datelor necesare desfășurării politicii comune în domeniul pescuitului și a programului de control, inspecție și supraveghere în domeniul pescuitului și pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare, pentru introducerea posibilității de aplicare a „supra-contractării”. Prin această modificare se reglementează posibilitatea utilizării în avans a sumelor disponibilizate din procesul de implementare al POP 2007-2013 finanțând alte proiecte și evitându-se astfel, o dezangajare a acestora spre finalul perioadei actuale de programare.

3) Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA) - implementarea măsurilor de sprijin pentru producătorii agricoli

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) este instituție publică, cu personalitate juridică, din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, finanțată integral de la bugetul de stat. APIA reprezintă organismul ce derulează fondurile europene prin implementarea măsurilor de sprijin pentru producătorii agricoli, finanțate atât de la bugetul Uniunii Europene, prin intermediul Fondului European pentru Garantare Agricolă, cât și de la bugetul de stat al României, în limita sumelor alocate anual prin legea bugetului.

Începând cu anul 2007, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură își desfășoară activitatea pe trei mari direcții, derulând măsuri de sprijin finanțate atât din bugetul național, cât și din fonduri europene:

- plățile directe și măsurile de piață;
- măsuri specifice finanțate din fonduri europene pentru agricultură și dezvoltare rurală, stabilite prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;
- plăți reprezentând sprijin financiar din bugetul național.

Pentru perioada de programare 2007-2014, APIA are alocată suma de:

- 7.793 mil. euro din FEAGA, din care s-au plătit aproximativ 6.725 mil.euro, respectiv 86,30%. Precizăm că pentru perioada de programare 2007-2013 plafonul stabilit inițial a fost de 6.580 mil. euro. Acesta a fost suplimentat cu plafonul pentru anul 2014, considerat an de tranziție către noua Politică Agricolă Comună(PAC).

- 3.026 mil. euro din FEADR (inclusiv cofinanțarea asigurată din bugetul național) din care s-au plătit 2.363 milioane euro. În acest plafon este inclus și cel aferent Măsurii 215 "Plăți pentru bunăstarea animalelor – pasări și porcine".

Mil. euro			
	ALOCARI 2007-2014	PLATI EFECTUATE 2007-2014	Rata de absorbție
TOTAL PLATI FEAGA	7.793	6.725	86,30 %

Valoarea fondurilor europene acordate de APIA în perioada 2007-2014 este de 9.089 milioane euro dintr-un total de 17 miliarde euro alocați României pentru toate cele trei tipuri de cheltuieli acoperite de bugetul PAC. Din acestea, APIA a cheltuit circa 85% din plafonul alocat de CE pentru plățile directe, precum și circa 80% din fondurile de dezvoltare rurală delegate spre implementare de către Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

În total, în perioada 2007-2014 APIA a asigurat absorbția fondurilor europene pentru agricultură în proporție de 65%, contribuind astfel la încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, creșterea competitivității, promovarea organizării lanțului alimentar și a gestionării produselor, refacerea, protecția și consolidarea ecosistemelor, încurajarea utilizării eficiente a resurselor și tranziția către o economie cu consum redus de carbon dar și la promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Principalele realizări în anul 2014 aferente CFM 2007-2013

În anul 2014, suma totală estimată a fi plătită pentru schemele de plată pe suprafață este de 1.4 miliarde euro, din care aproximativ 700 mil. euro sunt prevăzuți a fi plătiți ca avans pentru cererile SAPS depuse în cadrul Campaniei 2014.

În acest sens, APIA a început în data de 16 octombrie 2014, autorizarea la plată a avansului către fermierii care au depus cereri de plată în cadrul Schemei de Plată Unică pe Suprafață (SAPS) - Campania 2014. De acest avans vor beneficia toți fermierii pentru care s-a efectuat verificarea necesară condițiilor de eligibilitate în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009.

Cuantumul pentru plata SAPS - Campania 2014 este de 156,89 euro/ha potrivit Hotărârii de Guvern nr. 863/2014, privind stabilirea pentru anul 2014 a cuantumului plăților directe unice pe suprafață, plăților separate pentru zahăr și plăților specifice pentru orez, care se acordă în agricultură în sectorul vegetal, la care se va aplica un coeficient de reducere liniară care va asigura încadrarea în plafonul alocat de Comisia Europeană.

Având în vedere art.6 din Regulamentul (UE) nr. 1310/2013, plata în avans poate fi acordată în procent de până la 50% din valoarea totală a plăților directe, România acordă un avans de 69,00 euro/ha.

Plățile se fac la cursul de schimb de 4,4102 lei pentru un euro, stabilit de către Banca Centrală Europeană în data de 30 septembrie 2014 și publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, nr. 342/03 din 01 octombrie 2014. Menționăm că începând cu aceeași dată, respectiv 16 octombrie 2014, Agenția autorizează la

plată și avansul, în cuantum de până la 74% din suma cuvenită, fermierilor care au depus cereri de plată pe suprafață, în cadrul măsurilor de dezvoltare rurală - Campania 2014: 211 "Plăți pentru zona montană defavorizată", 212 "Plăți pentru zone defavorizate – altele decât cele montane" și 214 "Plăți pentru agro-mediu", în conformitate cu Regulamentul UE nr. 65/2011 al Comisiei, de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a eco-condiționalității în cazul măsurilor de sprijin pentru dezvoltare rurală.

În tabelul de mai jos se regăsesc sumele estimate și cele efectiv plătite de la începutul acestui an și până în prezent, pentru schemele de plată pe suprafață și schemele de ajutor specific, finanțate exclusiv din FEAGA:

Măsura de sprijin	Fond	Sumă estimată pentru plată în anul 2014		Plăți efectuate în perioada 01.01.2014 – prezent	
		Mil. LEI	Mil. EURO	Mil. LEI	Mil. EURO
Plăți pe suprafață	FEAGA	6.041,35	1.348,00	5.191,4	1.169,9
Art. 68 ajutor specific	FEAGA	356,98	79,66	193,5	43,03

Sumele plătite până la această dată pentru măsurile de piață, respectiv: schemele de ajutor comunitar pentru furnizarea fructelor și laptelui în instituțiile școlare, pentru măsurile de restructurare și reconversie viticolă, pentru Programul European pentru Ajutorarea persoanelor cele mai Defavorizate (PEAD) dar și pentru Programele de promovare produse agricole, inclusiv vinurile și restituiri la export se ridică la 44,41 mil. euro, după cum se poate vedea și în tabelul de mai jos:

MĂSURI DE PIAȚĂ ȘI RESTITUȚII LA EXPORT PLĂȚI EFECTUATE DE APIA ÎN 2014	Mil. Lei	Mil. Euro
Ajutorul comunitar pentru furnizarea laptelui în instituțiile școlare	22,792	5,128
Ajutorul comunitar pentru furnizarea fructelor în instituțiile școlare	9,078	2,042
Program apicol	29,698	6,682
Grupuri de producători (cheltuieli administrative și cheltuieli cu investițiile realizate de aceștia)	34,617	7,788
Organizații de producători fructe-legume	4,941	1,111
Restructurare/Reconversie plantații viticole	78,405	17,119
Asigurarea recoltei de struguri	1,119	0,251
PEAD	11,357	2,523
Programe promovare produse agricole, inclusiv vinurile și restituiri la export	7,733	1,768

Măsurile implementate pe parcursul anilor 2013-2014 de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură au avut ca scop diminuarea deficiențelor constatate de către auditorii externi, și în același timp au vizat stimularea absorbției fondurilor europene. Printre măsurile luate de APIA în acest sens:

- autorizarea și efectuarea plăților în avans către fermierii beneficiari ai schemei de plată pe suprafață (SAPS) și pentru beneficiarii măsurilor de dezvoltare rurală din axa II a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013. Plățile au fost efectuate în perioada 15 octombrie 2013 – 30 noiembrie 2013, în conformitate cu prevederile legislației comunitare în vigoare;
- încheierea/prelungirea convențiilor de lucru încheiate între APIA, fondurile de garantare în domeniul agriculturii și băncile comerciale, în vederea eliberării adeverințelor în cadrul diferitelor scheme de sprijin implementate, respectiv: SAPS, AXA II (PNDR), plățile naționale directe complementare în sectorul zootehnic, plățile pentru bunăstarea animalelor (păsări și porcine);
- activități de informare publică asupra măsurilor/schemelor de sprijin derulate din fonduri europene (FEAGA) și de la bugetul național.

- organizarea de sesiuni de instruire a reprezentanților asociațiilor profesionale din domeniul agriculturii și de sesiuni de informare a fermierilor, acțiuni de tip caravană, prin centrele județene și locale, în unitățile administrative-teritoriale.
- realizarea, tipărirea, distribuirea/difuzarea de materiale de informare având secțiuni specială cu privire la măsurile implementate de APIA.
- postarea pe pagina web oficială a instituției - www.apia.org.ro, a materialelor de informare aferente Campaniei de primire a cererilor de sprijin pe suprafață, în cadrul secțiunii deschise special cu această ocazie, care s-a putut accesa din pagina de început. În colaborare cu Direcția IT a fost deschisă aplicația special destinată acestei campanii, respectiv Forum Fermieri SAPS 2013, unde fermierii puteau adresa întrebări și primeau răspunsuri referitoare la aceste scheme/măsuri de sprijin. Precizăm că toate formele de sprijin pentru fermieri au beneficiat de promovare online, în cadrul paginii oficiale web a Agenției, la adresa: http://www.apia.org.ro/materiale_2013.htm.
- participarea instituției la evenimente de informare publică sau promovare a constat în organizarea unor standuri proprii sau doar în prezența unor reprezentanți ai Agenției în stand-urile unor organisme partenere, din cadrul MADR sau externe, cu ocazia evenimentelor de tipul târgurilor (internaționale/naționale) sau expozițiilor.
- activități de informare publică sau promovare - au fost derulate și în cadrul unor conferințe, seminarii, simpozioane, colocvii de specialitate, întâlniri cu reprezentanți ai primăriilor sau prefecturilor, producători sau asociații agricole etc., cu participarea specialiștilor APIA;
- participarea cu stand propriu la Târgul internațional de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei – IndAgra 2014;

În ceea ce privește perioada 2015-2017, principalul obiectiv al Agenției este de a asigura o bună gestionare a fondurilor comunitare și naționale și de a veni în sprijinul fermierilor români, asigurând astfel dezvoltarea sectorului agricol, a exploatațiilor vegetale și de creștere a animalelor, cu respectarea măsurilor de protejare a mediului înconjurător precum și valorificarea resurselor și posibilităților naturale de care dispune România.

II. Sumele alocate României pentru CFM 2014-2020

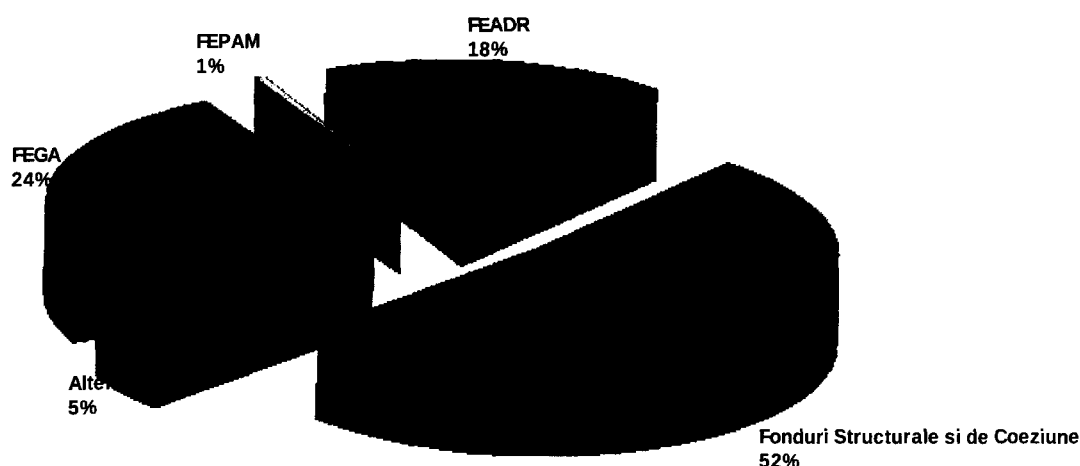
La nivelul UE, anul 2014 marchează intrarea într-un nou CFM, care va acoperi o perioadă de șapte ani, respectiv până în 2020. Acest CFM (2014-2020) are o nouă componentă a programelor față de CFM anterior (2007-2013).

Sumele alocate României pentru CFM 2014-2020 sunt de aproximativ 43 miliarde euro.

Sumele totale alocate României în CFM 2014-2020

Instrument	Suma mil. Euro
Fonduri Structurale și de Coeziune	22.887
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală	8.016
Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime	231
Fondul European de Garantare Agricolă	11.819
Altele	549
Total	43.502

Structura sumelor alocate României în CFM 2014-2020

A) Instrumente structurale pentru CFM 2014-2020

Perioada de programare 2014-2020 are la baza Acordul de Parteneriat 2014, document adoptat de Comisia Europeană prin **Decizia C(2014) 5515/6.8.2014**

Acesta reprezintă strategia României, ca Stat Membru al UE, pentru accesarea celor cinci categorii de Fonduri Europene Structurale și de Investiții (FESI) în exercițiul 2014-2020 și anume: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM).

Totodată Acordul de Parteneriat prezintă modalitatea în care sunt concentrate investițiile din FESI 2014-2020 pentru a promova competitivitatea, convergența și cooperarea, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazate pe creștere economică și incluziune socială.

Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică România poate avea o economie modernă și competitivă prin abordarea următoarelor cinci provocări în materie de dezvoltare:

- Competitivitatea și dezvoltarea locală
- Populația și aspectele sociale
- Infrastructura
- Resursele
- Administrația și guvernarea

În perioada 2014-2020 România va face investiții folosind resurse din fondurile ESI în cadrul tuturor celor 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020.

Selectarea obiectivelor tematice este determinată de alinierea și capacitatea de contribuție a acestora la susținerea principalelor provocări în materie de dezvoltare.

Alocarea orientativă pe obiective tematice la nivel național, a sprijinului acordat de UE pentru fiecare dintre fondurile ESI (mil. euro) este prezentată în tabelul de mai jos:

	mil. euro					
	FEDR	FSE	FC	FEADR	FEPAM	TOTAL
1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării	973,40	-	-	93,52	-	1.066,93
2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia	531,91	-	-	-	-	531,91
3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (pentru FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEPAM)	744,68	-	-	2.287,99	84,21	3.116,89
4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele	3 248,06	-	159,57	486,18	3,37	3.897,19
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a gestionării riscurilor	-	-	478,72	1.536,22	-	2.014,95
6. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	926,40	-	2.892,44	1.115,22	37,05	4.971,13
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante	2 728,21	-	3.404,26	-	-	6.132,46
8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	101,06	1.563,93	-	529,92	33,68	2.228,60
9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare	521,28	1.133,86	-	1.752,96	-	3.408,09
10. Investiția în educație, formare și formare profesională pentru dezvoltarea competențelor și învățare pe tot parcursul vieții	361,70	1.257,10	-	35,27	-	1.654,07
11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă	265,96	531,06	-	-	-	797,02
12. Asistență tehnică	323,40	288,09	-	178,37	10,11	799,96
TOTAL	10.726,08	4.774,04	6.935,00	8.015,66	168,42	30.619,20

Investițiile din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020 vor constitui unul dintre cele mai importante instrumente pentru reducerea disparităților de dezvoltare între diferitele regiuni ale României, dar și între țara noastră și celelalte State Membre.

Pentru perioada de programare 2014-2020, Uniunea Europeană dorește o mai bună reflectare a conceptului de competitivitate, în politicile și acțiunile Statelor Membre, așa cum a fost acesta definit prin Strategia Europa 2020 – strategia de dezvoltare a Europei pentru următorii 10 ani.

DESCRIERE PROGRAME

1. Programul Operațional Asistență Tehnică – alocare totală este de 212 milioane euro, FEDR

Obiective: - sprijin orizontal pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI (MFE, AA, ACP, ANRMAP și UCVAP- numai pentru structurile care se ocupă de aceste fonduri, Autorități de Management și Organisme Intermediare) și sprijin orizontal pentru beneficiarii fondurilor. Acest sprijin orizontal este acordat similar cu cel din POAT 2007-2013, cu un accent mult mai mare pe sprijinul dedicat beneficiarilor și asigurarea la nivel orizontal de către MFE a asistenței pentru evaluarea/contractarea/monitorizarea și verificarea tuturor proiectelor.

- sprijin specific pentru PO Infrastructură Mare și PO Competitivitate care nu au Axe proprii de Asistență Tehnică.

2. Programul Operațional Competitivitate- alocarea totală este de 1,33 miliarde euro, FEDR

Obiectivul principal îl constituie: Competitivitatea prin stimularea Cercetării Dezvoltării Inovării și a Tehnologiei Informaționale și Comunicațiilor.

3. Programul Operațional Capital Uman - alocare totală este de 4,22 miliarde euro, FSE

Obiectivul global: crearea unei forțe de muncă înalt calificate prin dezvoltarea competențelor și aptitudinilor necesare unei piețe dinamice și competitive a muncii, prin susținerea investițiilor în educație și formare profesională, sănătate și servicii sociale.

4. Programul Operațional Infrastructura Mare - alocarea totală este de aprox. 9,5 miliarde euro, din care 7 miliarde reprezintă FC și 2,5 miliarde euro din FEDR.

Obiectivul global: dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene, în condiții de protecție și utilizare eficientă a resurselor naturale.

5. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate – alocarea totală este de 442 milioane euro, FEAD

Obiectiv: POAD - se va aplica pe întreg teritoriul României și va asigura un minim necesar de hrană (pachete cu alimente de bază) și rechizite școlare pentru persoanele care fac parte din categoriile de beneficiari considerate ca având nevoie de asistență materială de bază.

6. Programul Operațional Regional- alocarea totală este de 6,7 miliarde euro, FEDR

Obiectiv: Programul Operațional Regional 2014-2020 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, prin completarea și dezvoltarea direcțiilor și priorităților de dezvoltare regională conținute în PND și CNSR 2007–2013 și implementate prin POR 2007–2013, precum și prin alte programe naționale. Această abordare se întemeiază pe faptul că pe termen lung, obiectivul global al politicii de dezvoltare regională va putea fi atins dacă se urmăresc în continuare prioritățile majore de dezvoltare stabilite în perioada 2007-2013.

7. Programul Operațional Capacitate Administrativă– alocarea totală este de 553 milioane euro, FSE

Obiectiv: consolidarea capacității administrative a autorităților și instituțiilor publice de a susține o economie modernă și competitivă, de a contribui la crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

8. PNDR– are o alocare de peste 8 miliarde euro, FEADR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală)

Obiectiv general: susținerea dezvoltării strategice a spațiului rural prin abordarea următoarelor obiective specifice:

- Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Rezultatele ce se doresc a fi obținute ca urmare a intervențiilor din FESI 2014-2020, vor reflecta schimbarea pe care autoritățile române speră să o genereze în următoare perioadă de programare, ținând seama de lecțiile învățate în actuala perioadă și luând în considerare nevoile de dezvoltare și potențialul național existent.

În ceea ce privește implementarea FESI 2014-2020, aceasta se va realiza într-un sistem mult mai bine coordonat, fiind stabilite atribuții de autoritate de management numai la nivelul a trei ministere:

- Ministerul Fondurilor Europene pentru managementul a 4 programe operaționale care vizează: infrastructura mare (transport, mediu și energie); competitivitatea (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală); dezvoltarea capitalului uman și asistența tehnică;
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – pentru programul operațional regional, programele dedicate cooperării teritoriale europene și programul operațional capacitate administrativă;
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (managementul programelor dedicate dezvoltării rurale și pescuitului)

Alte programe:

Mecanismele financiare SEE și Norvegian 2009-2014

Fondurile SEE și Norvegiene reprezintă un instrument foarte important pentru dezvoltarea unor proiecte în sectoare cheie pentru economia și societatea românească: protecția mediului, consolidarea societății civile și a sectorului judiciar, promovarea eficienței energetice și a energiei regenerabile, sprijinirea companiilor „verzi”, serviciile de sănătate publică, copii și tineri în situații de risc și altele.

Au fost aprobate toate cele 22 de programe finanțate în cadrul celor două mecanisme. Implementarea efectivă a proiectelor finanțate în cadrul acestor programe se desfășoară pe parcursul anilor 2014-2016, cu excepția a trei programe pentru care termenul de finalizare este aprilie 2017.

Valoarea totală a acestor fonduri pentru întreaga perioadă este de 280,9 mil. euro fonduri externe nerambursabile (FEN) și 35,8 mil euro cofinanțarea de la bugetul de stat.

Subliniem faptul că sumele din FEN, conform fluxului financiar stabilit cu statele donatoare, se primesc pe bază de plăți în avans pe tot parcursul derulării programului și nu se suportă inițial din bugetul de stat.

Ministerul Fondurilor Europene este desemnat, ca punct național de contact cu rolul de a coordona programarea și gestionarea asistenței financiare destinate României și de a asigura legătura, la nivel instituțional, între România și statele donatoare.

Ministerul Fondurilor Europene îndeplinește rolul de punct național de contact (PNC) și de Operator de Program (OP) pentru 2 programe - Monitorizarea mediului și planificare și control integrate și Consolidarea capacității și cooperarea instituțională între instituțiile publice, autoritățile locale și regionale din România și cele din Norvegia cu un buget de 8.181.250 euro FEN respectiv 6.000.000 euro FEN.

În calitate de Operator de Program, MFE trebuie să asigure o cofinanțare, de la bugetul de stat, de 15% în raport cu sumele acordate de statele donatoare.

În calitate de PNC, direcția gestionează fondul de Asistență tehnică și Fondul bilateral la nivel național, în valoare totală de 6.119.000 euro FEN fără cofinanțare de la bugetul de stat.

Toate cele trei programe sunt în faza de implementare a contractelor finanțate în cadrul acestora.

Programul de cooperare Elvețiano - Român

Quantumul contribuției financiare alocate României: suma alocată României în cadrul acestei asistențe financiare este de 181 mil CHF, adică în jur de 150 mil de euro (din care Ministerul Fondurilor Europene gestionează 83,9 mil CHF, adică în jur de 65 mil de euro), diferența fiind gestionată direct de Ol elvețiene, perioada de angajare a fondurilor fiind de 5 ani de la data aprobării creditului cadru de către Parlamentul elvețian, iar cea a plății efective de 10 ani.

B) Fondurile din Politica Agricolă Comună pentru CFM 2014-2020

1) Fondul European de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Proiectul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 a fost transmis oficial spre analiză către Comisia Europeană în data de 1 iulie 2014. În acest moment sunt în lucru ghidurile și procedurile pentru măsurile PNDR 2014-2020.

Sumele alocate României pentru dezvoltare rurală din FEADR, conform cadrului financiar multianual 2014-2020, pe total, pe ani, pe obiective distincte (priorități de dezvoltare rurală) aferente PNDR 2014-2020

Alocare publică totală PNDR (buget FEADR + contribuție națională) – 9,85 mld. Euro, din care alocare FEADR conform R 1305/2013 – 8,02 mld. Euro.

Alocarea publică totală a PNDR, defalcată pe ani este în conformitate cu tabelul următor:

mil.

eur

ALOCARE 2014-2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total alocare (FEADR+Buget Național)	9.363,19	1.343,15	1.341,38	1.339,58	1.337,74	1.335,87	1.333,90	1.331,56
FEADR	8.015,66	1.149,85	1.148,37	1.146,79	1.145,22	1.143,61	1.141,93	1.139,93
Buget Național	1.347,52	193,30	193,05	192,79	192,52	192,25	191,97	191,63

Alocarea publică totală împărțită pe cele 6 priorități de dezvoltare rurală (PDR), conform PNDR 2014-2020, este următoarea:

- PDR 1 "Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale" – 146,40 mil. euro (din care alocare FEADR de 128,79 mil. euro) (suma acestei priorități este programată în cadrul celorlalte 5 PDR de la 2-6 și se va regăsi în alocările totale ale acestor priorități, deoarece este prioritate orizontală, conform documentelor cadru ale UE);
- PDR.2: "Creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și creșterea viabilității exploatațiilor, în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative" – 1.757,97 mil. euro (din care alocare FEADR de 1.516,92 mil. euro);
- PDR 3: promovarea organizării lanțului alimentar, bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor în agricultură- 1.019,18 mil. euro (din care alocare FEADR de 867,58 mil. euro);
- PDR 4: "Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură" – 2.655,21 mil. euro (din care alocare FEADR de 2.258,49 mil. euro);
- PDR 5: "Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în agricultură, produse alimentare și sectorul forestier" – 1.067,68 mil. Euro (din care alocare FEADR de 907,18 mil. euro);
- PDR.6:"Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale"- 2.653,29 mil. euro (din care alocare FEADR de 2.287,12 mil. euro).

La alocările menționate mai sus, pe priorități de dezvoltare rurală, se adaugă alocarea publică pentru măsura de Asistență tehnică în sumă de 209,84 mil. euro (din care alocare FEADR de 178,37 mil. euro).

2) Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (POPAM) 2014-2020

Alocarea financiară din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime acordată României pentru perioada de programare 2014-2020 este de 168,42 mil. euro

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Fond Extern	23,09	23,38	23,59	23,98	24,53	24,70	25,15	168,42
Buget Național	7,70	7,79	7,86	7,99	8,18	8,23	8,38	56,14
TOTAL	30,79	31,17	31,45	31,97	32,71	32,93	33,53	224,56

3) **Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA) pentru CFM 2014-2020 - fonduri europene de implementare a măsurilor de sprijin pentru producătorii agricoli**

Sumele alocate României pentru cadrul financiar multianual 2014-2020, pe total, pe ani, pe obiective, distincte și pe programe operaționale;

În perioada 2015-2020, bugetul încredințat APIA pentru gestionare va fi de aproximativ 13.571 mil. euro, din care 10.490 mil. euro vor reveni României pentru acordarea plăților directe și a măsurilor de piață, restul fiind alocați prin delegare, din bugetul FEADR pentru măsurile care vizează mediul, agricultura ecologică și zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice. La aceste sume se vor adăuga sumele necesare pentru finanțarea măsurilor de piață, a restituțiilor la export și a programelor de promovare a produselor agricole pe piețele țărilor terțe. Precizăm că în cazul acestor scheme/măsuri este necesară asigurarea din partea statelor membre a unui procent de cofinanțare, care poate varia de la 25 până la 75% din valoarea totală a ajutorului comunitar, în funcție de o serie de condiții stabilite prin reglementari comunitare.

Situația plafoanelor plăților directe pentru România, pe anii financiari 2015-2020, conform CFM și de finanțare a Politicii Agricole Comune (PAC), 2014-2020 – elaborat de Comisia Europeană se prezintă astfel:

mil. euro						
An financiar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Valoare plafon FEGA –SAPS România	1428,53	1629,89	1813,80	1842,45	1872,82	1903,20
TOTAL 2015 - 2020	10.490,68					

Facem precizarea că alocarea pentru anul financiar 2015 cuprinde plățile efectuate pentru cererile depuse în anul de cerere 2014, considerat an de tranziție către noua PAC. Ca atare, APIA a demarat începând cu 16 octombrie 2014, efectuarea plăților în avans pentru cererile depuse în Campania 2014, din plafonul prevăzut pentru anul financiar 2015.

De asemenea, prin noua PAC, României i s-a oferit posibilitatea acordării în perioada următoare a unor ajutoare naționale tranzitorii, în locul acordării de plăți directe naționale complementare. Astfel, în proiecția bugetului pentru anul următor ar trebui incluse și sumele estimate a fi alocate pentru aceste ajutoare, în condițiile în care sursa de finanțare va trebui asigurată din bugetul național.

În ceea ce privește viitoarea perioadă de programare 2014-2020, APIA are în vedere elaborarea/actualizarea actelor legislative necesare pentru transpunerea noilor prevederi comunitare, astfel cum au fost aprobate de Comisia Europeană la sfârșitul lunii decembrie 2013, precum și dezvoltarea sistemului informatic necesar pentru gestionarea atribuțiilor conferite prin actul de acreditare, privind implementarea cerințelor noii PAC.

Contribuția României la bugetul UE și poziția financiară netă

Estimarea contribuției României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2015 și perspective pentru perioada 2016 – 2018

Potrivit angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr.157/2005 (negociate la Capitolul 29 – Prevederi financiare și bugetare), România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România asigură plata contribuției sale pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar.

Începând cu anul 2007 sistemul resurselor proprii comunitare este reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, aceasta fiind publicată, atât în original (EN) cât și toate limbile oficiale ale statelor membre (inclusiv în limba română), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din 23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea în limba română).

Contribuția României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2014 și estimarea pentru anii 2015-2018

mi LEI

Denumirea	2014 ¹	2015 ¹	2016 ¹	2017 ¹	2018 ¹
Contributii din taxe vamale	471.238,0	491.062,0	491.062,0	521.400,0	519.030,0
Contributii din sectorul zaharului	3.390,0	3.978,0	3.978,0	4.224,0	4.205,0
Total contributii din resurse proprii tradiționale	474.628,0	495.040,0	495.040,0	525.624,0	523.235,0
Contributii din resursa TVA	730.182,0	747.582,0	747.422,0	744.040,0	740.658,0
Contributii pentru corectia/rabatul acordat Marii Britanii	445.231,0	452.361,0	452.166,0	450.120,0	448.074,0
Contributii din resursa VNB	5.166.870,0	5.090.442,0	5.037.474,0	4.844.400,0	5.113.212,0
Contributii pentru reducerile în favoarea Danemarca, Austria, Țărilor de Jos și Suediei	0,0	0,0	0,0	48.884,0	48.662,0
Total contributii din resurse proprii	6.816.911,0	6.785.425,0	6.732.102,0	6.613.068,0	6.873.841,0
Contributii suplimentare si neprevazute ²	334.578,0	185.550,0	906.233,0	277.200,0	275.940,0
² rezerve pentru acoperirea diferentelor calculate la soldurile TVA si VNB	334.578,0	185.550,0	906.233,0	277.200,0	275.940,0
Contributia Romaniei la bugetul UE	7.151.489,0	6.970.975,0	7.638.335,0	6.890.268,0	7.149.781,0

Produsul Intern Brut ²	674.300.000,0	709.700.000,0	748.600.000,0	790.800.000,0	836.100.000,0
Contributia Romaniei privind resursele proprii la bugetul UE, ca pondere in PIB (%), inclusiv contributii suplimentare si neprevazute	1,06	0,98	1,02	0,87	0,86

Aceste sume pot suferi modificări, întrucât, *pe de o parte*, potrivit procedurilor comunitare, se vor efectua ajustări tehnice automate ale indicatorilor stabiliți în cadrul reuniunii ACOR - Previziuni, la momentul apariției noilor indicatori macroeconomici estimați de Comisia Europeană, iar *pe de altă parte*, nivelul contribuției tuturor Statelor Membre, deci și a României, se va modifica în funcție de negocierile la nivel comunitar în ceea ce privește volumul total al bugetului Uniunii Europene.

Estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2015 și perspective pentru perioada 2016 – 2018

Prin Legea nr.16/2008, România a aderat la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000.

În acest context, din 2011, România contribuie la cel de-al 10-lea Fond European pentru Dezvoltare (FED 10).

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2014, precum și proiecția acesteia pe perioada 2015-2018:

**Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2015
și estimarea pentru anii 2016-2018**

mi: LEI					
Denumirea	2014 ¹⁾	2015 ⁴⁾	2016 ⁴⁾	2017 ⁴⁾	2018 ⁴⁾
Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare	63.270,0	58.874,4	58.874,4	114.048,0	113.529,6
Transferuri curente în strainatate (către organizații internaționale)	63.270,0	58.874,4	58.874,4	114.048,0	113.529,6

Aceste sume pot suferi modificări în funcție de deciziile luate la nivel comunitar, cu privire la necesarul de fonduri pentru plățile către statele ACP.

Poziția financiară netă a României în relația cu bugetul UE

Pentru a determina poziția netă națională în relația cu bugetul UE, fiecare stat membru folosește instrumentul denumit „*Balanța financiară netă*”. Încă din primul an de la aderare, România a fost beneficiar net în relația financiară cu UE, înregistrând un sold pozitiv, așa cum se poate vedea în tabelul de mai jos.

Balanța financiară netă a României în perioada 2007-2015

mil euro				
Denumire	Realizat 2007-2013	Realizat 2014 (la 31.10.2014)	Estimări 2014	Estimări 2015
A	1	2	3	4
I. SUME PRIMITE DE LA BUGETUL UE (A+B)	21.086,29	4.354,67	6.486,47	10.182,26
A. Fonduri de pre-aderare	2.659,20	4,52	0,00	0,00
B. Fonduri post-aderare, din care:	18.427,10	4.350,15	6.486,47	10.182,26
B1. Fonduri structurale și de coeziune (FSC)	7.335,61	2.300,04	3.714,35	6.879,32
B2. Fonduri pentru dezvoltare rurală și pescuit (FEADR+FEP)	5.123,37	641,04	1.329,05	1.627,89
B3. Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA)	4.643,40	1.316,61	1.329,02	1.581,69
B4. Altele (post-aderare)	1.324,72	92,46	114,05	93,37
II. SUME PLATITE CATRE UE (C+D)	9.201,94	1.298,49	1.614,84	1.591,65
C. Contribuția României la bugetul UE	8.910,27	1.288,03	1.599,50	1.577,10
D. Alte contribuții	291,66	10,46	15,34	14,55
III. Soldul fluxurilor = I - II	11.884,35	3.056,18	4.871,63	8.590,61

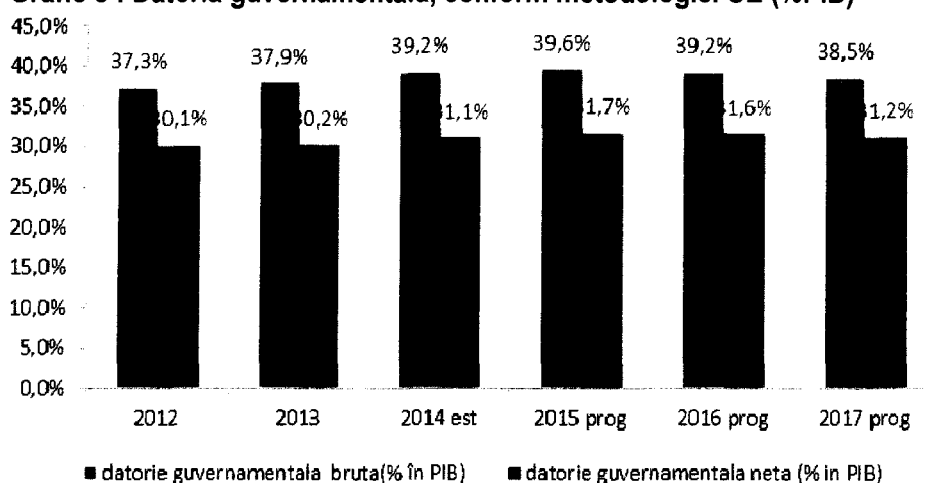
4.9 Datoria publică¹⁵, finanțarea deficitului bugetar și acordarea de garanții

Datoria guvernamentală (conform metodologiei UE)

Datoria guvernamentală conform metodologiei UE s-a situat la sfârșitul anului 2013 la un nivel de 37,9% din PIB, net inferior plafonului de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht. Din datoria guvernamentală, la sfârșitul anului 2013, datoria internă a reprezentat 17,2% din PIB, iar datoria externă a fost de 20,7% din PIB, ca urmare a unui proces de finanțare în perioada 2011-2013 care a avut în vedere o finanțare externă semnificativă. De asemenea, la sfârșitul lunii octombrie 2014, datoria guvernamentală a reprezentat 40,4 % din PIB, din care datoria internă a reprezentat 19,4% din PIB, iar datoria externă a fost de 21,0% din PIB.

Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute pentru sfârșitul anului 2014 este de 39,2 % din PIB, iar pe termen mediu (2015 -2017) se va situa sub 40,0 % din PIB, în timp ce nivelul datoriei guvernamentale nete¹⁶ este estimat la 31,1% pentru sfârșitul anului 2014, iar pe termen mediu nu va depăși 32,0% din PIB.

Grafic 3 : Datoria guvernamentală, conform metodologiei UE (%PIB)

Sursa : MFP

Perspectiva de creștere moderată a datoriei guvernamentale pe termen mediu și de menținere la un nivel sustenabil se datorează atât creșterii economice estimate la o medie anuală de cca 2,8 %, menținerii cursului relativ stabil leu/Euro, dar și măsurilor de consolidare fiscală și a unor deficite bugetare calculate conform metodologiei UE de până la 2,0 % din PIB, în perioada 2014-2017.

Factorii care vor determina nivelul datoriei publice conform metodologiei UE, pe termen mediu sunt prezentați în tabelul de mai jos:

% în PIB	Codul SEC	2013	2014	2015	2016	2017
1. Datoria guvernamentală brută		37,9	39,2	39,6	39,2	38,5
2. Modificarea datoriei guvernamentale		0,6	1,3	0,4	-0,4	-0,7
Contribuția la modificarea datoriei brute						
3. Balanța primară		-0,5	-0,4	0,4	0,5	0,4
4. Dobânda	EDP D.41	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5

¹⁵ datoria guvernamentală brută calculată conform metodologiei UE, care include și datoria societăților reclassificate în sectorul administrației publice. Datele de datorie au fost revizuite ca urmare a aplicării Deciziei Eurostat privind reclassificarea unor credite comerciale în împrumuturi și cu datoria entităților reclassificate în sectorul administrației publice pentru Notificarea fiscală transmisă în luna martie 2014.

¹⁶ reprezintă datoria guvernamentală brută diminuată cu activele financiare lichide (AF1 – aur și DST, AF2 – depozite și numerar, AF3- titluri de valoare, altele decât acțiuni, AF5 – acțiuni și alte participații la capital, dacă sunt cotate la bursă, inclusiv acțiunile fondurilor mutuale).

5. Ajustari stoc-flux	-2,2	-2,0	-1,2	-1,1	-1,1
din care:					
- Diferențe între dobânzi platite și accrual	-0,1	-0,04	-0,04	-0,04	-0,04
- Acumularea netă de active financiare	1,2	0,8	0,2	0,1	0,1
din care:					
- din privatizare	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
- Efecte ale evaluării și altele	-3,4	-2,7	-1,3	-1,2	-1,2

Finanțarea deficitului bugetar

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2014-2016, *finanțarea deficitului bugetar* în anul 2014 se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și externe, în timp ce în anii următori, MFP își propune creșterea ponderii finanțării deficitului bugetar din surse interne având în vedere obiectivul dezvoltării pieței interne a titlurilor de stat și al diminuării expunerii la riscul valutar, desi în 2014 datorită politicii MFP de extindere a maturitatilor datoriei publice și consolidării rezervei în valuta la dispoziția Trezoreriei Statului, finanțarea deficitului bugetar s-a realizat în principal din surse externe și în completare din surse interne. În aceste condiții, volumul anual de titluri de stat, destinate finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice, ce se va emite în anii următori pe piața internă este estimat la max. 50 miliarde lei, ceea ce reprezintă un volum mai redus cu 5 miliarde lei comparativ cu valoarea emisiunilor din anul 2013.

Strategia de finanțare din surse interne are în vedere, în principal, emisiuni de titluri de stat denumite în lei, respectiv certificate de trezorerie, inclusiv prin introducerea de certificate de trezorerie cu scadențe mai scurte (inițial la 3 luni), complementar celor emise la 6 și 12 luni, și obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadențe pe termen mediu și lung în funcție de cererea existentă în piață și ținând cont de obiectivul construirii curbei de randamente în lei. Randamentele titlurilor de stat au urmat un trend descendent în ultimii ani pe fondul ajustării prudente a conduitei politicii monetare de către BNR, corelat cu alți factori, cum ar fi lichiditatea globală și interesul nerezidenților pentru obligațiunile de stat denumite în lei, ca urmare a includerii unor obligațiuni de stat în indicii regionali de referință (ai Barclays și JP Morgan GBI-EM) pentru piețele emergente. Pentru a reduce costurile de finanțare și a promova o mai bună funcționare a pieței secundare, MFP intenționează să continue politica de construire de serii de obligațiuni de stat de tip benchmark lichide (de valoare echivalentă cuprinsă între 1,5 și 2 miliarde Euro) de-a lungul întregii curbe de randament concomitent cu o politică transparentă de emitere a titlurilor de stat. Complementar acestei politici, MFP intenționează să elimine emisiunile de titluri denumite în Euro pe piața internă, ținând cont ca acesta este un instrument atipic care fragmentează piața titlurilor de stat.

Începând din anul 2015, după implementarea cadrului procedural și operațional, MFP intenționează să utilizeze operațiuni specifice de piață secundară, de tipul buy backs și bond exchange, în scopul accelerării creării de titluri de stat de tip benchmark lichide și facilitării refinanțării seriilor cu volume mari care devin scadente. În mod similar, MFP intenționează să înceapă să utilizeze operațiuni de tip reverse repo pentru un management eficient al lichidităților, în baza unei consultări în prealabil cu BNR, în vederea coordonării politicilor de finanțare și de management al lichidităților cu cele monetare.

Prin implementarea unei politici transparente de emitere de titluri de stat și titluri de stat de tip benchmark mai lichide, piața secundară ar trebui să înregistreze o evoluție pozitivă și o consolidare accentuată. Pentru a stimula în continuare activitatea pe această piață,

MFP intenționează să introducă începând cu anul 2015 obligații de cotare a titlurilor de stat pentru dealerii primari pe o platformă electronică furnizată de Bloomberg, care va contribui la reducerea costurilor de tranzacționare pentru participanții din piața secundară. De asemenea, în scopul lărgirii bazei de investitori pentru titlurile de stat emise pe piața internă, va fi lansat un program pilot de emisiuni de titluri de stat pentru populație. Astfel, titlurile de stat vor fi disponibile pentru cetățeanul obișnuit într-un mod simplu și transparent care va putea cumpăra în mod direct și ulterior tranzacționa titlurile de stat prin intermediul Bursei de Valori București.

În ceea ce privește *sursele de finanțare externă* pe termen mediu, acestea se vor asigura în principal prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat (MTN) și în completare se vor contracta împrumuturi de la creditori oficiali (instituții financiare internaționale și agenții guvernamentale). MFP intenționează să mențină prezența pe piețele internaționale de capital în Euro și să acceseze oportunistic piețele internaționale de capital în USD sau în alte valute prin selectarea celor mai lungi scadențe posibile, în vederea reducerii riscului de refinanțare, ținând cont de costul asociat extinderii maturității titlurilor de stat.

Profitând de fereastra de oportunitate apărută pe piețele internaționale de capital, în luna ianuarie 2014, Ministerul Finanțelor Publice a emis în cadrul Programului MTN, două serii de obligațiuni denominate în USD, cu maturități de 10 și 30 de ani, în valoare cumulată de 2 miliarde. Astfel, România a împrumutat 1 miliard USD cu maturitatea de 10 ani și un cupon de 4.875% (în scădere comparativ cu emisiunea de anul trecut) și 1 miliard USD cu maturitatea de 30 de ani (cea mai lungă maturitate a unei obligațiuni de stat realizată până în prezent) și un cupon de 6.125%. De asemenea, în data de 15 aprilie 2014, MFP a emis euroobligațiuni denominate în euro cu maturitatea de 10 ani (pentru prima oară de la declanșarea crizei financiare) extinzând curba de randamente în euro și obținând cel mai redus cost obținut vreodată de România prin emiterea de euroobligațiuni (randament 3,701% și cupon 3,625%). În luna octombrie 2014, MFP a emis euroobligațiuni denominate în Euro în valoare de 1,5 miliarde Euro cu maturitatea de 10 ani și un cupon de 2,875%.

În completare, MFP intenționează să continue parteneriatul cu instituțiile financiare internaționale pentru a beneficia de avantajele financiare aferente produselor acestora. În luna iunie 2014 s-a tras suma de 300 milioane Euro, rămasă din împrumutul de tip BIRD DPL DDO. De asemenea, la începutul anului 2015, se vor finaliza procedurile legale pentru intrarea în efectivitate a primului împrumut BIRD de politici de dezvoltare (DPL), în valoare de până la 750 milioane Euro, în cadrul unei serii de 2 împrumuturi de tip DPL (contractarea celui de -al doilea împrumut urmând a fi demarată în prima parte a anului 2015). Aceste împrumuturi sunt destinate susținerii obiectivului guvernamental de îmbunătățire a potențialului de creștere al României prin sporirea eficacității intervențiilor în sectorul public și maximizarea funcționării piețelor de capital, imobiliare și de energie. Cele două împrumuturi de la BIRD vor fi urmate, în perioada 2016 – 2017, de alte două împrumuturi similare a căror valoare urmează a fi stabilită ulterior. Totodată, în prima parte a anului 2015, urmează a se finaliza formalitățile legale pentru intrarea în efectivitate a împrumutului BIRD în valoare de 250 milioane Euro, în vederea susținerii reformei sectorului sanitar, precum și a împrumutului acordat de Banca Europeană de Investiții, în valoare de 300 milioane Euro, în vederea acoperirii contribuției bugetului de stat, în vederea acoperirii contribuției bugetului de stat la PNDR.

La aceste împrumuturi se vor adăuga alte noi împrumuturi care urmează a fi contractate de la instituțiile financiare internaționale (BIRD, BEI, BDCE) în perioada 2015-2016 în scopul finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, disponibilizarea sumelor având la bază realizarea unor investiții și/sau alte acțiuni necesare în domeniul reformelor sectoriale.

**Dimensiunea
garanțiilor
guvernamentale
le acordate
conform
legislației
naționale**

Soldul datoriei publice garantate de Guvern, prin MFP și de către unitățile administrativ teritoriale, conform OUG 64/2007, privind datoria publică, se prezintă astfel:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I. Soldul datoriei publice garantate la sfârșit de perioadă						
- miliarde lei	13,8	14,7	18,6	22,5	28,0	33,4
- % din PIB	2,3%	2,3%	2,8%	3,2%	3,7%	4,2%
II. PIB (miliarde lei)	596,7	639,3	674,3	709,7	748,6	790,8

*) proiecția garanțiilor a avut la bază valoarea estimată de MFP pentru emiterea de noi garanții

4.10. Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2012-2017

În tabelele de mai jos sunt prezentate limite pentru anumiți indicatori bugetari ce vor face obiectul adoptării de către Parlament potrivit art.18 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010.

Plafoane privind soldul bugetar pe principalele bugete componente

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sold buget general consolidat (% din PIB)	-2,5	-2,5	-2,2	-1,8	-1,1	-1,1
Sold structural (% din PIB)	-2,5	-1,7	-1,6	-1,0 **)	-1,0	-1,0
Sold primar*) al bugetului general consolidat (mil. lei)	-4.063,0	-5.038,6	-4.516,8	-2.334,2	3.830,9	2.963,4
Sold buget general consolidat (mil. lei)	-14.773,9	-15.794,0	-14.713,0	-13.004,0	-8.096,0	-8.945,2
Sold buget de stat (mil. lei)	-17.398,4	-19.429,8	-21.285,7	-19.119,6	-13.325,9	-14.010,5
Sold buget asigurari sociale de stat (mil. lei)	249,2	200,6	211,9	211,8	206,2	222,7
Sold bugetul fondului pentru asigurari de sanatate (mil. lei)	-379,4	-21,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Sold bugetul fondului pentru somaj (mil. lei)	176,2	-8,8	232,2	224,0	241,3	257,8
Sold bugetul institutiilor finante din venituri proprii (mil. lei)	-42,8	197,1	1.547,7	1.233,3	1.381,9	1.356,4

*) Excluce platile de dobanzi

**) la care se adaugă 0,25 puncte procentuale - ajustor pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene

În vederea încadrării în țintele de deficit bugetar pentru perioada 2015 -2017, astfel încât începând cu anul 2012 deficitul bugetar conform metodologiei UE să se situeze sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht (3% din PIB), pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT) au fost propuse limite anuale atât pentru valoarea contractată a finanțărilor rambursabile care urmează a fi contractate de către acestea, cât și limite de cheltuieli bugetare aferente tragerilor din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT.

Având în vedere perspectiva de creștere a economiei naționale estimăm că datoria guvernamentală conform metodologiei UE se va situa la un nivel sustenabil si drept urmare propunem plafoane de maxim 40,5% din PIB, in timp ce pentru diminuarea riscului bugetar rezultat din plățile ce ar trebui efectuate de MFP și UAT în contul garanțiilor emise în conformitate cu OUG nr.64/2007 privind datoria publică au fost propuse următoarele plafoane:

Plafoane pentru datoria guvernamentală, împrumuturi contractate și garanții acordate

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Datoria guvernamentală (metodologie UE) - % din PIB -	37,3	37,9	39,2	40,5	40,0	40,0
Finantari rambursabile contractate de unitatile/subdiviziunile administrativ-teritoriale *) - mil. lei -	900,0	800,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0
Trageri din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitatile/subdiviziunile administrativ-teritoriale *) - mil. lei -	1.398,8	970,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0
Garanțiile emise de Ministerul Finantelor Publice și unitatile administrativ teritoriale - mil. lei -	3.306,3	2.361,3	8.000,0	8.000,0	8.000,0	8.000,0

*) Nu sunt incluse finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale și cele destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor – HIPERB

Notă: Valorile pentru finanțările contractate de UAT-uri și cele pentru trageri aferente anilor 2015, 2016 și 2017 sunt prevăzute în proiectul de HG privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2015, 2016 și 2017, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale.

Plafoanele privind cheltuielile bugetului general consolidat exclusiv asistența financiară de la Uniunea Europeană și alți donatori, precum și plafoanele privind cheltuielile de personal sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Plafoane privind cheltuieli de personal și cheltuieli totale exclusiv asistența financiară din partea UE sau alți donatori

- mil. lei -

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bugetul general consolidat	199.500,1	206.788,3	218.730,4	220.590,1	225.714,8	237.786,8
- cheltuieli de personal	40.798,8	46.241,0	50.518,9	48.373,4	49.358,0	50.850,6
- cheltuieli de personal % din PIB	6,8	7,2	7,5	6,8	6,6	6,4
Bugetul de stat	101.329,4	106.064,9	110.959,9	115.338,6	115.591,1	122.341,0
- cheltuieli de personal	17.141,5	19.890,1	21.385,6	19.947,8	21.047,0	21.592,2
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	52.135,0	53.887,2	59.352,0	58.457,8	58.551,5	62.039,8
- cheltuieli de personal	16.439,4	18.713,6	21.423,8	20.323,8	20.467,7	21.246,8
Bugetul asigurarilor sociale de stat	48.580,7	49.909,2	52.171,1	54.795,5	56.711,7	59.150,5
- cheltuieli de personal	148,5	154,8	175,4	168,0	173,0	177,7
Bugetul asigurarilor pentru somaj	1.667,4	1.713,9	1.684,0	1.486,4	1.562,5	1.554,1
- cheltuieli de personal	79,5	90,2	106,1	102,7	94,2	94,2
Bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate	19.433,9	23.036,4	22.868,7	22.728,5	23.402,0	24.072,8
- cheltuieli de personal	134,1	150,4	181,5	154,0	158,6	162,9
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	17.370,5	17.106,9	17.505,6	16.034,4	16.145,8	16.499,3
- cheltuieli de personal	6.623,3	6.993,9	7.012,5	7.451,1	7.184,6	7.337,7
Alte bugete componente ale bugetului general consolidat	8.599,4	9.146,2	6.817,3	8.266,5	9.368,2	9.704,9
- cheltuieli de personal	232,5	247,9	234,0	226,0	232,8	239,1

4.11 Potențiale riscuri fiscal-bugetare asociate Strategiei fiscal-bugetare 2015-2017

Estimările bugetare și prognozele economice care au stat la baza întocmirii Strategiei fiscal-bugetare 2015-2017 pot constitui ținta a numeroase riscuri, inclusiv ale efectelor provenite din variațiile ipotezelor de bază și ale parametrilor de prognoză.

Riscuri la adresa poziției economice

Riscuri asociate perspectivei economice pentru România

Riscurile care pot afecta economia reală și implicit obiectivul de creștere economică sunt, în principal, de natură externă. Economia românească, ca parte a economiei europene, depinde de contextul economic internațional și în special, de creșterea economică din principalele țări partenere din punct de vedere comercial.

Creșterea la nivel mondial este încă neuniformă și s-a situat sub așteptările organismelor financiare internaționale în prima jumătate a anului 2014, resimțindu-se încă efectele crizei. Riscurile pe termen mediu includ, pentru *economiile avansate, o stagnarea sau o creștere economică redusă*, iar pentru *economiile emergente, o scădere a potențialului de creștere*.

În *Uniunea Europeană*, amânarea sau implementarea parțială a reformelor structurale, fiscale și instituționale ar fi în detrimentul creșterii și ar putea agrava diferențele dintre statele membre. Fără continuarea îmbunătățirii pieței muncii sau în eventualitatea unei creșteri a șomajului, consumul privat – cea mai importantă componentă a PIB în UE – ar putea stagna. Creșterea economică poate fi încetinită și de tensiunile din piața financiară generate de reevaluarea calității activelor și de testele de stres, precum și de adâncirea preocupărilor legate de sustenabilitatea datoriilor unor state membre. O inflație sub așteptări poate avea efecte indirecte asupra activității economice prin îngreunarea procesului de dezintermediere și prin afectarea investițiilor și consumului privat.

În *Europa* se conturează, din ce în ce mai clar, riscul de deflație care se adaugă riscurilor deja existente: nivelul încă redus al investițiilor (atât publice, cât și private), încetinirea reformelor și scăderea nesemnificativă a datoriilor publice și private. Cumulat, toate aceste riscuri diminuează posibilitatea de creștere economică, atât la nivelul zonei euro, cât și la nivelul întregii Uniuni Europene.

Riscurile negative la adresa inflației sunt legate de creșterea economică slabă în UE, de factori globali și de implicațiile trendului dezinflaționist recent. O cerere internă sub așteptări, rămâne principalul risc la inflație. O creștere globală sub prognoză, ar putea prelungi perioada de scădere a prețului energiei și materiilor prime, ceea ce va conduce la reducerea prețurilor importurilor. Riscuri negative vin și din partea dezancorării așteptărilor inflaționiste. Totuși, chiar dacă există riscul unei perioade lungi cu inflație redusă, este exclusă materializarea unei deflații. *Pe partea pozitivă*, o redresare a creșterii economice peste așteptări sau un preț al petrolului substanțial mai mare, ar putea duce rata inflației în UE peste nivelurile prognozate.

Riscurile pe termen scurt includ o agravare a *tensiunilor geopolitice* (regiunea MENA¹⁷, conflictul din Ucraina și sancțiunile impuse Rusiei, care pot genera o scădere a încrederii consumatorilor europeni) și o apariție a volatilității pe piețele financiare.

Referitor la dinamica regională, există o serie de elemente ce indică o situație pozitivă a României, comparativ cu cea a altor țări. În primul rând, la modul general, dependența României de resursele de energetice externe este redusă, comparativ cu cea a altor state membre. În plus, în anul 2013 a avut loc o scădere semnificativă a importurilor energetice de produse petroliere și de gaze naturale, ca urmare a scăderii consumului energetic din economie, în mare parte generată de restrângerea activității consumatorilor energofagi. Dependența energetică a țării a scăzut și datorită creșterii importanței resurselor regenerabile, pe fondul investițiilor masive din ultimii ani, stimulate de subvenționarea sectorului prin acordarea de certificate verzi, sub impulsul măsurilor de liberalizare a pieței energiei. În al doilea rând, aproximativ 70% din fluxurile comerciale ale României sunt orientate în cea mai mare parte către țări UE. În al treilea rând, sursa investițiilor străine directe în România,

¹⁷ Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

raportate la anul 2012, este, în cea mai mare proporție din Olanda, Austria, Germania, Franța și Italia. De asemenea, sectorul bancar românesc este format din bănci cu capital preponderent european, ceea ce, alături de ceilalți factori menționați, poziționează România favorabil, în dinamica geopolitică din regiune.

Pe plan intern, riscurile sunt în general echilibrate din punct de vedere al afectării ofertei sau cererii interne. După anii agricoli 2013 și 2014 foarte buni, dacă condițiile climatice vor fi defavorabile în 2015, producția agricolă ar putea înregistra o contracție foarte accentuată, cu efect direct în inflație și creștere economică.

Ca **risc intern** cu impact în toate sectoarele economice și cu deosebire asupra întreprinderilor mici și mijlocii, trebuie subliniată politica restrictivă de creditare a sectorului bancar, cu toate că rata de politică monetară a fost relaxată. Se așteaptă revigorarea creditului bancar, dar pentru atingerea obiectivelor de creștere economică din 2014 este nevoie de o extindere semnificativă a creditării agenților economici și a populației.

România poate fi afectată negativ de faptul că primele cinci state ca destinație pentru exporturi se confruntă cu probleme fie economice, fie politice, fie ambele.

Un alt risc la adresa creșterii economice a României este dat de absorbția fondurilor europene. Cu toate acestea, gradul de absorbție din ultimii ani a crescut considerabil, Guvernul având în continuare ca obiectiv, îmbunătățirea semnificativă și imediată a gradului de absorbție a fondurilor structurale care reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea creșterii economice sustenabile și limitarea datoriei externe.

Riscurile interne negative sunt contrabalansate de măsurile guvernamentale de relaxare fiscală. Scutirea de la impozitare a profitului reinvestit și reducerea CAS reprezintă stimulente puternice pentru investiții și creștere economică.

Riscuri specifice la adresa poziției fiscal-bugetare pe termen mediu

Riscuri asociate absorbției fondurilor externe nerambursabile provenite de la Uniunea Europeană

Având în vedere sumele deja solicitate Comisiei Europene în 2014, necesarul de declarații de cheltuieli de transmis în 2014, în vederea evitării dezangajării automate de fonduri, este de 1,86 mld euro.

Riscul de dezangajare automată pentru 2014 (n+3) la 30 septembrie 2014

PO	Plafon de dezangajare 2014	Avans	Declarații de cheltuieli transmise la CE, la data raportării	Total fonduri angajate la data raportării	Necesar declarații de cheltuieli de transmis la CE
	1	2	3	4=2+3	5=1-4
POST	2.601	526	1.616	2.141	460
FEDR	664	116	421	537	127
FC	1.937	410	1.195	1.604	333
POSM	2.642	521	1.630	2.150	492
FEDR	676	111	344	455	221
FC	1.966	409	1.286	1.695	271
POR	2.146	335	2.007	2.342	0*
POSCCE	1.649	230	930	1.160	489
POSDRU	2.059	452	999	1.451	607
PODCA	154	27	141	168	0*
POAT	103	15	67	83	20
TOTAL	11.353	2.106	7.390	9.496	1.858

mil. Euro

Analiza riscurilor privind datoria publică

I. Riscul bugetar rezultat din plățile efectuate de MFP în calitate de garant pentru garanțiile emise de stat

Având în vedere stocul în descreștere al garanțiilor de stat emise în trecut pentru împrumuturile contractate de companii și gradul foarte redus al plăților efectuate de MFP în calitate de Garant în contul garanțiilor emise în cadrul programelor guvernamentale, estimările privind plățile ce urmează a se efectua din bugetul de stat în contul acestor garanții se situează sub 0,03 % din PIB în perioada 2015 - 2017. Ipotezele acestui scenariu au în vedere și garanțiile de stat emise în cadrul programului guvernamental "Prima casă", programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, programului pentru reabilitarea termică a ansamblurilor de locuințe, programului guvernamental pentru garantarea liniilor de credit destinate capitalului de lucru al IMM-urilor, programul de stimulare a cumparării de autoturisme noi și programului guvernamental cu privire la măsuri pentru îmbunătățirea arhitecturală și a cerințelor de mediu a ansamblurilor de locuințe.

Plăți MFP în calitate de garant pentru garanțiile emise de stat

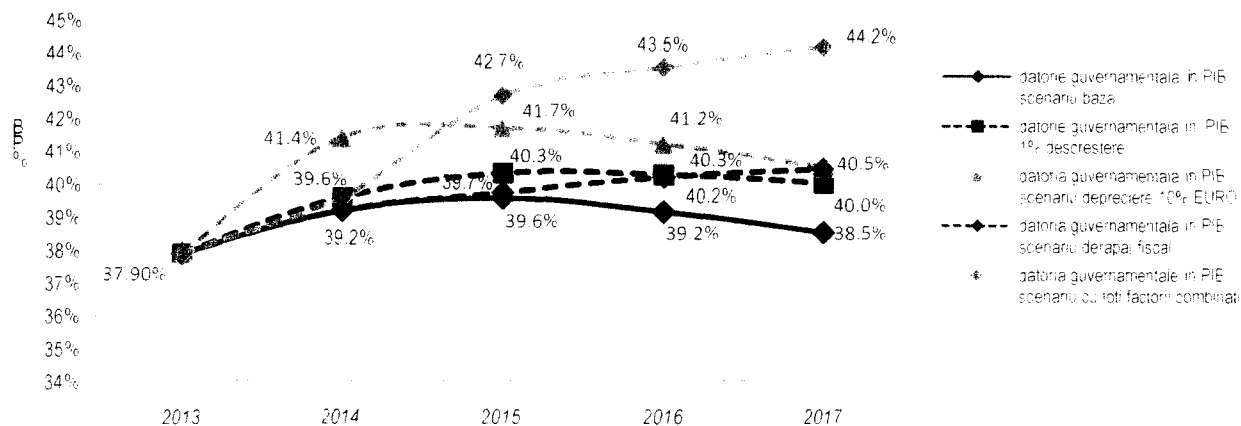
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I. Plăți MFP în calitate de garant pentru garanțiile emise de stat						
- milioane lei	59,5	6,0	15,7	159,7	172,1	172,6
- % din PIB	0,01%	0,001%	0,002%	0,023%	0,023%	0,022%
II. PIB (milioane lei)	596.700	639.300	674.300	709.700	748.600	790.800

II. Analiza de senzitivitate a datoriei guvernamentale brute

Analizele de senzitivitate asupra portofoliului datoriei publice guvernamentale au în vedere următorii factori:

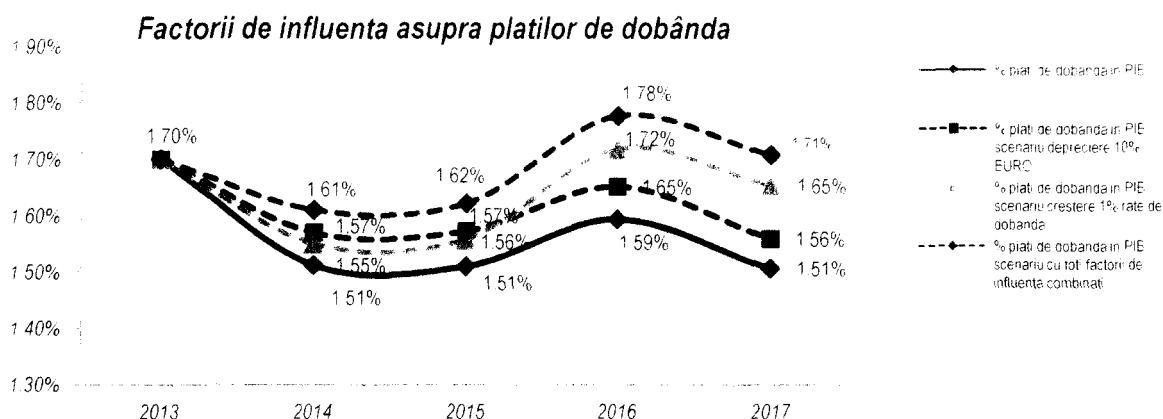
- 1) *Influența creșterii economice, a deprecierei monedei naționale, precum și a derapajului fiscal asupra soldului datoriei guvernamentale;*
- 2) *Influența deprecierei monedei naționale și a modificării ratelor de dobândă asupra plăților de dobânzi.*

Factori de influența asupra datoriei guvernamentale

În graficul de mai sus se observă următoarele:

- O creștere economică cu 1% din PIB mai scăzută decât creșterea economică nominală prognozată, ar avea un impact negativ asupra nivelului de îndatorare, respectiv, creșterea nivelului datoriei cu 1,5 % din PIB până în anul 2017;
- Deprecierea monedei naționale cu 10% față de Euro¹⁸, principală valută în care este denominată datoria guvernamentală în valută, ar determina creșterea ponderii datoriei guvernamentale în PIB de până la 2,0 % din PIB, în 2017;
- Un derapaj fiscal, transpus într-un deficit în numerar de finanțat de cca 2% din PIB în perioada 2015 – 2018, ar conduce la o creștere a nivelului de îndatorare cu până la 2,0% din PIB, în 2017;
- Influența combinată a acestor factori asupra ponderii datoriei guvernamentale în PIB, ar determina o creștere a acestui indicator cu 5,7% din PIB la sfârșitul perioadei de analiză.

În graficul de mai sus se observă următoarele:

- Deprecierea monedei naționale cu 10% față de Euro¹⁹, ar avea un impact negativ scăzut asupra plăților de dobândă, în sensul creșterii ponderii acestora în PIB cu până la 0,05%, în anul 2017;
- Creșterea ratelor de dobândă cu 1%, ar conduce la o creștere mai accentuată a ponderii plăților de dobândă în PIB cu până la 0,14%, la sfârșitul perioadei de analiză;
- Influența combinată a acestor factori asupra plăților de dobândă, ar determina o creștere a acestor plăți cu 0,2% din PIB, în anul 2017.

Analiza riscurilor generate de dezastre naturale (inundații, cutremure, secetă)

Prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență este asigurată prin Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență²⁰ organizat pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență, asigurarea și coordonarea resurselor umane, materiale, financiare și de altă natură necesare restabilirii stării de normalitate²¹.

¹⁸ Și celelalte valute în care e denominată datoria urmează aceeași tendință

¹⁹ Idem 3

²⁰ Înființat pe baza OUG nr. 21/2004

²¹ O.U.G. nr. 21/2004

În vederea funcționării Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență sunt asigurate resursele necesare umane, materiale și financiare.

Fondurile bănești pentru realizarea și desfășurarea activităților de management al situațiilor de urgență la nivel central și local se asigură din bugetul de stat și/sau din bugetele locale, după caz, precum și din alte surse interne și internaționale, potrivit legii.

Fiecare minister care asigură managementul tipurilor de riscuri generatoare de situații de urgență este responsabil de evaluarea costurilor generate de manifestarea situațiilor de urgență determinate de tipurile de risc respective, care au afectat elemente de infrastructură sau obiective aflate în administrare (lucrări hidroelectrice de apărare, drumuri naționale, autostrăzi, poduri etc.)

Cuantificarea pagubelor produse pe timpul manifestării tipurilor de risc, se realizează la nivelul IGSU.

Ulterior manifestării situațiilor de urgență, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, comisii constituite prin dispoziție a primarului procedează la evaluarea finală a pagubelor (fizic și valoric), care sunt validate la nivel județean de comisii de specialitate constituite pe domenii, prin ordin al prefectului.

Referitor la *costul mediu estimat al dezastrelor naturale*, potrivit competențelor Ministerului Finanțelor Publice, datele existente pe tipuri de riscuri sunt evidențiate mai jos:

✓ **Cutremure:**

În baza datelor statistice existente din anul 1977 (Raport Banca Mondială din 1978), pagubele materiale înregistrate se cifrează la o valoare de 2,048 miliarde dolari. Luând în calcul un coeficient suplimentar de 20% față de această valoare – determinat de factori cum sunt vechimea construcțiilor, punerea parțială în practică – din cauza insuficienței fondurilor – a *Programului național de consolidare a construcțiilor*, creșterea numărului de clădiri cu aglomerări de persoane, creșterea costurilor generate de inflație etc., se poate estima că un cutremur produs în prezent, similar ca parametri cu cele din 1977 ar genera pierderi de cca 1,8 miliarde EURO.

✓ **Riscuri naturale în ansamblu:**

Din datele puse la dispoziție de către Direcția Generală pentru Indrumarea și Controlul Instituției Prefectului a MAI, căreia i se transmit rapoartele de evaluare întocmite la nivelul județean, rezultă următoarea situație a pagubelor generate de calamități naturale în perioada 2005-2014:

An	Valoarea pagubelor	
	- mii lei -	- % din PIB -
2005	5.975.202	2,1
2006	887.500	0,3
2007	708.585	0,2
2008	1.600.693	0,3
2009	0	0,0
2010	3.736.150	0,7
2011	0	0,0
2012	464.011	0,1
2013	705.917	0,1
2014*	279.261	0,0

* numai cheltuielile cu deszăpezirea și inundațiile din per. 20-21 aprilie 2014

În perioada 2010-2014, ca urmare a unor riscuri generate de unele dezastre naturale (inundații, cutremure, secetă, accidente nucleare, deszăpeziri, etc.), accidente grave de circulație petrecute în afara României, ori alte ajutoare acordate cu titlu gratuit unor țări aflate în asemenea situații având ca obiect de reglementare acordarea de ajutoare umanitare de urgență, prin bugetele unor ordonatori principali de credite cu atribuții pe această linie, au fost acordate fonduri, în medie de 57933,48 mii lei pe an :

- Prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 2010-2014 au fost acordate ajutoare umanitare în sumă totală de 14.251 mii lei;
- Bugetul Ministerului Apărării Naționale a fost suplimentat din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului cu suma de 661 mii lei pentru misiuni externe cu caracter umanitar;

- c. Prin bugetul **Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice** în perioada 2010-2014 au fost acordate ajutoare umanitare pentru dezastre naturale în special pentru înlăturarea efectelor inundațiilor în sumă de 87.705 mii lei;
- d. Prin bugetul **Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale** în perioada 2010-2014 au fost acordate ajutoare umanitare pentru dezastre naturale în special pentru înlăturarea efectelor fenomenului de secetă în sumă de 187.050,40 mii lei.

Logistica intervențiilor presupune asigurarea bazei materiale pentru realizarea funcțiilor de sprijin. Astfel, fiecare organ al administrației publice centrale de specialitate asigură această funcție, pe domeniul lui de activitate, precum și pentru obiectivele din coordonare/subordine sau de sub autoritatea acestuia.

Referitor la patrimoniul aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale, urmare a analizării principalelor riscuri generate de dezastrele naturale, a rezultat că **riscul major este cel generat de cutremure**, având în vedere starea necorespunzătoare a unora din clădirile utilizate de structurile ministerului.

În scopul reducerii acestui risc, Ministerul Apărării Naționale a planificat și efectuat, în limita bugetului aprobat, expertize și consolidări la unele din clădirile cu risc seismic ridicat, costul mediu estimat al acestor lucrări pe ultimii 5 ani fiind de 32,7 milioane lei, reprezentând circa 0,05% din PIB prognozat pentru anul 2014. Situația existentă impune continuarea lucrărilor de consolidare, costul estimat pentru astfel de lucrări în perioada 2015-2017 fiind de 51,3 milioane lei, cu mențiunea că acesta a fost inclus în impactul bugetar pe această perioadă, prezentat anterior.

Totodată, este de menționat că, potrivit prevederilor H.G. nr. 2288/2004, Ministerul Apărării Naționale asigură funcțiile de sprijin repartizate, privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență, costurile aferente fiind suportate din bugetul aprobat ministerului sau, după caz, din Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului.

5.Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2015-2017

Cheltuielile totale ale bugetului de stat pentru perioada 2012-2017, precum și cheltuielile agregate ale celor mai mari 10 ordonatori principali de credite în funcție de criteriul fondurilor alocate din bugetul de stat, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

-milioane lei-

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BUGET DE STAT -						
CHELTUIELI TOTAL, din care:						
mil lei	104.570	109.890	120.573	126.723	133.852	137.137
% din P.I.B.	17,52	17,19	17,88	17,86	17,88	17,34
CHELTUIELI TOTAL - 10 ministere						
mil lei	79.976	79.389	82.153	88.885	95.795	98.302
% din P.I.B.	13,40	12,42	12,18	12,52	12,80	12,43
Cheltuieli de personal						
mil lei	14.107	16.339	17.065	15.704	16.393	16.836
% din P.I.B.	2,36	2,56	2,53	2,21	2,19	2,13
Bunuri si servicii						
mil lei	2.985	3.124	3.829	3.680	3.821	3.923
% din P.I.B.	0,50	0,49	0,57	0,52	0,51	0,50
Dobanzi						
mil lei	133	69	60	60	51	47
% din P.I.B.	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Subvenții						
mil lei	3.604	2.914	3.593	3.110	3.796	3.896
% din P.I.B.	0,60	0,46	0,53	0,44	0,51	0,49
Transferuri între unități ale administrației publice						
mil lei	23.278	26.192	26.640	31.103	33.280	33.062
% din P.I.B.	3,90	4,10	3,95	4,38	4,45	4,18
Alte transferuri						
mil lei	5.414	3.650	2.944	3.095	5.095	3.929
% din P.I.B.	0,91	0,57	0,44	0,44	0,68	0,50
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	9.280	8.267	8.136	12.594	11.852	12.331
% din P.I.B.	1,56	1,29	1,21	1,77	1,58	1,56
Asistența socială						
mil lei	13.616	13.337	13.811	13.830	16.360	16.886
% din P.I.B.	2,28	2,09	2,05	1,95	2,19	2,14
Alte cheltuieli						
mil lei	1.585	1.164	2.340	1.978	1.968	4.224
% din P.I.B.	0,27	0,18	0,35	0,28	0,26	0,53
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă						
mil lei	4.119	2.146	1.329	1.364	916	892
% din P.I.B.	0,69	0,34	0,20	0,19	0,12	0,11
Active nefinanciare						
mil lei	1.623	1.413	1.712	1.923	1.892	1.969
% din P.I.B.	0,27	0,22	0,25	0,27	0,25	0,25
Active financiare						
mil lei	20	652	421	198	85	50
% din P.I.B.	0,00	0,10	0,06	0,03	0,01	0,01
Imprumuturi						
mil lei	97	35		10	100	100
% din P.I.B.	0,02	0,01		0,00	0,01	0,01
Rambursări de credite						
mil lei	472	341	273	236	186	158
% din P.I.B.	0,08	0,05	0,04	0,03	0,02	0,02
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent						
mil lei	-357	-253				
% din P.I.B.	-0,06	-0,04				
CHELTUIELI TOTALE - ALTI ORDONATORI PRINCIPALI DE CREDITE						

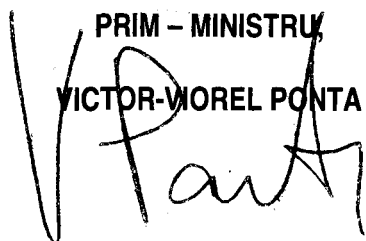
Bugetul celor 10 ordonatori principali de credite prezentați în strategie reprezintă aproximativ 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat. Adăugând la acești ordonatori de credite și bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni Generale care cuprinde dobânzi, rambursări de credite, contribuția României la bugetul UE, cofinanțarea la proiectele de preaderare, precum și schemele de ajutor de stat, acestea ar reprezenta aproximativ 90% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Detalierea cheltuielilor pentru fiecare din cei 10 ordonatori principali de credite pentru orizontul de referință este prezentată în Anexele 1 – 10 atașate Strategiei.

Se atestă corectitudinea și integralitatea preluării și prelucrării de către Ministerul Finanțelor Publice a informațiilor fiscal-bugetare pe care le-a avut la dispoziție, furnizate de către factorii implicați, precum și luarea în considerație a conjuncturii interne și internaționale cunoscute la această dată.

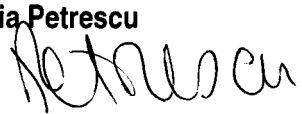
Strategia fiscal-bugetară a fost elaborată în conformitate cu Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, iar limitele și țintele propuse respectă principiile responsabilității fiscale.

PRIM – MINISTRU
VICTOR-MOREL PONTA

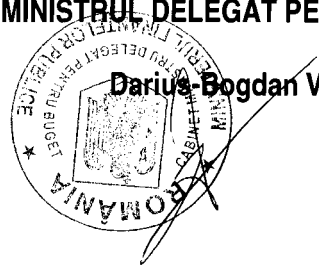
MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

Ioana-Maria Petrescu

MINISTRUL DELEGAT PENTRU BUGET,

Darius-Bogdan Vâlcov

Anexa 1 - Cheltuielile Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	30.411	28.653	29.878	36.716	41.213	41.864
% din P.I.B.	5,10	4,48	4,43	5,17	5,51	5,29
Cheltuieli de personal						
mil lei	191	222	239	210	216	222
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,04	0,03	0,03	0,03
Bunuri și servicii						
mil lei	146	142	151	142	163	168
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Transferuri între unități ale administrației publice						
mil lei	16.018 *)	15.018 *)	16.533 *)	22.709 *)	24.690 *)	24.864 *)
% din P.I.B.	2,68	2,35	2,45	3,20	3,30	3,14
Alte transferuri						
mil lei	7	6	3	4	3	4
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	972	399	60	256	346	354
% din P.I.B.	0,16	0,06	0,01	0,04	0,05	0,04
Asistența socială						
mil lei	13.057	12.827	12.811	13.307	15.703	16.211
% din P.I.B.	2,19	2,01	1,90	1,87	2,10	2,05
Alte cheltuieli						
mil lei	26	37	40	49	30	30
% din P.I.B.	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă						
mil lei	24	34	35	30	55	6
% din P.I.B.	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
Active nefinanciare						
mil lei	6,83	3,06	5,84	10,00	6,27	6,40
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent						
mil lei	-38	-35				
% din P.I.B.	-0,01	-0,01				

*) Începând cu anul 2011 sunt incluse și subvențiile stabilite ca fiind necesare pentru echilibrarea bugetului asigurărilor pentru somaj (473,4 milioane lei în anul 2012, 267,8 milioane lei în anul 2013, 399,376 milioane lei în anul 2014, 144,303 milioane lei în anul 2015 și 164,354 milioane lei în anul 2016, 77,532 milioane lei în anul 2017).

NOTA: Subvențiile de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat sunt estimate la 13.148,7 milioane lei în anul 2012, 12.254,2 milioane lei în anul 2013, 13.645,798 milioane lei în anul 2014, 19.755,892 milioane lei în anul 2015 și 21.672,521 milioane lei în anul 2016, 21.939,413 milioane lei în anul 2017.

Estimările pe anii 2015-2017 nu corespund cu cele din Legea bugetului de stat pe anul 2014, nr.356/2013, deoarece începând cu data de 1 martie 2014, Ministerul Fondurilor Europene a preluat activitatea și structurile cu rol de Autoritate de management pentru Programul operațional sectorial "Dezvoltarea resurselor umane" de la Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Anexa 2 - Cheltuielile Ministerului Afacerilor Interne din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	8.079	8.344	8.622	8.074	8.464	8.693
% din P.I.B.	1,35	1,31	1,28	1,14	1,13	1,10
Cheltuieli de personal						
mil lei	6.456	7.242	7.444	6.965	7.392	7.592
% din P.I.B.	1,08	1,13	1,10	0,98	0,99	0,96
Bunuri si servicii						
mil lei	638	478	615	543	573	588
% din P.I.B.	0,11	0,07	0,09	0,08	0,08	0,07
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	104	71	108	184	176	177
% din P.I.B.	0,02	0,01	0,02	0,03	0,02	0,02
Alte transferuri						
mil lei	8	7	3	7	9	18
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	154	198	171	112	0	0
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,03	0,02	0,00	0,00
Asistenta sociala						
mil lei	82	56	64	65	70	70
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte cheltuieli						
mil lei	6	4	25	11	12	14
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	21	3	0	2		
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00		
Active nefinanciare						
mil lei	625	295	192	186	232	234
% din P.I.B.	0,10	0,05	0,03	0,03	0,03	0,03
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-15	-9				
% din P.I.B.	0,00	0,00				

Anexa 3 - Cheltuielile Ministerului Transporturilor din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	11.181	5.827	7.934	8.658	9.189	6.985
% din P.I.B.	1,87	0,91	1,18	1,22	1,23	0,88
Cheltuieli de personal						
mil lei	20	22	28	27	28	28
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bunuri si servicii						
mil lei	8	7	23	7	8	8
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobanzi						
mil lei	93	34	27	26	21	19
% din P.I.B.	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Subventii						
mil lei	1.601	1.603	2.035	1.696	2.280	2.354
% din P.I.B.	0,27	0,25	0,30	0,24	0,30	0,30
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	1.389	668	919	891	895	897
% din P.I.B.	0,23	0,10	0,14	0,13	0,12	0,11
Alte transferuri						
mil lei	2.346	302	312	351	1.027	245
% din P.I.B.	0,39	0,05	0,05	0,05	0,14	0,03
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	3.322	2.150	3.278	5.250	4.477	3.001
% din P.I.B.	0,56	0,34	0,49	0,74	0,60	0,38
Asistenta sociala						
mil lei	109	108	593	105	221	227
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,09	0,01	0,03	0,03
Alte cheltuieli						
mil lei	7	25	95	14	21	21
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	2.064	269	28	28	104	106
% din P.I.B.	0,35	0,04	0,00	0,00	0,01	0,01
Active nefinanciare						
mil lei	15	2	3	3	3	3
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Active financiare						
mil lei		400	402	110		
% din P.I.B.		0,06	0,06	0,02		
Rambursari de credite						
mil lei	383	258	189	150	104	76
% din P.I.B.	0,06	0,04	0,03	0,02	0,01	0,01
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-176	-20				
% din P.I.B.	-0,03	0,00				

Anexa 4 - Cheltuielile Secretariatului General al Guvernului din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	6.887	7.181	5.523	6.956	7.912	8.457
% din P.I.B.	1,15	1,12	0,82	0,98	1,06	1,07
Cheltuieli de personal						
mil lei	266	303	167	193	199	204
% din P.I.B.	0,04	0,05	0,02	0,03	0,03	0,03
Bunuri si servicii						
mil lei	128	134	91	87	88	91
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Dobanzi						
mil lei	39	35	32	33	31	28
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	517	435	678	400	593	567
% din P.I.B.	0,09	0,07	0,10	0,06	0,08	0,07
Alte transferuri						
mil lei	1.758	1.328	683	836	2.083	1.624
% din P.I.B.	0,29	0,21	0,10	0,12	0,28	0,21
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	2.097	2.854	2.221	4.000	3.810	4.810
% din P.I.B.	0,35	0,45	0,33	0,56	0,51	0,61
Alte cheltuieli						
mil lei	399	432	512	410	422	433
% din P.I.B.	0,07	0,07	0,08	0,06	0,06	0,05
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	1.574	1.575	1.042	900	589	602
% din P.I.B.	0,26	0,25	0,15	0,13	0,08	0,08
Active nefinanciare						
mil lei	26	8	17	16	16	17
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rambursari de credite						
mil lei	85	79	80	82	82	82
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-3	-2				
% din P.I.B.	0,00	0,00				

Anexa 5 - Cheltuielile Ministerului Sănătății din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	3.086	8.327	6.657	5.487	5.344	4.933
% din P.I.B.	0,52	1,30	0,99	0,77	0,71	0,62
Cheltuieli de personal						
mil lei	188	644	750	740	762	783
% din P.I.B.	0,03	0,10	0,11	0,10	0,10	0,10
Bunuri si servicii						
mil lei	741	1.109	1.438	1.449	1.492	1.532
% din P.I.B.	0,12	0,17	0,21	0,20	0,20	0,19
Transferuri între unitati ale administratiei publice						
mil lei	1.871 *)	6.467 *)	4.347 *)	3.073 *)	2.964 *)	2.502 *)
% din P.I.B.	0,31	1,01	0,64	0,43	0,40	0,32
Alte transferuri						
mil lei	5	10	6	37	5	5
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	17	12	28	22	23	27
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte cheltuieli						
mil lei			1	1	1	1
% din P.I.B.			0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	92	83	78	125	56	41
% din P.I.B.	0,02	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01
Active nefinanciare						
mil lei	180	17	9	41	42	43
% din P.I.B.	0,03	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-8	-15				
% din P.I.B.	0,00	0,00				

*) Anii 2012-2017 includ subventiile acordate din bugetul de stat catre Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate pentru echilibrare (552,7 milioane lei in anul 2012, 4.915,1 milioane lei in anul 2013, 2.794,0 milioane lei in anul 2014, 1.336,0 milioane lei in anul 2015, 1.196,7 milioane lei in anul 2016 si 705,8 milioane lei in anul 2017).

Anexa 6 - Cheltuielile Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	5.525	5.361	5.032	5.045	5.819	6.869
% din P.I.B.	0,93	0,84	0,75	0,71	0,78	0,87
Cheltuieli de personal						
mil lei	312	354	375	461	474	487
% din P.I.B.	0,05	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Bunuri și servicii						
mil lei	126	113	132	120	124	127
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Subvenții						
mil lei	2.003	1.311	1.558	1.414	1.516	1.543
% din P.I.B.	0,34	0,21	0,23	0,20	0,20	0,20
Transferuri între unități ale administrației publice						
mil lei	378	379	675	477	445	448
% din P.I.B.	0,06	0,06	0,10	0,07	0,06	0,06
Alte transferuri						
mil lei	8 *)	851 *)	683 *)	646 **)	681 **)	744 **)
% din P.I.B.	0,00	0,13	0,10	0,09	0,09	0,09
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	2.481	2.224	1.460	1.800	2.303	3.243
% din P.I.B.	0,42	0,35	0,22	0,25	0,31	0,41
Alte cheltuieli						
mil lei	73	80	76	71	69	69
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă						
mil lei	48	23	16			
% din P.I.B.	0,01	0,00	0,00			
Active nefinanciare						
mil lei	46	42	53	43	106	107
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Imprumuturi						
mil lei	97	35		10	100	100
% din P.I.B.	0,02	0,01		0,00	0,01	0,01
Rambursări de credite						
mil lei	3	3	4	4		
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00		
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent						
mil lei	-50	-56				
% din P.I.B.	-0,01	-0,01				

*) În anii 2012-2014 titlul "Alte transferuri curente" include și fondurile necesare pentru plățile naționale directe complementare în sectorul vegetal, care se suportă din Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală

**) În anii 2015-2017 titlul "Alte transferuri curente" include și ajutoare naționale tranzitorii în sectorul vegetal

Anexa 7 - Cheltuielile Ministerului Educației Naționale din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	4.848	4.641	5.473	5.619	5.447	5.589
% din P.I.B.	0,81	0,73	0,81	0,79	0,73	0,71
Cheltuieli de personal						
mil lei	276	312	332	300	309	318
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04
Bunuri și servicii						
mil lei	102	91	93	72	74	76
% din P.I.B.	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Transferuri între unități ale administrației publice						
mil lei	1.987	2.048	2.173	2.124	2.188	2.247
% din P.I.B.	0,33	0,32	0,32	0,30	0,29	0,28
Alte transferuri						
mil lei	1.152	1.019	1.058	1.021	1.058	1.087
% din P.I.B.	0,19	0,16	0,16	0,14	0,14	0,14
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	223	391	867	1.054	874	894
% din P.I.B.	0,04	0,06	0,13	0,15	0,12	0,11
Asistența socială						
mil lei	303	262	262	268	276	283
% din P.I.B.	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Alte cheltuieli						
mil lei	397	422	467	478	492	505
% din P.I.B.	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă						
mil lei	232	85	54	117		
% din P.I.B.	0,04	0,01	0,01	0,02		
Active nefinanciare						
mil lei	205	95	167	185	175	180
% din P.I.B.	0,03	0,01	0,02	0,03	0,02	0,02
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent						
mil lei	-29	-85				
% din P.I.B.	0,00	-0,01				

Anexa 8 - Cheltuielile Ministerului Apărării Naționale din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	4.797	5.696	6.166	6.179	6.267	6.437
% din P.I.B.	0,80	0,89	0,91	0,87	0,84	0,81
Cheltuieli de personal						
mil lei	3.481	3.831	3.673	3.588	3.696	3.795
% din P.I.B.	0,58	0,60	0,54	0,51	0,49	0,48
Bunuri și servicii						
mil lei	629	615	802	800	824	846
% din P.I.B.	0,11	0,10	0,12	0,11	0,11	0,11
Transferuri între unități ale administratiei publice						
mil lei	178	176	248	310	365	372
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05
Alte transferuri						
mil lei	118	125	191	190	210	185
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02
Asistenta sociala						
mil lei	64	85	82	86	89	93
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte cheltuieli						
mil lei	7	3	2	3	1	1
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Active nefinanciare						
mil lei	332	868	1.167	1.202	1.083	1.144
% din P.I.B.	0,06	0,14	0,17	0,17	0,14	0,14
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-10	-8				
% din P.I.B.	0,00	0,00				

Anexa 9 - Cheltuielile Ministerului Finanțelor Publice din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.797	2.608	3.432	3.457	3.459	5.738
% din P.I.B.	0,47	0,41	0,51	0,49	0,46	0,73
Cheltuieli de personal						
mil lei	1.680	1.898	1.927	1.850	1.906	1.957
% din P.I.B.	0,28	0,30	0,29	0,26	0,25	0,25
Bunuri si servicii						
mil lei	267	239	273	260	268	275
% din P.I.B.	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	0	1	1	1	1	1
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte transferuri						
mil lei	0	0	1	1	16	15
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	10	16	26	49	14	4
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00
Alte cheltuieli						
mil lei	671	161	1.121	944	921	3.150
% din P.I.B.	0,11	0,03	0,17	0,13	0,12	0,40
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	14	5	3	67	62	94
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
Active nefinanciare						
mil lei	152	52	62	197	187	192
% din P.I.B.	0,03	0,01	0,01	0,03	0,02	0,02
Active financiare						
mil lei	20	251	18	88	85	50
% din P.I.B.	0,00	0,04	0,00	0,01	0,01	0,01
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-19	-15				
% din P.I.B.	0,00	0,00				

Anexa 10 - Cheltuielile Ministerului Justiției din bugetul de stat pe perioada 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.364	2.752	3.435	2.695	2.681	2.738
% din P.I.B.	0,40	0,43	0,51	0,38	0,36	0,35
Cheltuieli de personal						
mil lei	1.237	1.509	2.128	1.370	1.411	1.449
% din P.I.B.	0,21	0,24	0,32	0,19	0,19	0,18
Bunuri si servicii						
mil lei	200	195	210	201	207	213
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Transferuri între unitati ale administratiei publice						
mil lei	836	928	958	933	961	987
% din P.I.B.	0,14	0,15	0,14	0,13	0,13	0,12
Alte transferuri						
mil lei	11	2	3	3	3	3
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
mil lei	3	23	25	51	7	
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	
Asistenta sociala						
mil lei	0,16	0,08	0,07	0,08	0,08	0,08
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila						
mil lei	51	69	73	95	50	43
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Active nefinanciare						
mil lei	34	31	38	41	42	43
% din P.I.B.	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent						
mil lei	-8	-7				
% din P.I.B.	0,00	0,00				